

MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN
Ulica heroja Staneta 1, 2000
MARIBOR

Datum: 2. april 2014

**MESTNI SVET MESTNE
OBČINE MARIBOR**

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 37. REDNI SEJI MESTNEGA
SVETA MESTNE OBČINE MARIBOR**

**NASLOV GRADIVA: POROČILO O DELU ENERGETSKE AGENCIJE ZA
PODRAVJE V LETU 2013 IN PROGRAM DELA
ENERGETSKE AGENCIJE ZA PODRAVJE ZA
LETO 2014**

**GRADIVO
PRIPRAVILA: Energetska agencija za Podravje, dr. Vlasta KRMELJ**

**GRADIVO
PREDLAGA: župan, dr. Andrej FIŠTRAVEC**

POROČEVALEC: dr. Vlasta KRMELJ, Energetska agencija za Podravje

PREDLOG SKLEPA:

- 1. Mestni svet Mestne občine Maribor se je seznanil s Poročilom o delu in finančnim poročilom Energetske agencije za Podravje za leto 2013.**
- 2. Mestni svet Mestne občine Maribor je potrdil Program dela in finančni načrt Energetske agencije za Podravje za leto 2014.**

**ŽUPAN
MESTNE OBČINE MARIBOR
dr. Andrej FIŠTRAVEC**

Priloge:

- obrazložitev gradiva
- Poslovno poročilo 2013 s prilogo Gospodarjenje z energijo v Mestni občini Maribor 2013
- Program dela in finančni načrt ENERGAP za leto 2014

OBRAZLOŽITEV

EnergaP - Energetska agencija za Podravje - je bila ustanovljena junija 2006. Ustanovila jo je Mestna občina Maribor. Njeno delovanje sofinancira Mestna občina Maribor. Poslanstvo agencije je širjenje znanja in aktivno delovanje na področju učinkovite rabe energije (URE) in rabe obnovljivih virov energije (OVE), kar predstavlja potencial tudi za razvoj našega mesta. Energetska agencija za Podravje pomaga razvijati ideje, pripravljati in izvajati projekte ter poglobljati znanja za učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije, kar vodi k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, predvsem na področju, kjer tržni mehanizmi niso dovolj učinkoviti. Občanom in podjetjem predstavlja instrumente energetskega upravljanja (managementa), ki so ključ do zniževanja stroškov za energijo in ki povečujejo konkurenčnost gospodarskega sektorja. Agencija nudi razlago in pomoč pri implementaciji evropske in slovenske zakonodaje na lokalnem nivoju ter pomoč pri pridobivanju finančnih virov, predvsem na področju investiranja v URE in OVE. Deluje tudi na področju trajnostnega prometa in zmanjševanja onesnaževanja zraka zaradi prometa. S pomočjo agencije se krepi sodelovanje Mestne občine Maribor na področju URE in OVE z drugimi slovenskimi mesti in partnerji ter mednarodno sodelovanje. Energetska agencija za Podravje ima zaposlenih osem ljudi in deluje na področju Mestne občine Maribor in občin zgornjega Podravja. V skladu s sklepi mestnega sveta MOM je agencija imenovana za energetskega upravljavca v občini in koordinatorja izvajanja Zaveze županov.

V skladu s Statutom zavoda je Svet zavoda na 14. seji 28. marca 2014 obravnaval in potrdil zaključno poročilo za leto 2013 in sprejel program dela zavoda za leto 2014. Poročilo o delu in program dela je potrdil tudi Strokovni svet zavoda na svoji 10. seji, 28. marca 2014

V skladu s Statutom in sklepom Mestnega sveta Poročilo o delu agencije v letu 2013 in program dela agencije za leto 2014 predstavljamo tudi MS MOM.

Financiranje s strani MOM je predvideno v okviru proračuna MOM za 2014, ki je financiranje agencije znižal na ca 181.000 EUR, kar je 47.000 EUR (20%) manj kot v letu 2013. S tem bodo predvsem aktivnosti informiranja in izobraževanja močno okrnjene. Prav tako bomo morali redno iskati finančna sredstva za sofinanciranje evropskih projektov. Dodatna finančna sredstva, ki bi jih pridobili med letom s prijavo projektov, so odvisna od rezultatov razpisa in pogajanj.

1. POROČILU O DELU ENERGA P V LETU 2013

Glavne aktivnosti v letu 2013 so bile izvedene v skladu s načrtom dela:

- Izvajali smo projekt varčevanje z energijo v javnem sektorju in sledili izpolnitvi cilja, da bomo v skladu z zakonodajo v javnih stavbah vsako leto prihranili najmanj 3 % energije.

- Vodili smo energetske knjigovodstvo za javne objekte v lasti Mestne občine Maribor. Obdelovali in analizirali smo podatke o rabi energije v stavbah v okviru daljinskega energetskega upravljanja.
- Nadaljevali smo s pripravljanjem energetske izkaznice za javne objekte in izvajanjem energetske pregledov objektov.
- Izvajali in analizirali smo naloge za doseg ciljev Lokalnega energetskega koncepta Mestne občine Maribor.
- V skladu z obveznostmi iz Zaveze županov smo pripravljali Akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj.
- Na področju izobraževanja in informiranja smo pripravili številne delavnice, okrogle mize, posvete in konference ter izdali 12 izobraževalno informativnih gradiv.
- Sodelovali smo pri uvajanju vsebin trajnostnega razvoja in izkustvenega izobraževanja v šolske učne programe.
- Svetovali smo in pripravljali smernice za energetsko učinkovito gradnjo v občini Maribor in občinah v regiji zgornjega Podravja.
- Sodelovali smo s Štajersko gospodarsko zbornico, Obrtno-podjetniško zbornico, različnimi združenji in podjetji v regiji in v Sloveniji.
- Za različne ciljne skupine v Sloveniji smo izvedli preko 10 vabljenih predavanj in predstavitev in s tem širili znanje in ideje ter prepoznavnost naše agencije.
- Podjetjem smo svetovali na področju energetske in stroškovne učinkovitosti ter jim predstavljali pomen uvajanja energetske standardov. Prav tako smo jih seznanjali s pomenom trajnostne mobilnosti za zaposlene in za upravljanje službenih vozil.
- Aktivno smo delovali na področju trajnostne mobilnosti v mestu in v Sloveniji.
- Aktivno smo sodelovali pri pripravi Akcijskega načrta za trajnostno mobilnost.
- Oktobra smo gostili skupino 30 strokovnjakov iz držav EU na področju trajnostne mobilnosti.
- Sodelovali smo pri slovenskih in številnih mednarodnih projektih na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije.
- Gostili smo tri mednarodna srečanja projektnih partnerjev.
- V mesecu marcu 2013 smo pripravili akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj mesta Maribor in ga dali v javno razpravo.
- V okviru priprave energetske karte za Maribor smo izvedli srečanja in razprave s strokovnjaki.
- Pripravili smo 2 študiji o možnostih izrabe obnovljivih virov energije v regiji Podravja in sicer Priprava strokovnih podlag za analizo potencialnih virov na lokalnem in nacionalnem nivoju ter Priprava nabora in opisa ključnih tehnologij na področju OVE.
- Aktivno smo preučevali finančne mehanizme na področju javno zasebnega partnerstva in možnosti financiranja energetske sanacij objektov.
- Z občinami v Podravju sodelujemo na področju gospodarjenja z energijo. V mesecu juniju 2013 smo v Mariboru organizirali Teden trajnostne energije, ki je potekal v okviru Evropskega tedna trajnostne energije. V okviru tega smo organizirali številne aktivnosti. Najbolj zanimiva je bila predvsem akcija z naslovom »1 tona CO₂«, ki je potekala en mesec, na Trgu Leona Štuklja, v Mariboru.

- Energetska agencija za Podravje je bila v letu 2013 dvakrat nominirana za priznanja s strani Evropske komisije - »Sustainable energy Europe award« in »Managenergy Local Energy Action Award 2013«. Prvič, kot eden izmed petih najboljših projektov na nivoju EU v okviru ozaveščanja in informiranja ljudi na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, in drugič, kot eden izmed desetih najboljših projektov za izvedene aktivnosti na lokalnem nivoju. Energap je v Bruselju prijavila svoj projekt »Ledena kocka«, ki smo ga izvedli v letu 2012. Energetska agencija je bila izbrana izmed 224 vseh prijavljenih projektov. Prestižna podelitev priznanj in nagrad je potekala v mesecu juniju 2013, v Bruslju.
- Štajerska gospodarska zbornica nam je v okviru dogodka »Priznanja inovacijam in inovatorjem za leto 2012 v Podravski regiji«, v letu 2013, skupaj z Univerzo v Mariboru, Fakulteto za naravoslovje, podelila srebrno priznanje za pripravo matematičnega modela »Prednost največjemu relativnemu prihranku« za optimiranje investicij v energetske prenovne stavbe.
- Pripravljali smo dokumentacijo za javni razpis za energetske sanacije stavb v lokalnih skupnostih.
- Opredelili smo strokovne podlage za spremljanje učinkovitosti energetskih sanacij v skladu z zahtevami evropskih razpisov.
- Od januarja do junija 2013 smo predsedovali Konzorciju lokalnih energetskih agencij Slovenije.
- V mesecu avgustu smo uspešno zaključili projekt mOIDom – Mobilna okoljska izkaznica doma, v okviru katerega smo razvijali mobilno aplikacijo za izdelavo energetske izkaznice.
- Konec leta 2013 smo uspešno zaključili tudi evropski projekt LEAP v okviru katerega smo pripravili lokalne ukrepe varčevanja z energijo, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa Inteligentna energija Evrope.
- Delo agencije in mesta smo predstavljali na konferencah v Sloveniji in tujini.

V skladu z delovnim programom smo v okviru ustanovitve in delovanja agencije skrbeli za pravno delovanje agencije na vseh področjih. Agencija se je redno predstavljala tako strokovni kot zainteresirani javnosti ob različnih okoljsko energetske pomembnih dnevih. Delo agencije je bilo predstavljeno ministrstvu in institucijam, ki delajo na področju energije.

Številne aktivnosti so bile izvedene v skladu s cilji LEK: uvedeno je bilo energetske upravljanje v javne stavbe na področju šolstva in zdravstva, pripravljale so se energetske izkaznice, izvajali so se ukrepi varčevanja z energijo in denarjem (skupna javna naročila). Izobraževanje in informiranje različnih ciljnih skupin je horizontalna dejavnost agencije in jo izvajamo preko celega leta. Veliko pozornosti namenjamo izobraževalnim ustanovam. Stalno poteka energetske svetovanje za občane, tako preko Energap kot v sodelovanju z Energetske svetovalno pisarno.

Aktivno sodelujemo s slovenskimi in drugimi evropskimi agencijami. Glavni namen je pridobivanje finančnih sredstev in izmenjava znanja in izkušenj.

Gospodarstvo predstavlja velikega porabnika energije, zato smo tudi v letu intenzivno sodelovali s podjetji v regiji, tako na področju trajnostne energije kot na področju trajnostne mobilnosti.

Energap je v letu 2013 izvajala šest mednarodnih projektov, sofinanciranih s strani Evropske unije in enega, sofinanciranega s strani Ministrstva RS za izobraževanje, znanost in šport.

Poslovno-finančno poročilo 2013

Energap je v letu 2013 delovala v skladu s programom dela in finančnim načrtom. Odstopanj od načrtovanih poslovno-finančnih načrtov ni bilo.

2. PROGRAM DELA ENERGA P V LETU 2014

V letu 2014 bodo glavne aktivnosti agencije usmerjene v koordinacijo in izvajanje Energetskega koncepta Mestne občine Maribor. V skladu s konceptom bomo vse aktivnosti usmerili v uresničevanje zastavljenih ciljev. Glavna cilja sta:

1. Varčevanje z energijo – zmanjšanje rabe energije na nivoju mesta za 1% letno:
2. Dvig deleža OVE v primarni energetske bilanci na 25% do leta 2025
3. Zmanjševanje emisij ogljikovega dioksida zaradi rabe energije za najmanj 20% do 2020

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in gospodarske krize, bo naloga Energap tudi v letu 2014 pridobivanje finančnih sredstev za izvajanje ukrepov, ki bodo vodili k zastavljenim ciljem.

Energetska agencija za Podravje je bila imenovana za koordinatorja Konvencije županov in bo tudi v letu 2014 skrbela izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz članstva.

Izvajali bomo 8 evropsko sofinanciranih projektov.

Aktivnosti informiranja in izobraževanja predstavljajo vsakodnevne aktivnosti na agenciji.

Agencija bo tudi v letu 2014 sodelovala s partnerji v Sloveniji in Evropi, tako z vladnimi kot nevladnimi institucijami na področju gospodarstva in negospodarstva. S tem bomo lažje in hitreje pridobivali nove informacije in izmenjali izkušnje na področju URE in OVE ter iskali in pridobivali finančna sredstva različnih programov Evropske unije.

dr. Vlasta KRMELI, univ. dipl. inž.
direktorica Energap

LETNO POROČILO 2013

Februar 2014

Kazalo

1	POSLOVNO POROČILO.....	4
1.1	Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih.....	4
1.1.1	Zakonske in druge pravne podlage.....	4
1.1.2	Dolgoročni cilji.....	4
1.1.3	Letni cilji.....	6
1.1.4	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev.....	6
1.1.5	Nedopustne in nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela.....	6
1.1.6	Ocena uspeha pri doseganju ciljev v letu 2013 v primerjavi z letom 2012.....	6
1.1.7	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja.....	6
1.1.8	Ocena delovanja notranjega finančnega nadzora.....	7
1.1.9	Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi.....	7
1.1.10	Ocena učinkov poslovanja na druga področja.....	7
1.1.11	Poročilo o investicijskih vlaganjih.....	7
1.1.12	Analiza kadrovanja in kadrovske politike.....	7
1.2	Aktivnosti na energetske področju v Mestni občini Maribor v letu 2013.....	8
2	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	9
2.1	Računovodski izkazi in pojasnila k izkazom.....	10
2.1.1	Temeljne računovodske predpostavke in usmeritve.....	11
2.1.2	Vrednotenje in izkazovanje postavk.....	12
2.2	Podatki bilance stanja na dan 31.12.2013 in pojasnila k bilanci stanja.....	12
2.2.1	Pojasnila k bilanci stanja.....	14
2.2.1.1	Sredstva.....	14
2.2.1.2	Obveznosti do virov sredstev.....	17
2.3	Podatki izkaza prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov od 1.1. do 31.12.2013 in pojasnila k izkazu.....	18
2.3.1	Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov.....	19
2.3.1.1	Izkaz prihodkov in odhodkov.....	19
2.3.1.2	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti ...	24
2.3.1.3	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.....	26
2.3.1.4	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov.....	29
2.3.1.5	Izkaz računa financiranja.....	29
2.4	Druge računovodske informacije.....	29
2.5	Zaključek.....	30

Tabele:

Tabela 1: Pregled dolgoročnih sredstev na dan 31.12.2013 po nabavni, odpisani in neodpisani vrednosti s stopnjo odpisanosti v EUR

Tabela 1a: Stanje dolgoročnih sredstev po nabavni vrednosti po virih financiranja za leto 2012 v EUR

Tabela 2: Pregled investicij in nabav dolgoročnih sredstev za leto 2013 v EUR

Tabela 3: Pregled vrst kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev za leto 2013 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

Tabela 4: Pregled kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev po vrstah za leto 2011 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

Tabela 5: Pregled lastnih virov in dolgoročnih obveznosti po vrstah za leto 2013 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

Tabela 6: Sestava prihodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Tabela 7: Primerjava prihodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Tabela 8: Prihodki po vrstah in virih financiranja v letu 2013 v EUR

Tabela 9: Sestava poslovnih prihodkov v letu 2013 v EUR

Tabela 10: Primerjava poslovnih prihodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Tabela 11: Sestava odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Tabela 12: Primerjava odhodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Tabela 13: Odhodki po vrstah in virih financiranja v letu 2013 v EUR

Tabela 14: Sestava poslovnih odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Tabela 15: Sestava drugih odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Tabela 16: Primerjava poslovnih odhodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Tabela 17: Prihodki po vrstah dejavnosti v letu 2013 v EUR

Tabela 18: Odhodki po vrstah dejavnosti v letu 2013 v EUR

Tabela 19: Sestava prihodkov po načelu denarnega toka po vrstah v letu 2013 v EUR

Tabela 20: Sestava odhodkov po načelu denarnega toka po vrstah v letu 2013 v EUR

Priloge:

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ za leto 2013

Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2013

1 POSLOVNO POROČILO

1.1 Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

1.1.1 Zakonske in druge pravne podlage

Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila najdemo v:

- Zakonu o zavodih (Ur. list RS, št. 12/91, 36/00 in 127/06)
- Zakonu o računovodstvu Ur. list RS, št. 23/99 in 30/02 in 114/06)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10 in 104/11)
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. list RS, št. 134/03 s spremembami)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu ZR (Ur. list RS, št. 108/2013)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. list RS, št. 45/05 s spremembami)
- Pravilnik o EKN za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. list RS št. 112/09 s spremembami)
- Slovenskih računovodskih standardih (Ur. list RS, št. 118/05 s spremembami)
- Pravilniku o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Ur. list RS, št. 72/2002)
- Statutu zavoda Energetska agencija za Podravje – zavodu za trajnostno rabo energije z dne 2.4.2012

1.1.2 Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji Energetske agencije za Podravje so, v skladu s strateškimi in zakonodajnimi dokumenti Evropske unije, Slovenije in Mestne občine Maribor na področju trajnostne energije, razdeljene v 4 razvojne prioritete:

- *izboljšanje energetske učinkovitosti in varčevanje z energijo;*
V prihodnjih letih je potrebno vzpostaviti spremljanje rabe energije v vseh javnih stavbah v regiji in jih povezati v enoten centralno voden sistem. Agencija bo delovala kot centralno nadzorni center in bo predstavljala energetske upravljavca za te stavbe. To pomeni, da bo imela natančen nadzor nad podatki o rabi energije, o energetskih pregledih in izkaznicah, o izvedenih vzdrževalnih delih in naložbenih investicijah. Nizi podatkov bodo spremljani v različnih časovnih intervalih, glede na potrebe. Uporabnike stavb bomo redno mesečno obveščali o njihovi rabi energije in jim pripravljali mesečne in letne načrte energetske učinkovitosti. Spremljali bomo izvajanje teh načrtov in odstopanja od načrtovanih porab. S tem bomo zagotavljali najmanj 3% varčevanje z energijo v javnem sektorju. Na podlagi podatkov bodo pripravljene prioriteten načrti potrebnih investicij. V sistem obdelave podatkov bo vključena tudi javna razsvetljava. V izvajanje gospodarjenja z energijo v javnem sektorju bo aktivno vključena občinska uprava. Agencija mora svetovati in sodelovati

pri pripravi investicijskih dokumentacij za novogradnje in obnove, da se zagotovijo gradbeni standardi nizkoenergijskih stavb.

- *povečanje izrabe obnovljivih virov energije;*

V skladu z zakonodajo je potrebno zagotoviti najmanj 25% obnovljivih virov energije v strukturi celotne porabe energije. Zato je naloga agencije, da pripravi strategijo potencialov obnovljivih virov energije v regiji in predvsem v javnem sektorju išče možnosti za zagotavljanje 100% le-teh za ogrevanje stavb. Posebno pozornosti je potrebno nameniti strnjenim urbanim naseljem, kjer so možnosti omejene. Po vzoru drugih evropskih regij je potrebno veliko pozornost nameniti bioplinu. Z izkoriščanjem finančnih sredstev evropskih skladov bi bilo potrebno pilotno pripraviti projekt postavitve bioplinarne za proizvodnjo bioplina, toplote in elektrike ter pogonskega goriva (kot je to primer v Leobnu v Avstriji). Javni sektor naj tudi izvaja vsaj minimalne investicije v fotovoltaične elektrarne ali v sisteme priprave tople vode s pomočjo solarnih kolektorjev. Večje, predvsem strešne površine naj se oddajo v najem zasebnikom za namene proizvodnje električne energije iz sonca.

- *zagotavljanje trajnostne mobilnosti;*

Trajnostna mobilnost postaja tudi v Sloveniji vedno večji problem. Poleg škodljivih vplivov na okolje in človekovo zdravje, predstavlja promet tudi velikega porabnika energije. Zato je področje trajnostne mobilnosti eno izmed ključnih smeri razvoja agencije. Agencija mora postati center trajnostne mobilnosti za regijo, ki bo pomagala vzpostaviti pogoje za večjo uporabo javnega transporta, povezave lokalnih in regionalnih linij, kolesarjenje in hojo. Postati mora ključni segment pri razvoju mestnega avtobusnega prometa. Hkrati mora aktivno sodelovati z urbanisti in načrtovalci rabe prostora ter občinsko upravo, da bodo vzpostavljeni tudi prostorski pogoji za uresničevanje ciljev trajnostnega transporta. Kot pilotno je v Mariboru potrebno pričeti tudi s projektom obnovljivih virov v transportu – uporaba električnih vozil ali vozil na bioplin. Agencija se bo aktivno vključevala v pripravo trajnostnih mobilnostnih študij za mesto. Pripravljala bo mobilnostne načrte za posameznike in podjetja, na nivoju manjših prostorskih enot in nato na nivoju celotnega mesta. To bodo tudi realni podatki, ki so potrebni za dobro prometno načrtovanje.

- *zagotavljanje trajnostnega razvoja v smeri varovanja okolja, zmanjšanja emisij CO₂ in zagotavljanja ekonomske in socialne varnosti;*

Vse aktivnosti za zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida so povezane z zmanjšano rabe energije in rabo obnovljivih virov energije. Z varčevanjem z energijo so tudi stroški zanjo lažje obvladljivi. Glede na vedno višje cene energije v prihodnje, je možnost tako imenovane »energetske revščine« vedno večja. To pomeni, da bodo socialno ogrožene skupine zaradi stroškov za energijo še bolj prizadete. V javnem sektorju pomeni višanje cen energije, brez varčevanja zmanjšanje finančnih sredstev za vzdrževanje in investicije. Dolgoročno to pomeni slabše bivalne in delovne pogoje, kar lahko privede do negativnega vpliva na zdravje uporabnikov stavbe.

Z investicijami v energetske sanacije, predvsem javnih objektov, bo zagotovljeno tudi več dela za podjetja v regiji. Zato bo agencija aktivno delovala na iskanju finančnih virov in pripravi potrebnih dokumentacij za energetske sanacije stavb.

Na področju gospodarjenja z energijo v javnem sektorju si želimo, da postane Maribor in regija vzorčni in učni primer tako za Slovenijo kot EU in da to izkoristimo tudi kot širšo razvojno priložnost.

1.1.3 Letni cilji

Informiranje in izobraževanje o trajnostni energiji je stalna naloga agencije in horizontalna aktivnost, ki se izvaja v vseh razvojnih prioritetah. Namenjena je različnim ciljnim skupinam: otrokom in odraslim, javni upravi, politikom, uporabnikom stavb, podjetjem, obrtnikom, industriji, gospodinjstvom. S tem je povečano zavedanje o pomembnosti energije za ljudi in okolje. Tako agencija pripravlja številna tematska gradiva, organizira izobraževanja in delavnice ter svetovanja. Prav tako se udeležujemo srečanj in posvetov v Sloveniji in tujini. Nadgradili smo spletne strani z javnim dostopom do baz podatkov o rabi energije v regiji, ki služijo tudi za namene promocije primerov dobrih praks v regiji.

Aktivno sodelujemo z institucijami v Sloveniji na področju formalnega izobraževanja, saj želimo, da se področje trajnostne energije vključi v pedagoške procese tako v osnovnih in srednjih šolah kot tudi fakultetah.

Agencija sodeluje tudi s tujimi agencijami, institucijami in podjetji na področju trajnostne energije. Na takšen način je možna izmenjava izkušenj, idej in primerov dobre prakse z drugimi regijami v EU.

1.1.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev je podana upošteva fizične, finančne in opisne kazalce, v skladu s programom dela po posameznih področjih za leto 2013.

1.1.5 Nedopustne in nepričakovane posledice pri izvajanju programa dela

Nepričakovana posledica pri izvajanju programa dela v letu 2013 je nerealizirana sklenitev donacijskih pogodb, katerih posledica je bil izpad dohodka iz naslova donacij v letu 2013.

Do realizacije sklenitve pogodb ni prišlo zaradi vse težje gospodarske situacije v okolju, v katerem živimo in delamo.

1.1.6 Ocena uspeha pri doseganju ciljev v letu 2013 v primerjavi z letom 2012

Podati oceno uspeha pri doseganju ciljev v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 je težko, saj so bili cilji že v osnovi zastavljeni glede na realne možnosti izvedbe v posameznem letu. Cilji, ki smo jih uspeli doseči v letu 2013 so seveda bili zastavljeni ambicioznejše, na vsak način pa so plod oziroma posledica aktivnega delovanja agencije tako v začetnem, kot v kasnejšem obdobju obstoja, ko si je in si z najrazličnejšimi metodami komuniciranja utira pot do večje prepoznavnosti. Energap sodeluje z več projektnimi partnerji tako v Sloveniji kot v tujini.

1.1.7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Energap na področju obvladovanja odhodkov nadaljuje s sistemom notranjega finančnega nadzora z medletnim spremljanjem finančnega poslovanja po višini in namenih ter sprotnim ukrepanjem. Namenskost in učinkovitost porabe javnih sredstev je za izvajanje javne službe se obvladuje z doslednim spoštovanjem predpisov, s transparentnimi postopki javnih razpisov in zagotavljanjem čim večje strokovnosti in objektivnosti izbora upravičencev.

1.1.8 Ocena delovanja notranjega finančnega nadzora

Notranji finančni nadzor se izvaja v skladu z zahtevami 100. člena zakona o javnih financah in v skladu s Pravilnikov o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ. Ker nas finančno nadzoruje tudi Evropska komisija, se o finančnem poslovanju redno posvetujemo s finančnimi strokovnjaki v Sloveniji in tujini. V skladu z zahtevami predpisov se ocena notranjega nadzora podaja v obliki predpisane izjave v Prilogi 1, ki je sestavni del tega poročila.

1.1.9 Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Energetska agencija za Podravje je ob danih finančnih sredstvih in določenih kadrovskih zmogljivostih uresničila vse vsebinsko pomembne zastavljene cilje za leto 2013, razen tistih, opredeljenih v točki 1.1.5.

1.1.10 Ocena učinkov poslovanja na druga področja

Energap sodeluje v mreži lokalnih energetskih svetovanj za občane, ki delujejo v okviru Ministrstva za infrastrukturo in prostor. Odziv občanov je zelo pozitiven. V javnem sektorju smo uvedli energetske knjigovodstvo in izvajamo energetske upravljanje. Učinki se kažejo v iz leta v leto nižjih stroških za energijo. Prav tako sodelujemo s strokovnimi službami v javnem sektorju pri pripravi in vrednotenju projektov na temo URE in OVE. S tem širimo znanje pri javnih uslužbencih in izbrane rešitve so strokovno podprte. Za javne uslužbence izvajamo tudi številna izobraževanja in ogleda in s tem dvigujemo nivo znanj, kar posledično vpliva na boljše in dolgoročne učinke v proračunih. Zasebna podjetja in druge različne organizacije nas vabijo, da jim pomagamo pri odločitvah ali izvajamo svetovanja. Vsako leto je teh odzivov več, kar pomeni, da se naše znanje in storitve cenijo, hkrati pa je želja za informacijami večja, kar povečuje znanje in splošno zavedanje v družbi. Delovanje naše agencije pozna veliko evropskih energetskih agencij in drugih institucij, ki delujejo na področju URE in OVE, tako da smo v evropskih projektih zaželen partner, to potrjujejo tudi številni mednarodni projekti, v katere smo aktivno vključeni. Rezultati teh projektov so vidni in prepoznan tudi širše in ne samo znotraj agencije, in dokazujejo številne javne koristi.

1.1.11 Poročilo o investicijskih vlaganjih

V letu 2013 je ENERGAP nabavila za 3.904,00 EUR računalniški program za obdelavo podatkov iz sistema Scada, za 6.693,86 EUR osnovnih sredstev ter za 845,90 EUR drobnega inventarja in sicer opremo za opravljanje dejavnosti (prenosni računalnik, 4 električne polnilne postaje TTE-2, čitalnik Canon, ognjevarno omaro, zložljivo kolo, hladilnik Zanussi ter merilnik kakovosti zraka).

1.1.12 Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Na dan 31.12.2013 je v Energap zaposlenih 8 javnih uslužbencev (7 za nedoločen čas, 1 za določen čas trajanja EU projekta) in sicer na področjih energetike, financ, izobraževanja, marketinga in mobilnosti, kar trenutno zadovoljuje kadrovske potrebe zavoda. V kolikor

bodo pridobljeni novi projekti, bomo kadrovske vrzeli zapolnjevali z zaposlovanjem novih ljudi za določen čas trajanja projekta.

1.2 Aktivnosti na energetske področju v Mestni občini Maribor v letu 2013

Podrobnejša opredelitev aktivnosti je navedena v prilogi »Gospodarjenje z energijo v Mestni občini Maribor v letu 2013«.

2 RAČUNOVODSKO POROČILO

Energetska agencija za Podravje (v nadaljevanju ENERGAP) je v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava in Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov posredni proračunski uporabnik¹.

ENERGAP pridobiva sredstva za opravljanje svojih nalog iz:

- proračuna Mestne občine Maribor,
- državnega proračuna
- proračuna EU,
- donacij in
- prodaje blaga in storitev na trgu.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah²,
- Zakona o računovodstvu³,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁴,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁵,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava⁶,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu ZR⁷,
- Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev⁸ in
- Pravilnik o EKN za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter
- Slovenski računovodski standardi⁹.

¹ Razvidno iz registra proračunskih uporabnikov objavljenega na spletni strani Ministrstva za javno upravo URL: <http://www.ujp.gov.si/dokumenti/dokument.asp?id=127>.

² Zakon o javnih financah /ZJF/Ur.l. RS, št. 79/1999; Spremembe: Ur.l. RS, št. 124/2000, 79/2001, 30/2002, 56/2002-ZJU, 110/2002-ZDT-B, 127/2006-ZJZP, 14/2007-ZSPDPO, 109/2008, 49/2009, 38/2010-ZUKN, 107/2010, 11/2011-UPB4 (14/2013 popr.), 110/2011-ZDIU12, 46/2013-ZIPRS1314-A, 101/2013-ZIPRS1415, 101/2013

³ Zakon o računovodstvu /ZR/ Ur.l. RS, št. 23/1999; Spremembe: Ur.l. RS, št. 30/2002-ZJF-C, 114/2006-ZUE

⁴ Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava Ur.l. RS, št. 115/2002; Spremembe: Ur.l. RS, št. 21/2003, 134/2003, 126/2004, 120/2007, 124/2008, 58/2010 (60/2010 popr.), 104/2010, 104/2011

⁵ Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna Ur.l. RS, št. 12/2001; Spremembe: Ur.l. RS, št. 10/2006, 8/2007, 102/2010

⁶ Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna Ur.l. RS, št. 12/2001; Spremembe: Ur.l. RS, št. 10/2006, 8/2007, 102/2010

⁷ Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu zakona o računovodstvu Ur.l. RS, št. 117/2002; Spremembe: Ur.l. RS, št. 134/2003, 108/2013

⁸ Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev Ur.l. RS, št. 45/2005; Spremembe: Ur.l. RS, št. 138/2006, 120/2007, 48/2009, 112/2009, 58/2010, 108/2013

⁹ Slovenski računovodski standardi Ur.l. RS, št. 107/2001 (67/2003 popr.); Spremembe: Ur.l. RS, št. 13/2003, 43/2004, 83/2004, 28/2005, 89/2005, 9/2006, 9/2006, 9/2006, 119/2008.

Vsebino letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike določa 20. do 29. člen Zakona o računovodstvu. Vsebino, členitev in obliko sestavnih delov letnega poročila za proračun in proračunske uporabnike je predpisal minister za finance s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (odslej Pravilnik o sestavljanju letnih poročil). Metodologija in postopek priprave poročila o doseženih ciljih in rezultatih posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je določena z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (odslej Navodilo).

V skladu z veljavnimi predpisi mora **letno poročilo** vsebovati:

- **računovodsko poročilo in**
- **poslovno poročilo.**

Računovodsko poročilo določenega uporabnika enotnega kontnega načrta mora vsebovati:

- **bilanco stanja,**
- **izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov ter pripadajoče preglede**
- **in pojasnila k obema računovodskima izkazoma:** Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil, Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka, izkaz finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Obvezni sestavni del letnega poročila je tudi **poslovno poročilo** (4. in 27. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil). Vsebino poslovnega poročila določi posredni uporabnik glede na področje na katerem deluje. Poslovno poročilo mora vsebovati **poročilo o doseženih rezultatih in ciljih** (62. člen ZJF). Poslovno poročilo pripravi predstojnik zavoda.

Zavod mora **poročati o razkritjih k računovodskim izkazom** v skladu s 26. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil.

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Računovodsko poročilo obsega pojasnila in razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi. Vsi zneski v poročilu so izraženi v EUR.

2.1 Računovodski izkazi in pojasnila k izkazu

V skladu z določili 21. člena Zakona o računovodstvu in v skladu z določili splošnih Slovenskih računovodskih standardov podajamo pojasnila k **Bilanci stanja na dan 31.12.2013** in k **Izkazu prihodkov in odhodkov v obdobju od 01. 01. do 31.12.2013.**

Med pojasnila sodijo tudi druge računovodske informacije. Glede teh določa 26. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe

javnega prava, da uporabniki enotnega kontnega načrta uvrstijo med pojasnila tudi pisne računovodske informacije, ki se nanašajo na razkrivanje podatkov, izkazanih v bilanci stanja, izkazu prihodkov in odhodkov ter prilogah k njima.

2.1.1 Temeljne računovodske predpostavke in usmeritve

Računovodstvo ENERGA-a zagotavlja podatke oziroma informacije o poslovni in finančni uspešnosti ENERGA-a ter o njenem premoženjskem in finančnem stanju za notranje in zunanje uporabnike informacij. Računovodstvo ENERGA-a je zasnovano tako, da zagotavlja usklajenost računovodskih podatkov in informacij z Zakonom o računovodstvu in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Pri računovodenju in pri pripravi računovodskih izkazov uporablja ENERGA temeljne računovodske predpostavke in splošna pravila o vrednotenju:

- časovno neomejenost delovanja,
- dosledno stanovitnost, upoštevanje resnične in poštene predstavitve in
- nastanek poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi so sestavljeni na predpostavki, da bo ENERGA nadaljevala poslovanje v dogledni prihodnosti.

Računovodsko obravnavanje ekonomskih kategorij je opredeljeno v pravilniku o računovodstvu in se ne more spreminjati glede na trenutne poslovne koristi ENERGA-a. Če je v različnih obdobjih različno, je treba prikazati razloge za takšne spremembe in njihove posledice. Računovodstvo zagotavlja resnično in pošteno vrednotenje posameznih ekonomskih kategorij in upošteva spremembe posameznih cen.

Računovodstvo obravnava spremembe ekonomskih kategorij skladno z nastankom poslovnih dogodkov. Da bi se torej poslovni izid izrazil vrednostno, morajo biti pri vsakem vzporejanju prihodkov in odhodkov prihodki obremenjeni samo z ustreznimi odhodki, ne glede na prejeme in izdatke.

Poslovodstvo ENERGA-a upošteva pri izbiranju računovodskih usmeritev in odločanju o njih uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov, kakovostne značilnosti računovodenja, in sicer razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Zanesljivost zagotavlja z izpolnjevanjem treh zahtev:

- previdnost,
- prednost vsebine pred obliko in
- pomembnost.

Številni poslovni dogodki so povezani z negotovostjo, zato so računovodski izkazi pripravljene s primerno previdnostjo. Pozitivni poslovni izid se izkaže šele takrat, ko je očitno in potrjen,

negativni pa, ko postane možen. Pri računovodskem pojasnjevanju listin je treba dati prednost vsebini pred obliko.

2.1.2 Vrednotenje in izkazovanje postavk

Posamezne postavke v računovodskih izkazih za leto 2013 so ovrednotene v skladu s pravili vrednotenja določenimi v Zakonu o računovodstvu in Slovenskih računovodskih standardih ter v Pravilniku o računovodstvu.

Uporaba omenjenih predpisov zadošča za resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti ENERGA-a, njenega finančnega položaja in poslovnega izida.

Redni popis sredstev in obveznosti do virov sredstev je bil opravljen na dan 31.12.2013. Popisna komisija je ugotovila, da je dejansko stanje usklajeno s knjigovodskim stanjem.

2.2 Podatki bilance stanja na dan 31.12.2013 in pojasnila k bilanci stanja

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	ZNESEK - tekoče leto	ZNESEK - predhodno leto
1	2	3	4	5
	SREDSTVA			
	A) Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (001=002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	39.527	36.439
00	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	002	3.904	0
01	Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	003	130	0
02	Nepremičnine	004	0	0
03	Popravek vrednosti nepremičnin	005	0	0
04	Oprema in druga opredmetena OS	006	80.039	72.500
05	Popravek vrednosti opreme in drugih opredm. OS	007	44.286	36.061
06	Dolgoročne finančne naložbe	008	0	0
07	Dolgoročno dana posojila in depoziti	009	0	0
08	Dolgoročne terjatve iz poslovanja	010	0	0
09	Terjatve za sredstva dana v upravljanje	011	0	0
	B) Kratkoročna sredstva; razen zalog in AČR (012=013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	127.519	113.423
10	Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	013	0	0
11	Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	014	76.230	52.553
12	Kratkoročne terjatve do kupcev	015	1.940	2.088
13	Dani predujmi in varščine	016	0	349
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	017	19.800	6
15	Kratkoročne finančne naložbe	018	0	0
16	Kratkoročne terjatve iz financiranja	019	0	0

17	Druge kratkoročne terjatve	020	10.730	1.405
18	Neplačani odhodki	021	0	0
19	AČR	022	18.819	57.022
	C) Zaloge (023=024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0
30	Obračun nabave materiala	024	0	0
31	Zaloge materiala	025	0	0
32	Zaloge drobnega inventarja in embalaže	026	0	0
33	Nedokončana proizvodnja in storitve	027	0	0
34	Proizvodi	028	0	0
35	Obračun nabave blaga	029	0	0
36	Zaloge blaga	030	0	0
37	Druge zaloge	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (032=001+012+023)	032	167.046	149.862
99	Aktivni konti izvenbilančne evidence	033	0	0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
	D) Kratkoročne obveznosti in PČR (034=035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	29.961	22.313
20	Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	035	0	0
21	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	036	15.952	14.180
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	037	8.187	4.233
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	038	5.819	3.900
24	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	039	3	0
25	Kratkoročne obveznosti do financerjev	040	0	0
26	Kratkoročne obveznosti iz financiranja	041	0	0
28	Neplačani prihodki	042	0	0
29	PČR	043	0	0
	E) Lastni viri in dolgoročne obveznosti (044=045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	137.085	127.549
90	Splošni sklad	045	0	0
91	Rezervni sklad	046	0	0
92	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	047	0	0
93	Dolgoročne rezervacije	048	0	0
940	Sklad namenskega premoženja v javnih skladih	049	0	0
9410	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti za neopredm. sred. in opredmetena OS	050	0	0
9411	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti za finančne naložbe	051	0	0
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	052	0	0
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	053	0	0
96	Dolgoročne finančne obveznosti	054	0	0
97	Druge dolgoročne obveznosti	055	0	0
980	Obveznosti za neopredm. sred. in opredmetena OS	056	36.605	32.634
981	Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	057	0	0
985	Presežek prihodkov nad odhodki	058	100.480	94.915
986	Presežek odhodkov nad prihodki	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (060=034+044)	060	167.046	149.862
99	Pasivni konti izvenbilančne evidence	061	0	0

2.2.1 Pojasnila k bilanci stanja

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja.

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Priloga 1: Pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter
- Priloga 2: Pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

2.2.1.1 Sredstva

Sredstva (aktiva) so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:

1. dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju,
2. kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve

❖ *Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju*

Tabela 1: Pregled dolgoročnih sredstev na dan 31.12.2013 po nabavni, odpisani in neodpisani vrednosti s stopnjo odpisanosti v EUR

konto	Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisa na vrednost	Odpisanost sredstev
1	2	3	4	5	5=4/2*100
0031	Dolg. premož. pravice-računalniški programi	3.904,00	130,13	3.773,87	3,33
04000	Nabavna vrednost pohištva	14.724,26	13.927,97	796,29	94,59
04010	Nabavna vrednost pisarniškega pohištva	3.438,72	687,72	2.751,00	20,00
04020	Nabavna vrednost opreme	27.724,81	19.529,23	8.195,58	70,44
04021	Nabavna vrednost opreme-tržna dejavnost	4.896,21	2.431,33	2.464,88	49,66
40	Oprema	54.691,00	36.710,38	17.980,62	67,12
04130	Drug drobni inventar	2.370,45	1.276,00	1.094,45	53,83
04131	Drug drobni inventar-tržna dejavnost	924,96	679,96	245,00	73,51
41	Drobni inventar	3.295,41	1.955,96	1.339,45	59,35
04300	Vlaganje v opredmetena osnovna sredstva	25.960,00	5.754,46	20.205,54	22,17
43	Vlaganje v opredm. osnovna sredstva v tuji lasti	25.960,00	5.754,46	20.205,54	22,17
	Skupaj	83.946,41	44.416,80	39.526,61	52,91

Tabela 1a: Stanje dolgoročnih sredstev po nabavni vrednosti po virih financiranja za leto 2013 v EUR

konto	Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost po proračunskem viru financiranja	Nabavna vrednost po neproračunskem viru financiranja
1	2	3	4
0031	Dolg. premož. pravice-računalniški programi	3.904,00	
04000	Nabavna vrednost pohištva	14.724,26	
04010	Nabavna vrednost pisarniškega pohištva	3.438,72	
04020	Nabavna vrednost opreme	27.724,81	
04021	Nabavna vrednost opreme-tržna dejavnost		4.896,21
40	Oprema	49.791,79	4.896,21
04130	Drug drobn inventar	2.370,45	
04131	Drug drobn inventar-tržna dejavnost		924,96
41	Drobni inventar	2.370,45	924,96
04300	Vlaganje v opredmetena osnovna sredstva		25.960,00
43	Vlaganje v opredm. osnovna sredstva v tuji lasti	0,00	25.960,00
	Skupaj	52.162,24	31.781,17

ENERGAP zagotavlja vire za nabavo opredmetenih dolgoročnih sredstev iz lastnih virov in po pogodbi z ustanoviteljem kot sredstva prejeta v upravljanje. Nabavna vrednost dolgoročnih sredstev glede na vire financiranja je razvidna iz zgornje preglednice. Sredstva, ki so bila nabavljena iz neproračunskih virov, so droben inventar in vlaganja v tuja osnovna sredstva. ENERGAP je za vrtec Borisa Pečeta – enota Košaki uredila kurilnico kot pilotni projekt za energetske učinkovito rabo energije. Investicija bo poplačana iz prihranka pri stroških energije.

Vsa ostala opredmetena osnovna sredstva ENERGAP financira s sredstvi ustanovitelja. Amortizacija sredstev v upravljanju se je pokrivala v breme obveznosti za sredstva v upravljanju. Amortizacija za leto 2013 je bila obračunana v skladu s Pravilnikom o načinih in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in znaša skupaj 8.355,59 EUR in sicer: 130,13 amortizacija neopredmetenih sredstev, 5.764,30 EUR amortizacija opreme, 643,96 amortizacija drobnega inventarja in 1.817,20 EUR amortizacija vlaganj v opredmetena sredstva v tuji last.

Tabela 2: Pregled investicij in nabav dolgoročnih sredstev za leto 2013 v EUR

konto	Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost
1	2	3
0031	Neopredmeteno sredstvo-računalniški program	3.904,00
04020	Nabavna vrednost opreme	4.178,39
04021	Nabavna vrednost opreme-tržna dejavnost	2.515,47
040	Oprema	10.597,86
04130	Drug drobn inventar	845,90
041	Drobni inventar	845,90
	Skupaj	11.443,76

V letu 2013 je ENERGAP nabavila za 3.904,00 EUR računalniški program za obdelavo podatkov iz sistema Scada, za 6.693,86 EUR osnovnih sredstev ter za 845,90 EUR drobnega inventarja in sicer opremo za opravljanje dejavnosti (prenosni računalnik, 4 električne polnilne postaje TTE-2, čitalnik Canon, ognjevarno omaro, zložljivo kolo, hladilnik Zanussi ter merilnik kakovosti zraka).

❖ **Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve**

Tabela 3: Pregled vrst kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev za leto 2013 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

konto	Vrste kratkoročnih sredstev in AČR	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
11	Dobroimetje pri bankah	52.552,97	76.229,57	145,05
12	Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	2.088,00	1.939,80	92,90
13	Dani predujmi in varščine	349,00	0	0,00
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	6,21	30.157,04	485.620,61
17	Druge kratkoročne terjatve	1.405,39	373,4	26,57
19	AČR	57.021,34	18.819,18	33,00
	Skupaj	113.422,91	127.518,99	112,43

Dobroimetje pri bankah so sredstva na računu ENERGAP-a na dan 31.12.2013, odprtem pri Upravi za javne prihodke Ljubljana. ENERGAP nima poslovnih računov odprtih pri poslovnih bankah.

Kratkoročne terjatve do kupcev v državi predstavljajo še ne zapadle terjatve do Eltec Petrol d.o.o.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN predstavljajo terjatve do Ministrstva za infrastrukturo in prostor za projekt Envision in Green Partnership, do Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za projekt Moidom in do Ministrstva za finance iz naslova obresti UJP za mesec december.

Druge kratkoročne terjatve predstavljajo terjatve iz naslova refundacij za boleznino zaposlenih.

Aktivne časovne razmejitve predstavljajo stroški najema licenčnin za programsko opremo Adesco, knjiženi v letu 2013, ki se nanašajo na odhodke prihodnjega poslovnega leta

2.2.1.2 Obveznosti do virov sredstev

❖ *Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve*

Tabela 4: Pregled kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev po vrstah za leto 2013 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

konto	Vrste kratkoročnih obveznosti in PČR	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
21	Obveznosti za čiste plače in nadomestilo plače	14.179,78	15.952,24	112,50
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	4.232,67	8.187,24	193,43
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	3.899,99	5.818,39	149,19
24	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	0	2,86	0,00
29	PČR	0		0,00
	Skupaj	22.312,44	29.960,73	134,28

Obveznosti za čiste plače in nadomestilo plače so obveznosti do zaposlenih za mesec december 2013. Obveznosti so bile poravnane 10.01.2014.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi se nanašajo na račune, knjižene v letu 2013, ki zapadejo v plačilo v letu 2014.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja predstavljajo obveznosti za prispevke in davke na plače v mesecu decembru 2012, obveznost za doplačilo razlike davka od dohodkov pravnih oseb in akontacija davka za mesec december, ki v plačilo zapade 10.01.2014 ter obveznost za plačilo davka na dodano vrednost za obdobje 10-12/ Obveznosti so bile poravnane v januarju 2014.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljajo obveznosti do Ministrstva za finance iz naslova provizij UJP za mesec december.

❖ *Lastni viri in dolgoročne obveznosti*

Tabela 5: Pregled lastnih virov in dolgoročnih obveznosti po vrstah za leto 2013 ter primerjava s predhodnim letom v EUR

konto	Vrste lastnih virov in dolgoročnih obveznosti	Vrednost po stanju predhodnega leta	Vrednost po stanju tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
9800	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje - MOM	32.634,00	36.604,82	112,17
98590	Nerazporejen presežek prihodkov 2010	11.512,51	2.584,22	22,45
98592	Nerazporejen presežek prihodkov 2011	23.862,50	23.862,50	100,00
98593	Nerazporejen presežek prihodkov 2012	59.539,95	59.539,95	100,00
98594	Nerazporejen presežek prihodkov 2013		14.493,43	
	Skupaj	127.548,96	137.084,92	107,48

Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje na dan 31.12.2013 znašajo 36.604,82 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za znesek amortizacije, pripoznane v letu 2013 v višini 4.957,47.

Presežek prihodkov nad odhodki leta 2010 se je v višini 8.928,29 EUR razporedil na povečanje obveznosti za sredstva v upravljanju in sicer za investicije v opremo in neopredmetena sredstva.

2.3 Podatki izkaza prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov od 1.1. do 31.12.2013 in pojasnila k izkazu

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	ZNESEK - Tekoče leto	ZNESEK - Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (860=861+862-863+864)	860	422.355	422.825
760	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	861	422.355	422.825
	Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	862	0	0
	Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	863	0	0
761	Prihodki od prodaje materiala in blaga	864	0	0
762	B) Finančni prihodki	865	69	99
763	C) Drugi prihodki	866	5	1
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (867=868+869)	867	0	0
del 764	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	868	0	0
del 764	Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (870=860+865+866+867)	870	422.429	422.925
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (871=872+873+874)	871	176.414	155.720
del 466	Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	872	0	0
460	Stroški materiala	873	6.379	4.835
461	Stroški storitev	874	170.035	150.885
	F) STROŠKI DELA (875=876+877+878)	875	212.442	203.074
del 464	Plače in nadomestila plač	876	169.421	158.703
del 464	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	877	27.285	25.551
del 464	Drugi stroški dela	878	15.736	18.820
462	G) Amortizacija	879	3.398	3.489
463	H) Rezervacije	880	0	0
465	J) Drugi stroški	881	774	267
467	K) Finančni odhodki	882	0	9
468	L) Drugi odhodki	883	11.642	4
	M) Prevrednotevalni poslovni odhodki (885=886+887)	884	180	0
del 469	Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	885	0	0
	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	886	180	0
	N) CELOTNI ODHODKI (888=871+875+879+880+881+882+883+884+885)	887	404.850	362.563

	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (889=870-888)	888	17.579	60.362
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (890=888-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	3.086	822
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (891=888-890)	891	14.493	59.540
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (892=(889+890) oz. (890-888))	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno št. zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	7	7
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

2.3.1 Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov

ENERGAP je v letu 2013 razporejala posredne stroške na posamezne projekte, na podlagi doseženih prihodkov. Vsak projekt je namensko naravnano, kar pomeni, da se sredstva, pridobljena za določen projekt, za ta isti projekt tudi porabijo.

Stroški posameznega projekta se členijo po vrstah stroškov. Odhodki posameznega projekta se obračunavajo skladno z dinamiko obračunavanja prihodkov v skladu z realizacijo projektov in v skladu s pogodbami sklenjenimi z naročniki.

2.3.1.1 Izkaz prihodkov in odhodkov

PRIHODKI

Tabela 6: Sestava prihodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

konto	Vrste prihodkov	Prihodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava prihodkov
1	2	3	4 - delež
76000	Prihodki iz sredstev javnih financ - MOM	231.441,29	54,79
76002	Prihodki iz sredstev proračuna EU	14.160,30	3,35
76010	Prihodki od prodaje storitev doma	58.328,20	13,81
76003	Prihodki - sredstva EU preko proračuna RS	118.425,51	28,03
76200	Prihodki od obresti-zakl. podračun	68,73	0,02
76390	Drugi prihodki	4,54	0,00
	Skupaj	422.428,57	100

Tabela 7: Primerjava prihodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Zap. št.	Vrste prihodkov	Prihodki predhodnega leta	Prihodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
7600	Prihodki iz sredstev javnih financ	403.163,58	364.027,10	90,29
7601	Prihodki od prodaje storitev doma	19.662,02	58.328,20	296,65
7620	Prihodki od obresti	98,82	68,73	69,55
7639	Drugi prihodki	0,8	4,54	567,50
	Skupaj	421.707,34	422.428,57	100,17

Tabela 8: Prihodki po vrstah in virih financiranja v letu 2013 v EUR

konto	Vrste prihodkov	Prihodki iz proračunskih virov	Prihodki iz neproračunskih virov
1	2	3	4
7600	Prihodki iz sredstev javnih financ	364.027,10	0
7601	Prihodki od prodaje storitev doma	0	58.328,20
7620	Prihodki od obresti	0	68,73
7639	Drugi prihodki	0	4,54
	Skupaj	364.027,10	58.401,47

Prihodki so bili pridobljeni z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti. Največji delež prihodkov predstavljajo prihodki po pogodbi z Mestno občino Maribor in prihodki iz evropskih sredstev pridobljeni na osnovi projektov INVOLVE, OCR, RETS, MOIDOM, LEAP in ADVANCE.

Prihodki od prodaje storitev doma predstavljajo prihodke iz naslova storitev izdelave študije, priprave smernic in pomoči pri organizaciji seminarjev.

Finančni prihodki predstavljajo prejete obresti za denarna sredstva na računu.

Tabela 9: Sestava poslovnih prihodkov v letu 2013 v EUR

konto	Vrste poslovnih prihodkov	Poslovni prihodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava poslovnih prihodkov
1	2	3	4 - delež
760	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	422.428,57	100,00
761	Prihodki od prodaje blaga in materiala	0,00	0,00
	Skupaj	422.428,57	100,00

Tabela 10: Primerjava poslovnih prihodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

konto	Vrste poslovnih prihodkov	Poslovni prihodki predhodnega leta	Poslovni prihodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
760	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	422.825,60	422.428,57	99,91
761	Prihodki od prodaje blaga in materiala	0,00	0,00	0,00
	Skupaj	422.825,60	422.428,57	99,91

ODHODKI

Tabela 11: Sestava odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

konto	Vrste odhodkov	Odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava odhodkov
1	2	3	4 - delež
4602	Stroški energije	2.582,64	
4604	Odpisi drobnega inventarja	763,85	
4605	Stroški strokovne literature	614,5	
4606	Stroški pisarniškega materiala	1.961,00	
4609	Drugi stroški materiala	457,47	
460	Stroški materiala	6.379,46	1,58
4611	Stroški storitev tekočega in investicijskega vzdrževanja	11.286,55	
4612	Stroški zavarovalnih premij ter plačilnega in bančnega prometa	429,9	
4613	Stroški intelektualnih storitev	45.006,82	
4614	Stroški komunalnih in prevoznih storitev	4.444,20	
4615	Povračila stroškov v zvezi z delom	22.752,66	
4616	Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti	13.525,70	
4617	Stroški reprezentance	7.948,76	
4619	Stroški drugih storitev	64.640,16	
461	Stroški storitev	170.034,75	42,00
462	Stroški amortizacije	3.398,12	0,84
4640	Plače zaposlenih	144.892,64	
4641	Nadomestila plač zaposlenih	24.528,61	
4642	Povračila zaposlenim	12.449,74	
4643	Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	1.216,02	
4644	Regres za letni dopust	1.637,06	
4645	Drugi prejemki iz delovnega razmerja	0	
4646	Prispevki izplačevalca plač, nadomestil, in drugih pre.	27.284,82	
4649	Drugi stroški dela	433,13	
464	Stroški dela	212.442,02	52,47
465	Drugi stroški	773,13	0,19
467	Finančni odhodki	0	
468	Drugi odhodki	11.641,63	2,88
469	Prevredn. Poslovni odhodki	180,00	0,04
	Skupaj	404.849,11	100,00

Iz zgornje tabele je razvidno, da največje odhodke predstavljajo stroški dela in stroški storitev.

Stroški materiala se v največjem deležu nanašajo na stroške energije (elektrika, gorivo, plin) in stroške pisarniškega materiala, vendar v celotnih odhodkih predstavlja majhen delež. Drugi stroški materiala predstavljajo predvsem stroške nabave čistil in drobnega potrošnega materiala (žarnice, toaletni papir,...).

Stroški storitev predstavljajo drugi največji odhodek in v največjem delu predstavljajo stroške intelektualnih storitev, ki se nanašajo na stroške računovodskih storitev, računalniških storitev, stroške prevajanja in na stroške svetovalnih storitev od podizvajalcev pri izvajanju projektov (pridobljena strokovna mnenja potrebna za izvedbo projektov od podjetij TTD Sistemi, Vitoma PR, Adesco, Lineal, Eko ideja d.o.o.)

Stroški storitev tekočega in investicijskega vzdrževanja predstavljajo stroške najemnin za avtomobile (rentacar), najemnin za računalniške programe, najemnin poslovnih prostorov in opreme ter tekočega vzdrževanja poslovnih prostorov.

Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti se nanašajo na izplačila avtorskih honorarjev, na stroške dela študentov in na nagrade pripravnikom.

Stroški drugih storitev so predvsem stroški varovanja, stroški seminarjev, konferenc in posvetovanj, stroški promocije, stroški tiskarskih in grafičnih storitev, stroški fotokopiranja in se nanašajo na izvajanje projektov.

Stroški plač in nadomestil zaposlenim predstavljajo največji odhodek v celotni strukturi in so bili so izplačani v skladu s Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti, Zakonom o javnih uslužbencih, Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju, Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju ter Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih prejemkov. Prispevki in davek so bili obračunani in plačani v skladu z zakonskimi določili. Drugi prejemki zaposlenim (povračila stroškov za prevoz na delo in iz dela, stroški prehrane med delom, regres za letni dopust) so bili izplačani v skladu s Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti od upoštevanju Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov in Zakona o višini povračil v zvezi z delom in nekaterih prejemkov. V nadaljevanju so predstavljene še različne primerjave odhodkov.

Tabela 12: Primerjava odhodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

konto	Vrste odhodkov	Odhodki predhodnega leta	Odhodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	$5=4/3*100$
460	Stroški materiala	4.835,15	6.379,46	131,94
461	Stroški storitev	150.884,92	170.034,75	112,69
462	Stroški amortizacije	3.488,61	3.398,12	97,41
464	Stroški dela	203.073,93	212.442,02	104,61
465	Drugi stroški	267,69	773,13	288,82
467	Finančni odhodki	9,23	0,00	0,00
468	Drugi odhodki	4,17	11.641,63	279.175,78
469	Prevrednot. posl. odh.		180,00	
	Skupaj	362.563,70	404.669,11	111,61

Tabela 13: Odhodki po vrstah in virih financiranja v letu 2013 v EUR

Konto	Vrste odhodkov	Odhodki iz proračunskih virov	Odhodki iz neproračunskih virov	Sestava virov odhodkov
1	2	3	4	5=4*100/3
460	Stroški materiala	5.518,54	860,92	15,60
461	Stroški storitev	147.036,19	22.998,56	15,64
462	Stroški amortizacije		3.398,12	
464	Stroški dela	198.495,72	13.946,30	7,03
465	Drugi stroški	507,8	265,33	52,25
467	Finančni odhodki		0,00	
468	Drugi odhodki	11.641,63	0,00	0,00
469	Prevredn. poslov. odh.	180		0,00
	Skupaj	363.379,88	41.469,23	11,41

Tabela 14: Sestava poslovnih odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Konto	Vrste poslovnih odhodkov	Poslovni odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava poslovnih odhodkov
1	2	3	4 - delež
460	Stroški materiala	6.379,46	1,63
461	Stroški storitev	170.034,75	43,35
462	Stroški amortizacije	3.398,12	0,87
464	Stroški dela	212.442,02	54,16
	Skupaj	392.254,35	100

Tabela 15: Sestava drugih odhodkov po vrstah v letu 2013 v EUR

Konto	Vrste drugih odhodkov	Drugi odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava drugih odhodkov
1	2	3	4 - delež
46510	Takse in pristojbine	44,00	5,69
46520	Druge dajatve, ki niso odvisne od str. dela	3,00	0,39
46590	Ostali stroški	0,00	0,00
46591	Članarine	460,80	59,60
46592	Ostali stroški - nagradna igra	265,33	34,32
	Skupaj	773,13	100

Tabela 16: Primerjava poslovnih odhodkov v letu 2013 s tistimi v predhodnem letu v EUR

Konto	Vrste poslovnih odhodkov	Poslovni odhodki predhodnega leta	Poslovni odhodki tekočega leta	Indeks
1	2	3	4	5=4/3*100
460	Stroški materiala	4.835,15	6.379,46	131,94
461	Stroški storitev	150.884,92	170.034,75	112,69
462	Stroški amortizacije	3.488,61	3.398,12	97,41
464	Stroški dela	203.073,93	212.442,02	104,61
	Skupaj	362.282,61	392.254,35	108,27

Poslovni odhodki predstavljajo 96,89 delež v celotnih odhodkih.

ENERGAP stroške delovanja vodi po stroškovnih mestih: A-ustanovitev in delovanje, H-Svetovanje občanom ter ločeno po posameznih projektih, ki se izvajajo.

Ugotovljeni presežek prihodkov nad odhodki

Ugotovljeni poslovni izid v letu 2013 je izkazan kot čisti presežek prihodkov nad odhodki v skupni višini 14.493 EUR po plačilu davka od dohodkov pravnih oseb. Skupni presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja na dan 31.12.2013 znaša 100.480 EUR in bo porabljen za financiranje redne dejavnosti ENERGAP-a.

ENERGAP je v letu 2013 plačala davek od dohodkov pravnih oseb v znesku 3.086 EUR.

2.3.1.2 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Dejavnost ENERGAP-a se izvaja po projektih, zato se prihodki in odhodki po dejavnostih členijo glede na realizacijo posameznega projekta v letu 2013. ENERGAP opravlja dejavnost izvajanja javne službe in lastno tržno dejavnost.

Odhodki, iz naslova tržne dejavnosti se za plače, stroške storitev in amortizacijo pripoznajo po dejanskih stroških.

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	ZNESEK - Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK - Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (660=661+662-663+664)	660	365.617	56.738
760	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	661	365.617	56.738
	Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	662	0	0
	Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	663	0	0
761	Prihodki od prodaje blaga in materiala	664	0	0
762	B) Finančni prihodki	665	69	0

763	C) Drugi prihodki	666	5	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (667=668+669)	667	0	0
del 764	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	668	0	0
del 764	Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (670=660+665+666+667)	670	365.691	56.738
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (671=672+673+674)	671	152.554	23.860
del 466	Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	672	0	0
460	Stroški materiala	673	5.518	861
461	Stroški storitev	674	147.036	22.999
	F) STROŠKI DELA (675=676+677+678)	675	198.496	13.946
del 464	Plače in nadomestila plač	676	157.756	11.665
del 464	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	677	25.407	1.878
del 464	Drugi stroški dela	678	15.333	403
462	G) Amortizacija	679	0	3.398
463	H) Rezervacije	680	0	0
465	J) Drugi stroški	681	509	265
467	K) Finančni odhodki	682	0	0
468	L) Drugi odhodki	683	11.642	0
	M) Prevrednotevalni poslovni odhodki (685=686+687)	684	180	0
del 469	Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	685	0	0
del 469	Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	686	180	0
	N) CELOTNI ODHODKI (688=671+675+679+680+681+682+683+684+685)	687	363.381	41.469
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (689=670-688)	688	2.310	15.269
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (690=688-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	3.086
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (691=688-690)	691	2.310	12.183
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (692=(689+690) oz. (690-688))	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Tabela 17: Prihodki po vrstah dejavnosti v letu 2013 v EUR

konto	Vrste prihodkov	Prihodki iz opravljanja javne službe	Prihodki iz tržne dejavnosti	Sestava prihodkov po dejavnostih
1	2	3	4	5
760	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	365.617,10	56.738,20	15,52
762	Finančni prihodki	68,73	0	0,00
763	Drugi prihodki	4,54	0	0,00
	Skupaj	365.690,37	56.738,20	15,52

Tabela 18: Odhodki po vrstah dejavnosti v letu 2013 v EUR

konto	Vrste odhodkov	Odhodki dejavnosti javne službe	Odhodki tržne dejavnosti	Sestava odhodkov dejavnosti
1	2	3	4	5
460	Stroški materiala	5.518,54	860,92	15,60
461	Stroški storitev	147.036,19	22.998,56	15,64
462	Stroški amortizacije		3.398,12	
464	Drugi stroški dela	198.495,72	13.946,30	7,03
465	Drugi stroški	507,80	265,33	52,25
467	Finančni odhodki		0,00	
468	Drugi odhodki	11.641,63	0,00	0,00
469	Prevredn. posl. odhodki	180,00		0,00
	Skupaj	363.379,88	41.469,23	11,41

Kot je razvidno iz zgornjih tabel je ENERGAP iz naslova opravljanja javne službe izkazala presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.310 EUR, iz naslova tržne dejavnosti pa v višini 15.269 EUR pred obdavčitvijo in 12.183 EUR po obdavčitvi.

2.3.1.3 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	ZNESEK - Tekoče leto	ZNESEK - Predhodno leto
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (401=402+431)	401	434.961	376.916
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (402=403+420)	402	376.633	350.144
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (403=404+407+410+413+418+419)	403	297.959	255.175
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (404=405+406)	404	0	1.543
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	1.543
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. prejeta sredstva iz občinskih proračunov (407=408+409)	407	217.169	253.632
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	217.169	253.632
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (410=411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (413=414+415+416+417)	413	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0

del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	80.790	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (420=421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	78.674	94.969
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	0	0
del 7102	Prejete obresti	422	66	100
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	0	0
72	Kapitalski prihodki	425	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	78.608	94.869
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (431=432+433+434+435+436)	431	58.328	26.772
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	58.328	26.772
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (437=438+481)	437	424.486	345.422
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (438=439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	394.447	334.111
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (439=440+441+442+443+444+445+446)	439	171.532	164.637
del 4000	Plače in dodatki	440	134.388	131.442
del 4001	Regres za letni dopust	441	3.359	4.920
del 4002	Povračila in nadomestila	442	11.815	11.779
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	21.046	16.496
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	924	0
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (447=448+449+450+451+452)	447	26.350	26.050
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	13.756	13.093
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	11.020	10.489
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	99	88
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	155	148
del 4015	Premije dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	1.320	2.232
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (453=454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	185.455	139.229
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	94.806	63.872
del 4021	Posebni material in storitve	455	562	627
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	5.192	5.833

del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	1.734	411
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	21.278	28.085
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	786	392
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	25.065	29.088
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	36.032	10.921
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (470=471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	11.110	4.195
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	7.206	4.195
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	3.904	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (481=482+483+484)	481	30.039	11.311
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	11.763	9.717
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	1.852	1.564
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	16.424	30
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (485=401-437)	485	10.475	31.494
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (486=437-401)	486	0	0

Tabela 19: Sestava prihodkov po načelu denarnega toka po vrstah v letu 2013 v EUR

zap. št.	Vrste prihodkov	Prihodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava prihodkov
1	2	3	5
71	Nedavčni prihodki	58.393,70	13,43
73	Prejete donacije	0	0,00
74	Transferni prihodki	297.959,56	68,50
78	Prejeta sredstva iz EU	78.608,10	18,07
	Skupaj	434.961,36	100,00

Tabela 20: Sestava odhodkov po načelu denarnega toka po vrstah v letu 2013 v EUR

zap. št.	Vrste odhodkov	Odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava odhodkov
1	2	3	5
40	Tekoči odhodki	413.532,29	97,38
42	Investicijski odhodki	11.109,76	2,62
	Skupaj	424.642,05	100,00

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka izkazujemo presežek prihodkov nad prihodki v višini 10.475 EUR.

2.3.1.4 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

V Izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov v letu 2013 ni izkazanih sprememb.

2.3.1.5 Izkaz računa financiranja

V Izkazu računa financiranja v letu 2013 ni izkazanih sprememb.

2.4 Druge računovodske informacije

Druge računovodske informacije so pripravljene na podlagi 26. člena Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava:

1. Odhodki, ki se nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti se za plače in amortizacijo pripoznajo po dejanskih stroških, zato sodil za razmejevanje med javno službo ter dejavnostjo prodaje blaga in storitev na trgu v tem delu nismo oblikovali.

2. Dolgoročne rezervacije niso bile oblikovane.

3. ENERGAP je v letu 2013 izkazala presežek prihodkov nad odhodki v višini 14.493 EUR in ga bo namenila za opravljanje redne dejavnosti. V letu 2013 je bil porabljen presežek leta 2010 v višini 8.928,26 EUR.

4. ENERGAP ves material porabi na posameznih projektih, zato ne zagotavlja evidenc o nabavi in porabi materiala na zalogi.

5. Terjatve na dan 31.12.2013 so izkazane do:

- kupcev v višini 1.939,80 EUR in predstavljajo nezapadlo terjatev do podjetja Eltec Petrol d.o.o.
- neposrednih uporabnikov proračuna – Ministrstvo za finance v višini 6,21 EUR. Terjatve so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2013 in so bile poravnane v mesecu januarju 2014

6. Obveznosti na dan 31.12.2013 so izkazane:

- iz naslova čistih plač in nadomestil plač v višini 15.952,24 EUR,
- do dobaviteljev v višini 8.187,24 EUR,
- iz naslova davkov in prispevkov v višini 2.479,36 EUR in
- iz naslova davka na dodano vrednost v višini 1.029,00 EUR.

Obveznosti zapadejo v plačilo v mesecu januarju 2013.

7. V letu 2013 smo za investicije namenili 11.443,76 EUR Vir za vlaganja v neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva je delno iz lastnih sredstev, delno iz presežka preteklih let. Za ta namen smo v letu 2013 porabili 2.515,47 EUR lastnih sredstev. Razliko v višini 8.928,29 EUR pa smo pokrili iz nerazporejenega presežka leta 2010, na podlagi sklepa zavoda.

8. Na dan 31.12.2013 ne izkazujemo naložb prostih denarnih sredstev, prav tako se v letu 2013 nismo zadolževali, zato sta izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in izkaz računa financiranja določenih uporabnikov za leto 2013 prazna.

9. Investiranja se nanašajo na nabavo nove pisarniške opreme. Novih nabav dolgoročnih sredstev je bilo za 11.443,76 EUR, ki se nanašajo na nakup dolgoročnih premoženjskih pravic, opreme in drobnega inventarja.

10. V letu 2013 ne beležimo poslovnih dogodkov, na podlagi katerih je potrebno zagotavljati podatkov v zabilančni evidenci.

11. Nimamo pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

2.5 Zaključek

Računovodski del letnega poročila je bil obravnavan na seji sveta zavoda v mesecu februarju 2014, skupaj s poslovnim poročilom bo letno poročilo obravnavano na seji sveta zavoda v mesecu marcu 2014.

Letno poročilo je bilo sestavljeno dne, 28.02.2014.

Odgovorni osebi za pripravo letnega poročila sta:

- a) za računovodsko poročilo: Doroteja Nemšak, univ. dipl. ekon., računovodja, dr. Vlasta Krmelj, direktorica
- b) za poslovno poročilo: dr. Vlasta Krmelj, direktorica

Oseba, odgovorna za
Sestavljanje bilance:
Doroteja Nemšak, univ.dipl.ekon.

Direktorica:
dr. Vlasta Krmelj

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

v / na (naziv proračunskega uporabnika)

Energetski agenciji za Podravje – zavodu za trajnostno rabo energije

(sedež proračunskega uporabnika, šifra in matična številka)

Smetanova ulica 31, 2000 Maribor

Šifra: **16551**

Matična številka: **2213222**

Podpisani se kot poslovodni organ zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da se tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, obvladujejo na še sprejemljivi ravni ter daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o uspešnosti poslovanja in o doseganju ciljev. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na (naziv proračunskega uporabnika)

Energetski agenciji za Podravje – zavodu za trajnostno rabo energije

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področje:

- računovodskega spremljanja poslovanja

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

- splošno področje

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

-

V / Na (naziv proračunskega uporabnika)

Energetski agenciji za Podravje – zavodu za trajnostno rabo energije

je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti, v označeno polje vpišite X):

a) na celotnem poslovanju,

b) na pretežnem delu poslovanja,

c) na posameznih področjih poslovanja,

d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,

e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi

X

2. upravljanje s tveganji:	
2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	x
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	x
d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	x
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	x
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (poslovodni organ izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	x
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	
V letu 2013 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):	

- sodelovanje z zunanjimi izvajalci notranjega nadzora poslovanja v smislu odpravljanja pomanjkljivosti, oziroma upoštevanja pripomb pri pregledu poslovanja leta 2012

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladam v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Za leto 2014 Energap na področju notranjega nadzora načrtuje:

- proučitev možnosti in posledično morebitna izvedba reorganizacije poslovanja zaradi širjenja izvajanja aktivnosti in prevzemanja vedno večje odgovornosti obstoječega kadra

Ime in priimek poslovodnega organa:

dr. Vlasta Krmelj

Podpis poslovodnega organa:

Šifra in ime proračunskega uporabnika
Sedež uporabnika:

16551 – Energetska agencija za Podravje
Smetanova ulica 31, 2000 Maribor

**Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev
za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu
za leto 2013**

v evrih

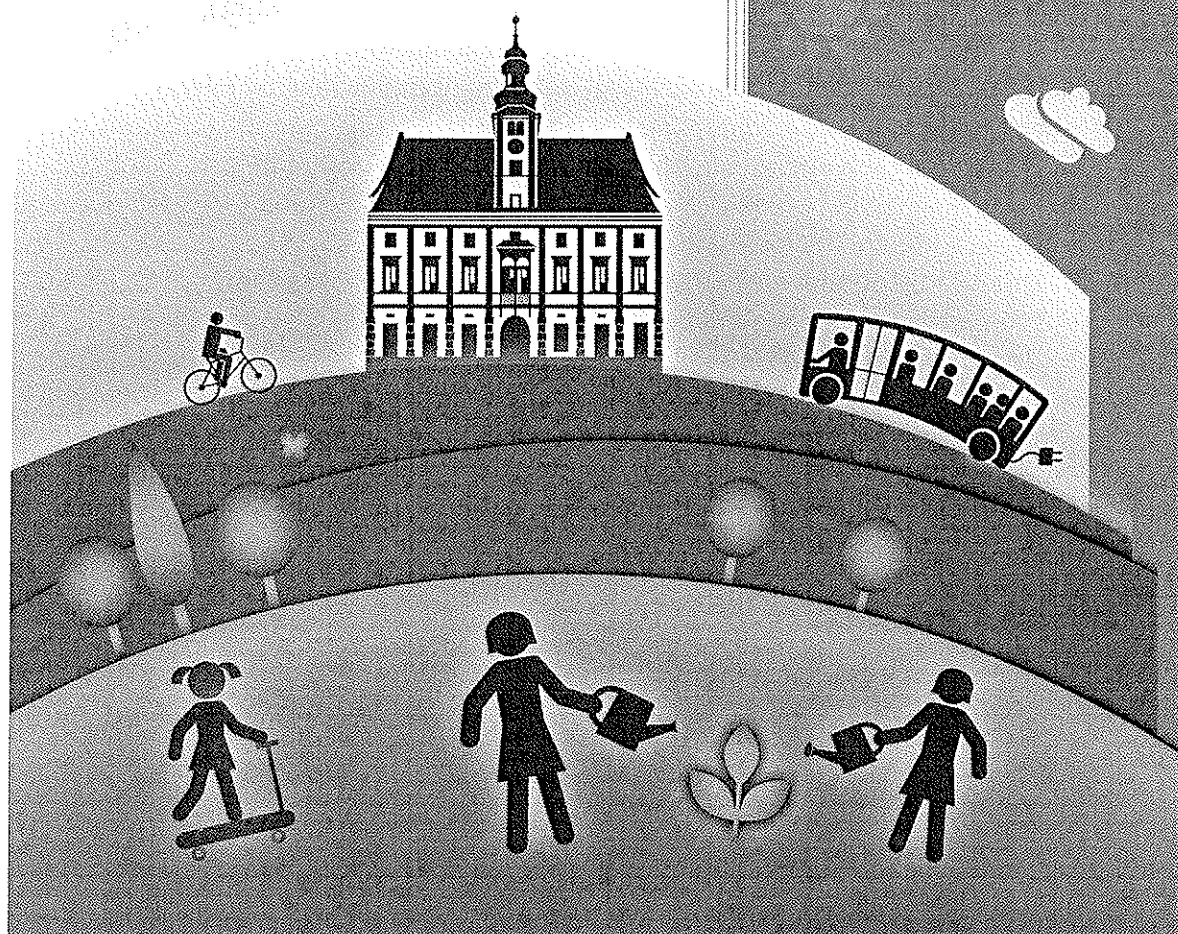
Zap. št.	Naziv	Znesek
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	12.183,00
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	7.800,00
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1+2)	19.983,00
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	9.991,50
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (4-2)	2.191,50

Kraj in datum: Maribor, 5.2.2014

Odgovorna oseba: dr. Vlasta Krmelj

Žig:

Gospodarjenje z energijo v Mestni občini Maribor 2013

KAZALO

1. KRATEK PREGLED POMEMBNIH DOGODKOV IN DOSEŽKOV V LETU 2013	4
2. AKTUALNO	6
2.1 ENERGETSKA IZKAZNICA.....	6
2.2 ZELENA JAVNA NAROČANJA	8
3. SPLOŠNI PODATKI MESTNE OBČINE MARIBOR.....	12
4. STRATEŠKA PODROČJA DELOVANJA	19
4.1 VIZIJA MESTA MARIBOR NA PODROČJU TRAJNOSTNE RABE ENERGIJE.....	19
4.2 SEAP - AKCIJSKI NAČRT ZA TRAJNOSTNI ENERGETSKI RAZVOJ MESTA MARIBOR.....	20
4.3 GOSPODARJENJE Z ENERGIJO V MESTNI OBČINI MARIBOR	21
4.3.1 <i>Dolgoročni cilji Mestne občine Maribor na področju energetike.....</i>	<i>21</i>
1. Zmanjšanje rabe energije v javnih stavbah Mestne občine Maribor	21
2. Nadomeščanje fosilnih goriv z OVE v javnih stavbah Mestne občine Maribor	30
3. Ureditev področja energetike v Mestni občini Maribor 2013	33
4. Povečanje energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov energije v sektorju stanovanj.....	42
5. Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije v podjetjih	48
6. Povečanje osveščenosti na področjih URE in možnosti izrabe OVE vseh porabnikov energije v Mestni občini Maribor.....	51
7. Zmanjšanje porabe električne energije v Mestni občini Maribor.....	60
8. Proizvodnja zelene električne energije	61
9. Ureditev področja prometa	61
4.4 OTROCI, UČINKOVITA RABA ENERGIJE IN OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE	70
4.5 ENERGAP V JAVNOSTI.....	74
4.6 ENERGAP IN DELOVANJE V REGIJI.....	78
4.7 MEDNARODNO SODELOVANJE ENERGAP	80
5. POGLED V LETO 2014	86
6. ZAKONODAJA	87
7. VIRI	93

OSEBNA IZKAZNICA

Energetska agencija za Podravje – zavod za trajnostno rabo energije

ENERGAP

Smetanova ulica 31

2000 Maribor

Telefon: +386 2 234 23 60

Faks: +386 2 234 23 61

Spletna stran: www.energap.si

Elektronski naslov: info@energap.si

Direktorica: dr. Vlasta Krmelj, univ.dipl.inž.

Zaposleni v letu 2013: 8

Predstavniki Sveta zavoda:

Mestni svet (ustanovitelj): mag. Daniel Blejc

Mestna uprava (ustanovitelj): Gordana Kolesarič

Delavci zavoda: Petra Gosak

Uporabniki oziroma zainteresirana javnost:

- Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko: prof.dr. Igor Tičar
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za strojništvo: prof. dr. Aleš Hribernik
- Štajerska gospodarska zbornica: mag. Aleksandra Podgornik
- Območno obrtno-podjetniška zbornica Maribor: Etbin Stropnik

Predstavniki Strokovnega sveta zavoda:

Ustanovitelj: prof.dr. Dali Donlagić

Univerza v Mariboru: prof. dr. Jože Voršič

Energetika Maribor: mag. Alan Perc

Elektro Maribor: Peter Kaube

Plinarna Maribor: Aleš Šimenko

Dravske elektrarne Maribor: Marjan Šmon

Društvo inštalaterjev in energetikov Maribor: Ivo Klevže

Delavci zavoda: Marko Rojs

Letno poročilo 2013

Maribor, marec 2014

UVODNO SPOROČILO

V letu 2014 se pričinja nova finančna perspektiva EU, ki daje še večji pomen trajnostnemu razvoju. Le tiste lokalne skupnosti, mesta in države, ki bodo s svojimi dejanji izkazovale zavezanost k trajnostni energiji in trajnostni mobilnosti, bodo imela neomejen dostop do teh sredstev.

Mesto Maribor z Energetsko agencijo za Podravje izkazuje, da lahko zmanjšujemo rabo energije in povečujemo obnovljive vire energije tako v javnem kot zasebnem sektorju. Kljub gospodarski krizi napredujemo tudi na področju trajnostne mobilnosti. Priznanja in nominacije na lokalnem, nacionalnem in EU nivoju ter EU certifikati nam dokazujejo, da smo lahko primer dobre prakse ne samo za Slovenijo ampak tudi za EU.

V kolikor to razumejo in podpirajo župani, občinski svetniki in javni sektor kot celota, so lahko rezultati odlični. Temu sledijo nato podjetja in občani. S svojimi dejanji dajemo signal tudi EU in svetu. Dobri vlagatelji se namreč zavedajo pomena celovitega trajnostnega razvoja, ki poudarja varovanje okolja in družbeno odgovornost. Širok pogled in poznavanje razvojnih smernic je ključnega pomena, da lahko mesto in regija na področju energetskega razvoja doseže preboj.

Vlasta Krmelj

1. KRATEK PREGLED POMEMBNIH DOGODKOV IN DOSEŽKOV V LETU 2013

- Izvajali smo projekt varčevanje z energijo v javnem sektorju in sledili izpolnitvi cilja, da bomo v skladu z zakonodajo v javnih stavbah vsako leto prihranili najmanj 3 % energije.
- Vodili smo energetske knjigovodstvo za javne objekte v lasti Mestne občine Maribor. Obdelovali in analizirali smo podatke o rabi energije v stavbah v okviru daljinskega energetskega upravljanja.
- Nadaljevali smo s pripravljanjem energetskih izkaznic za javne objekte in izvajanjem energetskih pregledov objektov.
- Izvajali in analizirali smo naloge za doseg ciljev Lokalnega energetskega koncepta Mestne občine Maribor.
- V skladu z obveznostmi iz Zaveze županov smo pripravljali Akcijski načrt za trajnosten energetski razvoj.
- Na področju izobraževanja in informiranja smo pripravili številne delavnice, okrogle mize, posvete in konference ter izdali 12 izobraževalno informativnih gradiv.
- Sodelovali smo pri uvajanju vsebin trajnostnega razvoja in izkustvenega izobraževanja v šolske učne programe.
- Svetovali smo in pripravljali smernice za energetsko učinkovito gradnjo v občini Maribor in občinah v regiji zgornjega Podravja.
- Sodelovali smo s Štajersko gospodarsko zbornico, Obrtno-podjetniško zbornico, različnimi združenji in podjetji v regiji in v Sloveniji.
- Za različne ciljne skupine v Sloveniji smo izvedli preko 10 vabljenih predavanj in predstavitev in s tem širili znanje in ideje ter prepoznavnost naše agencije.
- Podjetjem smo svetovali na področju energetske in stroškovne učinkovitosti ter jim predstavljali pomen uvajanja energetskih standardov. Prav tako smo jih seznanjali s pomenom trajnostne mobilnosti za zaposlene in za upravljanje službenih vozil.
- Aktivno smo delovali na področju trajnostne mobilnosti v mestu in v Sloveniji.
- Aktivno smo sodelovali pri pripravi Akcijskega načrta za trajnostno mobilnost.
- Oktobra smo gostili skupino 30 strokovnjakov iz držav EU na področju trajnostne mobilnosti.
- Sodelovali smo pri slovenskih in številnih mednarodnih projektih na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije.
- Gostili smo tri mednarodna srečanja projektnih partnerjev.
- V mesecu marcu 2013 smo pripravili akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj mesta Maribor in ga dali v javno razpravo.
- V okviru priprave energetske karte za Maribor smo izvedli srečanja in razprave s strokovnjaki.
- Pripravili smo 2 študiji o možnostih izrabe obnovljivih virov energije v regiji Podravja in sicer Priprava strokovnih podlag za analizo potencialnih virov na lokalnem in nacionalnem nivoju ter Priprava nabora in opisa ključnih tehnologij na področju OVE.
- Aktivno smo preučevali finančne mehanizme na področju javno zasebnega partnerstva in možnosti financiranja energetskih sanacij objektov.
- Z občinami v Podravju sodelujemo na področju gospodarjenja z energijo. V mesecu juniju 2013 smo v Mariboru organizirali Teden trajnostne energije, ki je potekal v okviru Evropskega tedna trajnostne energije. V okviru tega smo organizirali številne

aktivnosti. Najbolj zanimiva je bila predvsem akcija z naslovom »1 tona CO₂«, ki je potekala en mesec, na Trgu Leona Štuklja, v Mariboru.

- Energetska agencija za Podravje je bila v letu 2013 dvakrat nominirana za priznanja s strani Evropske komisije - »Sustainable energy Europe award« in »Managenergy Local Energy Action Award 2013«. Prvič, kot eden izmed petih najboljših projektov na nivoju EU v okviru ozaveščanja in informiranja ljudi na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, in drugič, kot eden izmed desetih najboljših projektov za izvedene aktivnosti na lokalnem nivoju. Energap je v Bruselj prijavila svoj projekt »Ledena kocka«, ki smo ga izvedli v letu 2012. Energetska agencija je bila izbrana izmed 224 vseh prijavljenih projektov. Prestižna podelitev priznanj in nagrad je potekala v mesecu juniju 2013, v Bruslju.
- Štajerska gospodarska zbornica nam je v okviru dogodka »Priznanja inovacijam in inovatorjem za leto 2012 v Podravski regiji«, v letu 2013, skupaj z Univerzo v Mariboru, Fakulteto za naravoslovje, podelila srebrno priznanje za pripravo matematičnega modela »Prednost največjemu relativnemu prihranku« za optimiranje investicij v energetske prenove stavb.
- Pripravljali smo dokumentacijo za javni razpis za energetske sanacije stavb v lokalnih skupnostih.
- Opredelili smo strokovne podlage za spremljanje učinkovitosti energetskih sanacij v skladu z zahtevami evropskih razpisov.
- Od januarja do junija 2013 smo predsedovali Konzorciju lokalnih energetskih agencij Slovenije.
- V mesecu avgustu smo uspešno zaključili projekt mOIDom – Mobilna okoljska izkaznica doma, v okviru katerega smo razvijali mobilno aplikacijo za izdelavo energetske izkaznice.
- Konec leta 2013 smo uspešno zaključili tudi evropski projekt LEAP v okviru katerega smo pripravili lokalne ukrepe varčevanja z energijo, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa Inteligentna energija Evrope.
- Delo agencije in mesta smo predstavljali na konferencah v Sloveniji in tujini.

2. AKTUALNO

2.1 ENERGETSKA IZKAZNICA

Energetska izkaznica je javna listina s podatki o energetske učinkovitosti stavbe in s priporočili za povečanje energetske učinkovitosti. (Vir: <http://www.energetskaizkaznicastavbe.si/kaj-je-energetska-izkaznica/>)

Energetska izkaznica je namenjena novograditeljem, kupcem ali najemnikom, ki se odločajo za gradnjo, nakup ali najem stavbe. Priporočila kot del energetske izkaznice kupcu dajo jasno informacijo, kaj je potrebno na objektu še narediti, da bo bolj učinkovit. Pomeni, da dajo kupcu tudi jasno informacijo, koliko bo moral v objekt še vložiti, da bo zadostno energetske učinkovit. Ravno tako najemnik dobi relevantno informacijo, koliko ga bodo stali obratovalni stroški pri najemu. V praksi bodo pri odločitvi za nakup kupci (tako kot do sedaj) upoštevali več dejavnikov. Ker bodo v energetske izkaznici imeli informacijo o energetske učinkovitosti stavbe, jo bodo lahko upoštevali.

(Vir: http://www.mzip.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/771/7637/)

Vrste energetske izkaznic

Ločimo dve vrsti energetske izkaznic:

- računsko in
- merjeno.

Računska energetska izkaznica (rEI) se lahko izdelata in izda za vsako stavbo. Predpisana je za stanovanjske stavbe in za vse nove stavbe. Pri tej izkaznici se upoštevajo standardni robni pogoji tako glede klime na lokaciji kot glede režima uporabe stavbe. Na izračun po tej metodologiji ne vplivajo življenjske navade.

Merjena energetska izkaznica (mEI) je namenjena samo obstoječim nestanovanjskim oz. javnim stavbam, ker se pri prodaji/najemu take stavbe način uporabe stavbe bistveno ne spremeni. Pri stanovanjskih stavbah ne moremo uporabiti merjene energetske izkaznice, ker bi individualne posebnosti dotedanje rabe stanovanja lahko imele za posledico nerealno sliko energijskih kazalnikov. Pri zamenjavi lastnika se namreč lahko bistveno spremeni način uporabe stavbe.

(Vir: <http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetske-izkaznice-stavb/>)

Kdo mora imeti energetske izkaznico?

Energetske izkaznice so obvezne pri novogradnji in za nepremičnino, ki se prodaja ali oddaja v najem za več kot 12 mesecev. Pri prodaji ali oddaji nepremičnine v najem bodo morali lastniki zagotoviti, da se pri oglaševanju navedejo energijski kazalniki energetske učinkovitosti nepremičnine iz energetske izkaznice.

Za novogradnjo mora investitor pridobiti energetske izkaznico pred vložitvijo zahteve za izdajo uporabnega dovoljenja skladno s predpisi, ki urejajo graditev objektov. Ta energetska izkaznica mora izkazovati izpolnjevanje zahtev predpisa (PURES-2, 2010), ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah. Izkaznica je obvezen sestavni del projekta izvedenih del (PID). Ob

pridobitvi uporabnega dovoljenja mora investitor kupcu ali najemniku predložiti energetska izkaznico.

(Vir:<http://www.energetska-izkaznica.eu/vrste-izkaznic/racunska-energetska-izkaznica-stavbe/>)

Kdaj energetska izkaznica ni potrebna?

Izkaznice za stavbo ali njen posamezni del ni potrebno predložiti pri:

- oddaji v najem za obdobje, krajše od enega leta,
- prodaji v primeru izkazane javne koristi za razlastitev,
- prodaji v postopku izvršbe ali v stečajnem postopku,
- prodaji ali oddaji nepremičnine, ki je v last Republike Slovenije ali lokalne skupnosti
- prešla na podlagi sklepa o dedovanju.

Zahteve glede energetske izkaznice ter izkaza o energijskih lastnostih stavbe iz tega člena se ne nanašajo na:

- stavbe, ki so varovane v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine,
- stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti,
- industrijske stavbe in skladišča,
- nestanovanjske kmetijske stavbe, če se v njih ne uporablja energija za zagotavljanje notranjih klimatskih pogojev,
- enostavne in nezahtevne objekte ter
- samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m².

Kaj vse mora vsebovati energetska izkaznica in postopek njene izdelave?

Energetska izkaznica stavbe mora vsebovati referenčne vrednosti, ki omogočajo primerjavo in oceno energetske učinkovitosti stavbe. Sestavni del energetske izkaznice so priporočila za stroškovno učinkovite izboljšave energetske učinkovitosti, razen pri novih stavbah in pri najemu.

Veljavnost energetske izkaznice je deset let. Stranka lahko pridobi novo energetska izkaznico pred potekom desetih let.

Posamezna stavba ali posamezni del stavbe ne more imeti dveh ali več veljavnih energetske izkaznic. Nova energetska izkaznica za posamezno stavbo ali posamezni del stavbe razveljavi prejšnjo.

Ko lastnik posameznega dela stavbe v večstanovanjski stavbi, za katero se lahko izda energetska izkaznica le za celotno stavbo, naroči izdajo energetske izkaznice, izdana energetska izkaznica velja za celotno stavbo.

Energetska izkaznico stavb izdaja pooblaščen pravna ali fizična oseba iz 339. člena energetskega zakona (EZ-1), na zahtevo stranke.

Vsako izdajo energetske izkaznice mora neodvisni strokovnjak za izdelavo energetske izkaznice, sočasno z njeno izdajo, prijaviti za vpis v register energetske izkaznice. Energetska izkaznica se izroči lastniku posamezne stavbe ali posameznega dela stavbe.

Register energetske izkaznice vodi ministrstvo, pristojno za energijo. V register se vpišejo podatki o stavbi oziroma delu stavbe, podatki o energetske izkaznici, podatki o neodvisnem strokovnjaku, ki je izdelovalec izkaznice: ime in priimek ter številka in datum izdaje licence. Register energetske izkaznice je javen. Podatki iz registra energetske izkaznice so del skupne prostorske podatkovne infrastrukture.

Izdelava energetske izkaznice v ENERGAP

Energetska agencija za Podravje, je v skladu s sklepi Mestnega sveta Mestne občine Maribor, energetske upravljavec občine in skrbi za izvajanje zakonodaje na tem področju. Aktivnosti za pripravo energetske izkaznice stavb potekajo že nekaj let. Za večino javnih stavb (OŠ, vrtci, ...) smo vzpostavili sistem vodenja energetskega knjigovodstva. S strani Ministrstva za infrastrukturo in prostor smo v letu 2013 pridobili tudi javno pooblastilo za izdelavo in izdajo energetske izkaznice. Na agenciji imamo dva strokovnjaka z licenco za izdajo energetske izkaznice.

2.2 ZELENA JAVNA NAROČANJA

Zeleno javno naročanje je orodje, ki omogoča, da se ob porabi javnih sredstev, poleg ekonomskih vidikov, upoštevajo tudi okoljski vidiki, s čimer se ta javno-finančni instrument uporablja za zasledovanje ciljev okoljske politike.

(Vir:http://www.gzs.si/slo/skupne_naloge/varstvo_okolja/dajatve_viri_in_priloznosti/zelena_javna_narocila)

V letu 2012 in 2013 se je aktualna zakonodaja na področju zelenega javnega naročanja (Uredba o zelenem javnem naročanju, Ur.l. RS, št. 102/2011, 18/2012, 24/2012, 64/2012, 2/2013, v nadaljevanju Uredba) kar štirikrat dopolnila, vendar se dopolnitve nanašajo pretežno na posamezne priloge, dodan pa je tudi člen, ki ureja pomen izrazov. V zadnji večji dopolnitvi (Ur.l. RS, št. 64/2012) najdemo spremenjene okoljske zahteve za projektiranje, gradnjo ter redno in investicijsko vzdrževanje stavb, pa tudi okoljske zahteve za avtobuse, težka tovorna vozila in storitve avtobusnega prevoza.

Pri zelenem javnem naročanju naročnik upošteva okoljske vidike proizvoda, storitve ali gradnje v vseh fazah projekta in v celotnem življenjskem krogu predmeta naročila. Okoljske ali zelene zahteve izrazi s tehničnimi specifikacijami, ki jih podrobneje opredeljujejo ustrezni performančni standardi in standardi kakovosti.

(Vir:<http://www.gi-zrmk.si/zrmkinstitut/pdf/Kriteriji-za-trajnostno-gradnjo-in-zeleno-javno-narocanje-GI-ZRMK.PDF>)

Temeljne okoljske zahteve pomenijo minimalne zahteve, ki jih mora naročnik v postopku javnega naročanja upoštevati pri opredelitvi predmeta javnega naročila, tehničnih specifikacij, pogojev za ugotavljanje sposobnosti ponudnika, pogodbenih določil in meril za izbor najugodnejše ponudbe, dodatne okoljske zahteve pa pomenijo zgolj priporočila, ki jih naročnik upošteva takrat, kadar želi uveljavljati dodatne ali višje standarde varstva okolja, kot so določeni v temeljnih zahtevah.

Med pomembnejšimi načeli, ki jim bo treba slediti pri izvajanju zelenega javnega naročanja, je načelo ocene stroškov celotnega življenjskega kroga (Life Cycle Costing - LCC) oziroma vrednotenje kvalitativnih meril (value for money) pri izboru ponudnikov.

Zelena javna naročila in prednosti za okolje

Izdatki javnih organov v Evropi znašajo več kot 2 milijardi EUR letno ali 19 % BDP EU. Za javni sektor to pomeni priložnost in obveznost, da to kupno moč uporablja smotrno. Slovenija želi s to uredbo zmanjšati neposredni vpliv javnih dejavnosti na okolje, hkrati pa vplivati na trg, da bo zagotavljal okolju prijaznejše izdelke, storitve in gradnje. Z izvajanjem zelenega javnega naročanja postavlja javni sektor primere dobre prakse in postaja vzorec celotni družbi, učinki pa so vidni tudi širše.

Prednosti zelenih javnih naročil so lahko:

- doseganje posebnih okoljskih ciljev – kot so zmanjšanje emisij CO₂, energetska učinkovitosti in ohranjanje naravnih virov;
- prihranek stroškov;
- povečanje zaupanja državljanov, podjetij in civilne družbe v javno upravo;
- spodbujanje inovacij in podpiranje razvoja konkurenčnih okolju prijaznih izdelkov in storitev ter širitev trga zanje;
- ustvarjanje bolj zdravih delovnih pogojev za delavce in
- povečanje zmogljivosti javnih organizacij za soočanje z izzivi, povezanimi z okoljem in viri v prihodnosti.

(Vir: http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_summary_sl.pdf)

Temeljne okoljske zahteve za elektronsko pisarniško opremo

Kadar naročamo osebne in prenosne računalnike, zaslone ter opreme za slikovno obdelavo (fotokopirni stroji, tiskalniki, optični bralniki itd.), moramo upoštevati merila, ki so zapisana v prilogi 4 Uredbe. Kadar naročamo npr. osebne računalnike, se kot predmet lahko opredelijo energijsko učinkoviti osebni računalniki, v tehničnih specifikacijah pa se poleg ostalih zahtev določi, da morajo izpolnjevati najnovejše standarde ENERGY STAR za energijsko učinkovitost, ohišje določenih osebnih računalnikov se mora sestaviti brez uporabe posebnega orodja, glasnost osebnega računalnika pa ne sme presegati 26 dB v času zapisovanja na trdi disk. Opredeljen je tudi način dokazovanja posamezne tehnične specifikacije. Med pogodbeno določila naročnik vključi določilo, da mora ponudnik najmanj dve leti po izteku garancijske dobe zagotoviti razpoložljivost in združljivost nadomestnih delov ter določilo o začetku postopkov za prekinitev pogodbe, če ponudnik pogodbenih obveznosti ne izpolnjuje.

Temeljne okoljske zahteve za stavbe

Temeljne okoljske zahteve za stavbe je treba upoštevati tako za projektiranje idejne zasnove stavbe, idejnega projekta, izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD), projekta za izvedbo (PZI) ali projekta izvedenih del (PID) za novogradnjo, dozidavo, nadzidavo ali rekonstrukcijo stavbe. Temeljne okoljske zahteve so podane ne le za projektiranje, pač pa tudi za gradnjo stavbe, redno in investicijsko vzdrževanje ter nakup oziroma montažo naprav in proizvodov v stavbi.

Uredba od ponudnika za izvedbo javnega naročila zahteva, da sestavi projektno skupino tako, da so zagotovljena znanja na področju učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov (OVE), učinkovite rabe vode in zagotavljanja zdravih bivanjskih in delovnih razmer. Preverjanje zahteve je predvideno na podlagi predloženih referenc ponudnika, iz katerih izhaja, da je vsaj en strokovnjak skupini že izdelal PGD ali PZI projektno dokumentacijo, kjer so presežene minimalne zahteve, ki izhajajo iz Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah PURES 2010, pravilnika, ki ureja prezračevanje in klimatizacijo stavb, zvočno zaščito ter varstvo pri delu oz. druge tehnične pogoje za graditev določenih objektov.

Kadar je predmet javnega naročila gradnja stavbe, redno vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje, se morajo upoštevati predvsem okoljski vidiki, pri nakupu ali vgradnji oz. montaži naprav in proizvodov, pa se morajo izbrati tisti, ki imajo najmanj negativnih vplivov na okolje.

(Viri:<http://www.findinfo.si/DnevneVsebine/Aktualno.aspx?id=76768><http://www.izs.si/novica/n/stavbe-in-zeleno-javno-narocanje-po-novi-uredbi-793/>)

Javno naročilo okoljsko sprejemljivega vozila

Metodologija za izračun stroškov v celotni življenjski dobi, ki je v skladu z Uredbo o ZeJN obvezna in je predpisana z Direktivo 2009/33/ES o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz, namreč v primeru avtobusov kategorije II ali III in težkih tovornih vozil ni uporabna, ker niti proizvajalci, niti institucije, akreditirane za testiranje vozil, nimajo vseh podatkov o emisijah, potrebnih za izračun operativnih stroškov v celotni življenjski dobi vozila. Po novem bodo morali avtobusi kategorije II ali III, ki jih kupujejo ali najemajo javni naročniki, izpolnjevati evropski standard za emisije EURO V in biti opremljeni s kazalnikom menjanja prestav ali merilnikom vrtljajev motorja, na katerem je označeno polje najučinkovitejšega delovanja motorja. Težka tovorna vozila pa bodo morala izpolnjevati standard za emisije EURO VI. Okoljske zahteve za storitve avtobusnega prevoza pa se v celoti črtajo iz Uredbe o ZeJN, saj je opredelitev okoljskih zahtev za storitve avtobusnih prevozov v smislu tehničnih specifikacij, glede na obstoječ vozni park in potrebe za šolske prevoze, nesprejemljiva. Predlagana ureditev zelenega javnega naročanja avtobusov in težkih tovornih vozil je skladna s predpisi EU.

(Vir:http://www.vlada.si/nc/medijsko_sredisce/sporocila_za_javnost/sporocilo_za_javnost/article/26_redna_seja_vlade_rs_25527/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=489)

Merilo »ocena stroškov v življenjski dobi vozila«

Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila se upoštevajo nabavna cena vozila, vključno z davkom na dodano vrednost, stroški energentov v življenjski dobi vozila in zunanji okoljski stroški v življenjski dobi vozila. Za zunanje okoljske stroške v življenjski dobi vozila se štejejo stroški emisij ogljikovega dioksida v življenjski dobi vozila, stroški emisij dušikovih oksidov v življenjski dobi vozila, stroški emisij nemetanskih ogljikovodikov v življenjski dobi vozila in stroški emisij trdnih delcev v življenjski dobi vozila. Naročnik predmeta javnega naročila oziroma tehničnih specifikacij ne sme opredeliti tako, da bi zahteval vozilo, ki kot pogonsko sredstvo uporablja posamezno vrsto energenta.

Za izračun ocene stroškov v življenjski dobi vozila se uporabi formula:

$$LCC = Nc + (LCKm \times [(porabaE \times PE \times CEmin / PEmin) + (CO_2em \times CCO_2) + (NOxem \times CNOx) + (NMHCem \times CNMHC) + (PMem \times CPM)])$$

Oznake v formuli imajo naslednji pomen:

- LCC - ocena stroškov v življenjski dobi vozila,
- Nc - nabavna cena vozila,
- LCKm - kilometrina v življenjski dobi vozila,
- porabaE - poraba energenta,
- PE - vsebnost energije v energentu,
- PEmin - vsebnost energije v najcenejšem energentu,
- CEmin - cena najcenejšega energenta,
- CO₂em - emisije ogljikovega dioksida,
- CCO₂ - cena za emisije ogljikovega dioksida,
- NOxem - emisije dušikovih oksidov,
- CNOx - cena za emisije dušikovih oksidov,
- NMHCem - emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- CNMHC - cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- PMem - emisije trdnih delcev,
- CPM - cena za emisije trdnih delcev.

Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent uporablja bencin ali dizelsko gorivo, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (CEmin) uporabi veljavno ceno bencina ali dizelskega goriva, pri čemer upošteva ceno brez davka na dodano vrednost, in sicer tistega energenta, ki je na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, cenejši. Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent ne uporablja bencina ali dizelskega goriva, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (CEmin) uporabi veljavno ceno energenta, ki ga uporablja vozilo. Kadar vozilo kot energent uporablja dizelsko gorivo, bencin, utekočinjeni naftni plin, etanol, biodizel ali emulzijsko gorivo, mora biti cena najcenejšega energenta izražena v EUR/l, kadar vozilo kot energent uporablja zemeljski plin, bioplin ali vodik, mora biti izražena v EUR/Nm, kadar vozilo kot energent uporablja električno energijo pa mora biti izražena v EUR/kWh. Cena najcenejšega energenta ne sme vključevati davka na dodano vrednost in mora biti navedena v razpisni dokumentaciji. Vrednost vsebnosti energije v najcenejšem energentu (PEmin) določi naročnik glede na vrsto energenta, na katerega se nanaša cena najcenejšega energenta. Vsebnost energije v najcenejšem energentu se izrazi v MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh.

(Vir: Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o zelenem javnem naročanju, Ur.l.RS 18/2012)

Dodatne okoljske zahteve za osebna vozila:

- Merilo »uporaba obnovljivih virov energije«.
- Merilo »nižje emisije hrupa«.
- Merilo »vozila, ki so opremljena s kazalnikom menjanja prestav«.
- Merilo »vozila, ki so opremljena s sistemi za nadzor tlaka v pnevmatikah«.

3. SPLOŠNI PODATKI MESTNE OBČINE MARIBOR

DEMOGRAFSKI PODATKI

Maribor je drugo največje slovensko mesto in kulturno, gospodarsko ter univerzitetno središče severovzhodnega dela Slovenije. Maribor je bil leta 2012 Evropska prestolnica kulture in leta 2013 Evropska prestolnica mladih. Mesto obdaja na eni strani Pohorje s svojo široko turistično ponudbo in s rekreacijo ter na drugi strani razgibana pokrajina vinorodnih gričev, ki ponuja veliko gurmanskih užitkov in odličnih vin. Mesto se ponaša tudi s Guinnessovo rekorderko Staro trto, najstarejšo trto na svetu in z njo povezano bogato vinsko kulturo. S svojo izjemno lego ter ponudbo raznolikih doživetij postaja Maribor privlačno mesto za poslovna in kongresna srečanja, hkrati pa je vabljen kraj za nakupovanje in ljubitelje iger na srečo. S kulturnimi znamenitostmi v mestu in v neposredni okolici nudi mnogo različnih možnosti za šport in rekreacijo ter ponuja naravne in kulturne znamenitosti.

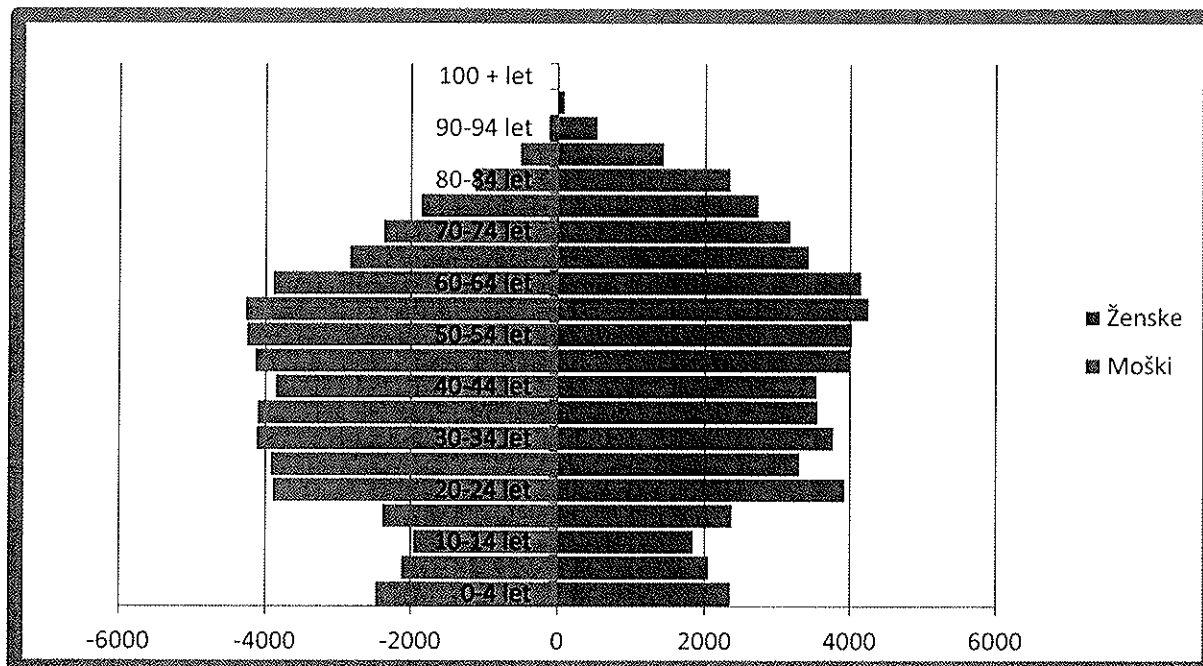
Mestna občina Maribor (MOM) meri 147,5 km² in se po površini med slovenskimi občinami uvršča na 40. mesto. Območje Mestne občine Maribor je razdeljeno na 11 mestnih četrti in 6 krajevnih skupnosti. Mestne četrti in krajevne skupnosti so pravne osebe javnega prava. V pravnem pomenu nastopajo v okviru nalog, ki so določene s statusom MOM.

V drugi polovici leta 2013 je imela občina 111.115 prebivalcev, od tega 54.319 moških in 56.796 žensk. Po številu prebivalcev se je med slovenskimi občinami uvrstila na 2. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine je živel povprečno 754 prebivalcev; torej je bila gostota naseljenosti večja kot v celotni državi (101 prebivalec na km²). Naravni in skupni prirastek je bil leta 2012 negativen v primerjavi s Slovenijo, ki je bil pozitiven, kar pomeni, da se prebivalstvo v občini stara. Več podatkov je prikazanih v Tabeli 1.

Tabela 1: Izbrani statistični podatki mesta Maribor in Slovenije za leto 2012 in 2013

Podatki za leto 2013	Mestna občina Maribor	Slovenija
Površina v km ²	147,5	20.273
Število naselij	32	6.032
Število ulic	885	10.286
Število prebivalcev	111.245	2.058.968
Število žensk	56.918	1.039.608
Število moških	54.327	1.019.360
Naravni prirast (leto 2012)	-319	2.681
Skupni prirast (leto 2012)	-169	3.325
Povprečna starost (v letih)	44,4	42,2
Indeks staranja	176	118,5
Gostota poselitve (preb/km ²)	754,2	101,6
Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču)	37.111	794.041
Število registriranih brezposelnih oseb	8.287	119.827
Stopnja brezposelnosti	18,3	13,1
Število zaposlenih oseb	51.070	698.724
Število samozaposlenih oseb	3.616	94.873
Število vrtcev (leto 2012)	42	938
Število otrok v vrtcih (leto 2012)	4.110	83.090
Število osnovnih šol s podružnicami (leto 2012)	25	842
Število učencev v osnovnih šolah (leto 2012)	7.496	162.775
Število dijakov (po prebivališču, leta 2012)	3.663	78.208
Število študentov (po prebivališču, leta 2012)	4.516	97.706
Število podjetij (leta 2012)	9.764	161.636
Prihodek podjetij (v 1000 EUR, leta 2012)	5.075.407	90.739.422
Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR)	1.472,32	1.523,14
Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo (EUR)	966,38	996,98
Število stanovanj, stanovanjski sklad (leto 2012)	52.203	853.860
Število osebnih avtomobilov (leto 2012)	64.009	1.393.645
Dolžina javnih cest (v km, leto 2010)	657,8	39.070
Dolžina javnih poti za kolesarje (v km, leto 2010)	1,8	91
Količina zbranih komunalnih odpadkov (v tonah, leto 2012)	48.240	671.835

Vir: Statistični urad RS

Slika 1: Prebivalstvena piramida za Mestno občino Maribor za leto 2013
Vir: Statistični urad RS

Slika 1 prikazuje starostno piramido za Maribor. S starostno piramido prikažemo starostno in spolno sestavo prebivalstva v državi ali občini. Prebivalstvena piramida za leto 2013 ima obliko vaze in ne več obliko piramide zaradi manjšega števila rojstev in podaljševanja življenja. Posledično se večja število starejših, zato postajajo vrhovi piramid vse bolj kopasti, spodnji deli, ki predstavljajo mlado prebivalstvo pa se ožijo. Ta trend je značilen za staro prebivalstvo, v katero spada tudi Slovenija in Maribor.

V prebivalstveni piramidi za občino Maribor najbolj izstopa srednji del piramide. Največje število prebivalstva je v starosti med 50 in 60 let, to je številna generacija, rojena po drugi svetovni vojni. Druga izboklina pa je med letom 30 in 40 let. To so potomci te številne generacije in druga generacija priseljencev, ki so se preselili iz nekdanje Jugoslavije. Zaradi zmanjševanja števila rojstev se spodnji del piramide oži. Opazi se odebeljen vrh piramide, ki predstavlja staro prebivalstvo občine, in sicer, število žensk je očitno večje kot število moških. To je posledica druge svetovne vojne, saj je bila umrljivost moških v vojnah večja kot umrljivost žensk. Na splošno lahko večje število žensk v vrhu piramide pripišemo daljši življenjski dobi. Pomen staranja se odraža tudi na področju energije, saj postajajo starejše generacije pomembna ciljna skupina.

PODNEBJE V MARIBORU

Maribor in večji del države leži v zmerno toplim pasu in ima zmerno celinsko podnebje. V Sloveniji se zmerno celinsko podnebje deli še na štiri podtipe. Maribor spada v zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije, ki ga označujemo tudi kot subpanonsko podnebje. Zanj je značilen izrazitejši celinski padavinski režim z letno količino padavin med 800 mm do 1000 mm. Aprilske temperature so enake oziroma višje od oktobrskih. Kljub temu, da je za subkontinentalni padavinski režim značilen višek padavin poleti, pa so poletja v vzhodni in

severovzhodni Sloveniji zaradi relativno nizke količine padavin na robu sušnosti. Izbrani meteorološki podatki so prikazani v Tabeli 2.

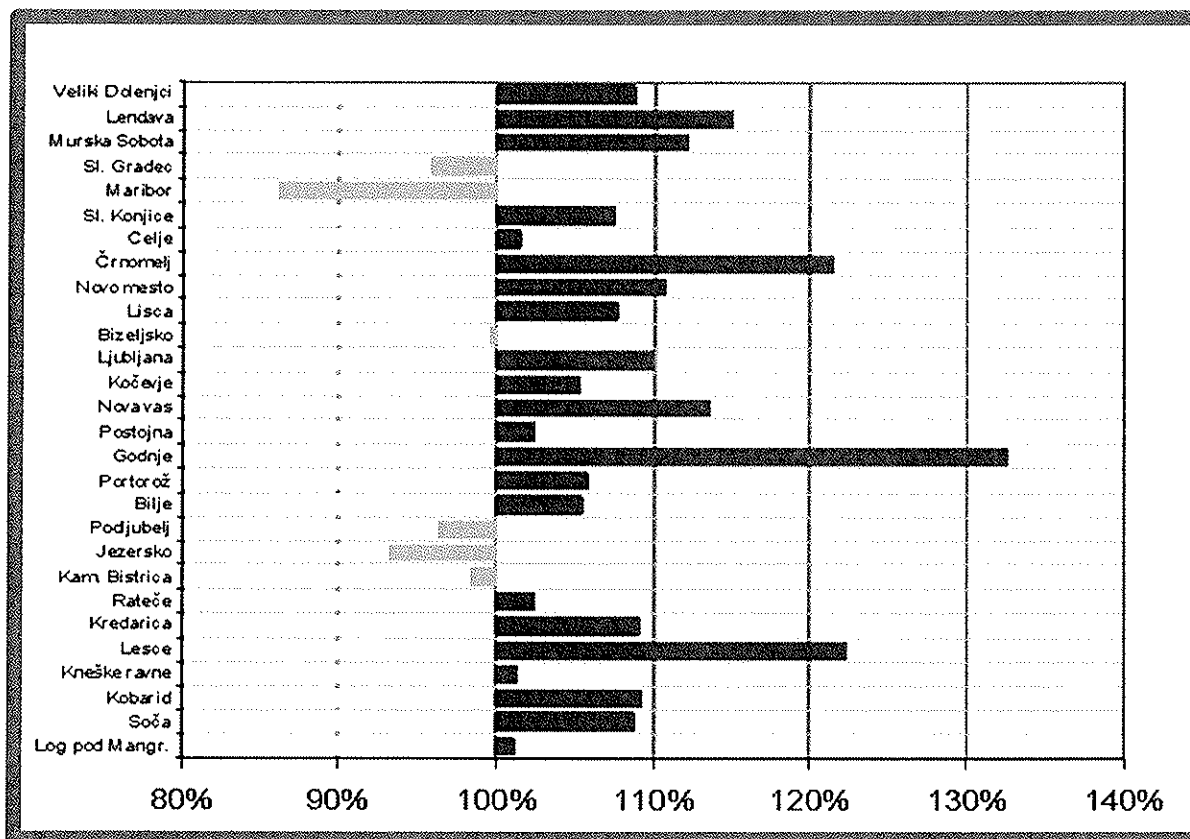
Tabela 2: Izbrani meteorološki podatki za merilno mesto Maribor letališče in Maribor Tabor za leto 2013

Podatki za leto 2013	Maribor letališče	Maribor Tabor
Povprečna temperatura zraka (°C)	10,9	11,2
Povprečna maksimalna temperatura zraka (°C)	15,7	16,2
Povprečna minimalna temperatura zraka (°C)	6,1	6,9
Količina padavin (mm)	923,7	900,3
Trajanje sončnega obsevanja (h)	1910	/
Povprečna oblačnost (pokritost neba v %)	63	68
Število dni z nevihto	25	29
Število dni s padavinami nad 0,1mm	148	144
Število dni s snežno odejo	51	51
Povprečna hitrost vetra (m/s)	2,3	1,3
Število jasnih dni	47	27
Število oblačnih dni	135	151
Število dni z meglo	49	17
Število dni s točo	1	0

Vir: Agencija RS za okolje

Vremenske značilnosti za leto 2013

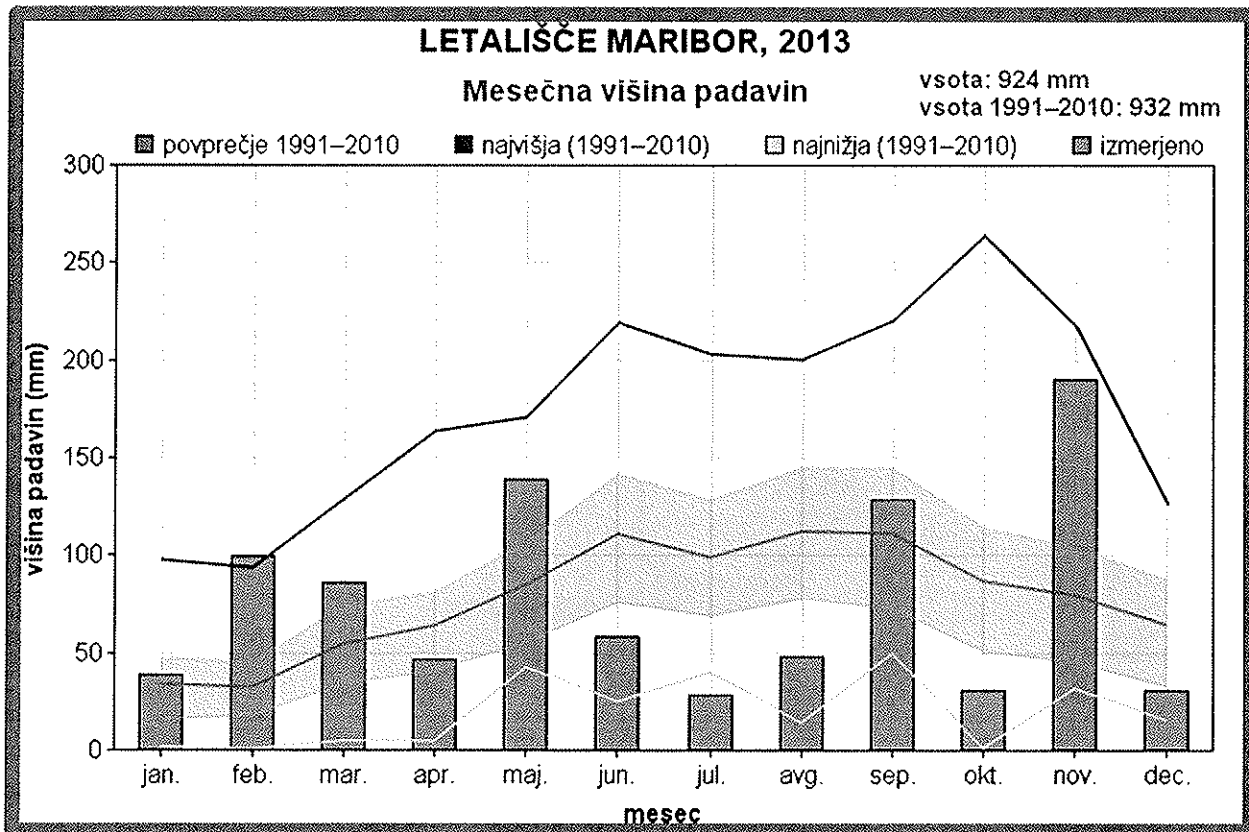
Leto 2013 je bilo po vsej državi nadpovprečno toplo, odklon se je v večjem delu države gibal med 1 in 2°C. V Ljubljani je bil leta 2013 dosežen najvišji absolutni maksimum, in sicer 40,2°C. V Mariboru je bila v preteklosti rekordna maksimalna temperatura zabeležena v letu 2003, leta 2013 pa se je v prvi polovici avgusta ogrelo na rekordnih 40,6°C. Zimski minimumi nam vsako leto bolj prizanašajo. V Mariboru se je živo srebro spustilo na -11°C, kar pa je občutno nad vrednostjo iz leta 1956, ko so izmerili -22,8°C. Vročih dni, ko je temperatura dosegla vsaj 30°C, je bilo 34. V večini so prevladovali nadpovprečno topli meseci. Januar, april, julij, avgust, oktober, november in december so bili izrazito pretopli od dolgoletnega povprečja.

Slika 2: Padavine leta 2013 v primerjavi s povprečjem 1961 – 1990

Vir: Naše okolje, Bilten Agencije RS za okolje

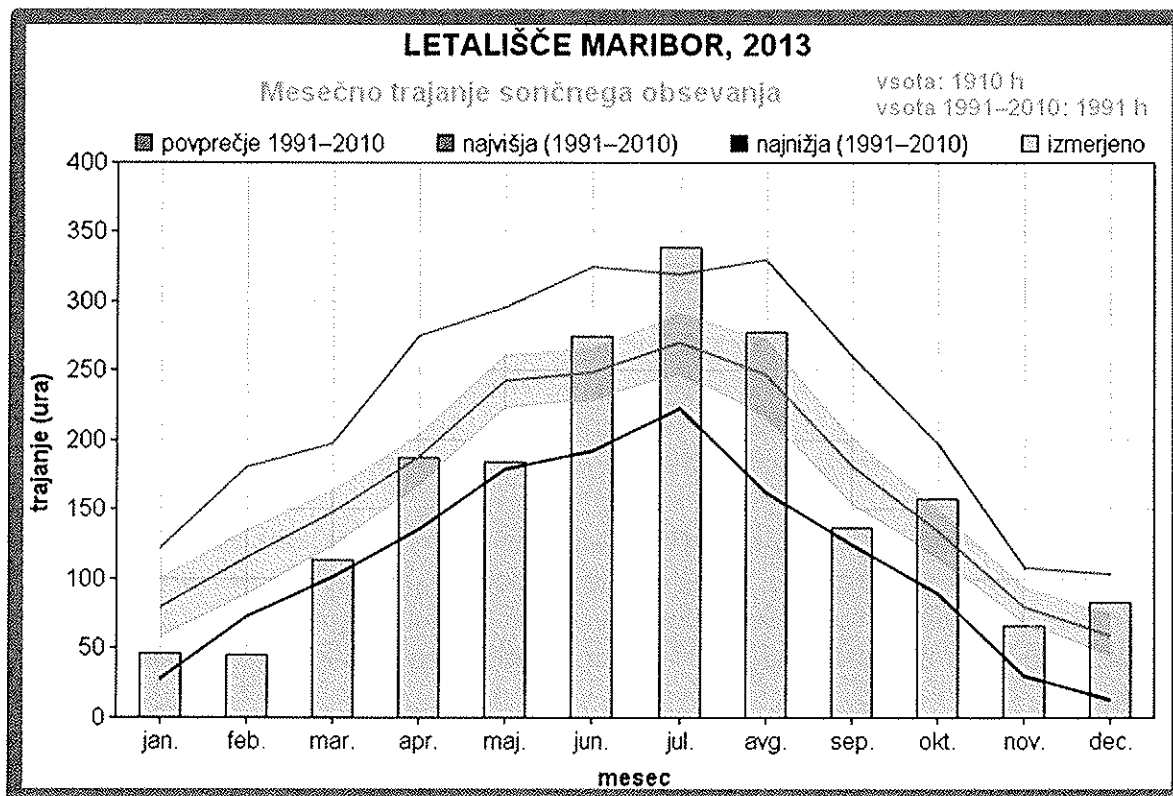
Slika 2 prikazuje padavine v Sloveniji v letu 2013 v primerjavi s povprečjem 1961 – 1990. Največ padavin je bilo v Posočju, kjer so na nekaterih merilnih mestih namerili nad 2.800 mm. Proti jugu in vzhodu so padavine upadale. Na Obali, večjem delu Koroške in Štajerske, v Prekmurju in Krško-Brežiškem polju je padlo manj kot 1.200 mm, v Mariboru so izmerili le 900 mm, kot je prikazano na sliki 2, je to komaj 86 % običajnih padavin. Slika 3 prikazuje, da so bili prvi trije meseci nadpovprečno namočeni, aprila je padavin primanjkovalo, maja pa je bilo dolgoletno povprečje ponovno preseženo. V poletnih mesecih je padavin primanjkovalo, prav tako decembra. Nadpovprečno namočen je bil še november.

Slika 3: Mesečna višina padavin za Maribor leta 2013

Vir: Agencija RS za okolje

Na Sliki 4 je prikazano mesečno trajanje sončnega obsevanja v Mariboru. Sončno obsevanje leta 2013 ne odstopa veliko od dolgoletnega povprečja. Nadpovprečno sončno je bilo na Obali, Krasu in v Vipavski dolini ter na severovzhodu države. Sončnega vremena je primanjkovalo januarja, februar je bil bolj siv, kot običajno, enako je bilo tudi marca. Poletni meseci so bili opazno bolj sončni kot običajno. Sončnega vremena je primanjkovalo tudi oktobra in novembra, december pa je spet bil bolj sončen kot v dolgoletnem povprečju.

Slika 4: Mesečno trajanje sončnega obsevanja za Maribor let 2013

Vir: Agencija RS za okolje

Na Kredarici je znašala največja debelina snežne odeje 475 cm. Tudi drugod po Sloveniji je snežilo, tudi na Obali. V Mariboru je sneg prekrival tla 48 dni, največja debelina je bila 39 cm. Leto 2013 si bomo zapomnili tudi po močnem vetru, imenovanem fen, ki piha iz severa čez Karavanke. V lanskem letu smo zabeležili dva takšna pojava fena. Prvi je bil januarja, drugi pa od 9. do 11. novembra. Na merilni postaji Maribor letališče je bil najmočnejši izmerjen sunek 68 km/h, polurna povprečna hitrost vetra pa je bila 42 km/h.

4. STRATEŠKA PODROČJA DELOVANJA

4.1 VIZIJA MESTA MARIBOR NA PODROČJU TRAJNOSTNE RABE ENERGIJE

Energetska učinkovitost je eden od glavnih ciljev za leto 2020 ter tudi ključni dejavnik pri doseganju dolgoročnih energetske in podnebne ciljev. Za doseganje zastavljenih ciljev je treba imeti jasno vizijo in strategijo. V strategiji se zahteva okrepljena politična zavezanost k njegovi uresničitvi, ki temelji na jasni opredelitvi cilja, ki ga je treba doseči in strogem spremljanju skladnosti. Regionalne in lokalne organe se poziva, da okrepijo svoja prizadevanja za izvajanje ustreznih politik ter v celoti izkoristijo razpoložljive instrumente, cilje in kazalce v okviru celovitih nacionalnih akcijskih načrtov za energetske učinkovitost. Posebno pozornost je treba nameniti področjem, v katerih so največje možnosti za izboljšanje energetske učinkovitosti; to sta stavbno in prometno področje.

Učinkovita raba energije in izraba obnovljivih virov energije sta začetek prehoda v post-ogljeno družbo. Zelene tehnologije, poleg varovanja planeta, omogočajo tudi številna nova delovna mesta, možnosti za raziskave in razvoj ter dvigovanje standardov našega življenja. Omogočiti trajnostno oskrbo z energijo, kot del glavnih aktivnosti občine, je lahko dober korak naprej.

Mestni svet Mestne občine Maribor se v okviru celovite vizije čistega, zelenega in povezanega mesta, ki vključuje inovativno ekonomijo ter trajnostne soseske in skupnosti, obvezuje doseči ekonomsko, socialno ter okoljsko vzdržljivo mesto. To je dolgoročna vizija mesta, zapisana v »Strategiji razvoja Maribor 2030« in pospremljena s sloganom »Maribor, ustvarja in sooblikuje prihodnost«. Pomembno področje trajnostno zastavljene vizije predstavlja energija. Med sedmimi krovnimi cilji Strategije so:

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 30 % v primerjavi z ravni v letu 2009.
- Povečanje deleža obnovljivih virov energije v končni porabi energije za 20 % glede na leto 2009.
- Povečanje energetske učinkovitosti za 20 % (tako javne infrastrukture kot gospodinjstev in podjetij) glede na leto 2009.

Gospodarjenje z energijo v Mariboru izkazuje dobre rezultate v javnem sektorju. Uveden centralni daljinski sistem energetskega upravljanja je pokazal rezultate, tako v zmanjšani rabi kot prihrankih pri stroških in emisijah CO₂. Uvajamo obnovljive vire energije v stavbe javnega sektorja. Pripravljamo strokovne podlage za področje trajnostne mobilnosti. Rezultati izvedenih projektov nam kažejo, da smo na pravi poti.

Cilj za prihodnost je, skupaj s strokovnjaki, še aktivneje pristopiti k izboljšanju rabe energije v javnem sektorju in tako postati zgled drugim, predvsem gospodarskemu sektorju, kjer želja po novih informacijah, znanju in razvoju na tem področju upada.

Ključno vlogo pri soočanju s podnebnimi spremembami in energijo imajo vsi predstavniki lokalne skupnosti. Skupaj moramo osnovati strategijo za prihodnost, najti poti za njeno uresničitev in investirati v potrebne človeške in finančne vire. Energija je zaznamovala Maribor v preteklosti, zato ga naj tudi v prihodnosti.

4.2 SEAP - AKCIJSKI NAČRT ZA TRAJNOSTNI ENERGETSKI RAZVOJ MESTA MARIBOR

Mesto Maribor je že pred pristopom h Konvenciji županov v letu 2011 aktivno delovalo v smeri zmanjšanja rabe energije v mestu, predvsem v javnem sektorju. V letu 2009 je bil sprejet Lokalni energetska koncept, v katerem je opredeljenih deset obsežnejših dolgoročnih ciljev zmanjšanja rabe energije in akcijski načrt izvajanja. Koordinator izvajanja in doseganja ciljev LEK-a je Energetska agencija za Podravje. Rezultati dosedanjih izvedenih projektov v javnem sektorju so dobri. Ocenjeni prihranek energije znaša 3 % letno. V skladu z evropskimi, nacionalnimi in lokalnimi načrti je takšen letni prihranek energije tudi obvezen oziroma na nivoju celotnega mesta v celoti zahtevan vsaj 1 % letno.

Vendar moramo v prihodnjih letih, za doseg ambicioznejših ciljev, zmanjšati emisije ogljikovega dioksida in pospešiti implementacijo obsežnejših energetskih programov. S pristopom h Konvenciji županov smo se zavezali, da bomo do leta 2020, z izboljšanjem energetske učinkovitosti ter s proizvodnjo in rabo čistejšje energije, presegli cilje energetske politike Evropske unije pri zmanjševanju emisij CO₂ in tako pomembno prispevali k učinkovitem soočanju s podnebnimi spremembami.

S podpisom se je mesto tudi zavezalo, da bo izdelalo Akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj MOM - Sustainable Energy Action Plan (SEAP), ki ga je pripravila Energap in strokovni javnosti predstavila v mesecu marcu 2013.

SEAP je ključni dokument podpisnikov Konvencije, v katerem je predstavljen načrt za doseg zaveze. Na podlagi popisa stanja rabe energije v občini smo identificirali tista področja, ki z vidika zmanjšanja izpustov ogljikovega dioksida pri končnih uporabnikih nudijo največ priložnosti in definirali konkretne ukrepe za doseg zastavljenega cilja do leta 2020.

V prvem delu akcijskega načrta je tako predstavljena analiza trenutne rabe energije in izpustov ogljikovega dioksida v MOM v letu 2010. V nadaljevanju sta predstavljena kratkoročni in dolgoročni scenarij ukrepov, ki sta ovrednotena z vidika stroškov in prihrankov energije. V drugem delu dokumenta je za posamezna področja, kot npr. javni sektor, stanovanjske stavbe, storitveni sektor, prometni sektor, predstavljen plan ukrepov, ki temelji na izboljšanju energetske učinkovitosti in večji uporabi obnovljive energije in ki imajo potencial zmanjšanja emisij CO₂ za več kot 20 % do leta 2020.

Končni cilj SEAP-a je z ukrepi zmanjšanja CO₂ emisij in ostalih onesnažil doseči pozitiven vpliv na okolje. SEAP je sam po sebi trajnostno zasnovan in mora biti kot tak tudi implementiran, torej z minimalnim vplivom na obstoječe okolje. Slednje bomo dosegli s koncentriranjem aktivnosti na področju obstoječega urbanega razvoja, z uporabo obstoječe infrastrukture in z osredotočenjem na proizvodnjo obnovljive energije v manjšem obsegu in na območjih trenutne proizvodnje oziroma v obstoječih razvojnih conah.

4.3 GOSPODARJENJE Z ENERGIJO V MESTNI OBČINI MARIBOR

4.3.1 Dolgoročni cilji Mestne občine Maribor na področju energetike

Ena izmed glavnih aktivnosti Energap je bila tudi v letu 2013 izvajanje in koordiniranje Energetskega koncepta MOM (LEK) ter izpolnjevanje ciljev, ki so v njem zapisani.

Cilji LEK MOM so v skladu s cilji Nacionalnega energetskega programa. Smernice Nacionalnega energetskega programa so združene v tri stebre: zanesljivost oskrbe z energijo, konkurenčnost oskrbe z energijo in varovanje okolja. Obdobje veljavnosti energetskega koncepta za MOM je 2009-2018. V nadaljevanju predstavljamo aktivnosti, ki so bile v okviru posameznega cilja LEK izvedene v letu 2013.

1. Zmanjšanje rabe energije v javnih stavbah Mestne občine Maribor

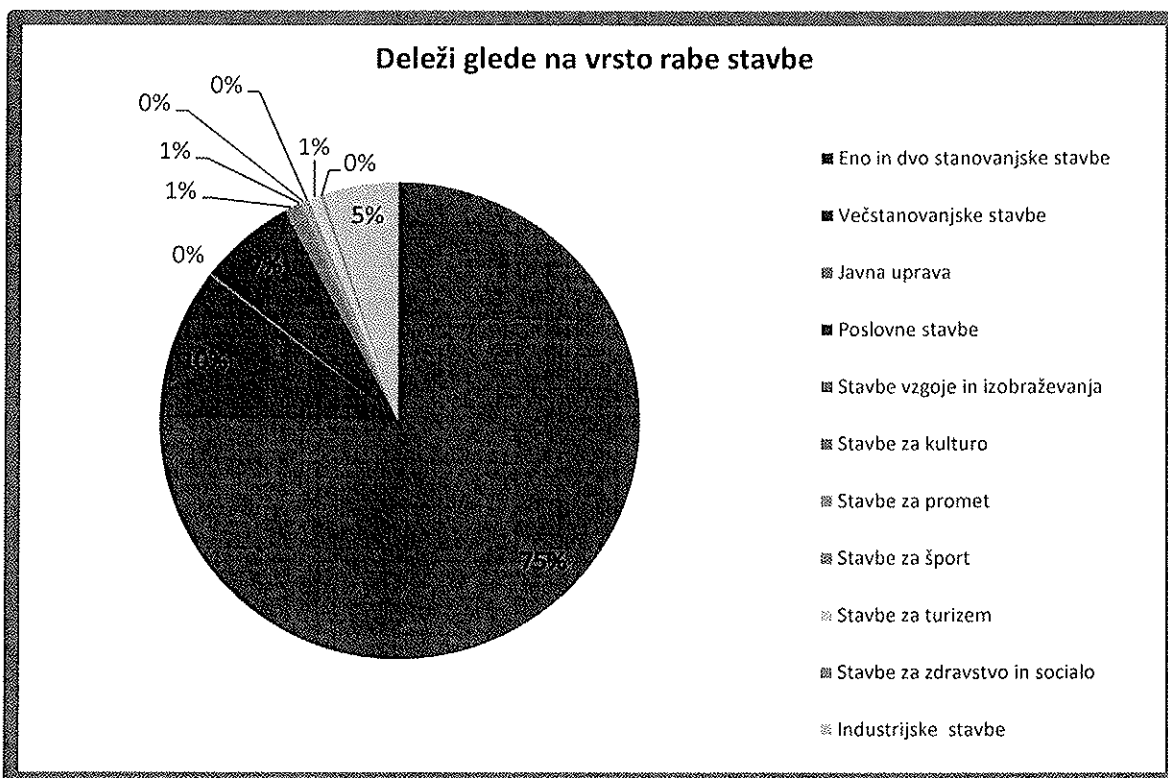
V Energap smo v letu 2013 še vedno težili k izpolnitvi prvega cilja, ki je zapisan v LEK-u. To je povečati energetske učinkovitost v vseh občinskih javnih stavbah. Še naprej smo uvajali energetske knjigovodstvo v javne stavbe v lasti MOM, ki ga še niso imele in sodelovali pri izvedbi potrebnih investicijskih ukrepov in sanacij za zmanjšanje rabe energije v javnih stavbah. Prav tako smo do konca uvedli energetske knjigovodstvo v vse krajevne skupnosti in mestne četrti na območju Mestne občine Maribor ter pripravili podatke za izdajo energetskih izkaznic.

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (MzIP) je v Uradnem listu, v začetku leta 2013, objavilo 57,5 milijonov evrov vreden Javni razpis za sofinanciranje operacij za energetske sanacije osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti.

Predmet javnega razpisa je bil dodelitev nepovratnih sredstev lokalnim skupnostim za sofinanciranje operacij za energetske sanacije osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic ali izvedenih ukrepov pri nadomestnih gradnjah (toplotna izolacija fasad, toplotna izolacija podstrešja, zamenjava ali vgradnja oken in vrat). Na ta razpis se je prijavila tudi MOM v sodelovanju z Energap in pridobila odobritev za sanacijo naslednjih javnih stavb: Osnovna šola Borcevi za severno mejo, Osnovna šola Maksa Durjave Maribor, Osnovna šola Kamnica, Osnovna šola Malečnik, Osnovna šola Ludvika Pliberška Maribor, Vrtec Ivana Glinška Maribor – enota Gledališka, Vrtec Jožice Flander Maribor – enota Focheva, Vrtec Pobrežje Maribor – enota Kekec. Za vse navedene objekte smo pripravili tudi izhodišča za spremljanje učinkovitosti sanacije, kakor zahtevajo evropski razpisi.

Analiza stavb v MOM

Na podlagi podatkov Katastra stavb in Registra nepremičnim ugotavljamo, da je na območju MOM približno 38.074 objektov, od tega 20.630 stavb in 17.444 ostalih objektov (npr. gasilski dom, kiosk, garaža, parkirišče, pokrite skladiščne površine, žičniška naprava, radijski oddajnik, TV oddajnik, hlev, čebelnjak, verski objekti in znamenja, zaklonišče, čistilna naprava, drvarnica).

Slika 5: Deleži glede na vrsto rabe stavbe

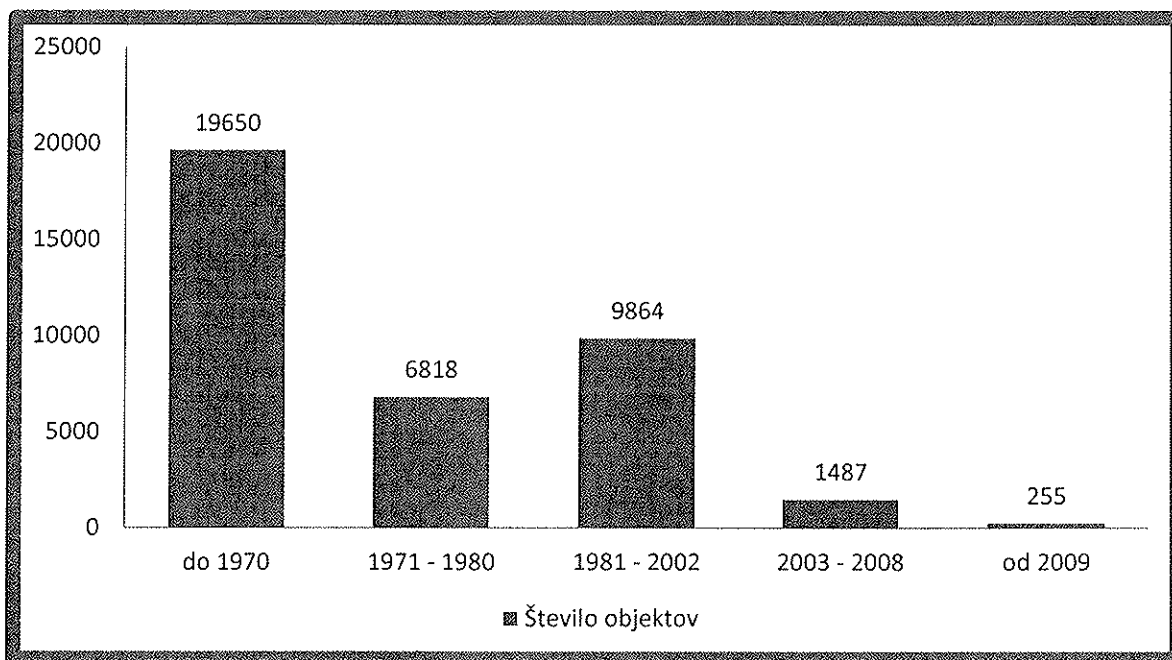
Iz Slike 5 je razvidno, da v fondu stavb na območju MOM zavzemajo 85 % delež stanovanjske stavbe (17.787), 7 % delež poslovne stavbe (1.349) in 5 % delež industrijske stavbe (1.056). Z 1 in manj kot 1 % deležem so zastopane stavbe vzgoje in izobraževanja (196), stavbe za turizem (166), stavbe za kulturo (59), stavbe za promet (58), stavbe za šport (56), stavbe za zdravstvo in socialo (54) in stavbe javne uprave (38). Ostali objekti so izvzeti iz grafične predstavitve.

85 % stavb ima manj kot 250 m² uporabne površine, med njimi prevladujejo eno in dvo stanovanjske stavbe. V skupini stavb z več kot 5.000 m² uporabne površine (6 %) prevladujejo večstanovanjske stavbe.

2.495 objektov je uvrščenih v register kulturne dediščine, med njimi je 629 eno in dvostanovanjskih stavb, 455 večstanovanjskih stavb in 118 poslovnih stavb. Kar 1.141 zaščitenih objektov se uvršča v skupino ostalih objektov. Ostale skupine stavb so v registru kulturne dediščine zastopane z manj kot 40 enotami.

Obdobja gradnje

V okviru priprave ustreznega plana energetske obnov objektov so pomembni podatki o letu izgradnje. Za določena obdobja so namreč značilni določeni trendi gradnje, ki vplivajo na rabo energije in potencial zmanjšanja le te v primeru izvedene energetske sanacije.

Slika 6: Število objektov v MOM po letu izgradnje (povzeto po ZRMK) – 38.074

Na Sliki 6 so predstavljeni objekti, razdeljeni v skupine, glede na leto izgradnje. Razredi so povzeti po razdelitvi Gradbenega inštituta ZRMK, ki je starostne skupine določil na podlagi sprejema pravilnikov o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah. Ti pravilniki so povzročili spremembe pri načinu gradnje ter spremembe toplotnih lastnosti ovoja in kasneje tudi sistemov pri novogradnjah.

Iz Slike 6 je razvidno, da je bila polovica objektov v MOM zgrajenih do leta 1970, med njimi je tudi večina tistih, ki so uvrščeni v register kulturne dediščine in, ki v okviru energetske obnove zahtevajo upoštevanje posebnih kulturnovarstvenih pogojev. Podatki tudi kažejo viden upad gradnje po letu 2003.

Tabela 3: Gradnja objektov po posameznih obdobjih in glede na vrsto objekta

VRSTA STAVBE	do 1970	1971 - 1980	1981 - 2002	2003 - 2008	od 2009 naprej	Brez podatka
Eno in dvo stanovanjske stavbe	8091	2932	3707	775	145	115
Industrijske stavbe	523	256	218	52	6	33
Javne stavbe	17	15	4	1	1	0
Poslovne stavbe	617	266	373	72	21	39
Stavbe izobraževanja in vzgoje	94	65	34	4	0	4
Stavbe za kulturo	41	8	8	4	0	2
Stavbe za promet	42	14	2	0	0	0
Stavbe za šport	19	11	22	4	0	2
Stavbe za turizem	52	32	68	8	7	4
Stavbe za zdravstvo in socialo	21	13	13	6	1	4
Večstanovanjske stavbe	1501	187	320	89	25	5
Ostalo	8632	3019	5095	472	49	177

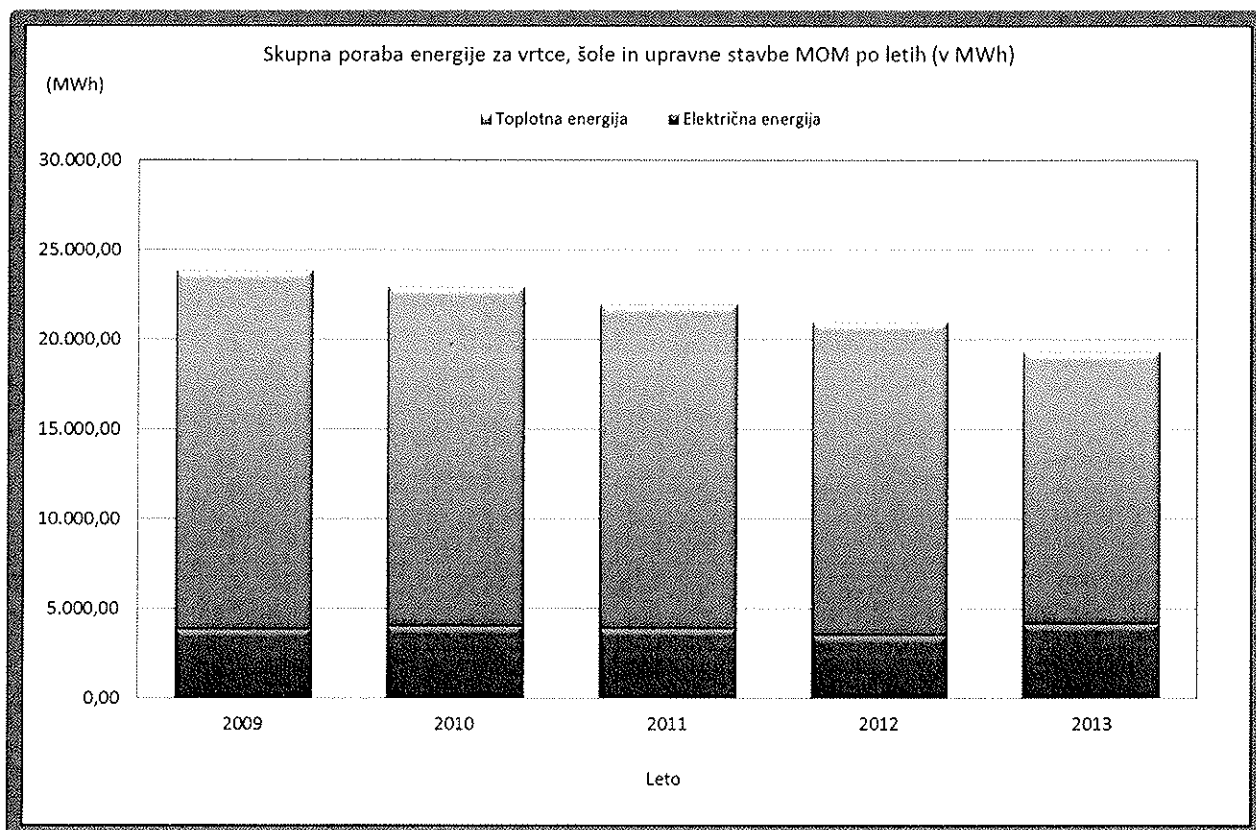
Tabela 3 prikazuje gradnjo objektov po posameznih obdobjih in glede na vrsto objekta. Največ stavb se je gradilo do leta 2002, po tem letu pa se je gradnja skoraj ustavila. V zadnjih desetih letih se je zgradilo največ eno in dvo stanovanjskih objektov, nekaj večstanovanjskih objektov ter poslovnih stavb. Razlog za intenzivno gradnjo objektov do leta 2002 je bila industrializacija v Mariboru. K temu je treba dodati, da bi morali drugače določiti razred 1980 – 2002, da bi dobili točen podatek, kdaj se je ustavila gradnja industrijskih objektov, zaradi konca industrializacije ter eno, dvo in večstanovanjskih objektov, zaradi propada večjih podjetij v Mariboru. V celoti gledano pa lahko rečemo, da so se vse stavbe, ne glede na rabo, najintenzivnejše gradile do konca 90-ih let. V tabeli je tudi kategorija Brez podatka, v kateri so stavbe, ki nimajo določenega leta izgradnje. Prav tako je v kategoriji Vrsta stavbe, kategorija Ostalo, ki predstavlja ostale objekte, ki ne spadajo v ostale opredeljene skupine (npr. spomeniki, cerkve, garaže ipd.)

Starejše stavbe, ki jih je v Mariboru približno 70 %, predstavljajo glavnino energetskih izgub. V Mestni občini Maribor je 67 % stanovanj (prib. 42.000) v zasebni lasti. Stanovanja v lasti javnega sektorja (4.816 stanovanj) pa predstavljajo potencial za organizirane inovativne pristope celostne prenove s poudarkom na izboljšanju energetske učinkovitosti. Ob ukrepih informiranja in ozaveščanja lastnikov, uporabnikov in investitorjev je potrebno, da MOM oblikuje finančne spodbude za kvalitetne, energetske varčne novogradnje in prenove in tako tudi pripomore k ohranjanju gradbenega sektorja in vpliva na njegovo preoblikovanje ter zagon drugih, z gradnjo povezanih podjetij (npr. razvoj novih materialov, novih načinov gradnje). (Vir: Strategija razvoja Maribora 2030).

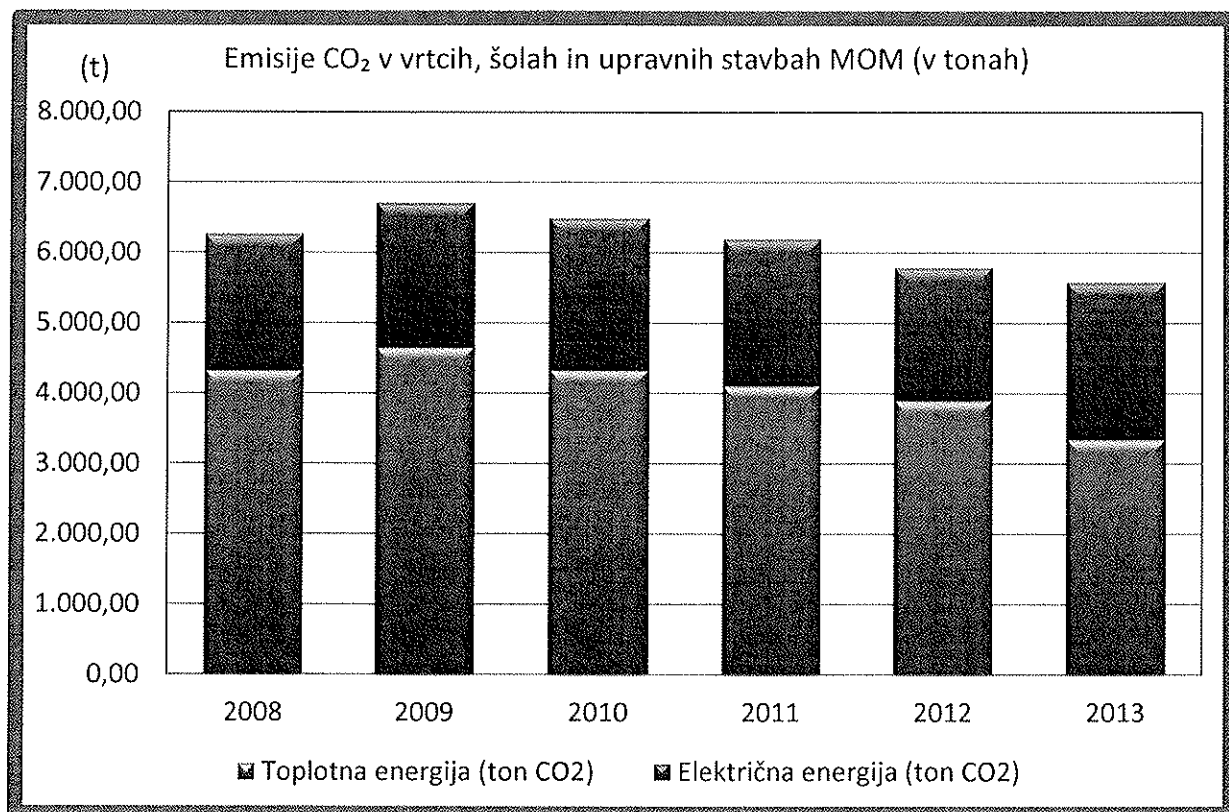
Največji delež energije v gospodinjstvu se porabi za ogrevanje in toplo vodo, sledi energija za gospodinjske aparate. Ukrepi, ki v večji meri pripomorejo z zmanjšanjem rabe energije v gospodinjstvih so, tako: energetske obnove objektov, zamenjava virov za ogrevanje, toplo vodo in kuhanje, izboljšanje energetske učinkovitosti aparatov in razsvetljave.

V nadaljevanju so natančneje obdelani podatki za šole, vrtce in upravne stavbe MOM, za katere se raba energije financira neposredno iz proračuna.

Sliki 7 in 8 prikazujta skupno porabo električne energije in energije za ogrevanje ter emisij CO₂ v letu 2013. Rezultati kažejo, da se je poraba električne energije in energije za ogrevanje znižala za 6,92 % glede na leto 2012 in za 18,92 % glede na leto 2009. Emisije CO₂ so se zaradi rabe energije zmanjšale za 3,66 % glede na leto 2012 in za 16,75 % glede na leto 2008. Emisije CO₂ so v letu 2013 znašale 5.585 t, kar je razvidno iz Slike 8.

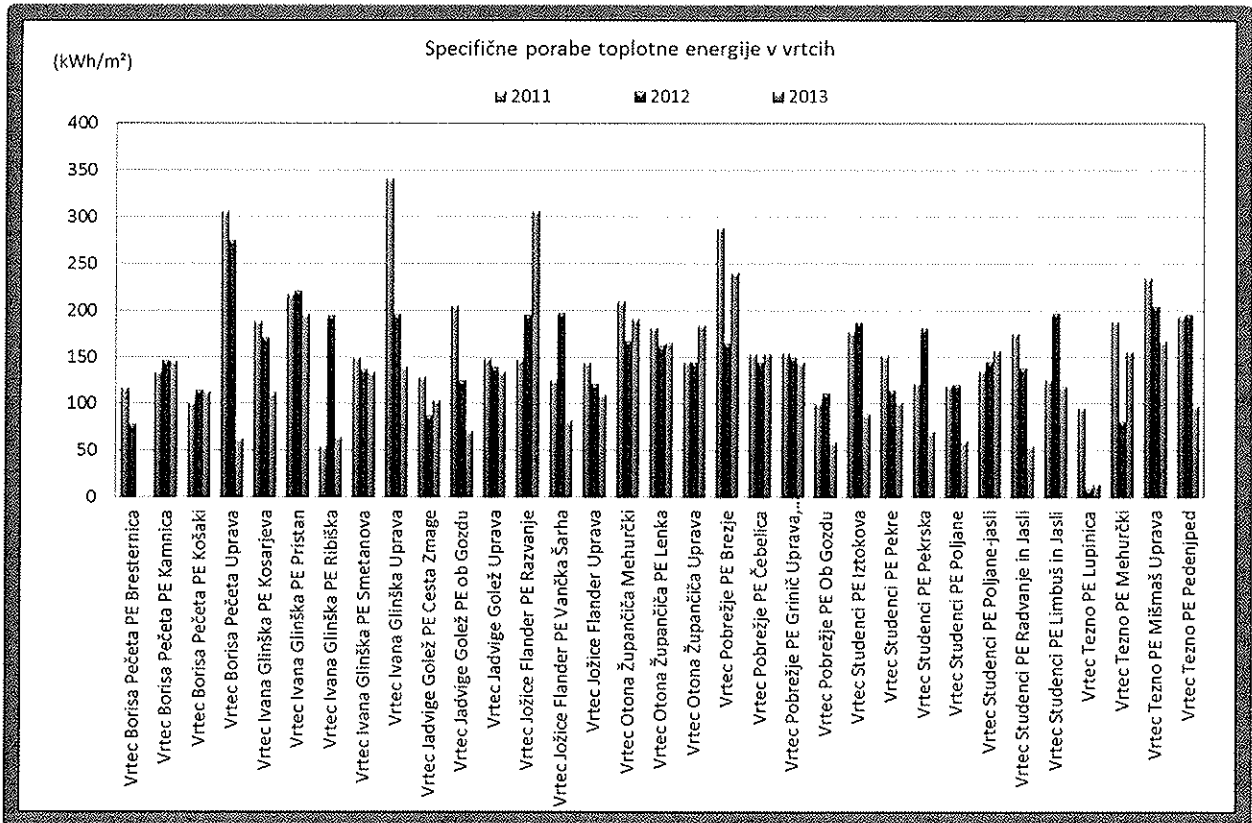

Slika 7: Skupna poraba energije v šolah, vrtcih in upravni stavbi MOM po letih v MWh

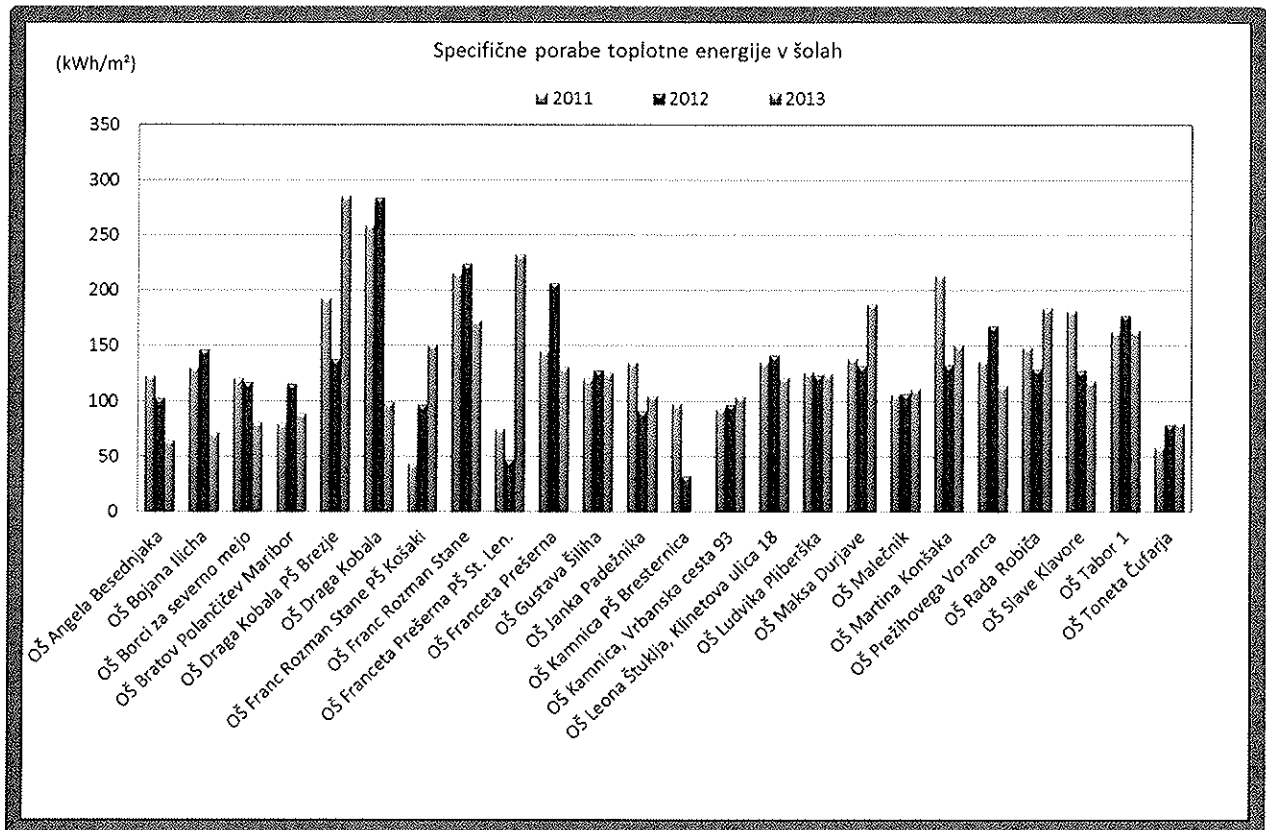

Slika 8: Emisije CO₂ zaradi ogrevanja in rabe električne energije v vrtcih, šolah in upravnih stavbah MOM po letih, v tonah

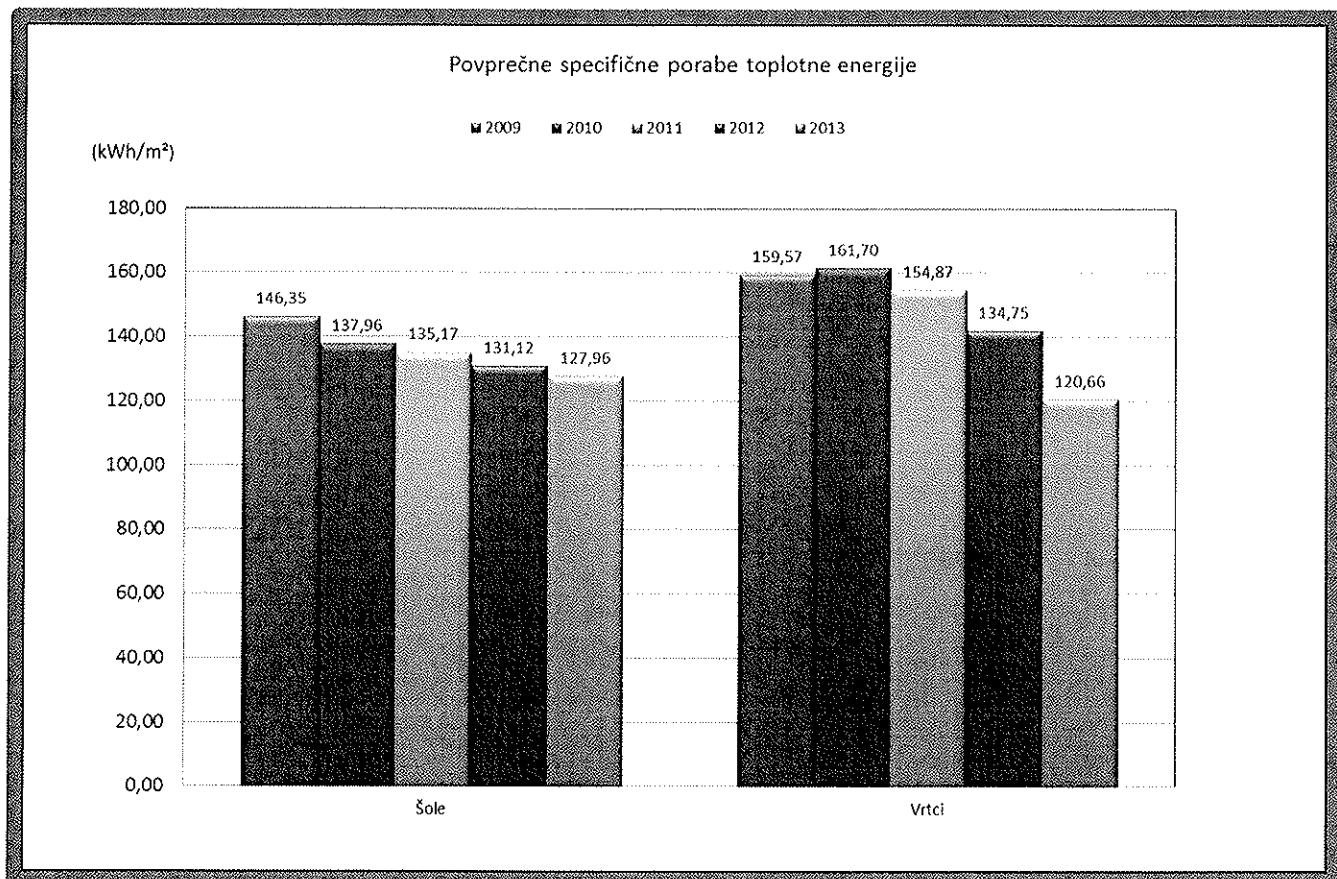
Energetska učinkovitost stavb se indikatorsko predstavlja v obliki specifične porabe energije na enoto površine ali porabe energije glede na število uporabnikov stavbe v enem letu. Tako pripravljene indikatorji izkazujejo fizične lastnosti stavbe (izolacijo, stanje stavbnega pohištva) in ravnanje uporabnikov z energijo. V skladu z energetske izkaznice so stavbe glede na specifično porabo energije na enoto površine (m²) tudi razdeljene v energetske razrede, od razreda A do razreda G, pri čemer razred A pomeni najmanj potratno stavbo oziroma energetsko učinkovito (pasivno oziroma nizko energijsko stavbo), s specifično porabo energije do 25 kWh/m² na leto in razred G potratno stavbo, s porabo do 300 kWh/m². V kolikor te podatke pretvorimo v porabo kurilnega olja, to pomeni, da varčna stavba porabi le 2,5 L kurilnega olja na m² ogrevalne površine na leto, potratna pa do 30 L. Tudi pri razmerju stroškov lahko ugotovimo, da je lahko strošek za ogrevanje v varčni stavbi do 15 krat nižji kot v potratnih stavbah.

Slika 9: Specifične porabe toplotne energije v vrtcih po letih v kWh/m²

Slika 10: Specifične porabe toplotne energije v šolah po letih v kWh/m²

Slika 11: Povprečne specifične porabe toplotne energije v šolah in vrtcih po letih v kWh/m²

Iz Slik 9, 10 in 11 je razvidno, da specifične porabe toplotne energije v šolah in vrtcih padajo in so bile v letu 2013 glede na leto 2012 nižje za 2,41 % v šolah in za 15,04 % v vrtcih. Glede na leto 2009 so se specifične porabe znižale za 12,56 % v šolah in za 24,38 % v vrtcih. Vrtci imajo zaradi karakteristik gradnje (predvsem montažna gradnja 70-tih let prejšnjega stoletja) nekoliko višjo povprečno porabo kot šole. Ciljna vrednost za šole in vrtce, ki jo želimo doseči do leta 2020, je 80 kWh/m² na leto, kar je zadovoljiva poraba za stare stavbe, ki niso celovito obnovljene.

Zmanjšanje porabe energije lahko pripišemo večji ozaveščenosti uporabnikov in nekaterim ukrepom za izboljšanje energetske učinkovitosti objektov. Tako so bile za te namene v letu 2013 izvedene investicije ali investicijska vzdrževanja, ki so prikazana v Tabeli 4.

Tabela 4: Seznam investicij ali investicijskega vzdrževanja, ki prispeva k povečani energetske učinkovitosti javnih objektov v MOM v letu 2013

Del stavbe	Objekt	Vrsta posega v 2013
Strehe	OŠ TONETA ČUFARJA	Interventno popravilo strešne kritine
	OŠ ANGELA BESEDNJAKA	Popravilo strehe nad veznim hodnikom do telovadnice
	VRTEC IVANA GLINŠKA UPRAVA	Celovita obnova strehe
	VRTEC JADVIGE GOLEŽ OB GOZDU	Celovita obnova strehe
	VRTEC BORISA PEČETA UPRAVA	Celovita obnova strehe
Stavbno pohištvo	OŠ TONETA ČUFARJA	Zamenjava zunanjih vrat glavnega vhoda
	OŠ FRANCETA PREŠERNA	Zamenjava dotrajanih oken na telovadnici
	OŠ LUDVIKA PLIBERŠKA	Menjava oken v sanitarijah ob telovadnici
	VRTEC IVANA GLINŠKA UPRAVA	Celovita zamenjava stavbnega pohištva
	VRTEC JADVIGE GOLEŽ OB GOZDU	Celovita zamenjava stavbnega pohištva
	VRTEC BORISA PEČETA UPRAVA	Celovita zamenjava stavbnega pohištva
	OŠ BOJANA ILICHA	Zamenjava oken v veznem hodniku
Fasade	VRTEC IVANA GLINŠKA UPRAVA	Celovita prenova fasadnega ovoja
	VRTEC JADVIGE GOLEŽ OB GOZDU	Celovita prenova fasadnega ovoja
	VRTEC BORISA PEČETA UPRAVA	Celovita prenova fasadnega ovoja
Ogrevanje	OŠ TONETA ČUFARJA	Obnova razvoda ogrevanja v starejši šolski zgradbi
	OŠ BORCEV ZA SEVERNO MEJO	Obnova kotlovnice
	OŠ MAKSA DURJAVE	Zamenjava radiatorjev, vključno z ventili, v telovadnici
		Interventna sanacija ogrevalne veje
	OŠ JANKA PADEŽNIKA	Zamenjava radiatorjev v šolski zgradbi Iztokova 6
	PŠ IVANA CANKARJA KOŠAKI	Zamenjava radiatorjev
	VRTEC IVANA GLINŠKA UPRAVA	Prenova ogrevanja s prehodom na plin
	VRTEC JADVIGE GOLEŽ OB GOZDU	Prenova ogrevanja s prehodom na toplotno črpalko
VRTEC BORISA PEČETA UPRAVA	Prenova ogrevanja s prehodom na plin	

2. Nadomeščanje fosilnih goriv z OVE v javnih stavbah Mestne občine Maribor

V okviru predlogov in izvedb energetske sanacije javnih objektov smo sledili cilju nadomestitve kurilnega olja z obnovljivimi viri energije in priključitvijo na toplovod ali plinovod. V letu 2013 je Energap sodelovala pri številnih sanacijah javnih objektov.

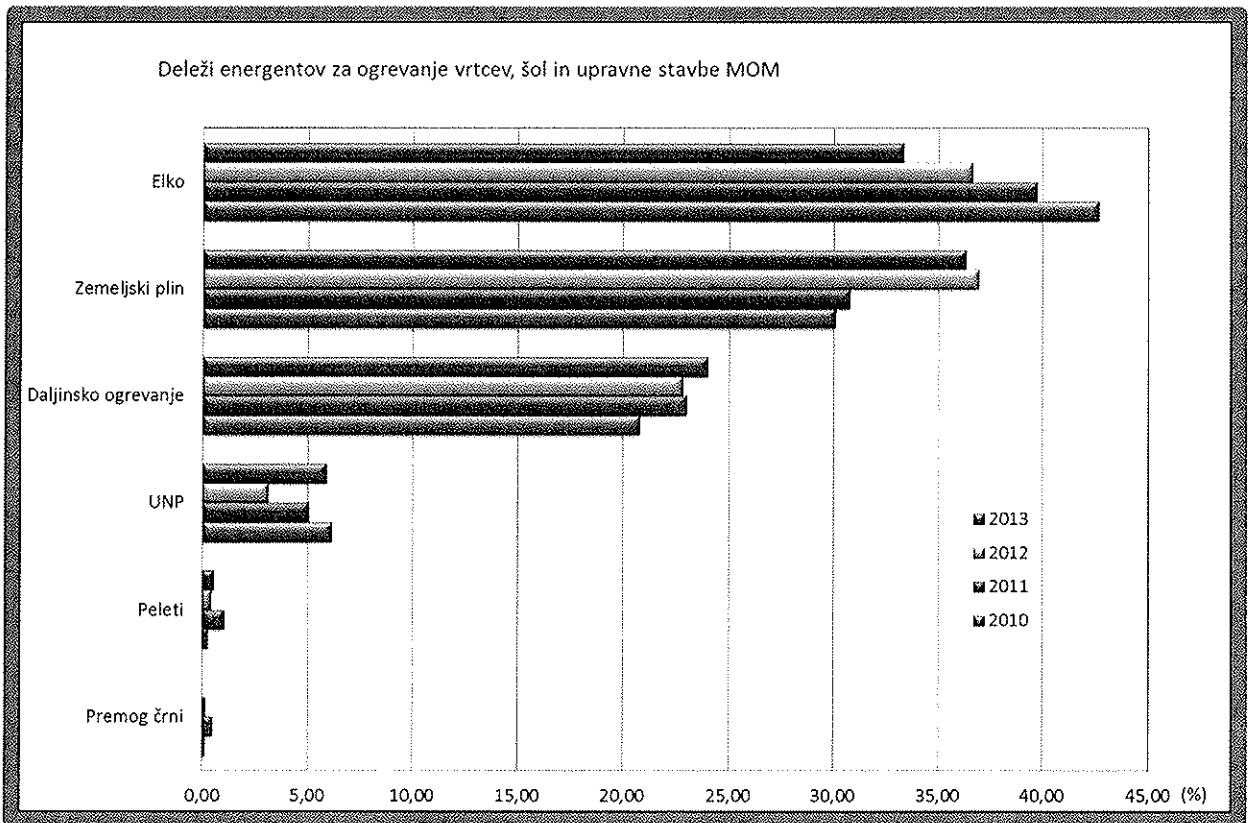
Sodelovali smo z Javnim medobčinskim stanovanjskim skladom Maribor pri preučitvi predlogov za modernizacijo kotlovnice njihovega objekta na naslovu Borovje 7. Objekt je namenjen socialno šibkim stanovalcem. Objekt se ogreva z utekočinjenim naftnim plinom. Pri ogrevanju objekta je bil izpostavljen problem glede povečanja učinkovitosti ogrevalnega sistema. Proučujemo še možnosti zamenjave energenta ogrevanja in prehoda na ogrevanje objekta s toplotno črpalko.

Z Uradom za kulturo in mladino v Mariboru smo sodelovali v okviru posodobitve oziroma sanacije kotlovnice v Narodnem domu. Prvi del posodobitve, z zamenjavo enega kotla, je bil opravljen v letu 2012, drugi del pa je sledil še v letu 2013. Kotlovnica na zemeljski plin v Narodnem domu je bila dotrajana, zato je bila potrebna postopna zamenjava kotlov. Prvi kotel smo zamenjali z novim, vendar z zmogljivostjo obstoječega (300 kW). Moč drugega kotla smo zmanjšali za 10 %, saj se je tako izboljšala učinkovitost delovanja celotne kotlovnice. Prav tako smo sodelovali tudi pri tehničnih rešitvah v zvezi s klimatizacijo mansardnih prostorov Muzeja narodne osvoboditve Maribor.

Z Uradom za vzgojo in izobraževanje, zdravstveno, socialno varstvo in raziskovalno dejavnost ter Projektno pisarno smo sodelovali pri nadzoru sanacije kotlovnice na OŠ Borcevec za severno mejo, kjer se je zamenjala stara dotrajana kotlovnica in energent ogrevanja. Prav tako smo sodelovali pri analizi uporabe energentov v obstoječih kotlovninah ter preučevali možnosti za zamenjavo obstoječih energentov ogrevanja, torej, kurilnega olja. Analizirali smo posamezne objekte ter na podlagi tehničnih lastnosti, lege objekta in komunikacije z infrastrukturnimi podjetji predvideli optimalno izbiro energenta ogrevanja. Prav tako smo sodelovali pri načrtovanju obnove vrtca Tezno - enota Miš Maš in Pekre.

Energetska omrežja v Mestni občini Maribor

V skladu z Lokalnim energetskega konceptom je na področju rabe energentov v mestu prioriteta priključitev na toplovodno in plinovodno omrežje. V tem trenutku s tem ne zagotavljamo rabe obnovljivih virov energije. Sta pa obe omrežji velik potencial, v kolikor bomo v regiji pričeli proizvajati bioplin in izkoriščati energijo, pridobljeno iz odpadkov. Potencial za izrabo bioplina in energije iz odpadkov je v Podravju zelo velik. S tem bo zagotovljena tudi neodvisnost od uvoza fosilnih goriv. Na Sliki 12 je prikazano razmerje med različnimi viri za ogrevanje v šolah, vrtcih in upravnih stavbah MOM. S Slike 12 je razvidno, da se umika energent kurilno olje in utekočinjen naftni plin (UNP). To sta energenta, ki sta najdražja in katerih uporabnik je najbolj ranljiv glede sigurnosti dobave.

Slika 12: Deleži uporabe energentov za ogrevanje vrtcev, šol in upravne stavbe MOM po letih

Tabele 5, 6 in 7 prikazujejo gibanje cene energentov, kot so jih plačevali uporabniki v javnih objektih v letih 2010, 2011, 2012 in 2013.

Tabela 5: Gibanje povprečnih cen električne energije po letih in dobaviteljih

2010 (Elektro MB)		2011 (Elektro MB)		2012 (GEN-I)		2013 (Elektro Celje)	
Energija VT	Energija MT	Energija VT	Energija MT	Energija VT	Energija MT	Energija VT	Energija MT
0,0773 €	0,04547 €	0,0773 €	0,04547 €	0,0821 €	0,04268 €	0,07033 €	0,04706 €

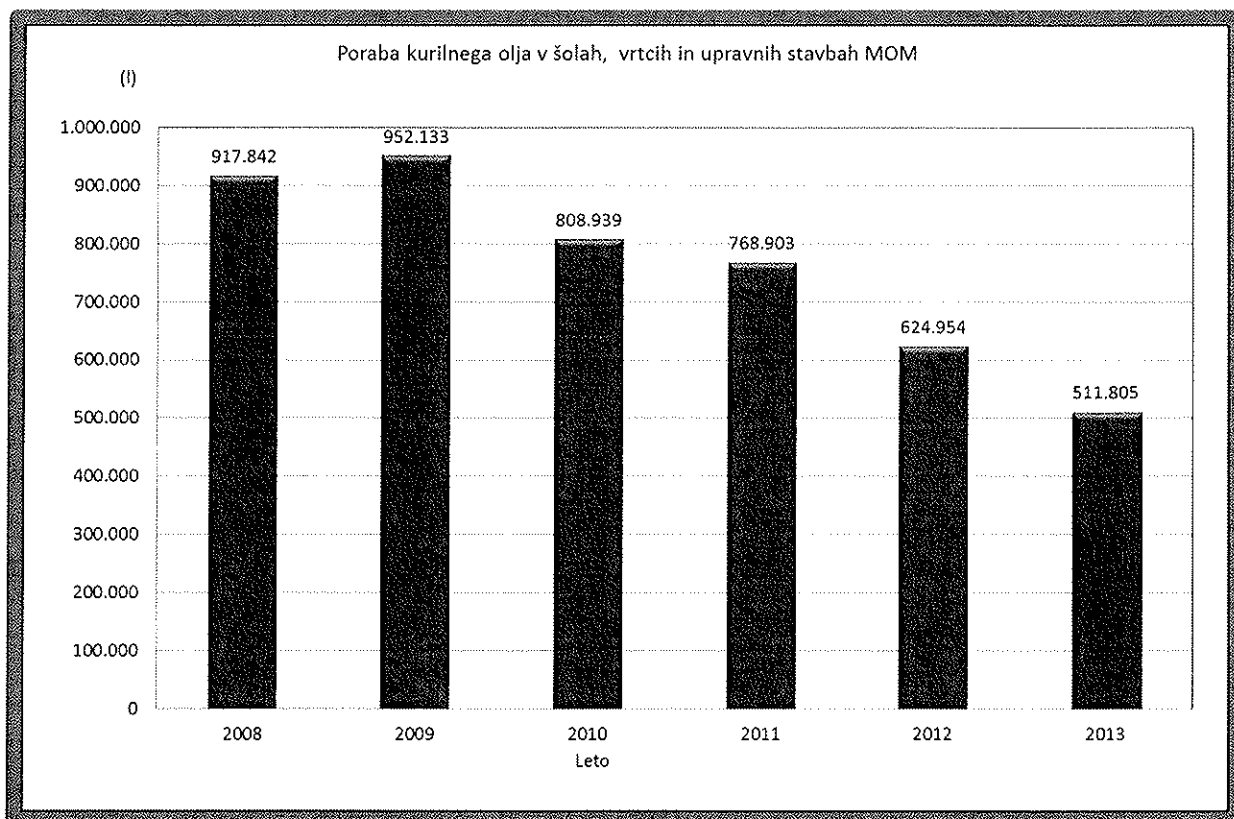
Tabela 6: Gibanje cen zemeljskega plina na m³ po letih, brez dajatev in DDV

	ZEMELJSKI PLIN – na m ³			
	2010	2011	2012	2013
Januar	0,3169 €	0,393 €	0,496 €	0,3998 €
Februar	0,3161 €	0,3971 €	0,5152 €	0,3998 €
Marec	0,3273 €	0,3925 €	0,504 €	0,3998 €
April	0,35 €	0,4042 €	0,5104 €	0,3998 €
Maj	0,3531 €	0,4016 €	0,5158 €	0,3998 €
Junij	0,3709 €	0,4065 €	0,5236 €	0,375 €
Julij	0,383 €	0,4355 €	0,5405 €	0,368 €
Avgust	0,3838 €	0,4417 €	0,5448 €	0,368 €
September	0,3777 €	0,4389 €	0,5407 €	0,368 €
Oktober	0,3817 €	0,4736 €	0,3998 €	0,3634 €
November	0,3649 €	0,4765 €	0,3998 €	0,3578 €
December	0,3758 €	0,4765 €	0,3998 €	0,3578 €

Tabela 7: Gibanje cen utekočinjenega naftnega plina (UNP)

	2010		2011		2012		2013	
	Cena za liter	Cena za m ³	Cena za liter	Cena za m ³	Cena za liter	Cena za m ³	Cena za liter	Cena za m ³
Januar	1,0871 €	2,0047 €	0,7032 €	2,6354 €	0,7488 €	2,8485 €	0,8076 €	2,9372 €
Februar	0,5622 €	2,1135 €	0,7032 €	2,6354 €	1,5701 €	2,8485 €	0,8076 €	2,9372 €
Marec	0,5964 €	2,2104 €	0,7032 €	2,2354 €	0,8427 €	3,0196 €	0,8263 €	2,9372 €
April	/	2,2104 €	/	2,7598 €	0,8076 €	3,0196 €	0,8395 €	3,004 €
Maj	0,5878 €	2,2104 €	/	2,7598 €	/	3,0196 €	/	3,004 €
Junij	/	2,3078 €	/	2,7598 €	/	3,0196 €	0,7526 €	2,7063 €
Julij	/	2,3078 €	/	2,7598 €	/	3,0196 €	/	2,7063 €
Avgust	/	2,3078 €	/	2,7618 €	/	3,0196 €	/	2,7063 €
September	0,6128 €	2,3078 €	0,7359 €	2,7618 €	0,8075 €	3,0196 €	/	2,7063 €
Oktober	0,6457 €	2,4327 €	/	2,7618 €	/	2,9372 €	0,7526 €	2,7063 €
November	0,6992 €	2,4327 €	0,7359 €	2,7618 €	/	2,9372 €	0,7526 €	2,7063 €
December	0,7032 €	2,4327 €	0,7359 €	2,8485 €	1,6152 €	2,9372 €	0,8067 €	2,7063 €

Tabeli 6 in 7 prikazujeta gibanje cen dveh energentov, ki so jih plačevali uporabniki v javnih objektih. Cene zemeljskega in utekočinjenega naftnega plina (UNP) na m³, prikazane v Tabeli 6 in 7, so zapisane brez DDV in dajatev, cene UNP v litrih, prikazane v Tabeli 7, pa brez DDV z vključenimi dajatvami. Slika 13 prikazuje kako se z leti zmanjšuje raba kurilnega olja. To je neposreden rezultat prenov kotlovnice, prehodov na druge energente in nižanja porabe energije v stavbah. V letu 2013 je bila tako poraba kurilnega olja za 18,11 % nižja kot v letu 2012 in kar za 44,23 % nižja kot v letu 2009.

Slika 13: Poraba kurilnega olja v šolah, vrtcih in upravnih stavbah MOM po letih, v L

3. Ureditev področja energetike v Mestni občini Maribor 2013

Načrtovanje v prostoru ima ključno vlogo pri prehodu v nizkoogljično prihodnost in pri prilagajanju na podnebne spremembe. Potreba po doseganju podnebnih in širših okoljskih ciljev zahteva nove pristope, v okviru katerih je področje energetike prepoznano kot sestavni del prostorskega načrtovanja.

Po novem Energetskem zakonu (EZ-1) je LEK in področje energetskega načrtovanja na lokalnem nivoju pridobilo pomembno veljavo. LEK po novem predstavlja obvezno strokovno podlago za pripravo prostorskih načrtov lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost je tako dolžna svoje prostorske načrte usklajevati z LEK.

Priložnosti na področju skupnega prostorskega in energetskega načrtovanja:

- učinkovito načrtovanje in spremljanje rezultatov;
- upoštevanje potreb po prilagajanju na podnebne spremembe pri pripravi razvojnih programov lokalne skupnosti;
- oblikovanje politik načrtovanja, ki podpirajo uvajanja OVE in nizkoogljični energetski razvoj;
- ocena potenciala in definiranje območji lokalne skupnosti za decentralizirano proizvodnjo energije;
- skupne baze podatkov;
- politična in institucionalna podpora;
- podpora javnosti.

LEK za Maribor je bil sprejet leta 2009 in je potreben novelacije. Tako smo v letu 2013 pričeli s pripravo strokovnih podlag za novo energetska karto mesta. Karta bo pokazala porabnike v mestu in potenciale uporabe obnovljivih virov energije. Prav tako je bil v mesecu decembru sprejet Odlok o načrtu za kakovost zraka Mestne občine Maribor (Ur.l. RS, št. 108/2013), ki med drugim določa območja najvišje obremenjenosti zaradi prekomerne onesnaženosti zraka s PM₁₀, ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ ter spremljanje učinkov izvajanja ukrepov, omejuje pa tudi uporabo lesne biomase zaradi povečanih koncentracij prašnih delcev v mestu.

Stavbe so na področju URE in OVE eden izmed glavnih povzročiteljev prekomerne onesnaženosti zraka v občini, zato so ukrepi v odloku usmerjeni pretežno k zmanjševanju emisij CO₂. Tako je predvideno nadaljnje priključevanje objektov na sisteme daljinskih ogrevanj v občini. Spodbuja se tudi pospešena zamenjava zastarelih kurilnih naprav na območjih, kjer gostota odjema ni primerna za daljinsko ogrevanje ali ogrevanje z zemeljskim plinom in mikro sistemi za daljinsko ogrevanje v manjših strnjenih zaselkih. Posebna pozornost je namenjena izobraževanju občanov o pravilnem posluževanju kurilnih naprav in ustrezni pripravi lesne biomase. Na ta način je mogoče bistveno zmanjšati onesnaževanje z delci in hkrati zmanjšati stroške občanov zaradi manjše porabe goriv.

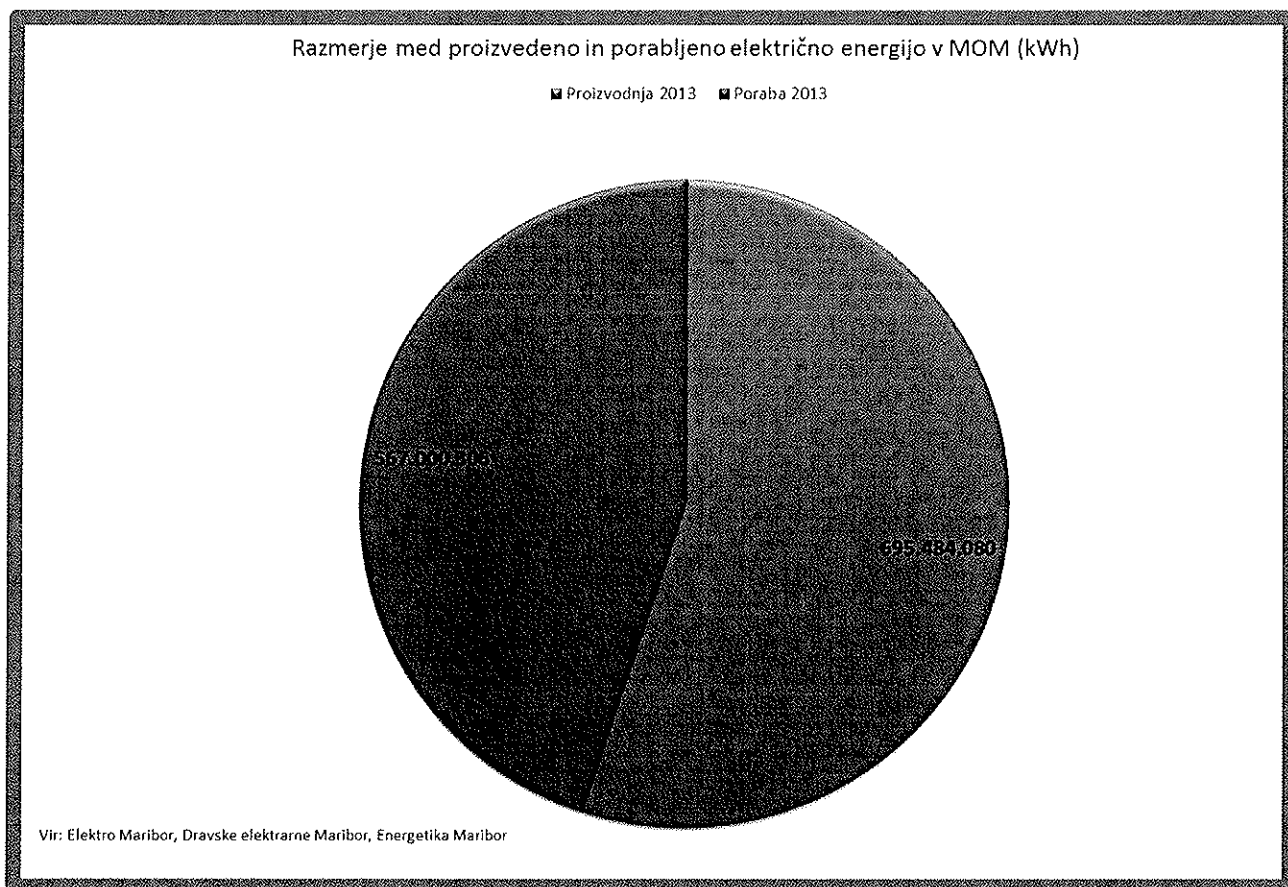
Energetska karta, ki je v pripravi, bo tako vsebovala prostorsko umeščen načrt virov energije za zagotavljanje toplote. V okviru karte se bodo opredelila območja rabe virov energije oziroma koriščenje posameznih sistemov ogrevanja. V okviru priprave karte potekajo tudi aktivnosti v smeri analize potencialnih virov OVE na lokalnem nivoju in identifikacija tehnologij za učinkovito izkoriščanje le teh. Hkrati z identifikacijo potenciala se bodo pripravile strokovne podlage npr. za možnost uporabe toplotnih črpalk na vodovarstvenem območju. S tem želi mesto natančneje opredeliti zakonske obveze po doseganju ciljev 25 % OVE do 2020. Glede na trenutno rabo se bo pripravilo več scenarijev doseganja obvezujočih deležev obnovljivih virov.

Z namenom identifikacije potenciala virov OVE in možnih tehnologij za rabo le-teh je Energap v letu 2013 izvedel dve strokovni delavnici, v okviru katerih so strokovnjaki razpravljali in iskali rešitve na tem področju. Delavnici sta bili organizirani v okviru projekta EnVision 2020, v katerega je vključena Energap.

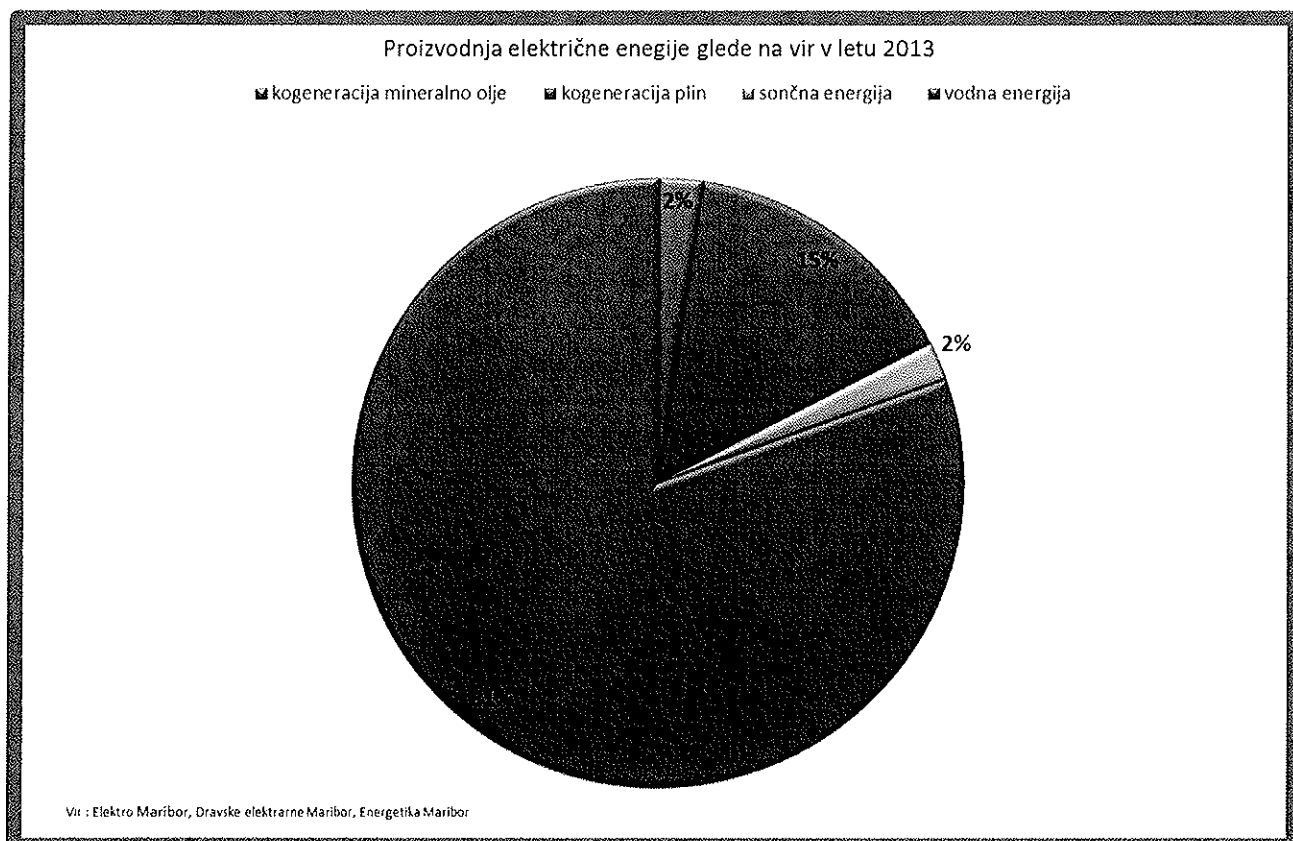
V Odloku o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Maribor so predvideni ukrepi še na področju prometa. Teži se k spodbujanju javnega potniškega prometa in nemotoriziranih oblik prometa, da bi zmanjšali individualni osebni motorni promet, ki bolj onesnažuje. Predvideni so tudi ukrepi za umirjanje prometa, dodatna pozornost pa je namenjena še zmanjševanju emisij delcev zaradi soljenja in posipanja cest.

Z namenom informiranja širše javnosti o porabi energije in emisijah CO₂ na nivoju občine smo izdali informativni letak Maribor – Energetska trajnostno mesto 2012 – 2020, ki poleg količinskih vrednosti, predstavljenih tudi v obliki ekološkega in ogljičnega odtisa MOM, bralca seznanja z izbranimi primeri dobrih praks zadnjih let, dosežki in prioriteta mesta na področju URE in OVE do leta 2020.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Slika 14: Razmerje med proizvedeno in porabljeno električno energijo v MOM v letu 2013 v kWh

Slika 15: Proizvodnja električne energije v deležih glede na vir energije v letu 2013

Slika 14 prikazuje razmerje med proizvedeno in porabljeno električno energijo v MOM. Razvidno je, da mesto Maribor porabi 1,226 krat več električne energije kot je proizvede.

Tabela 8 prikazuje različne vire za proizvodnjo električne energije v letih od 2010 do 2013. Proizvodnja električne energije se je v letu 2013, glede na leto 2012, povečala za 5,7 %. Nižja je bila poraba električne energije, in sicer za 0,7 %. Kot je razvidno iz Slike 15, v Mariboru 83 % vse proizvedene električne energije pridobimo iz obnovljivih virov energije. Vodna energija predstavlja 81 % v bilanci virov za proizvodnjo električne energije, 2 % predstavlja sonce.

Tabela 8: Proizvodni viri in proizvodnja električne energije (v kWh) za območje MOM v letih 2011, 2012 in 2013

Proizvodni vir	2011 (v kWh)	2012 (v kWh)	2013 (v kWh)
Kogeneracija mineralno olje	8.949.864	9.638.833	8.943.710
Kogeneracija plin	68.723.789	64.143.585	59.482.105
Sončna energija	3.268.856	5.268.488	7.810.214
Vodna energija	251.491.138	291.190.313	315.288.247
Skupaj	332.433.647	370.241.219	391.524.276

iz Tabele 9 je razvidno, da ima Maribor v bilanci električne energije 57 % porabljene električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije. V letu 2011 je bil ta delež 43,59 %. Obnovljivi viri so, poleg vodne energije, še sončna energija in kogeneracijske enote. Kot je razvidno iz Slike 16, velika večina proizvodnje električne energije temelji na energetskem potencialu reke Drave. Naslednji največji vir je zemeljski plin, ki pa ni lokalnega izvora. Ostali viri energije so manjšega pomena. Koeficienti za preračun emisij ogljikovega dioksida v tem in ostalih poglavjih so vzeti iz Tehnične smernice (TSG-1-004:2010 – učinkovita raba energije).

Tabela 9: Razmerje med proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in porabo v MOM v 2011, 2012 in 2013 ter emisije CO₂ zaradi rabe električne energije

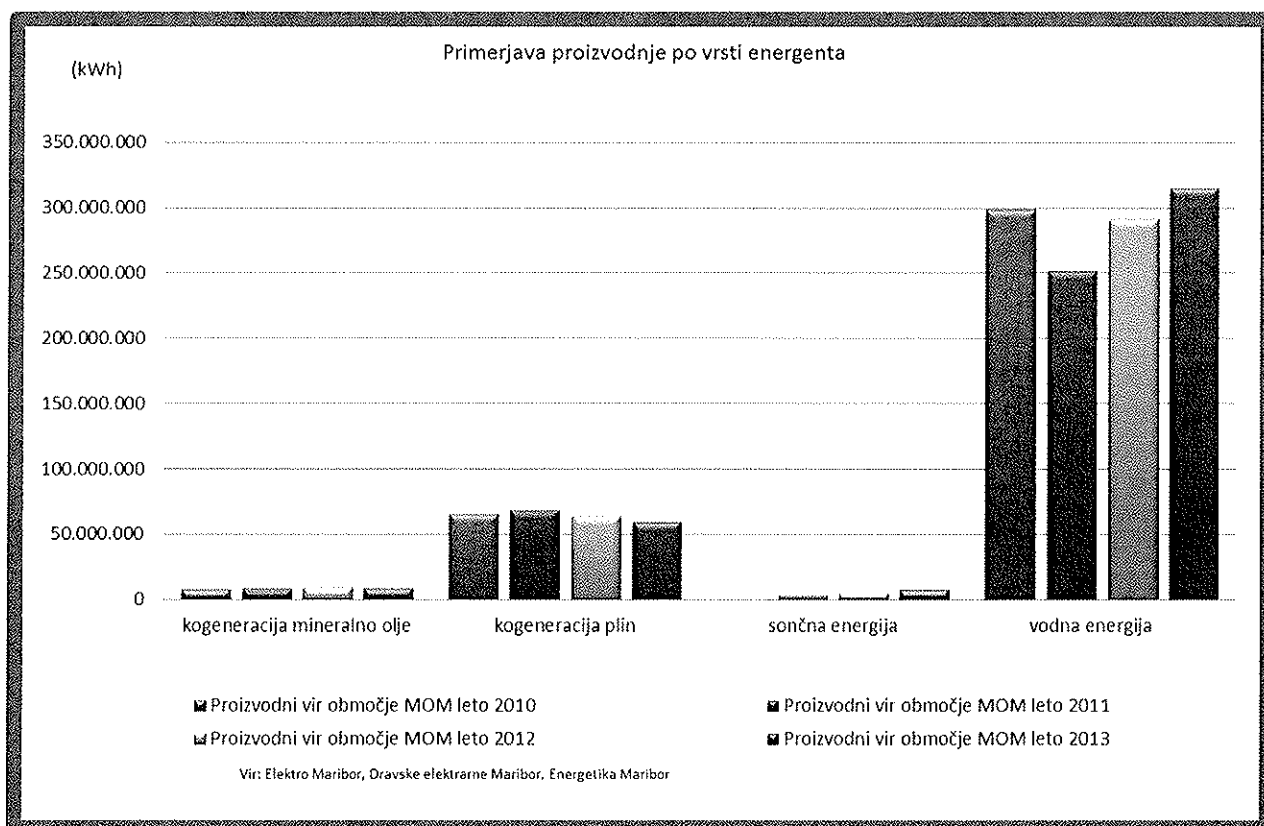
Poraba in proizvodnja obnovljive električne energije	2011		2012		2013	
	Proizvodnja v kWh	Emisije CO ₂ v tonah	Proizvodnja v kWh	Emisije CO ₂ v tonah	Proizvodnja v kWh	Emisije CO ₂ v tonah
Poraba	584.441.986	309.754	571.104.210	302.685	567.000.306	300.510
Proizvodnja obnovljivi	254.759.994		296.458.801		323.098.461	
Delež obnovljivih %	43,59		51,91		57	

Tabela 10 prikazuje vrste porabnikov električne energije v občini in količine porabljene energije. Skupine končnih odjemalcev so definirane v skladu z 9. členom dokumenta Splošni pogoji za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije. Gospodinjski odjemalci so fizične osebe, ki električno energijo uporabljajo v gospodinjске namene. Med ostale odjemalce sodijo storitvene, proizvodne in druge dejavnosti. V letu

2013 je gospodinjiski odjem predstavljal 32 %, javna razsvetljava 2 % in ostali odjem 66 % vse porabljene električne energije v mestu.

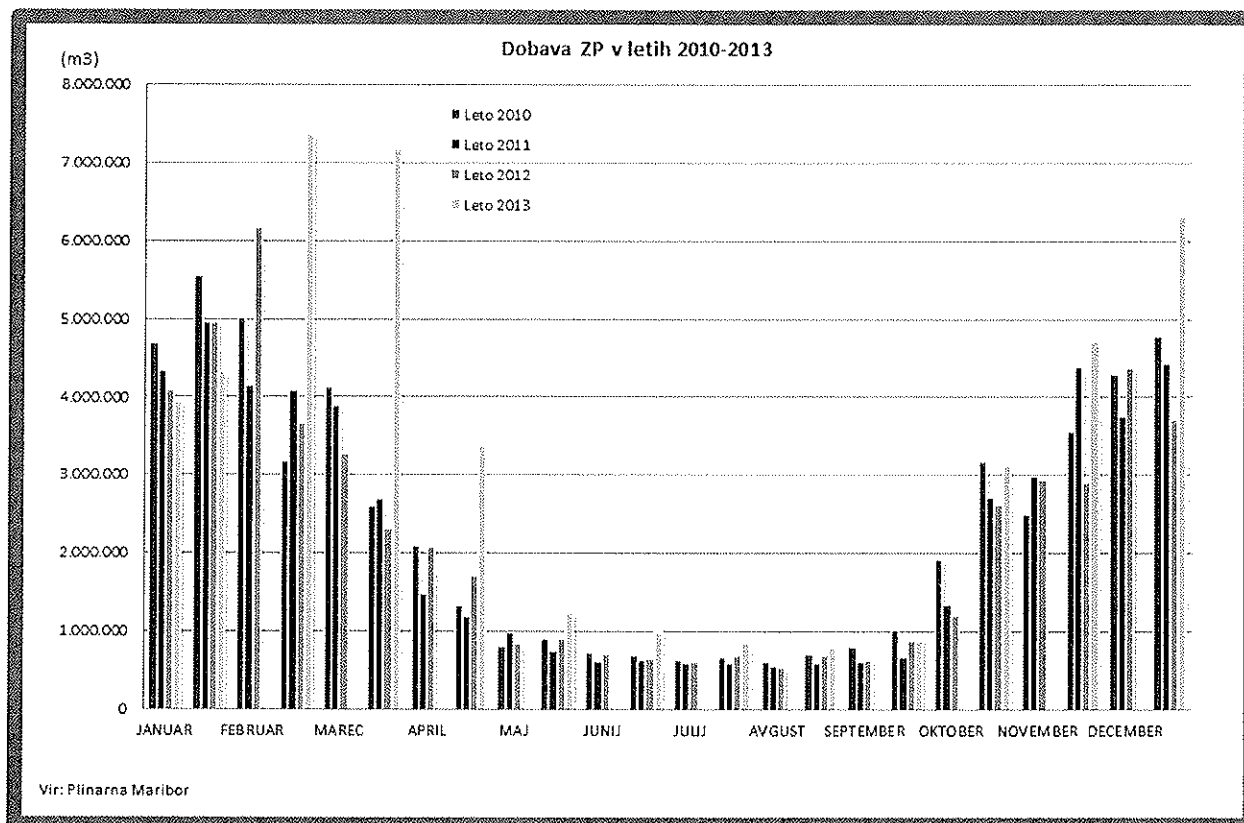
Tabela 10: Poraba električne energije in emisije CO₂ zaradi rabe električne energije v MOM v letih 2011, 2012 in 2013 po vrsti odjemalcev

Poraba po odjemalcih v kWh	2011			2012			2013		
	kWh	Emisije CO ₂ v tonah	%	kWh	Emisije CO ₂ v tonah	%	kWh	Emisije CO ₂ v tonah	%
Javna razsvetljava	10.736.907	5.691	2	10.948.528	5.803	2	10.737.936	5.691	2
Gospodinjiski odjem 123	184.560.966	97.817	32	178.308.357	94.503	31	181.557.335	96.225	32
Odjem na SN	236.274.683	125.226	40	235.245.725	124.680	41	230.413.771	122.119	41
Ostali odjem brez merjenja	51.557.361	27.325	9	50.156.487	26.583	9	46.978.016	24.898	8
Ostali odjem z merjenjem	101.312.069	53.695	17	96.445.113	51.116	17	97.313.248	51.576	17

Slika 16: Primerjava količin proizvedene električne energije glede na primarni vir energije v letih od 2010 do 2013

ZEMELJSKI PLIN

Slika 17: Dobava zemeljskega plina v Mariboru

Slika 17 prikazuje gibanje porabe zemeljskega plina v MOM. V Tabeli 11 so prikazane količine zemeljskega plina v letih 2010, 2011, 2012 in 2013 ter emisije zaradi zgorevanja plina.

Tabela 11: Primerjave med porabami zemeljskega plina in proizvedenimi emisijami CO₂ zaradi zgorevanja zemeljskega plina

Leto	Poraba v m ³	Poraba v kWh	Emisije CO ₂ v tonah
2010	56.524.366	536.981.477	107.396
2011	53.159.392	505.014.224	101.003
2012	53.340.693	506.736.584	101.347
2013	45.207.854	429.474.613	85.895

Plinovodno omrežje Mestne občine Maribor, ki ga ima v upravljanju Plinarna Maribor, je eden glavnih virov oskrbe mesta z energijo. Skupna dolžina tega plinovodnega omrežja na področju MOM znaša 207,87 km. Iz skupne porabe plina iz Tabele 11 je razvidno, da se je leta v letu 2013 glede na leto 2012 znižala za 15 %. V letu 2013 smo porabili 429 GWh energije iz zemeljskega plina. Ker se število priključkov ne zmanjšuje, lahko sklepamo, da so porabniki bolj energetske učinkoviti. Del zmanjšane porabe pa je posledica zmanjšanje ekonomske aktivnosti proizvodnega sektorja zaradi ekonomske krize.

Zemeljski plin ima v Sloveniji tradicijo energenta za ogrevanje. Prednost te enostavne vloge ZP je samo v širjenju infrastrukture, ki dosega zadovoljivo raven pokritja. Res je ZP fosilno gorivo, ki zaradi negativnih vplivov na okolje, dolgoročne zanesljivosti in konkurenčnosti, v zadnjih letih dobiva predvsem negativen prizvok. Vendar je potrebno poudariti, da ima ZP v primerjavi z nafto številne prednosti. Najpomembnejša je ta, da predstavlja enostaven prehod v nizkoogljično družbo. Je most v uporabo bioplina oziroma biometana, ki je obnovljiv vir energije. Je tudi most v uporabo vodika, kot energije prihodnosti. Na te prednosti smo v Sloveniji pozabili in zato na tem področju močno zaostajamo za energetske naprednimi državami, kot so Nemčija, Švedska, Avstrija. V primerjavi z nafto ima zemeljski plin tudi veliko manj negativnih vplivov na okolje.

DALJINSKO OGREVANJE

Tabela 12 prikazuje podatke o porabljeni toploti iz sistema daljinskega ogrevanja v letih od 2008 do 2013.

Tabela 12: Podatki o porabljeni toploti v sistemu daljinskega ogrevanja za ogrevanje stanovanj (vir: Energetika Maribor)

Leto	Število stanovanj	Ogrevalna površina (m ²)	Specifična poraba toplote za ogrevanje (kWh/m ²)
2008	10.822	567.718	-
2009	11.014	584.716	-
2010	11.014	584.560	-
2011	11.608	614.532	-
2012	11.610	613.492	72,1
2013	11.611	613.565	72,6

Tabela 13: Podatki o sistemu daljinskega ogrevanja (Vir: Energetika Maribor)

	Enota	Leto			
		2010	2011	2012	2013
Gospodinjiski odjem	MWh	78.754	69.309	60.005	60.128
Ostali odjem	MWh	33.945	35.954	34.625	35.885
Toplota skupaj	MWh	112.699	105.254	94.630	96.013
Letna povprečna izguba v vročevodnem omrežju	%	7	9	11	12
Srednja celoletna dnevna temperatura	° C	10,9	11	11,7	11,2
Srednja dnevna temperatura ogrevalnih dni	° C	6,1	4	5,2	4,9

Tabela 13 kaže, da poraba toplote iz sistema daljinskega ogrevanja upada. V sektorju stanovanj je zaradi energetske sanacije in namestitve sistemov za obračunavanje porabe toplote glede na dejansko porabo zaznati upad porabe toplote, ki pa se je v letu 2013 ustavil.

PORABA KURILNEGA OLJA V VELIKIH KOTLOVNICAH

Pri pripravi podatkov za energetske bilance je zelo težko pridobiti podatke o rabi kurilnega olja. Tako so kurilnice, ki rabijo zemeljski plin ali daljinsko toploto, zajete v podatkih, ki jih dobimo od dobaviteljev. Podatke o prodaji oziroma nakupu kurilnega olja za velike kotlovnice smo pridobili s strani upravljavcev večstanovanjskih stavb, s pomočjo vprašalnikov. Zato je tudi zanesljivost teh podatkov manjša. V letu 2013 je bila skupna ogrevana površina prostorov, ki so se ogrevali preko skupnih kotlovnice, ki uporabljajo kurilno olje 157.904 m². Poraba kurilnega olja je v letu 2013 znašala 1.939.842 L. Skupno smo z rabo kurilnega olja v obravnavanih 29 večjih kotlovnice v mestu v letu 2013 proizvedli 5.044 t emisij CO₂.

Tabela 14: Podatki o porabi kurilnega olja v večjih kotlovnice in proizvedenimi emisijami CO₂ v letih 2011, 2012 in 2013

Leto	Poraba kurilnega olja (L)	Skupna ogrevalna površina (m ²)	Proizvedene emisije CO ₂ (t)
2011	3.462.893	227.662	9.003
2012	2.828.734	214.442	7.355
2013	1.939.842	157.904	5.044

Iz podatkov v Tabeli 14 je razvidno, da se poraba kurilnega olja iz leta v leto zmanjšuje. Razlog temu je predvsem v zamenjavi energenta v nekaterih kotlovnice. V letu 2013 je bila obnovljena in energent zamenjan v največji skupni kotlovnice na kurilno olje na Tezmem, ki

ogreva 54 večstanovanjskih objektov. Objekti se od septembra 2013 naprej ogrevajo z zemeljskim plinom. Podobno so tudi v letu 2012 na drug energent prešli v dveh kotlovnica. Glede na podatke v tabeli tako ugotavljamo, da se je poraba kurilnega olja v velikih kotlovnica v dveh letih zmanjšala za 43 %. Ker se kurilno olje nabavlja v intervalih, je del odstopanj možno pripisati tudi temu.

Celotna bilanca končne rabe energije v Mariboru

V Tabeli 15 je prikazana preračunana poraba energije v mestu glede na vir. Podatki za plin in električno energijo so merjeni, del podatkov za kurilno olje je merjenih, del je preračunanih glede na povprečne porabe v gospodinjstvu. Prav tako so ocenjeni podatki za porabo energije iz trdih goriv (lesna biomasa in premog). Nekateri zbrani podatki temeljijo na letih 2010 in 2011, ko so se v okviru projekta PMinter opravile natančnejše analize. V prihodnjih letih bomo sistem pridobivanja podatkov nadgrajevali in izboljšali.

Tabela 15: Končna raba energije v mestu Maribor in emisije CO₂ zaradi rabe energije

Končna raba energije	GWh	Delež (%)	Proizveden CO ₂ (t)
V prometu **	1.149	45,30	298.869
V lokalnem avtobusnem prometu	11	0,43	3.036
Električna energije	567	22,36	300.510
Zemeljski plin	430	16,96	85.895
Daljinsko ogrevanje	96	3,79	31.684
Kurilno olje – mala kurišča*	181	7,14	47.965
Kurilno olje – velika kurišča	19	0,75	5.044
Trda goriva*	83	3,27	5.478
Skupaj	2.536	100	778.481

*Podatki za leto 2010 (vir: PMinter)

**Podatki za leto 2011

Iz Tabele 15 je razvidno, da Maribor porabi 2.536 GWh energije in pri tem proizvede 778.481 ton emisij CO₂. Največ energije porabimo v prometu, kar 46 %, sledi delež električne energije (22 %) in še vedno porabimo 8 % kurilnega olja.

Glede na podatke Energetske bilance Slovenije za leto 2013 je predvidena poraba v Sloveniji 57.889 GWh. Pri primerjavi porabe na prebivalca je v Sloveniji to 28,1 MWh, v Mariboru pa 22,8 MWh. Deleži posameznih segmentov končne rabe energije so primerljivi s podatki za Slovenijo. V Mariboru smo tako v letu 2013 proizvedli 7 t emisij CO₂ na občana.

V primerjavi z letom 2012 se je predvidena poraba v Sloveniji zmanjšala za 2.555 GWh oz. 4,2 %, na nivoju Mestne občine Maribor pa za 90 GWh oz. 3,4 %.

4. Povečanje energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov energije v sektorju stanovanj

V letu 2013 smo v Energap nadaljevali v smeri informiranja in izobraževanja gospodinjstev o učinkoviti rabi energije in o rabi obnovljivih virov energije. Občanom smo nudili tudi pomoč pri svetovanju v zvezi z javnima razpisoma za pridobitev kreditov in nepovratnih sredstev za investicije v URE in OVE s strani Eko sklada.

Eko sklad nam je posredoval podatke o številu izvedenih vgradenj toplotnih črpalk, kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso in solarnih ogrevalnih sistemov v gospodinjstvih na področju mesta Maribor v letih 2010, 2011, 2012 in 2013.

Podatki za MOM se nanašajo samo na realizirane naložbe (za katere je bila nakazana subvencija) na podlagi vlog, ki so jih na Eko sklad poslala gospodinjstva. Nepovratna sredstva za vgradnjo toplotnih črpalk vseh vrst so se pričele dodeljevati šele v letu 2010. Pred tem so bile predmet nepovratnih sredstev le nekatere vrste (voda-voda in zemlja-voda, pod pogojem celovite obnove stanovanjske hiše).

Tabela 16: Število izvedenih naložb na podlagi izplačanih nepovratnih sredstev Eko sklada v letih 2010, 2011, 2012 in 2013 v MOM

Opis naložbe	Število gospodinjstev v MOM			
	2010	2011	2012	2013
Kotel na lesno biomaso – peleti	1	8	48	56
Kotel na lesno biomaso – polena	1	3	15	9
Vgradnja ploščatih sončnih kolektorjev	16	25	38	14
Vgradnja vakuumskih sončnih kolektorjev	8	11	13	7
Vgradnja toplotne črpalke (sistem voda-voda)	1	3	5	8
Vgradnja toplotne črpalke (sistem zemlja-voda)	5	11	8	8
Vgradnja toplotne črpalke (sistem zrak-voda-razred 2)	1	10	43	57
Vgradnja toplotne črpalke (sistem zrak-voda - razred 1)	/	12	50	93
Vgradnja toplotne črpalke (sistem zrak-voda-sanitarna voda)	/	27	66	65
Skupaj	33	110	286	317

Podatki v Tabeli 16 kažejo, da občani Maribora vsako leto bolj aktivno črpajo nepovratna finančna sredstva s strani Eko sklada RS.

Tabela 17: Število izvedenih naložb na podlagi kreditov Eko sklada v letu 2010, 2011, 2012 in 2013 v MOM

Opis naložbe - kreditiranja	Število gospodinjstev v MOM			
	2010	2011	2012	2013
Sončni kolektorji	3	1	3	2
Toplotne črpalke	2	/	15	20
Kotlovnice na fosilna goriva	2	3	2	/
Kotlovnica na biomaso	/	2	4	1

Tabela 18: Število naložb v večstanovanjske objekte v letih 2010, 2011, 2012 in 2013 v MOM

Opis naložbe	Število naložb v večstanovanjske objekte v MOM			
	2010	2011	2012	2013
Toplotna izolacija fasade	15	82	104	112
Vgradnja zunanjega stavbnega pohištva	5	12	2	/
Sistem delitve stroškov za toploto - delilniki	/	2	8	1
Sistem delitve stroškov za toploto - merilniki	/	/	2	/
Toplotna izolacija strehe	/	14	25	22
Kurilna naprava na lesno biomaso - peleti	/	/	/	1
Vgradnja ter. ventilov in hidr.uravnotež.ogrev.sist	/	3	11	2

Podatke o že izvedenih energetskih sanacijah večstanovanjskih stavb in načrtih za leto 2014 smo pridobili tudi s strani upravljavcev, ki so se odzvali prošnji po sodelovanju. Po podatkih iz registra upravnikov je v MOM 2.127 večstanovanjskih objektov. V analizo, ki je predstavljena v Tabeli 19, je vključenih 798 objektov, kar predstavlja 38 % večstanovanjskih objektov. 24 objektov je bilo grajenih po letu 2009 in tako brez potrebe po energetski sanaciji.

Tabela 19: Energetske sanacije večstanovanjskih objektov do leta 2014 in plan za leto 2014

	do 2014		Plan 2014
	Št. objektov	Delež (%)	Št. objektov
Izolacija fasade	444	57 %	70
Menjava stavbnega pohištva	153	18 %	4
Izolacija podstrešja	82	11 %	12
Obnova kotlovnice	54	7 %	3

Iz podatkov v Tabeli 19 je razvidno, da so stanovalci, iz kar 444 (57%) vključenih objektov, v preteklih letih investirali v izolacijo fasade, ukrep, ki je eden učinkovitejših v smislu finančnega vložka in potencialnih prihrankov energije. Na 153 objektih je bilo zamenjano stavbno pohištvo, 82 je bilo obnovljenih podstrešij. Celovito je bilo obnovljenih 44 kotlovnice, delno 10.

Slika 20 kaže specifično letno porabo toplote v odvisnosti od števila stopinjskih dni za pet identičnih večstanovanjskih stavb, ki so priključene na daljinsko ogrevanje. Število stopinjskih dni odraža kako hladno je bilo leto, večje število stopinjskih dni pomeni bolj hladno leto. Iz slike je lepo razvidno, v katerem letu so na posamezni stavbi dodatno izolirali fasado, saj se je poraba toplote za ogrevanje po obnovi fasade občutno znižala, v primeru objekta 5 celo za 41 %.

V Energap smo skozi vso leto 2013 nudili tudi brezplačna energetska svetovanja za občane, osebno ali po telefonu. Občani so želeli nasvete in informacije o:

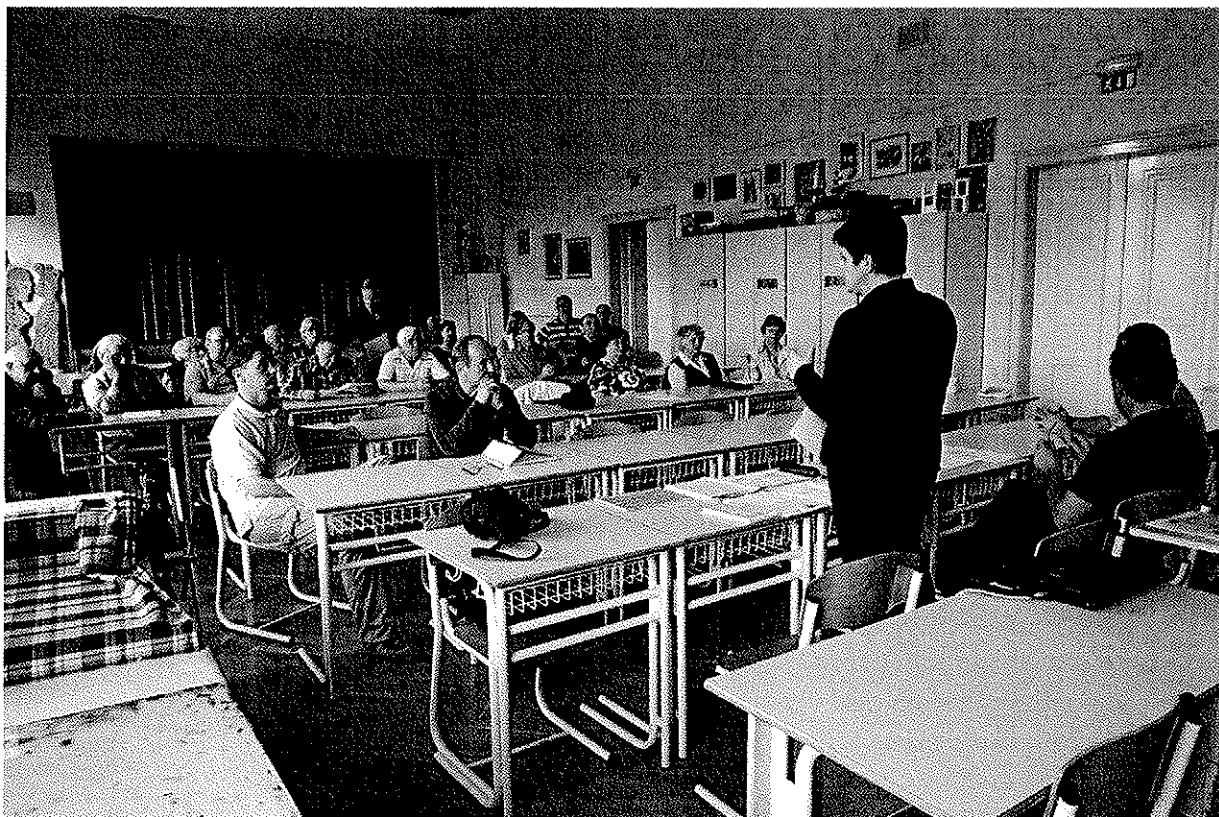
- energetske varčni gradnji ali obnovi stanovanjskih objektov,
- obnovi ogrevalnih sistemov,
- možnostih sofinanciranja in pridobitve kreditov za izvajanje ukrepov na področju OVE in URE,
- investicijah v toplotne črpalke,
- vgradnjah oziroma o menjavi stavbnega pohištva,
- vgradnjah kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso,
- vgradnjah solarnih ogrevalnih sistemov,
- nakupih varčne bele tehnike itd.

Leta 2013 smo brezplačna energetska svetovanja pripravili tudi v občinah zgornjega Podravja. Občanom je bil na voljo energetski svetovalec. Udeležba na svetovanjih je bila pričakovana. Energetska agencija za Podravje bo z energetskimi svetovanji nadaljevala tudi v letu 2014, saj lahko občani tako dobijo neposredne in takojšnje odgovore na svoja vprašanja.

Pri svetovanjih za občane sodelujemo tudi z energetskimi svetovalci, ki delujejo v okviru nacionalne mreže ENSVET, ki jo financira Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Svetovanja potekajo v prostorih svetovalne pisarne na Grajski ulici 7, kjer lahko občani dobijo brezplačna svetovanja in informacije. V letu 2013 je bilo izvedenih 192 osebnih svetovanj v okviru mreže ENSVET in 140 v okviru naše agencije. 320 nasvetov je bilo podanih preko telefona.

**BREZPLAČNO ENERGETSKO SVETOVANJE ZA OBČANE
SVETOVANJE, INFORMIRANJE in NAROČANJE PO TELEFONU**
vsak delavnik med 8.00 in 15.00 uro
na telefonski številki (02) 234 23 63

Slika 18: Predavanje občanom mesta Maribor

Enomesečna akcija zbiranja informacij o varčevanju z električno energijo v večstanovanjskih stavbah v Mariboru

Energetska agencija za Podravje je v okviru evropskega projekta LEAP, pripravila enomesečno akcijo zbiranja informacij o varčevanju z električno energijo v večstanovanjskih stavbah. Akcija je trajala med 25.9 in 25.10.2013. K sodelovanju smo povabili gospodinjstva določenih večstanovanjskih stavb v Mariboru. Veliko gospodinjstev je bilo pripravljenih sodelovati. Pridobiti smo želeli podatke o njihovi porabi električne energije v enem mesecu. Gospodinjstva so podatke beležila v za njih pripravljene tabele in sicer enkrat na teden. V tem času smo gospodinjstva informirali tudi z različnimi nasveti glede varčevanja z energijo doma, v službi in na poti.

Ob koncu akcije smo vse podatke pregledali in jih analizirali. Sodelujoče v akciji smo obvestili o tem ali so kaj privarčevali in koliko – tako v energiji kot tudi v denarju. Med vsemi prispelimi tabelami s podatki smo, ob zaključku enomesečne akcije, izžrebali tudi 3 gospodinjstva, ki so prejela nagrado za sodelovanje. Primer izračuna in analiz je prikazan na Sliki 19.

Datum odčitka	Odčitek/ kWh		Poraba/ kWh	
	VT- Visoka tarifa	MT- Mala tarifa	VT- Visoka tarifa	MT- Mala tarifa
30.9.2013	389	738		
7.10.2013	398	755	9	17
14.10.2013	408	772	10	17
21.10.2013	417	787	9	15
25.10.2013	423	793	6	6
			34	55
Izračunano letno povprečje				
			496,4	803

Če upoštevamo letno povprečno porabo za gospodinjstva in vas na podlagi te uvrstimo v enega izmed razredov učinkovitosti, ugotovimo, da je vaša preračunana poraba, ki na leto znaša 1300 kWh, v razredu C (tabela spodaj). To pomeni, da je poraba električne energije v vašem gospodinjstvu dokaj učinkovita. Vendar pa bi jo lahko z nekaterimi varčevalnimi ukrepi še izboljšali.

1300 kWh/a

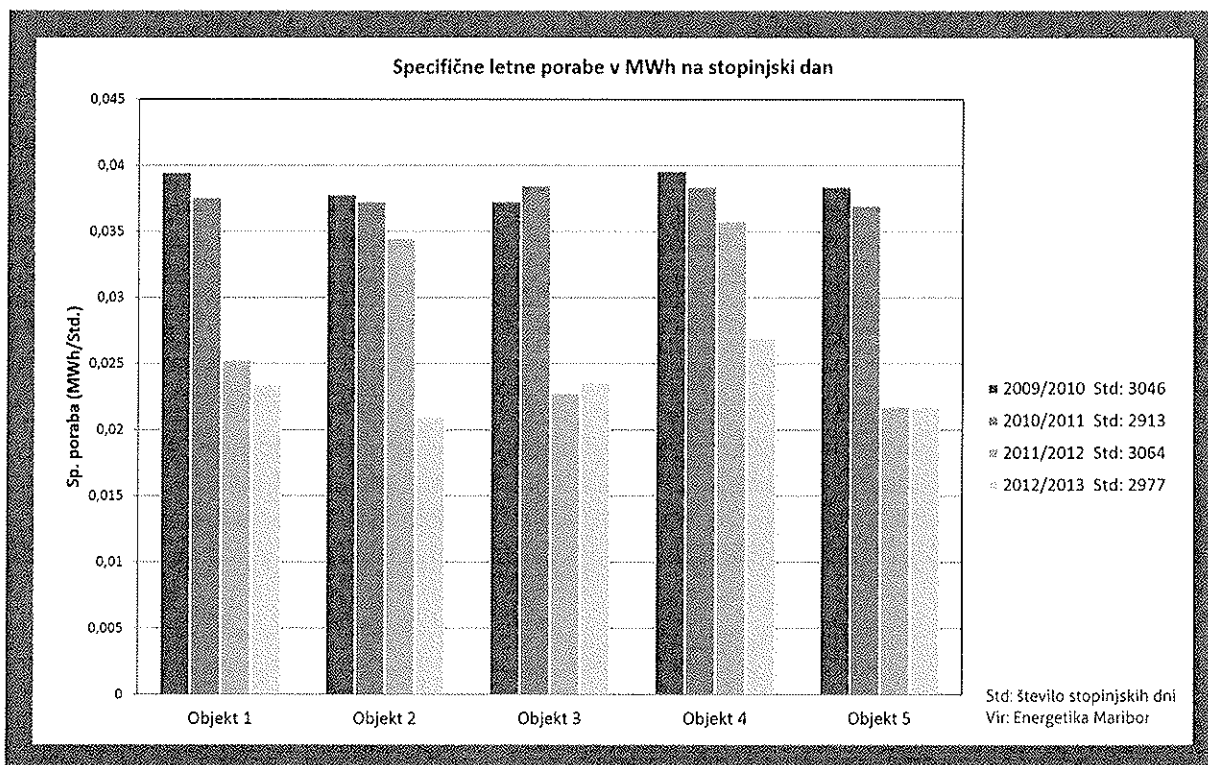

Slika 19: Primer izračuna in analize podatkov o rabi električne energije za gospodinjstvo

Sodelovali smo na sestankih sveta stanovalcev v večstanovanjskem objektu na Krekovi ulici 27 in v večstanovanjskem objektu na Gregorčičevi ulici 32a, kjer so se odločali o zamenjavi energenta ogrevanja in posodobitvi kotlovnice. Nudili smo jim tudi svetovanje v zvezi s toplotno izolacijo objekta. Na podlagi teh sestankov in svetovanj so v večstanovanjskem objektu na Krekovi ulici že naročili projektno dokumentacijo za novo kotlovnico, v večstanovanjskem objektu na Gregorčičevi ulici pa so se odločili za sanacijo fasade na objektu.

Konec meseca maja 2013 je Energap pričela z enomesečno akcijo z naslovom »1 tona CO₂«. Ob pričetku akcije je Energap na Trgu Leona Štuklja postavila kocko »1 tona CO₂«, z dimenzijami 8 x 8 x 8 metrov. Akcija je bila namenjena informiranju in obveščanju ljudi o količini ogljikovega dioksida, ki ga z rabo energije nezavedno v okolje sprošča vsak izmed nas. Vsi ukrepi, ki smo jih promovirali v okviru kocke temeljijo na energetske učinkovitosti in izrabi obnovljivih virov energije in so bili namenjeni občanom.

V jesenskem času smo za občane pripravili tudi zloženko, v kateri smo zapisali nekaj koristnih informacij glede vzdrževanja kurilnih naprav in toplotnih črpalk pred in po kurilni sezoni.

Slika 20: Primer specifične porabe toplotne energije v petih večstanovanjskih stavbah

PORABA ELEKTRIČNE ENERGIJE V GOSPODINJSTVIH

Kot kažejo podatki v Tabeli 20, je v letu 2013 zaznati rahlo povečanje rabe električne energije, in sicer za 3.249 MWh glede na leto 2012, oziroma za 1,79 %. V letu 2013 je bila v Mariboru povprečna poraba električne energije pri gospodinjstvih 1.634 kWh na prebivalca. Vsak občan Maribora je zaradi rabe električne energije v gospodinjstvih proizvedel 866 kg emisij CO₂.

Tabela 20: Poraba električne energije in emisije CO₂ zaradi rabe električne energije v gospodinjstvih v MOM v 2011, 2012 in 2013

Poraba po odjemalcih v kWh	2011		2012		2013	
	kWh	Emisije CO ₂ v tonah	kWh	Emisije CO ₂ v tonah	kWh	Emisije CO ₂ v tonah
Gospodinjiski odjem 123	184.560.966	97.817	178.308.357	94.503	181.557.335	96.225

5. Učinkovita raba energije in obnovljivi viri energije v podjetjih

Zanimanje za izboljšanje energetske učinkovitosti med štajerskimi podjetji je malo. Nekaj podjetij je sicer zelo aktivnih, žal pa številna še vedno ne vidijo razvojne priložnosti na področju energije. Običajno uspešno podjetje zelo hitro ugotovi, da energija pomeni stroške in da učinkovita raba in obnovljivi viri predstavljajo za podjetje na eni strani varčevanje in na drugi lastno promocijo. Žal pa se mora večina podjetij trenutno ukvarjati z gospodarsko krizo, zato razvojne aktivnosti v smeri trajnostnega razvoja stojijo.

Kljub temu so bila tudi v letu 2013 v program dela Energetske agencije za Podravje vključena zasebna podjetja v proizvodnem sektorju. Sodelovali smo z gospodarskimi in obrtnimi zbornicami ter združenji. Izvajali smo izobraževalne delavnice in pilotne projekte. Podjetjem smo skušali, glede na dobro vzpostavljene mednarodne stike, zagotoviti kakovostne in kvalitetne informacije o stanju na področju energije v primerjalnih dejavnostih v drugih državah EU in po svetu.

V začetku leta 2013 je Energetska agencija za Podravje, v sodelovanju z Območno obrtno – podjetniško zbornico Maribor, za podjetja organizirala strokovni ogled mednarodnega sejma in konference v Welsu, v Avstriji. Na sejmu se vsako leto predstavi okoli 1.600 različnih razstavljalcev, ki nudijo številne informacije in nasvete o učinkoviti rabi energije, fotovoltaiki, sončnih kolektorjih, biomasi, peletih, pridobivanju bioplina, toplarnah, toplotnih črpalkah in vsem, kar je povezano z rabo energije. Na voljo je bilo 3.400 svetovalcev in strokovnjakov. Vsako leto sejem obišče okoli 100.000 obiskovalcev. V času sejma je potekala tudi konferenca o učinkoviti rabi in obnovljivih virih energije, katere so se udeleženci lahko prav tako udeležili in si pridobili še več informacij.

Slika 21: Strokovni ogled mednarodnega sejma v Welsu - Avstrija

V mesecu juniju 2013 smo, v sodelovanju z Štajersko gospodarsko zbornico v Mariboru in v okviru Evropskega tedna trajnostne energije, izvedli strokovno predavanje za podjetja z naslovom »Energetsko učinkovito upravljanje v podjetjih in ISO standard 50001 za podjetja«.

V okviru predavanja so bili udeleženi podjetjem predstavljeni načini in ukrepi za izboljšanje energetskega stanja podjetja in potrebni koraki za pridobitev certifikata standarda ISO 50001.

Učinkovito in varčno ravnanje z energijo je vitalnega pomena za vsako podjetje, predvsem v časih, ko globalna konkurenčnost zahteva vedno nižje cene blaga in storitev. Do 15 % energije lahko v podjetju prihranimo že z organizacijskimi ukrepi. Poleg znižanja stroškov je učinkovito upravljanje z energijo lahko tudi marketinška priložnost. Zato smo s tem predavanjem želeli podjetjem predstaviti, kako vzpostaviti sistem upravljanja z energijo in pridobiti standard ISO 50001. Namen tega mednarodnega standarda je omogočiti organizacijam, da vzpostavijo sisteme in postopke, ki so potrebni za izboljšanje energetske učinkovitosti. Izvajanje tega standarda privede do zmanjšanja rabe energije, emisij toplogrednih plinov ter drugih, s tem povezanih okoljskih vplivov in stroškov energije.

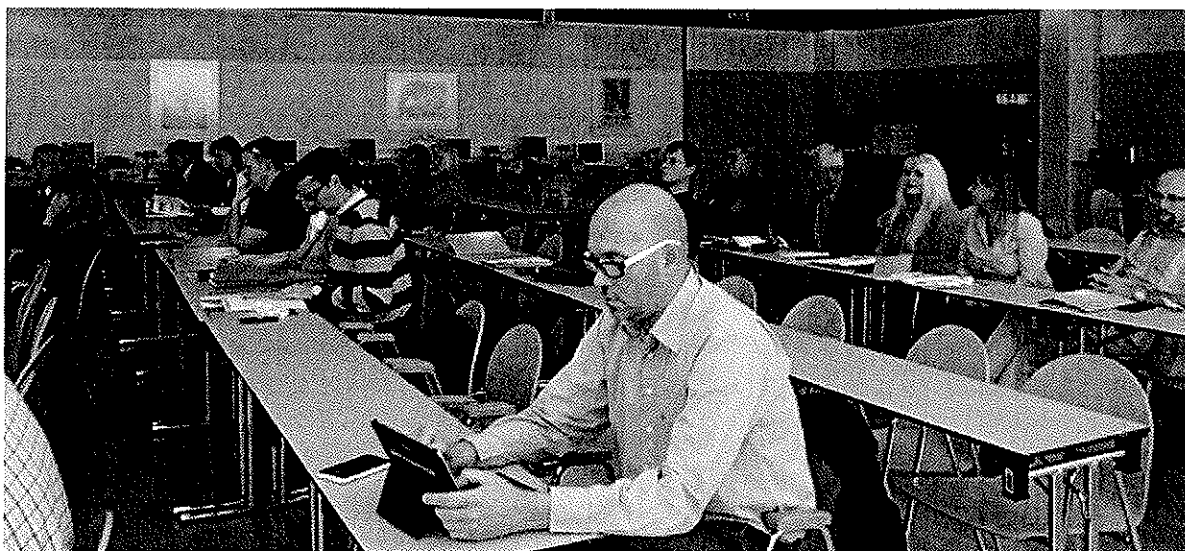
Slika 22: Strokovno predavanje o Energetsko učinkovitem upravljanju v podjetjih

V letu 2013 smo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti in dejavnosti v okviru projekta INVOLVE, katerega glavni namen je sodelovanje zasebnega z javnim sektorjem na področju upravljanja z mobilnostjo. Njegov glavni cilj pa je izboljšanje stanja na področju trajnostne mobilnosti s pomočjo izmenjave izkušenj in prenosa primerov dobrih praks. Mesto Maribor v projektu sodeluje s pilotnim projektom, ki se bo izvajal v Coni Tezno. Podjetjem želimo predstaviti možnosti, ki jih ponuja trajnostna mobilnost. To pomeni imeti zagotovljene vse potrebe po mobilnosti na ekonomsko učinkovit način, vendar ne na račun socialne in okoljske odgovornosti.

Energetska agencija za Podravje je skupaj s Poslovno proizvodno cono Tezno, v mesecu septembru 2013, v okviru tega projekta pripravila regionalno konferenco z naslovom »Mednarodne izkušnje, primeri dobrih praks in priložnosti upravljanja mobilnosti v podjetjih«. Regionalna konferenca je potekala v prostorih Pošte Slovenije d.o.o. in je bila namenjena podjetjem. V okviru te konference smo pripravili tudi strokovno zloženko z

naslovom »Kaj je upravljanje z mobilnostjo – Mobilnostni management«? in jo razdelili udeležencem.

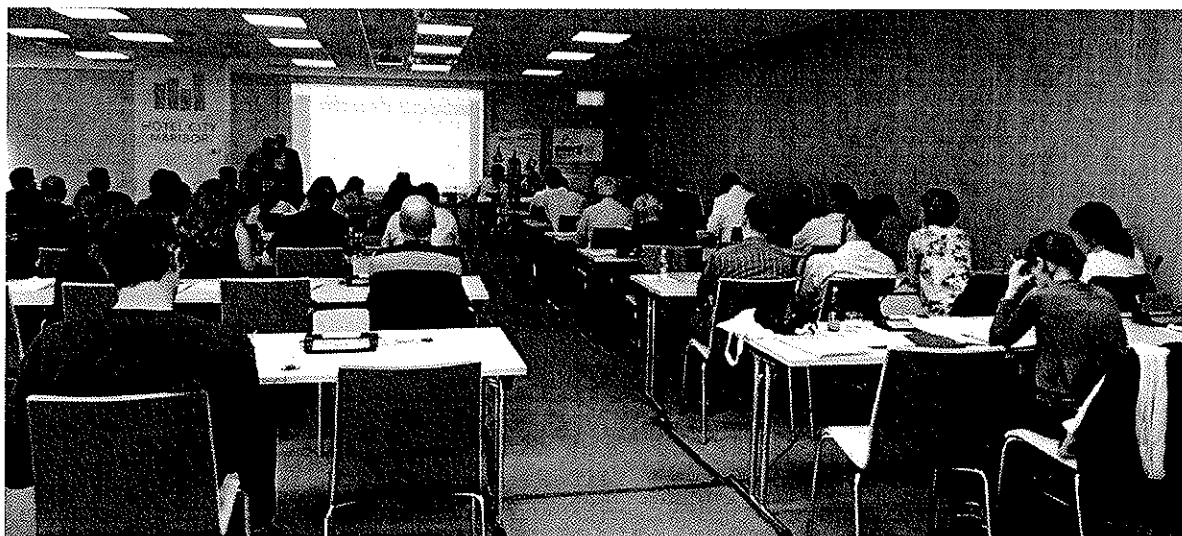
Namen konference je bil predstaviti trajnostno upravljanje z mobilnostjo v podjetjih, kot ekonomsko učinkovito, finančno vzdržno in okolju prijazno. Upravljanje z mobilnostjo v podjetjih predstavlja enega večjih izzivov današnjega časa, tako z vidika varčevanja z denarjem kot tudi s časom. Hkrati pa lahko to pomeni tudi nove marketinške izzive ali celo prihodke. Trajnostna mobilnost je eden izmed osnovnih segmentov pri pridobivanju okoljskih certifikatov, izračunu ogljičnega odtisa in delovanju družbeno odgovornega podjetja. Program regionalne konference je temeljil na predstavitvi mednarodnih izkušenj in primerov dobrih praks o upravljanju z mobilnostjo v podjetjih, v Sloveniji in v tujini (v Avstriji, Nemčiji in skandinavskih državah). Ta podjetja se že zavedajo, da lahko področje mobilnosti zaposlenih prispeva h konkurenčnosti podjetja in prinaša priložnosti tako za delodajalce kot za zaposlene. Proti koncu predstavitev smo vse udeležence konference povabili še na vožnjo z električnim in CNG (stisnjen zemeljski plin) avtobusom ter na ogled sistema za parkiranje in električno polnilnico. Po končani regionalni konferenci je Energetska agencija za Podravje, izmed vseh udeleženi podjetij na konferenci, izžrebala tri podjetja, ki so imela možnost brezplačne postavitve in uporabe električne polnilnice na dvorišču svojega podjetja.

Slika 23: Regionalna konferenca o Mednarodnih izkušnjah, primerih dobrih praks in priložnostih upravljanja mobilnosti v podjetjih

V mesecu oktobru 2013 smo v Hotelu City v Mariboru za javna in zasebna podjetja pripravili strokovno delavnico pod naslovom »Trajnostna mobilnost je lahko priložnost«. Strokovna delavnica je potekala v okviru predstavitev mednarodnih izkušenj in primerov dobrih praks o upravljanju z mobilnostjo v tujini. Na delavnico smo povabili tudi tuji strokovnjake z izkušnjami, iz Nemčije, Španije, Italije, Velike Britanije in Nizozemske, ki so predstavili primere dobrih praks na področju trajnostne mobilnosti v njihovih državah. Predstavili so upravljanje z mobilnostjo in mobilnost v industrijskem področju Hoechst v Frankfurtu, mobilnostne načrte za podjetja v novih urbanih področjih, delovanje javnega prevoza v industrijskem področju Madrid, osebno mobilnost – potovalni načrti posameznika „car

pooling“ in „car sharing“, Reggio Emilia – Električno mesto, trajnostno potovanje – Podjetje TravelWise ter sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem na področju mobilnosti na Nizozemskem in kaj je mobilnostni upravljaec »manager«. Delavnica je potekala interaktivno in vsi udeleženci so imeli priložnost postavljati vprašanja in dobiti odgovore neposredno od tujih strokovnjakov v sklopu vsakega izmed predstavljenih področij.

Slika 24: Strokovna delavnica v Hotelu City v Mariboru z naslovom »Trajnostna mobilnost je lahko priložnost«

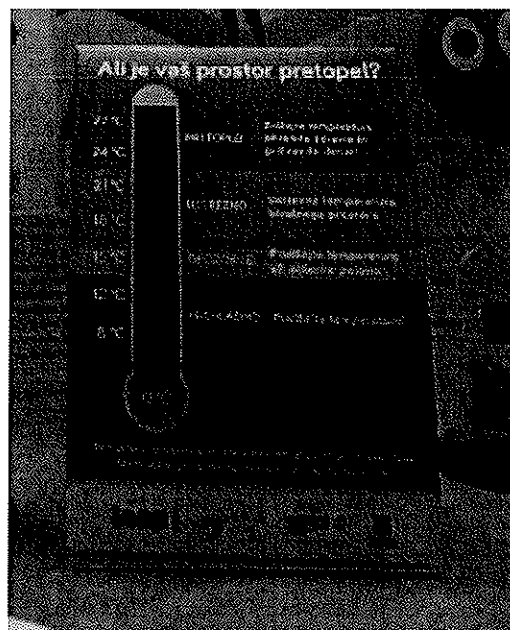
6. Povečanje osveščenosti na področjih URE in možnosti izrabe OVE vseh porabnikov energije v Mestni občini Maribor

Znižati stroške energije, ne da bi se zato morali odreči domačemu udobju. Učinkovito ogrevanje in hlajenje sta prva na seznamu varčevanja, sledijo smotrna uporaba vode in varčevanje z električno energijo. Varčevalni načrt za znižanje stroškov v stanovanju je dobro izdelati s pomočjo energetskega strokovnjaka, ki vam predstavi ukrepe za vsa področja porabe energije.

Varčevanje z energijo in njena smotrna raba se začne v naših glavah, z našim ozaveščanjem, da energija ni dana v neomejenih količinah. Poleg vseh stroškov zahteva njena proizvodnja številne ekološke žrtve. Zavedati se moramo, da preišljena raba energije ne vpliva le na družinski proračun, temveč njen vpliv sega preko domačega praga na celotno gospodarstvo in okolje v naši državi, če ne celo širše. Spremembam v naših glavah morajo slediti spremembe v nekaterih naših življenjskih navadah in razvadah ter nekatere nujne tehnične spremembe v naših bivališčih. Povsem jasno je, da bi morala biti učinkovita in smotrna raba energije tudi nepogrešljiv del tudi pri izobraževanju mladih generacij, da bi se lahko uspešno soočale z izzivi, ki jih prinašajo podnebne spremembe. Zato je osveščanje in izobraževanje vseh generacij ljudi tako zelo pomembno.

Energetska agencija je tudi v letu 2013 aktivno delovala na področju informiranja in ozaveščanja občanov in širše javnosti. Pozornost smo namenili različnim skupinam ljudi, ki so na kakršenkoli način povezani z rabo energije v Mestni občini Maribor in njegovi okolici. Vse leto smo pripravljali različne delavnice, seminarje, okrogle mize, krožke, strokovne posvete,

ogleda dobrih praks na terenu itd. Za občane in širšo javnost smo pripravili tudi informativne zloženko in letake: letak Maribor – Energetsko varčno mesto 2012-2020 in izračun ogljičnega odtisa Mestne občine Maribor, zloženska Mestna občina Maribor – okolju prijazna občina, zloženska Mariborska knjižnica – okolju prijazna knjižnica, zloženska v obliki kocke 1 tona CO₂ in ukrepi varčevanja z energijo, zloženska Kaj je upravljanje z mobilnostjo – »Mobilnostni management«?, zloženska Vzdrževanje kurilnih naprav in toplotnih črpalk pred in po kurilni sezoni, zloženska Energetska izkaznica stavbe, letak Svetlobno onesnaževanje, zloženska v madžarskem in slovenskem jeziku z naslovom Občine na poti trajnostnega razvoja in samostojeci letak termometer, ki nam kaže temperaturo prostora, v katerem se letak nahaja.

Slika 25: Termometer

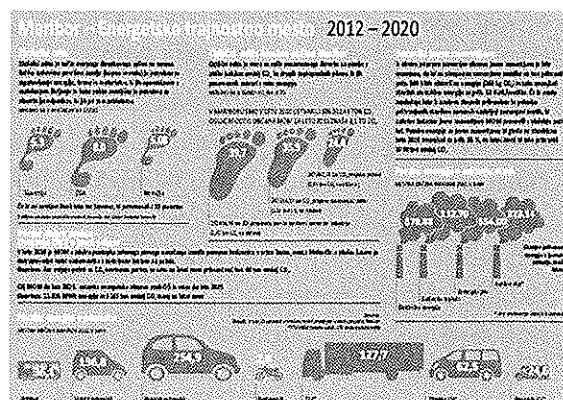
Aktivnosti na področju informiranja in ozaveščanja, ki smo jih izvedli v letu 2013

Predstavitve Akcijskega načrta za trajnostni energetski razvoj Mestne občine Maribor in poziv k javni razpravi le-tega

V mesecu marcu 2013 je Energetska agencija za Podravje, v sodelovanju z Mestno občino Maribor, v dvorani generala Rudolfa Maistra na Mestni občini Maribor, pripravila novinarsko konferenco. Na konferenci so bile predstavljene obveze Mestne občine Maribor v Konvenciji županov, evropski projekt LEAP, ki je sofinanciran s strani EU in aktivnosti, ki so bile v okviru projekta izvedene ter Akcijski načrt za trajnostni energetski razvoj Mestne občine Maribor (SEAP). Z novinarsko konferenco je bila odprta tudi javna razprava dokumenta SEAP, s katero smo pridobili stališča strokovne in ostale javnosti o tem dokumentu. Dokument SEAP aktivno posega na področje ravnanja vsakega posameznika in organizacije, zato je bilo sodelovanje pri oblikovanju le-tega ključnega pomena, da je postal dokument realen in uresničljiv.

Slika 26: Novinarska konferenca ob predstavitvi Akcijskega načrta za trajnostni energetski razvoj Mestne občine Maribor (SEAP)

Projektni sestanek projekta EnVision'2020 v Mariboru

V aprilu 2013 je Energetska agencija za Podravje v Mariboru gostila partnerje v evropskem projektu EnVision'2020 (Vizija jugovzhodnih evropskih mest na področju energije do leta 2020) iz 7 evropskih držav. Na projektne sestanku so partnerji govorili o vsebini in aktivnostih, ki jih je potrebno v okviru posameznih sklopov projekta izvesti. Projekt EnVision'2020 temelji na predpostavki, da lahko z uvajanjem naprednih pristopov na področju rabe in proizvodnje energije, ki izhajajo iz predhodne analize stanja in ocenjenih potreb, izboljšamo energetske slike posameznega partnerskega mesta. Energetska agencija za Podravje je partnerjem predstavila tudi nekaj primerov dobrih praks v Mariboru. Predstavniki podjetja JUB d.d. jim je predstavil energetske učinkovitosti izolacije stavb pri njihovi gradnji. Ogljedali so si tudi električna in CNG (stisnjen zemeljski plin) vozila ter prisluhnili predstavitvi sodobnih instrumentov glede upravljanja z mobilnostjo. V sklopu projektne sestanka so si partnerji ob koncu ogledali še znamenitosti mesta Maribor.

Slika 27: Projektne sestanke projekta EnVision'2020 v Mariboru

Mesec trajnostne energije v Mariboru in akcija »1 tona CO₂«

Konec meseca maja 2013 je Energap pričela z enomesečno akcijo z naslovom »1 tona CO₂«. Ob pričetku akcije je Energap na Trgu Leona Štuklja postavila kocko »1 tona CO₂«, z dimenzijami 8 x 8 x 8 metrov. Kocka je stala na trgu vse do 20. junija 2013. V tem času je Energap pripravila tudi številne spremljevalne aktivnosti na temo učinkovite rabe energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjševanja emisij CO₂. V okviru spremljevalnih aktivnosti je potekala predstavitve električnih vozil s testnimi vožnjami, dva dni v tednu so potekala individualna energetska svetovanja za občane, potekale so aktivnosti ob Svetovnem dnevu okolja, občani so imeli med vikendom možnost obiska predavanj na temo učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije in podnebni sprememb, med tednom so potekale številne delavnice za strokovno javnost v okviru evropskih projektov, potekala je tudi okrogla miza »Ekonomske napredek ali 400.000 prezgodnjih smrti v EU letno« in »Ali je možen enako intenziven promet z manjšimi posledicami za zdravje in okolje?«. Za občane smo predvajali tudi film in pripravili koncert pred kocko CO₂, proti koncu enomesečne akcije je potekala tudi predstavitve lokalnih energetskih agencij Slovenije in predstavitev dela in storitev podjetja Plinarna Maribor, d.o.o. pod sloganom »Paket učinkovitih energetskih rešitev za dom«.

Akcija je bila namenjena informiranju in obveščanju ljudi o količini ogljikovega dioksida, ki ga z rabo energije nezavedno v okolje sprošča vsak izmed nas. Z rabo energije povprečen Slovenec na leto ustvari 9 ton emisij CO₂. To pomeni 25 kilogramov emisij CO₂ na dan. 40 % vseh emisij CO₂ pridelamo v naših domovih, največ na račun ogrevanja, ki je v povprečju odgovorno za 70 % vse porabljene energije v gospodinjstvih. Za 30 % vseh emisij CO₂ pa je odgovoren promet. Avtomobilska odvisnost v urbanih regijah ima velike posledice za energetske rabe in proizvodnjo CO₂. Veliko večino emisij CO₂ iz prometa prispeva cestni promet, ki povzroča 99 % vseh emisij.

Za javno ponazoritev te akcije smo za občane in ostalo javnost pripravili tudi zloženko v obliki kocke »1 tona CO₂« in nanjo zapisali nekaj ukrepov, kako lahko poskrbimo za zmanjšanje izpustov CO₂ in pri tem varčujemo z energijo.

Omogočiti videti toplogredne pline – zakaj je to pomembno?

Naše izkušnje kažejo, da ljudje velikokrat ne razumejo povezanosti področij rabe energije, emisij CO₂ in podnebnih sprememb, še težje jim je razumeti oz. si predstavljati količinskih vrednosti nevidnih emisij. Ideja za projekt 1 tona CO₂ je tako nastala v želji, da ljudem omogočimo neposredno in senzorično doživljanje problematike izpustov toplogrednih plinov. Ko govorimo o ohranjanju osnovnih naravnih virov, vode, zraka in zemlje, je to še posebej pomembno.

Razprave o emisijah toplogrednih plinov so po navadi abstraktne, saj so v večini primerov emisije prikazane v številčnih vrednostih. Volumen daje ljudem veliko bolj neposreden oz. otipljiv občutek o količinah kot masa. Prikaz emisij v volumskih vrednostih ljudem pomaga, da se angažirajo. In motivacija ljudi prinaša številne koristi. Menimo, da smo s projektom "1 tona CO₂" ljudi "šokirali" in jih s tem spodbudili, da začnejo delovati in živeti drugače.

Slika 28: Kocka »1 tona CO₂« na Trgu Leona Štuklja v Mariboru

K aktivnem sodelovanju v okviru akcije 1 tona CO₂ smo posebej vabili mariborske šole in za njih pripravili akcijo pod sloganom "1 kg CO₂ na dan manj odžene podnebne spremembe v stran!"

Strokovna delavnica v Hotelu City v Mariboru na temo »Viri energije v Mariboru«

V mesecu trajnostne energije leta 2013, je Energap v okviru evropskega projekta EnVision'2020, organizirala strokovno delavnico z naslovom »Viri energije v Mariboru«. Delavnica je bila namenjena strokovnjakom s področja učinkovite izrabe obnovljivih kot tudi konvencionalnih virov energije. Področje energetike in predvsem virov energije postaja v Sloveniji in tudi v Mariboru vedno bolj pomembno. Gledano predvsem z vidika urejanja tega področja danes in še bolj, če razmišljamo, kako bomo v prihodnosti zagotavljali mestu in občanom dovolj energije in sledili obvezam na področju obnovljivih virov energije. Strokovnjaki so razpravljali in predstavili svoja stališča, kako z viri energije v Mariboru do leta 2020 in naprej.

Problematika izrabe obnovljivih virov energije je zelo pomembna predvsem v mestih, kjer se srečujemo z že obstoječimi omrežji (plinovod, toplovod), ki jih je potrebno učinkovito izrabit, kajti v njih je bilo v preteklosti vložena veliko denarja in izveden je bil velik poseg v okolje. Prav tako se v mestih vedno bolj izražajo problemi na področju onesnaženosti zraka (predvsem zaradi ogrevanja). Namen te strokovne delavnice je bil pridobiti čim več strokovnih podatkov, stališč, mnenj in utemeljenih odločitev, ki so nam v pomoč pri izdelavi energetske karte za mesto Maribor.

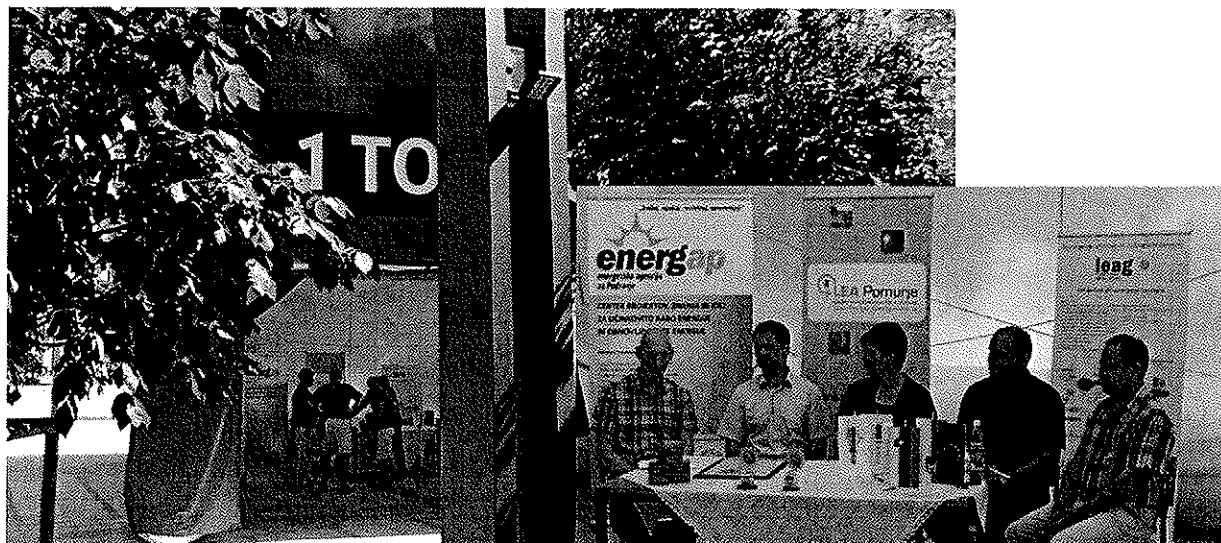

Slika 29: Strokovna delavnica v Hotelu City v Mariboru na temo »Viri energije v Mariboru«

Srečanje predstavnikov Konzorcija lokalnih energetskih agencij Slovenije (KLEAS) v Mariboru, v okviru akcije »1 tona CO₂«

Srečanje je potekalo v mesecu juniju 2013, v kocki CO₂, na Trgu Leona Štuklja. Srečanja so se udeležili predstavniki Lokalnih energetskih agencij Slovenije. Te agencije so Energetska agencija za Podravje, Lokalna energetska agencija za Pomurje, Goriška lokalna energetska agencija, Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško, Lokalna energetska agencija Dolenjske, Posavja in Bele Krajine, Lokalna energetska agencija Gorenjske in Lokalna energetska agentura Spodnje Podravje. Srečanje je potekalo v okviru akcije »1 tona CO₂« in evropskega projekta LEAP, programa Intelligent Energy Europe. V kocki CO₂ je na ta dan potekala novinarska konferenca, kjer so direktorji lokalnih energetskih agencij predstavili delo posameznih agencij in delo celotnega konzorcija. Izpostavili so pomen delovanja energetskih agencij in pozitivne učinke v tistih občinah, kjer agencije aktivno delujejo. Na podlagi primerjalnih podatkov je bilo prikazano, da tiste občine, ki sodelujejo z agencijami,

uspešneje izvajajo svoje energetske koncepte in so bolj učinkovite pri pridobivanju novih projektov in finančnih sredstev, tako s strani države kot na nivoju EU. Velik prispevek imajo agencije tudi pri izvajanju aktivnosti, ki izhajajo iz Zaveze županov, kot so priprava akcijskih načrtov za trajnostni energetski razvoj občin in promocija Evropskega tedna trajnostne energije.

Slika 30: Srečanje predstavnikov Konzorcija lokalnih energetskih agencij Slovenije (KLEAS) v Mariboru

Evropski teden mobilnosti pod sloganom "Vaš korak za čistejši zrak"

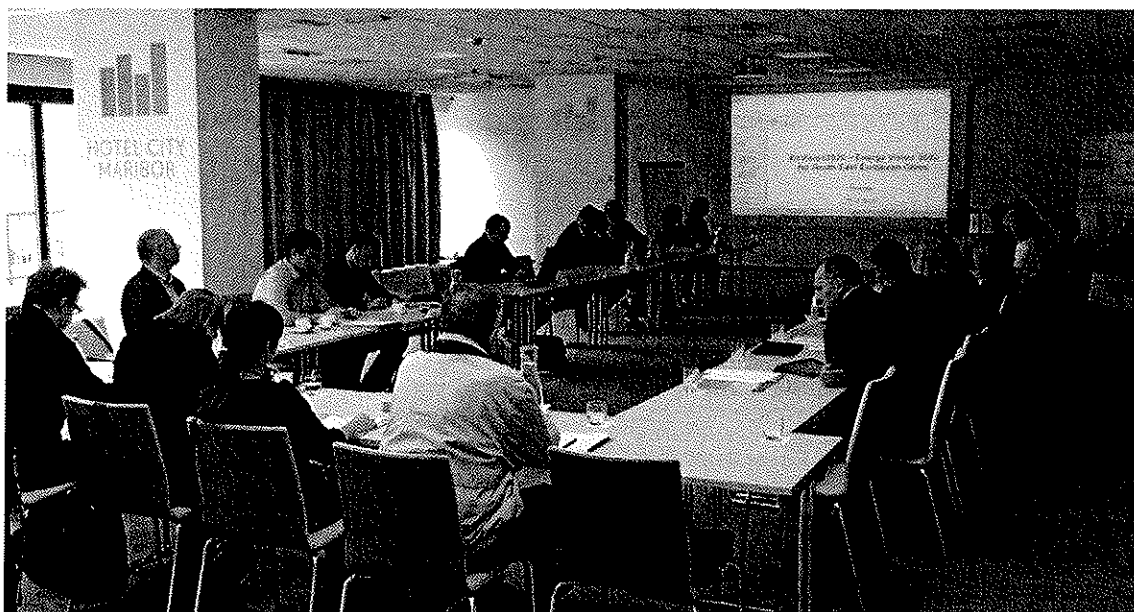
Energap je od 16. do 22. septembra 2013 ponovno sodelovala v Evropskem tednu mobilnosti (ETM), najbolj razširjeni kampanji za trajnostno mobilnost, katere osrednja tema je bila "Vaš korak za čistejši zrak". Osrednja tema opozarja, da lahko občani in občanke sami zelo vplivajo na kakovost življenja in zraka v mestih, kjer so avtomobili glavni onesnaževalci. Spodbujanje hoje, kolesarjenja in uporabe javnega potniškega prevoza na najbolj učinkovit način, s pozitivnimi izkušnjami, bo dolgoročno obrodilo sadove v smislu spremenjenih potovalnih navad in je vodilo do bolj zdravega življenjskega okolja. V Mariboru so se prireditve dogajale na Trgu Svobode. Mimoidočim občanom in seveda tudi šolarjem smo na stojnici Energap posredovali številne informacije in izobraževalno gradivo s področja mobilnosti, učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Slika 31: Teden mobilnosti v Mariboru 2013

Strokovna delavnica z naslovom »Identifikacija in nabor ključnih energetske tehnologije prihodnosti na regionalnem in evropskem nivoju«

V okviru evropskega projekta EnVision'2020 je Energetska agencija za Podravje v Mariboru v mesecu septembru leta 2013 organizirala strokovno delavnico na temo Identifikacije in nabor ključnih energetske tehnologije prihodnosti na regionalnem in evropskem nivoju. Vabljeni strokovnjaki so v okviru delavnice razpravljali in iskali napredne pristope na področju proizvodnje energije, ki temeljijo na visoki energetske učinkovitosti in so, glede na ocenjene potrebe, primerni za koriščenje v slovenskih regijah. Le ti so bistveni za izboljšanje učinkovitosti rabe energije ter identifikacijo in razvoj finančnih instrumentov za podporo učinkovitim energetske rešitvam. Rezultati strokovne razprave so v pomoč Mestni občini Maribor pri načrtovanju energetske karte, kakor tudi ostalim občinam v regiji pri načrtovanju energetske učinkovitega trajnostnega razvoja. Nove tehnologije za izrabo okolju prijaznih virov predstavljajo enega izmed najbolj rastočih gospodarskih sektorjev in bodo pomembno vplivale na gospodarski razvoj in nova delovna mesta v prihodnje.

Slika 32: Strokovna delavnica v Hotelu City – projekt EnVision'2020

Obisk partnerjev v evropskem projektu Involve iz osmih evropskih držav

V mesecu oktobru 2013 je Energap gostila tuje partnerje v projektu Involve. Partnerji so v Mariboru ostali 3 dni. Namen tega gostovanja je bila izvedba projektne sestanka, izvedba strokovne delavnice v hotelu City s predstavitvami tujih primerov dobrih praks in ogleda primerov dobrih praks na področju upravljanja z mobilnostjo v poslovno-proizvodni coni Tezno. V poslovno-proizvodni coni Tezno so si partnerji ogledali električno polnilnico in moderni sistem parkiranja, ogledali so si podjetje TAM – Durabus d.o.o., podjetje Menerga d.o.o. ter prisluhnili predstavitvam podjetja Piktronik d.o.o. in podjetja RTC d.o.o. Partnerji so si v okviru obiska ogledali tudi znamenitosti mesta Maribor.

Slika 33: Ogledi primerov dobrih praks v poslovno – proizvodni coni Tezno

Posvet » Vse o energetske izkaznici« v hotelu Habakuk v Mariboru

V mesecu novembru 2013 je Energetska agencija za Podravje, v sodelovanju z Mestno občino Maribor, v okviru evropskega projekta LEAP, organizirala in izvedla strokovni posvet o energetske izkaznici. V skladu z zakonodajo so se leta 2013 pričele izdajati energetske izkaznice za stavbe. Energetska agencija za Podravje ima javno pooblastilo za izdajo izkaznic, zato je v okviru projekta LEAP pripravila predavanj in posvet. Energetska izkaznica stavbe je javna listina s podatki o energetske učinkovitosti stavbe in s priporočili za povečanje energetske učinkovitosti. Energetske izkaznice morajo imeti: nove in obstoječe, javne in zasebne ter stanovanjske in nestanovanjske stavbe.

Udeležencem - lastnikom in/ali upravljavcem javnih in zasebnih stavb smo predstavili energetska izkaznica, katere podatke vsebuje, kdo in do kdaj jo potrebuje, kakšen je postopek pridobitve energetske izkaznice, kdo jo pripravlja, kako pri pripravi sodelujejo lastniki in/ali upravljavci in kolikšna je cena izdelave energetske izkaznice. Predstavitev je opravil licenciran neodvisni strokovnjak za izdelavo energetske izkaznice, ki je tudi odgovarjal na vsa vprašanja udeležencev. Licencirani strokovnjaki so v skladu z zakonodajo edini, ki lahko energetska izkaznica izdelujejo.

Za vse udeležence na tem posvetu smo pripravili tudi zloženko »Energetska izkaznica stavbe«, v kateri lahko bralci najdejo vse pomembne informacije v zvezi z energetska izkaznico: kaj je energetska izkaznica, kakšne vrste energetske izkaznice imamo, komu je namenjena, kdaj je ne potrebujemo in kam se lahko bralec obrne, če potrebuje dodatne informacije.

Slika 34: Posvet »Vse o energetska izkaznici« v hotelu Habakuk v Mariboru

Širjenje znanja in informacij ter prepoznavnost Energap v Sloveniji

Energap je bila v letu 2013 vabljen na številna strokovna srečanja in konference v Sloveniji, z namenom predstavitve svojih rezultatov, dela in izkušenj, in sicer:

- En.odmev 013: Tradicionalna strateška energetska konferenca: vrhunsko, aktualno, interaktivno v Ljubljani;
- Mednarodni sejem Energetika v Celju – predavanje na srečanju Obrtno podjetniške zbornice – sekcije instalaterjev energetikov;
- Sodelovanje na forumu o trajnostnem razvoju »Trajnostni razvoj je pot k zeleni Sloveniji« v Ljubljani, ki ga je organiziralo podjetje Fit media d.o.o. – projekt Zelena Slovenija;
- Sodelovanje na kongresu lokalnih skupnosti na Brniku, v mesecu maju 2013;
- Sodelovali smo pri izdaji knjige »Zemlja ima srce«, ki jo je izdala nevladna organizacija Jasa;
- Pripravili smo strokovni prispevek »Energetska upravljanje v lokalnih skupnostih« za knjigo URE, energetika in okolje v zbirki Zelena Slovenija;
- Aktivno smo sodelovali pri organizaciji mednarodne konference Komunalna energetika, ki jo vsako leto organizira Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

7. Zmanjšanje porabe električne energije v Mestni občini Maribor

Zbirali in obdelovali smo podatke o rabi električne energije v sektorju stanovanj in javne razsvetljave. Sodelovali smo pri pripravi strokovnih podlag za energetske sanacije javne razsvetljave.

Javna razsvetljava je nepogrešljiv del našega življenja. Osvetljevanje ulic je bistveno spremenilo življenjske navade sveta. Javni prostor postane pomembnejši, ker živi dlje; šest, osem ali dvanajst ur življenja se je spremenilo v neprekinjen krog 24 urnih aktivnosti.

Vendar pa je danes stanje na področju javne razsvetljave v veliko mestnih kot tudi izven mestnih območjih, neustrezno. To pomeni, da je javna razsvetljava zastarela, energetske neučinkovita in ima obremenilen vpliv na okolje. Urbana naselja se tako danes soočajo z izzivom, kako urediti javno razsvetljava, ki bo zadostila načelom prometne in osebne varnosti, energetske učinkovitosti, kulturne dediščine, varovanja okolja, ki bo temeljila na novih tehnologijah nadzora in ki bo doprinesla k lepši celostni podobi naselij. Naloga je zelo široka in zahteva izdelavo celovite strategije prenove in razvoja javne razsvetljave.

Ključnega pomena za vzpostavitev energetske učinkovite in organizacijsko urejene javne razsvetljave sta pravilno načrtovanje ukrepov in terminsko usklajena implementacija organizacijskih ter investicijskih ukrepov. Za kvalitetno načrtovanje ukrepov je pomembno, da se opravi analiza stanja, ki vključuje pregled dokumentacije in preglede na terenu.

Z vidika obremenjevanja okolja, je poleg velike porabe električne energije in posledično emisij ogljikovega dioksida, javna razsvetljava problematična zaradi nekontroliranega uhajanja svetlobe izven cilja osvetlitve. Svetlobno onesnaževanje povzroča številne negativne posledice: zmanjšanje varnosti v prometu zaradi bleščanja, motnje spanca, dezorientacija in moten življenjski cikel ptic, netopirjev in žuželk, ogroženo naravno ravnotežje na varovanih območjih, zmanjšanje možnosti astronomskih opazovanj nočnega neba.

Na temo javne razsvetljave smo v okviru projekta OCR izdali strokovni letak o svetlobnem onesnaževanju.

Tabela 21: Poraba električne energije za javno razsvetljava in proizvedene emisije CO₂ zaradi rabe električne energije v letih 2011, 2012 in 2013

Leto	Raba električne energije v kWh	Emisije CO₂ (t)
2011	10.736.907	5.691
2012	10.948.528	5.803
2013	10.737.936	5.691

V Tabeli 21 je prikazana raba električne energije za javno razsvetljava v Mariboru. Razvidno je, da se je raba v letu 2013 zmanjšala za 1,9 %, emisije CO₂ pa so se zmanjšale za 112 t.

8. Proizvodnja zelene električne energije

Vsakič, ko prižigate luč ali televizijo, verjetno ne pomislite, kakšne posledice ima proizvodnja električne energije za okolje. Vsakdo lahko omili posledice svojih vsakdanjih odločitev z izbiro t.i. zelene električne energije, ki je proizvedena iz okolju in družbi prijaznejših obnovljivih virov energije.

Večino električne energije v svetu danes proizvedemo iz premoga in urana. Oba vira sta neobnovljiva. Poraba električne energije se iz leta v leto povečuje, zaloge klasičnih fosilnih goriv, iz katerih jo je pridobljene največ, pa so omejene in imajo na okolje hkrati tudi negativne posledice. Novih, varnih in okolju prijaznih tehnologij za pridobivanje električne energije pa v bližnji prihodnosti ni pričakovati. Edina dodatna alternativa je pridobivanje električne energije iz obnovljivih in okolju prijaznih energetskih virov.

S pojmom »zelena električna energija« je poimenovana električna energija, proizvedena s pretvorbo obnovljivih virov energije. K takim virom prištevamo vodo, veter, sonce, biomaso in geotermalno energijo. Zelena električna energija je proizvedena na okolju prijaznejši način, razen tega pa temelji na virih, ki se obnavljajo in imajo manj nezaželenih vplivov na okolje kot tradicionalni viri. (Vir: <http://focus.si>)

V Energap smo v letu 2013 aktivno delovali na področju povečanja rabe obnovljivih virov energije za proizvodnjo električne energije. Posameznikom in podjetjem smo svetovali o možnostih izrabe sončne energije in o energiji vode na malih hidroelektrarnah.

9. Ureditev področja prometa

Ukvarjanje s prometom se v času gospodarske krize ne zdi najbolj pomembno. A vtis je napačen. Kot nam prepričljivo kažejo izkušnje uspešnih evropskih mest, se je z izzivi prometa pomembno ukvarjati, danes morda še bolj kot v minulih letih.

Način ureditve prometa in mobilnosti veliko pove o mestu. Nekatera mesta dajejo prednost hitrim in zmogljivim avtomobilskim povezavam in sodobnim parkirnim prostorom. Druga mesta dajejo prednost prebivalcem in gradijo oziroma načrtujejo različne načine prevozov, ki koristijo splošni kakovosti življenja za vse prebivalce. Ravno to si želi tudi mesto Maribor, postati živahno urbano območje s celovito in pametno stkano mrežo različnih oblik prevozov.

Celostno urejen promet ne pomeni zgolj bolj izkoriščene prometne infrastrukture, nižjih stroškov za mobilnost v proračunih občine, podjetij in gospodinjstev, manjših zastojev, bolj učinkovitih naložb, večjega zadovoljstva in manjšega onesnaženja. Strateška obravnava prometa prinaša objektivno merljivo izboljšanje kakovosti bivanja prebivalcev in povečanje možnosti občine za uspešen razvoj.

Celostno načrtovanje prometa pomeni odločitev za ciljno naravnano reševanje izzivov v prometu. Odločitev za tak pristop v Mariboru pomeni, da želimo:

- delovati celovito in izkoristiti prispevke različnih strok, praks in strategij, različnih vrst prevoznih sredstev, odločevalskih sektorjev, javnih ustanov, podjetij in oblasti,
- trajnostni razvoj,

- delovati transparentno in vključiti prebivalce mesta,
- zagotoviti paketno reševanje izzivov,
- doseči merljive cilje,
- predvideti realne stroške in biti finančno vzdržni,
- boljšo kakovost bivanja,
- pozitivne učinke na okolje in zdravje,
- nove in celovite politične vizije,
- izboljšati mobilnost in dostopnost,
- večji ugled občine,
- vključiti javnost, ...

Celostno načrtovanje prometa je osnova prometne strategije, ki podaja okvir in izhodišča ostalim strateškim stebrom in iz njih izhajajočih ukrepov. Maribor bo v okviru prometne strategije svojim prebivalcem in obiskovalcem zagotovil uravnoteženo, udobno in zanesljivo ponudbo različnih načinov potovanj. Namesto voznikov avtomobilov bodo prednost dobili pešci, kolesarji in uporabniki javnega prevoza. Trajnostna mobilnost bo Mariboru omogočila biti konkurenčen tudi v svetu dragih goriv, promet pa ne bo več pomemben onesnaževalec zraka in povzročitelj hrupa in toplogrednih plinov.

Maribor se na področju celostnega urejenega prometa srečuje z nekaterimi ključnimi težavami, ki jih želi v prihodnosti preseči. Edina izbira prevoznega sredstva v Mariboru je trenutno avtomobil, ki nima prave konkurence. Visoka motorizacija in posledično raba osebnega avtomobila povečujeta pritiske avtomobilskega prometa na mesto. Onesnaževanje zraka in hrup, ki sta posledica motornega prometa, sta posebej v mestnem središču in ob glavnih prometnicah pomemben razlog za zdravstvene probleme prebivalcev. Gost promet poslabšuje kakovost bivanja teh mestnih delov in zmanjšuje privlačnost za hojo in kolesarje. Poseben problem predstavlja tudi zanemarjena obstoječa cestna infrastruktura. Zmanjšanje motoriziranega prometa v mestu bi posledično vplivalo na zmanjšanje izpustov CO₂ in drugih nevarnih snovi v zrak (zaradi prometa) in s tem manjši vpliv na okolje. (Vir: Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013)

Tabela 22: Število registriranih vozil v Mariboru v letu 2010, 2011 in 2012 (Vir: Statistični urad RS)

Leto	Število registriranih vozil	Osebnna vozila	Tovorna vozila in tovorna motorna vozila	Avtobusi	Ostala vozila	Delež osebnih vozil
2010	65.201	52.358	10.235	232	2.376	80 %
2011	64.585	52.110	9.667	231	2.577	81 %
2012	64.009	51.522	9.564	233	2.612	80 %

Iz podatkov v Tabeli 22 lahko razberemo, da se število registriranih vozil v Mariboru zmanjšuje. Zaskrbljujoč je podatek, da se delež osebnih avtomobilov v prometu ne spreminja in ostaja 80 %.

Razvoj mestnega avtobusnega sistema se je po osamosvojitvi ustavil, število potnikov pa od takrat upada. Sistem mestnega javnega potniškega prevoza ima slabo javno podobo in je zaradi tega nepriljubljen uporabnikom. Omrežje avtobusnih prog v Mariboru je zapleteno in se že desetletja ne prilagaja spremembam v prostorski zgradbi mesta. Ponovni porast je bil

zazan le v letu 2012. Posledica zastoja razvoja javnega potniškega prometa v mestu je skromen obseg ponudbe, uporabniku neprijazno vodenje avtobusnih linij, zanemarjanje rednih uporabnikov, ... Obnova voznega parka je nujno potrebna, ker ima Mariborski mestni javni potniški promet na razpolago 40 avtobusov. 40 avtobusov je premalo za bistven dvig ponudbe, kakor tudi za uvajanje novih linij, vključno s promocijo. (Vir: Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013)

Na področju kolesarjenja sodi Maribor med mesta, kjer je razvoj šele v začetni fazi. Mesto ima ugodne klimatske razmere, ki omogočajo uporabo kolesa večino dni v letu. Kolesarska infrastruktura je podrejena infrastrukturi za motorni promet. Obstoječe kolesarsko omrežje je pogosto slabo tehnično izvedeno (na primer širina stez, izvedba robnikov, potopni stebrički, uvozi stranskih cest, količki za preprečevanje parkiranja, lokacije smetnjakov ali vodenje in razporejanje kolesarjev v križiščih). Glede na nedvomne potencialne vloge je vloga kolesarskega omrežja v prostorskih aktih premalo ambiciozna, izvedba kolesarske infrastrukture pa zaostaja za sodobnimi standardi, v nekaterih primerih pa je celo nevarna. Bistveno večji delež poti, opravljenih s kolesom, lahko dosežemo z dvigom kolesarske kulture, izboljšanjem kolesarske infrastrukture in ozaveščanjem prebivalcev in obiskovalcev.

V središču mesta so se bistveno izboljšale razmere za hojo. Hoja spada pod tretji najpogostejši način potovanja v Mariboru (11 % opravljenih vseh poti leta 2002). Ta delež upada, kar lahko pripišemo večjemu deležu poti, opravljenih z avtomobilom (tudi za poti do 2 km). K temu so veliko pripomogle tudi slabo urejene oziroma neobstoječe peš povezave med ključnimi generatorji potovanja. Pogoji za pešce so v središču mesta razmeroma dobri, izven središča pa so podrejeni ostalim oblikam prometa (dolgo čakanje na semaforjih). Postavljene pešpoti niso načrtovane logično in povezave med ključnimi točkami niso najkrajše. Problem pešcev je velik pritisk avtomobilov na javne površine ter nizka prometna kultura motoriziranih udeležencev. Pogosto prihaja tudi do konfliktov pešcev s kolesarji. Kljub odločnejšemu spopadu MOM z nelegalnim parkiranjem, je ta še zmeraj pogost problem in zaseda mnogo hoji namenjenih površin. Ta problem je še posebej opazen v okolici šol, vrtcev in v večjih stanovanjskih soseskah.

Ostale težave se nanašajo na onesnaženje zraka, hrup, zdravje prebivalcev in parkiranje. Maribor sodi v skupino mest, kjer je dnevna mejna vrednost koncentracije delcev PM10 pogosto presežena. Zdravstvena slika prebivalcev mesta Maribor se slabša. Ena izmed pomembnih težav je tudi odsotnost strateškega načrtovanja prometa. (Vir: Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013)

Tabela 23: Prometna obremenjenost mariborskih vpadnic v letu 2011 in 2012

Prometni odsek	LETO 2011						LETO 2012					
	Vsa vozila (PLDP)	OV	BUS	LTV in STV	TTV	Motorji	Vsa Vozila (PLDP)	OV	BUS	LTV in STV	TTV	Motorji
POBREŽJE – TEZNO (HC)	28.340	25.699	45	1.624	352	74	27.443	24.884	63	1.575	312	67
PESNICA – MARIBOR (HC)	19.437	17.306	56	1.468	117	68	18.901	16.840	62	1.405	108	64
HOČE - SLIVNICA	30.778	27.574	117	2.231	184	113	33.900	30.520	180	2.360	180	100
KOROŠKI MOST – C. PROLETARSKIH BRIGAD	26.006	24.051	119	1.359	108	131	24.727	22.946	109	1.233	96	128
TRŽAŠKA - MIKLAVŽ	21.927	19.552	150	1.633	131	102	20.822	18.510	155	1.558	111	94
MALEČNIK - MOST	7.257	6.823	31	298	37	63	6.973	6.521	32	293	48	75

HC - hitra cesta

OV – osebna vozila

BUS – avtobusi

LTV – lažja tovorna vozila

STV – srednja tovorna vozila

TTV – težka tovorna vozila

Podatki o prometnih obremenitvah v Tabeli 23 so pripravljene na osnovi podatkov, pridobljenih iz avtomatskih števecv prometa. Podatki, ki so v tabeli, pomenijo povprečni letni dnevni promet, torej število motornih vozil, ki v 24 urah peljejo mimo števnege mesta na povprečni dan v letu.

Vendar pa kljub vsem težavam obstajajo določene priložnosti na področju prometa, ki jih je potrebno izpostaviti in s katerimi lahko prispevamo k večjemu zadovoljstvu z življenjem v Mariboru. Prostorske značilnosti Mariboru omogočajo, da bi lahko prebivalci in obiskovalci večji delež poti opravili peš ali s kolesom, saj od mestnega središča do roba mesta ni več kot 5 km oziroma 15 minut s kolesom, pa tudi na splošno so povprečne dolžine poti kratke. Učinkoviteje lahko unovčimo tudi naložbe v prometni sistem in izkoristimo potencial sodobnega avtobusnega prevoza in obstoječih železnic. Poleg tega lahko izkoristimo vsa dostopna znanja, izkušnje in sredstva, ki nam jih daje na razpolago EU. (Vir: Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013)

Dva pomembna strateška izziva mesta Maribor sta:

1. Zagotoviti trajnostno mobilnost, ki bo zmanjšala mobilnostne stroške gospodinjstev in mesta, zmanjšala varnostna in okoljska tveganja, dvignila privlačnost javnih površin in zmanjšala obremenitve proračuna Mestne občine Maribor zaradi naložb v nenehne širitve kapacitet cestnega omrežja.
2. Povečevati gospodarsko uspešnost mesta skozi zagotavljanje dobre povezanosti mesta z regionalnimi, državnimi in mednarodnimi tokovi ter s povečanjem dostopnosti vseh vitalnih lokacij v mestu za vse načine potovanja.

Maribor lahko z uresničitvijo ciljev na petih strateških področjih, v naslednjih letih uresniči vizijo inteligentno organiziranega mesta na področju prometa. To je na področju vzpostavitve celostnega prometnega načrtovanja, na področju uveljavitve hoje, na področju izkoriščanja kolesarjenja, na področju privlačnega javnega potniškega prevoza in na področju racionalne rabe motoriziranega prometa. (Vir: Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013)

Javni potniški promet v Mariboru

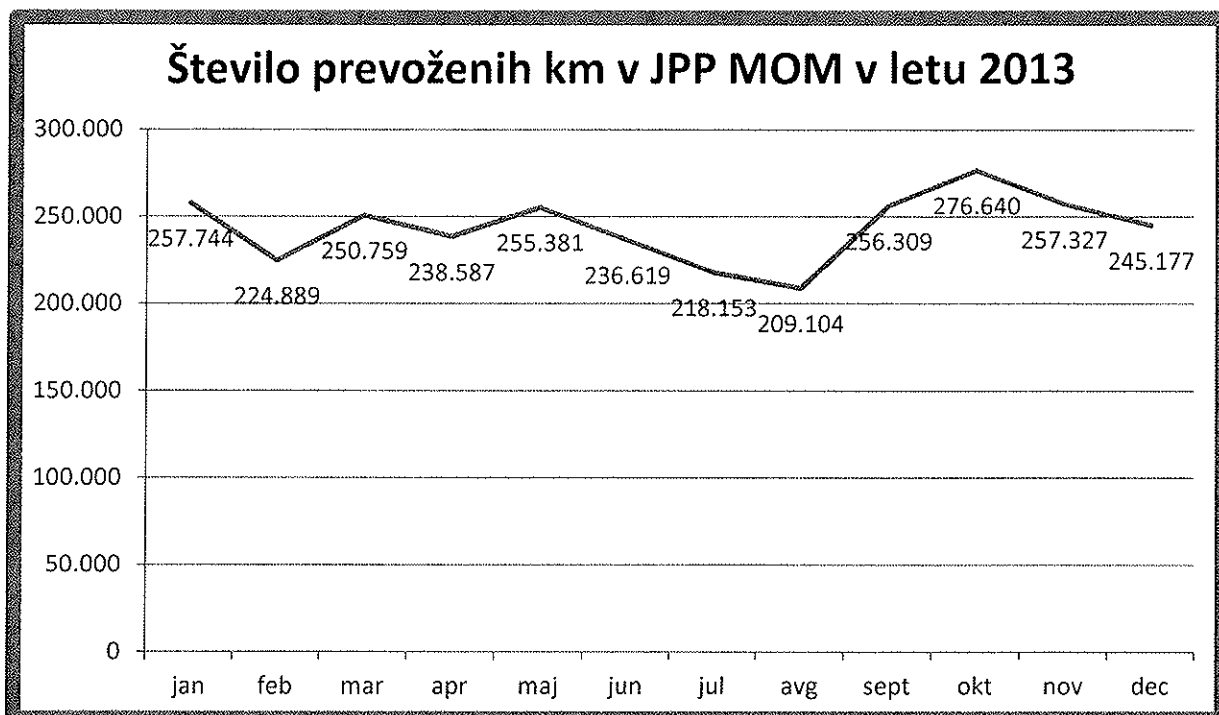
Za zagotavljanje mobilnosti prebivalstva v mestu oz. njihovo migriranje je zelo pomemben urejen javni potniški promet. Tako v Sloveniji in seveda tudi v Mariboru, si želimo urejen javni potniški promet, saj je njegov razvoj osnova za zagotavljanje ciljev trajnostne mobilnosti. V letu 2013 so se s strani Mestne občine Maribor in podjetja Marprom d.o.o. nadaljevali postopki za postopno zamenjavo starih, dotrajanih avtobusov, z novimi, okolju bolj prijaznimi avtobusi.

Za zagotovitev kvalitetnega javnega potniškega prometa prebivalcev Maribora je bilo obnovljenih veliko avtobusnih postajališč. Nameščeni so bili novi, večji stebrički z voznimi redi, ki so v veliko pomoč predvsem starejšim uporabnikom. Na nekaterih večjih avtobusnih postajališčih so bili nameščeni elektronski prikazovalniki prihoda avtobusov. V centru Maribora je bil vzpostavljen rumen pas, ki je namenjen samo avtobusom. S tem je omogočeno hitrejše potovanje z avtobusi.

Poraba goriva v mestnem avtobusnem prometu v Mariboru

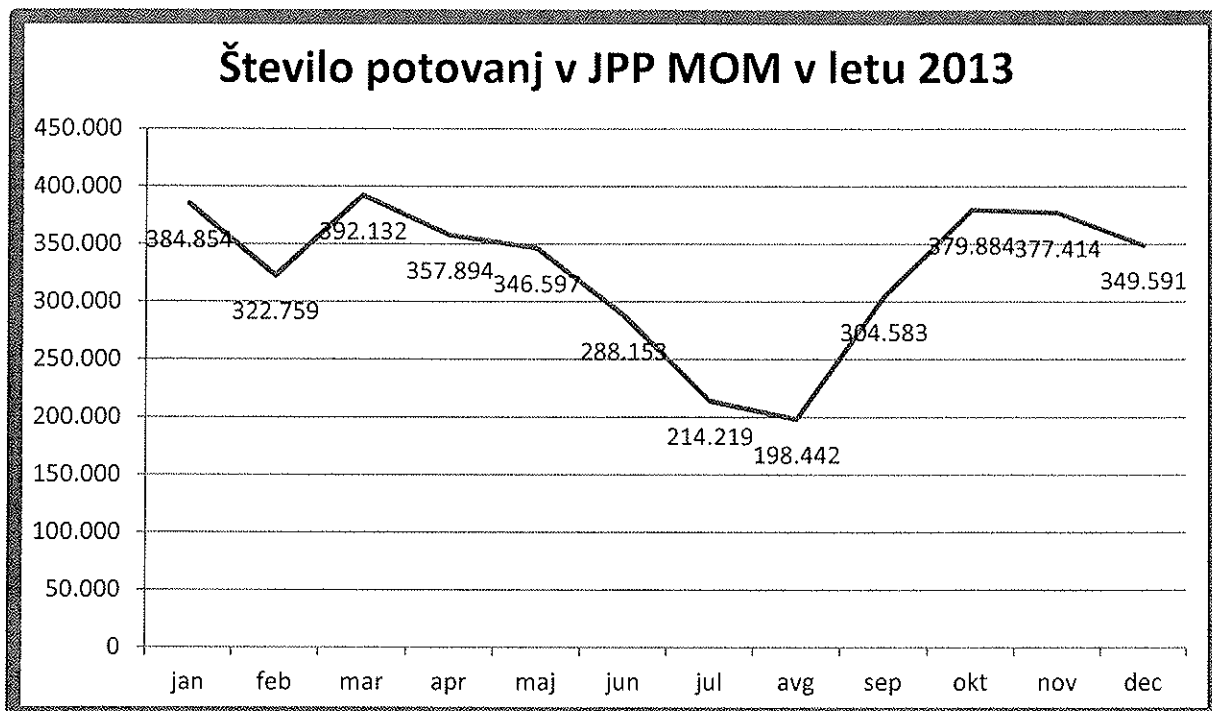
V letu 2013 so avtobusi mariborskega avtobusnega potniškega prometa skupno prevozili 3.065.071 kilometrov. Pri tem so porabili 1.128.270 L goriva oz. 11.372 MWh energije in s tem proizvedli 3.036 ton emisij CO₂.

Število prevoženih kilometrov v mariborskem avtobusnem prometu iz leta v leto narašča. V letu 2013 so avtobusi opravili 77.558 kilometrov več kot v letu 2012, kar pomeni, da se je število prevoženih kilometrov v letu 2013 povečalo za 2,8 %.

Slika 35: Število prevoženih kilometrov v JPP Mestne občine Maribor v letu 2013

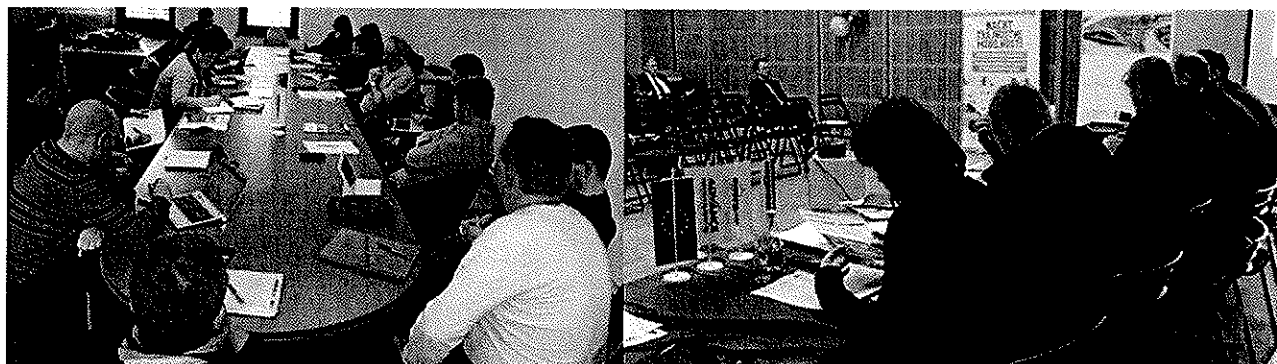
Graf na Sliki 35 prikazuje število potovanj z javnim potniškim prometom Mestne občine Maribor v letu 2013. Iz grafa je razvidno, da v juliju in avgustu močno upade število potnikov, kar pomeni, da so šolarji, dijaki in študenti veliki uporabniki.

Slika 36: Število potovanj v JPP Mestne občine Maribor v letu 2013

Aktivnosti Energap na področju ureditve prometa

V okviru projekta ADVANCE smo v Mariboru opravili revizijo delovanja mesta na področju trajnostne mobilnosti (revizija ADVANCE). Mesto je revizijo uspešno opravilo in pridobilo ADVANCE certifikat. Delovna skupina, ki so jo sestavljali strokovnjaki z različnih področij ter organizacij v Mariboru, je s pomočjo ADVANCE vprašalnikov prikazala jasno sliko stanja prometa v Mestni občini Maribor. Po analizi vprašalnikov je bil pripravljen akcijski načrt, ki bo pripomogel k izboljšanju prometa in mobilnosti v Mestni občini Maribor.

Slika 37: Sestanki in delovna skupina projekta ADVANCE

Prvi ukrep je bila otvoritev »Mobilnostnega centra Maribor«, kjer bodo lahko občani in obiskovalci dobili splošne in turistične informacije o mestu Maribor ter pomoč in informacije o vozniških redih javnega potniškega prometa, o vozovnicah in o izposoji koles. Pred Mobilnostnim centrom je načrtovana postavitve električne polnilnice, namenjene tudi invalidom.

Slika 38: Mobilnostni center Maribor in otvoritev centra

Eden izmed ukrepov, ki so zapisani v akcijskem načrtu, je tudi posodobitev avtobusnih postajališč.

Slika 39: Kovinski stebrički, na katere so nameščeni vozni redi avtobusov in elektronski prikazovalniki prihoda avtobusov

V leti 2013 smo sodelovali tudi pri postavitvi dveh električnih polnilnic ter treh parkirišč za električna vozila pri Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, na Smetanovi ulici, v Mariboru. Prav tako je bila narejena študija Ureditve parkirnih mest za električna vozila v mestu Maribor, v kateri je predvidenih 25 novih lokacij za parkirna mesta električnih vozil s pripadajočo signalizacijo ter zeleno označitvijo parkirnih mest. V študiji je predvidena

tudi postavitev 2 novih polnilnic za električna vozila (Slomškov trg in na Lentu – parkirišče pod mostom).

Slika 40: Otvoritev dveh električnih polnilnic in parkirišča za električna vozila

V letu 2013 smo sodelovali tudi v projektu TRAMOB, v okviru katerega smo pripravili mobilnostni načrt za Mariborsko knjižnico, enote na Rotovškem trgu in Mestno občino Maribor ter individualne mobilnostne načrte za izbrano skupino zaposlenih občinske uprave. V namen priprave analize stanja na področju mobilnosti zaposlenih, smo med zaposlenimi občinske uprave izvedli anketiranje in izmed sodelujočih v anketi v okviru nagradne igre izžrebali osebo, ki smo ji podarili zložljivo kolo. Za zaposlene na občini in uporabnike Mariborske knjižnice smo pripravili tudi zloženko, označevalec za knjigo in stojala z informacijami, kako na okolju prijazen način do občinske stavbe in knjižnice. Uprava mariborske knjižnice je gradiva in informacije, ki smo jih pripravili za uporabnike knjižnice predstavila v okviru letnega javnega dogodka "Dan Mariborske knjižnice" in izbrane vsebine uvrstila na spletno stran knjižnice <http://www.mb.sik.si/vsebina.asp?lang=sl&str=744>. Mobilnostni načrt mariborske knjižnice in spremljevalne aktivnosti so bile predstavljene tudi mednarodni knjižnični organizaciji IFLI, v okviru projektov "zelene knjižnice" in uvrščene v publikacijo organizacije.

Aktivno smo sodelovali pri pripravi Akcijskega načrta za trajnostno mobilnost v Mariboru. Oblikovali smo strokovno skupino in s pomočjo vprašalnikov in analiz iskali rešitve za trajnostno mobilnost v mestu.

Z namenom in željo spodbuditi ljudi k pogostejši uporabi okolju prijaznejših oblik potovanja kot so hoja, kolesarjenje, vožnja z avtobusom, vlakom ali deljenje avtomobila pri zadovoljevanju vsakodnevnih potreb po mobilnosti, kot so prihod na delovno mesto, v šolo, na prireditev, opravljanje nakupov in podobno, smo izdelali novo spletno stran TRAMOB - Trajnostna mobilnost v Mariboru – www.tramob.si. Spletna stran vsebuje vrsto informacij o tem, kako potovati do in po Mariboru z alternativnimi oblikami potovanja. V prvi vrsti je namenjena prebivalcem mesta Maribor, pa tudi vsem tistim, ki živijo v okoliških občinah in dnevno prihajajo na delo v štajersko prestolnico. Stran je namenjena tudi vsem, ki želijo biti ozaveščeni in odgovorni udeleženci prometa.

Osnovni cilj Energap kot pripravljavke spletne strani, je krepitev zavesti o pomenu uporabe

okolju prijaznih načinov potovanja kot pomembni alternativni avtomobilskemu prevozu in spodbujanje spreminjanja potovalnih navad različnih ciljnih skupin. Za slednje vsekakor potrebujemo tudi vidne spremembe v okolju – nove kolesarske steze, konkurenčen in uporabniku prijazen javni prevoz z usklajenimi povezavami, dostopnost storitev ipd.

TRAJNOSTNA MOBILNOST PO MESTU OKOLJU PRIJAZNO MOBILNI MLADI MOBILNOSTNI NAČRTI NOVICE

TRAJNOSTNA MOBILNOST V MARIBORU

Spletna stran TRAMOB - Trajnostna mobilnost v Mariboru je bila narejena z željo spodbuditi ljudi k pogostejši uporabi okolju prijaznejših oblik potovanja kot so hoja, kolesarjenje, vožnja z avtobusom, vlakom ali deljenje avtomobila pri zadovoljevanju vsakodnevnih potreb po mobilnosti: kot so prihod na delovno mesto, v šolo, na prireditev, opravljanje nakupov in podobno. Vsebuje vrsto informacij o tem kako potovati do in po Mariboru z alternativnimi oblikami potovanja. V prvi vrsti je namenjena prebivalcem mesta Maribor kot tudi vsem tistim, ki živijo v okoliških občinah in dnevno prihajajo na delo v štajersko prestolnico. Stran je namenjena tudi vsem tistim, ki želijo biti ozaveščeni in odgovorni udeleženci prometa.

Osnovni cilj pripravljavcev spletne strani je tako krepitev zavesti o pomenu uporabe okolju prijaznih načinov potovanja kot pomembni alternativni avtomobilskemu prevozu in spodbujanje spreminjanja potovalnih navad različnih ciljnih skupin. Za slednje vsekakor potrebujemo tudi vidne spremembe v okolju – nove, strokovno načrtovane kolesarske steze, konkurenčen in uporabniku prijazen javni prevoz z usklajenimi povezavami, dostopnost storitev ipd. Ljudje namreč prilagajamo svoje ravnanje infrastrukturi.

O novostih in vzpostavljenih trajnostnih ukrepih v mestu na področju mobilnosti vas bomo redno obveščali.

Maribor – mesto po moje!
Mesto ni problem, je rešitev! J. Lemer
Povezati ljudi, prostor in poti!

Slika 41: Spletna stran – www.tramob.si

4.4 OTROCI, UČINKOVITA RABA ENERGIJE IN OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Otroci se vsak dan naučijo nekaj novega. Da bodo lahko ravnali pametno ter energijsko varčno, jih je treba o tem poučiti in znanje tudi redno z njimi praktično uporabljati. Bodimo dober zgled in sestavimo dolgoročni načrt varčevanja z energijo, v katerega bo vključena cela družina. Poraba energije iz leta v leto narašča, zato je zalog energije vedno manj. Če z energijo ne bomo varčevali, obstaja nevarnost, da v prihodnje ne bo več mogoče zagotoviti zadostne količine električne energije za vse porabnike. Z električno energijo moramo varčevati povsod: doma, v šoli, v službi, ... Z varčevanjem lahko veliko prihranimo, hkrati pa skrbimo tudi za okolje.

Nekaj nasvetov za varčnejšo porabo električne energije, katere lahko upoštevajo tudi otroci:

- V prostorih, kjer so luči pogosto prižgane, uporabljajte varčne žarnice. Izkoriščajte dnevno svetlobo, kadar je to mogoče.
- Ugasnite luči, ko prostor zapustite!
- Poskrbite za dobro zatesnjena okna in vrata.
- Varčujte s toplo vodo!
- Zapirajte pipe v kopalnici in kuhinji – voda naj ne teče po nepotrebem.
- Kopanje – prhanje: s kopeljo porabite več tople vode kot s prhanjem.
- Če nihče ne uporablja računalnika, gleda televizije oziroma posluša radia, naprave ugasnite.
- Hladilnika ali zamrzovalne skrinje ne odpirajte po nepotrebem in ju ne puščajte po nepotrebem odprta.
- Hladilnik in zamrzovalnik naj ne bosta izpostavljena soncu.
- Kuhajte v pokritih posodah. Čas kuhanja je krajši, poraba električne energije pa tudi do trikrat manjša!
- Če je mogoče, vključite pralni, sušilni in pomivalni stroj v času nižje cene električne energije.

Energap je bila tudi v letu 2013 aktivna na področju izobraževanja otrok v osnovnih in srednjih šolah. Za njih smo pripravili in izvedli številne delavnice na temo učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. Učencem želimo vedno na zanimiv in poučen način prikazati pomen varčevanja z energijo in pomen uporabe obnovljivih virov energije. Prav tako imamo posebej za otroke urejeno tudi podstran na spletni strani Energap, kjer lahko otroci in njihovi učitelji najdejo številne informacije in dejavnosti na temo URE in OVE (opise delavnic, računalniške igrice, poučne animirane filme za otroke, didaktične igre, pobarvanke, itd.).

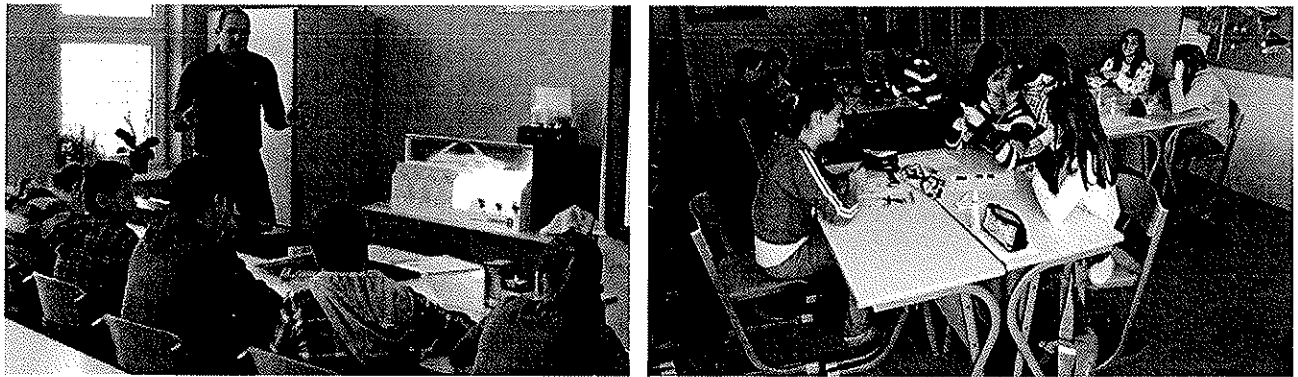
V letu 2013 je ekipa Energap pripravila delavnice na šestih osnovnih šolah in predavanja na Srednji Prometni šoli Maribor. Delavnice smo pripravili v mesecu februarju in marcu za Osnovno šolo Poljčane, v mesecu aprilu za OŠ Slave Klavore Maribor in Osnovno šolo Franceta Prešerna Maribor, v mesecu maju za Osnovno šolo Miklavž in podružnično šolo Dobrovci ter v mesecu oktobru za Osnovno šolo Lovrenc na Pohorju.

Za učence smo pripravili številne interaktivne dejavnosti in predavanja o podnebnih spremembah in trajnostni energiji. Učenci so bili razdeljeni v manjše skupine in so krožili od ene delavnice do druge ter spoznavali izbrane primere in možnosti ukrepanja na temo učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije. Ker so se skupine učencev med sabo zamenjale, so imeli vsi učenci priložnost sodelovati v vsaki izmed aktivnosti.

V vsakem razredu so učenci v uvodni uri, na interaktiven način – v okviru vodenega reševanja energetskega kviza, spoznali vpliv in posledice rabe fosilnih goriv na podnebje, pomen uporabe obnovljivih virov energije in varčevanja z energijo.

Aktivnosti po skupinah, ki smo jih v letu 2013 pripravili za učence osnovnih šol so naslednje:

- Spoznavanje termografije stavb – varčevanje z energijo v stavbah.
- Računanje emisij CO₂ pod naslovom »moja pot v šolo«.
- Spoznavanje uporabe sončne energije za proizvodnjo energije. Za učence smo pripravili tudi tekmovanje s solarnimi avtomobilčki.
- Ogled kratkih filmov ter igranje računalniških igrvic na temo energije in podnebnih sprememb.
- Preizkus učencev v vlogi energetskih detektivov. Učenci raziščejo kakšna je raba energije na šoli in kakšne so navade učencev, učiteljev in tudi ostalih delavcev šole. Posamezne skupine učencev preverijo: kako tesnijo okna v učilnicah, ali so radiatorji v izbranih učilnicah opremljeni s termostatskimi ventili in kako so ti nastavljeni, ali vodovodne pipe v učilnicah in na straniščih dobro tesnijo, ali so luči na hodnikih in v straniščih ugasnjene.
- Učenci v okviru praktičnega dela spoznavajo princip delovanja vetrne elektrarne. Učenci so razdeljeni v manjše skupine ter po navodilih in ob pomoči učitelja izdelajo vetrnico ter preizkusijo njeno delovanje.
- Učenci spoznavajo različne vrste sijalk, ki jih uporabljamo v domovih. Z merjenjem moči posamezne sijalke ugotavljajo, katere so energetsko učinkovitejše.
- Učenci spoznajo princip delovanja električnega ali CNG avtomobila in pomen uvajanja obnovljivih virov energije v promet.
- Učenci preizkusijo vožnjo s kolesom: usedejo se na stacionarno kolo in zaženejo pedala ter ugotavljajo ali lahko s poganjanjem kolesa proizvedejo toliko električne energije, da zasveti žarnica.
- Reševanje kviza in ogled hidroelektrarne Fala. Učenci skozi reševanje kviza spoznavajo posledice človekovega tehnološko in ekonomsko usmerjenega načina življenja. Učenci spoznajo postopek proizvodnje električne energije v hidroelektrarni in v okviru vodenega ogleda pridobijo še veliko drugih zanimivih informacij.

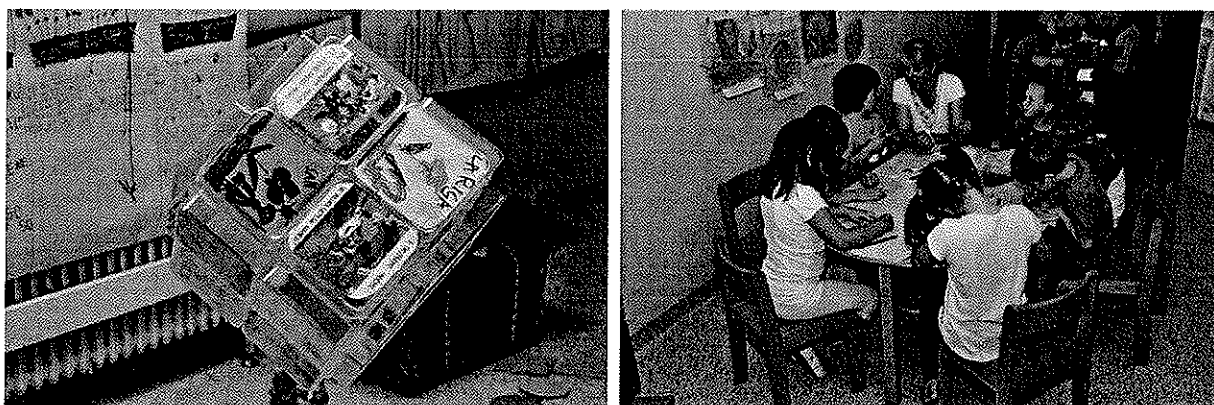

Slika 42: Aktivnosti v Osnovnih šolah

V mesecu trajnostne rabe energije smo vse osnovne šole in vrtce v Mestni občini Maribor povabili k sodelovanju v akciji »1 tona CO₂«, v okviru katere smo na Trg Leona Štuklja postavili kocko dimenzij 8x8x8m, ki je ponazarjala dejanski volumen 1 tone CO₂. Aktivnosti, ki smo jih predlagali šolam, so jim bile predstavljene v treh fazah:

- FAZA 1: V okviru projekta smo si zamislili, da bi učenci, učitelji in tudi ostali delavci šole v okviru formiranih skupin beležili, koliko emisij CO₂ so prihranili na podlagi ukrepov, ki so jih sprejeli in izvajali v izbranem obdobju.
- FAZA 2: Predstavitev rezultatov: Vsaka skupina (ali sodelujoči posameznik) bi svoje rezultate predstavila na način, da bi iz papirja izdelala kocko, ki bi simbolizirala dosežene prihranke. Kocke bi opremili z rezultati, slogani, likovnimi deli, ipd. in jih postavili na ogled na izbranem mestu v šoli na način, da bi iz njih zgradili večjo skupno kocko. (Predlagane dimenzije osnovne kocke: stranica v dolžini 41 cm. Kocka te velikosti ponazarja količino ½ kg CO₂).
- FAZA 3: Vse predlagane aktivnosti so lahko učenci nadgradili, razširili in jih popestrili z lastnimi zamislivi in ustvarjalnimi izdelki.

Za sodelovanje v akciji »1 tona CO₂« se je odločilo 5 oddelkov vrtca Pobrežje, enota Grinič in se aktivno vključili v program. Otroci v vrtcu so pod mentorstvom vzgojiteljice ga. Jelke Žnuderl likovno ustvarjali na temo okoljevarstva. Eden izmed ključnih izdelkov, ki so jih otroci naredili, so kocke, opremljene s fotografijami delavnic, ki so jih izvedli in fotografijami likovnih izdelkov. Izdelke, ki so nastali v okviru akcije so tudi razstavili v predprostoru vrtca in širši javnosti.

Slika 43: Aktivnosti v vrtcu Pobrežje, enota Grinič, v okviru akcije »1 tona CO₂«

Pri izvedbi teh delavnic Energap še vedno teži k uresničitvi in izpolnitvi dveh glavnih ciljev:

- pri učencih spodbuditi zanimanje za okoljska vprašanja, predvsem s področja URE in OVE in jih ozavestiti, da lahko s preudarnim ravnanjem vsakodnevno prispevajo za dobrobit lastnega gospodinjstva, skupnosti, v kateri živijo, kot tudi celotnega planeta Zemlje;
- z vključevanjem v načrtovanje in izvajanje aktivnosti spodbuditi učitelje, da v prihodnje podobne dejavnosti za otroke organizirajo tudi samostojno oziroma vsebine s področja trajnostne rabe energije vključujejo v vsakodnevne aktivnosti v razredu.

4.5 ENER GAP V JAVNOSTI

Energap se nenehno pojavlja v javnosti na različne načine. Z javnostjo komuniciramo preko različnih sredstev obveščanja.

Skozi vse leto 2013 smo se v Energap trudili in objavljali različne članke v strokovnih in drugih revijah ali v časopisih. O nas in naših dejavnostih, ki se nanašajo na učinkovito rabo energije in na obnovljive vire energije, so bili predvajani različni prispevki. Prav tako smo javnost o naših dogodkih in prireditvah obveščali preko lokalnega radia. Pojavljali smo se tudi kot soorganizatorji na različnih dogodkih v Mariboru. Urejeno imamo spletno stran www.energap.si, ki je namenjena vsakomur (javnemu sektorju, gospodinjstvom, podjetjem in celo otrokom). Torej vsem, ki jih zanima varčevanje z energijo in obnovljivi viri energije. Za obveščanje javnosti smo v letu 2013 izdali različne zloženke in letake s koristnimi informacijami. Sodelujemo tudi s študenti, ki so v naši agenciji opravljali učno prakso. Nekaj primerov obveščanja javnosti si lahko preberete v nadaljevanju.

Komuniciranje z javnostjo o URE in OVE v letu 2013

Rezultati so spodbudni, a ne odlični

V mesecu februarju 2013 je bilo v Sobotni prilogi časopisa Večer objavljeno kratko poročilo o rabi energije v mestu Maribor, ki ga je podala direktorica Energap. Povedala je, da je energija zaznamovala razvoj Maribora, kako je mesto Maribor s pripravo Lokalnega energetskega koncepta aktivno pristopilo k reševanju problematike sonaravne proizvodnje in rabe energije.

Za zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida

V časopisu Večer je bil v mesecu marcu 2013 objavljen prispevek »Za zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida«, katerega vsebina se nanaša na pripravljen osnutek Akcijskega načrta za trajnostno energetskega razvoj mesta Maribor, ki ga je pripravila Energap. Svoja mnenja in stališča o predlogih v načrtu je v javni razpravi lahko podala tudi strokovna in druga javnost. Na podlagi Akcijskega načrta želi MOM zmanjšati emisije toplogrednih plinov, hkrati pa ob tem povečati delež obnovljivih virov. Cilj MOM je, da bo do leta 2025 opravila energetskega sanacijo vseh vrtcev in šol v Mariboru.

V Mariboru želijo do leta 2020 občutno znižati izpuste CO₂

Prispevek, ki je bil objavljen na spletni strani www.deloindom.si, v mesecu marcu 2013, govori o tem, kako je mesto Maribor pristopilo h Konvenciji županov v letu 2011 in da se je v okviru tega pristopa zavezalo, da bo izdelalo Akcijski načrt za trajnostni energetskega razvoj. Prispevek govori tudi o predlaganih ukrepih, ki jih je Energap pripravila in dala v javno obravnavo, hkrati pa pozvala strokovno javnost, da poda svoja stališča in mnenja na te ukrepe.

Vsak Slovenec letno ustvari devet ton izpustov CO₂

Prispevek, objavljen v časopisu Delo, v mesecu juniju 2013, v okviru akcije »1 tona CO₂«. Vsebinskega prispevka se je nanašala na ogromno kocko, postavljeno na Trgu Leona Štuklja v

Mariboru, ki simbolizira natanko eno tona ogljikovega dioksida (CO₂). Za primerjavo: vsak Slovenec v povprečju dnevno ustvari 25 kilogramov izpustov CO₂ oziroma 9 ton letno, torej 9 takšnih kock.

1 tona CO₂ v središču mesta

Članki in prispevki o akciji »1 tona CO₂«, ki jo je Energap predstavila na Trgu Leona Štuklja v Mariboru, so bili v mesecu juniju 2013 objavljeni še v časopisu Svet24, v časopisu Dnevnik, v časopisu Večer, na številnih spletnih straneh (Energetika.net, Lokalec.si, deloindom.si, sta.si., novodanes.si, e-revija.si in mojdom.si.), na TV Maribor, na Radiu 1, na Radiu Maribor, na Radiu Ognjišče, na Radiu Slovenija, na kanalu Svet24, na Radiu City, in na Planet TV.

Dve nominaciji za Energap

Novica, objavljena v mesecu juniju 2013, v časopisu Večer. Direktorica Energap je podala izjavo o prejemu dveh nominacij. Energap je bila nominirana za priznanji komisije »Sustainable Energy Europe Award« in »Managenergy Local Energy Action Award 2013«. Prva nominacija se je nanašala na enega od petih najboljših projektov za ozaveščanje in informiranje ljudi na področju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov, druga pa na izvedene aktivnosti na lokalnem področju.

Občine, ki sodelujejo z energetske agencijami, imajo boljše rezultate

Prispevek, ki je bil objavljen ob srečanju Konzorcija lokalnih energetske agencij Slovenije (KLEAS), v Mariboru. Prispevek je bil objavljen v časopisu Večer. Konzorcij je potekal v okviru meseca trajnostne energije v Mariboru, na Trgu Leona Štuklja, v notranjosti kocke CO₂, kjer je Energap pripravila novinarsko konferenco.

Energetska agencija za Podravje v Mariboru organizirala strokovno delavnico

Prispevek o delavnici, ki jo je Energap izvedla, v okviru projekta EnVision'2020, v mesecu septembru 2013. Vabljeni strokovnjaki so v okviru delavnice razpravljali in iskali napredne pristope na področju proizvodnje energije, ki temeljijo na visoki energetske učinkovitosti in so, glede na ocenjene potrebe, primerni za koriščenje v slovenskih regijah.

The logo for EnVision 2020 features the word "EnVision" in a stylized font with a graphic element resembling a sun or a fan behind the letter 'V'. Below it, the year "2020" is written in a smaller, simpler font.

Mobilnost v podjetjih

Prispevek o regionalni konferenci, ki jo je Energap izvedla v okviru projekta Involve, v mesecu septembru 2013. Konferenca je bila namenjena podjetjem. Namen konference je bil predstaviti trajnostno upravljanje z mobilnostjo v podjetjih, kot ekonomsko učinkovito, finančno vzdržno in okolju prijazno.

The INVOLVE logo consists of the word "INVOLVE" in a bold, sans-serif font. The letter 'O' is stylized with a horizontal line passing through its center, and the entire word is underlined.

Z davkom na nepremičnine čaka lastnike stavb še pridobitev energetske izkaznice

V prispevku, ki je bil objavljen v mesecu novembru 2013, je direktorica Energap podala izjavo o energetske izkaznicah. Izjavo je podala za Radio Maribor in za Radio Slovenija v okviru posveta, ki ga je Energap pripravila v Hotelu Habakuk. Tema posveta so bile energetske izkaznice, kaj so, kdo jih potrebuje, na kakšen način se pridobijo in še več.

Izkaznica ne bo le okras

Prispevek objavljen v časopisu Večer, konec meseca novembra 2013, na podlagi intervjuja z direktorico Energap. Prispevek govori o smiselnosti uvajanja energetske izkaznice, za katero bo treba odšteti tudi denar.

Energetska agencija za Podravje deluje že osmo leto

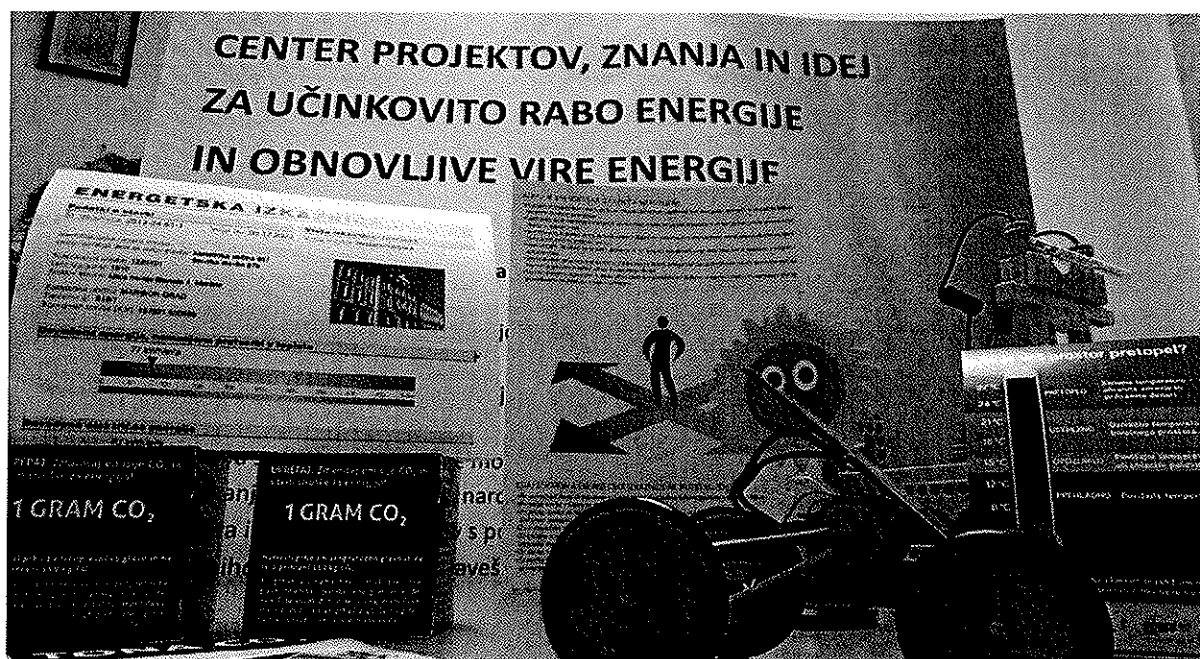
Članek o aktivnostih, projektih in delovanju Energetske agencije za Podravje, ki je bil objavljen v časopisu Finance, v mesecu decembru 2013.

Poslovna pričakovanja 2014 – Na področju trajnostnega transporta smo na začetku

Intervju z direktorico Energap, ki je bil objavljen v reviji EOL – Reviji za trajnostni razvoj. Direktorica Energap je govorila o delu in dosežkih Energap in kako Energap sledi smernicam na področju trajnostne energije, ki jih predpisuje EU.

Promocijska in obveščevalna gradiva

Z javnostjo komuniciramo tudi preko raznih obveščevalnih gradiv – zloženok. Gradiva so namenjena širši javnosti – strokovni in tudi mlajši populaciji. Gradiva so dostopna v pisarni Energap in tudi na spletni strani www.energap.si, na vseh konferencah, prireditvah in delavnicah, v okviru katerih se pojavljamo.

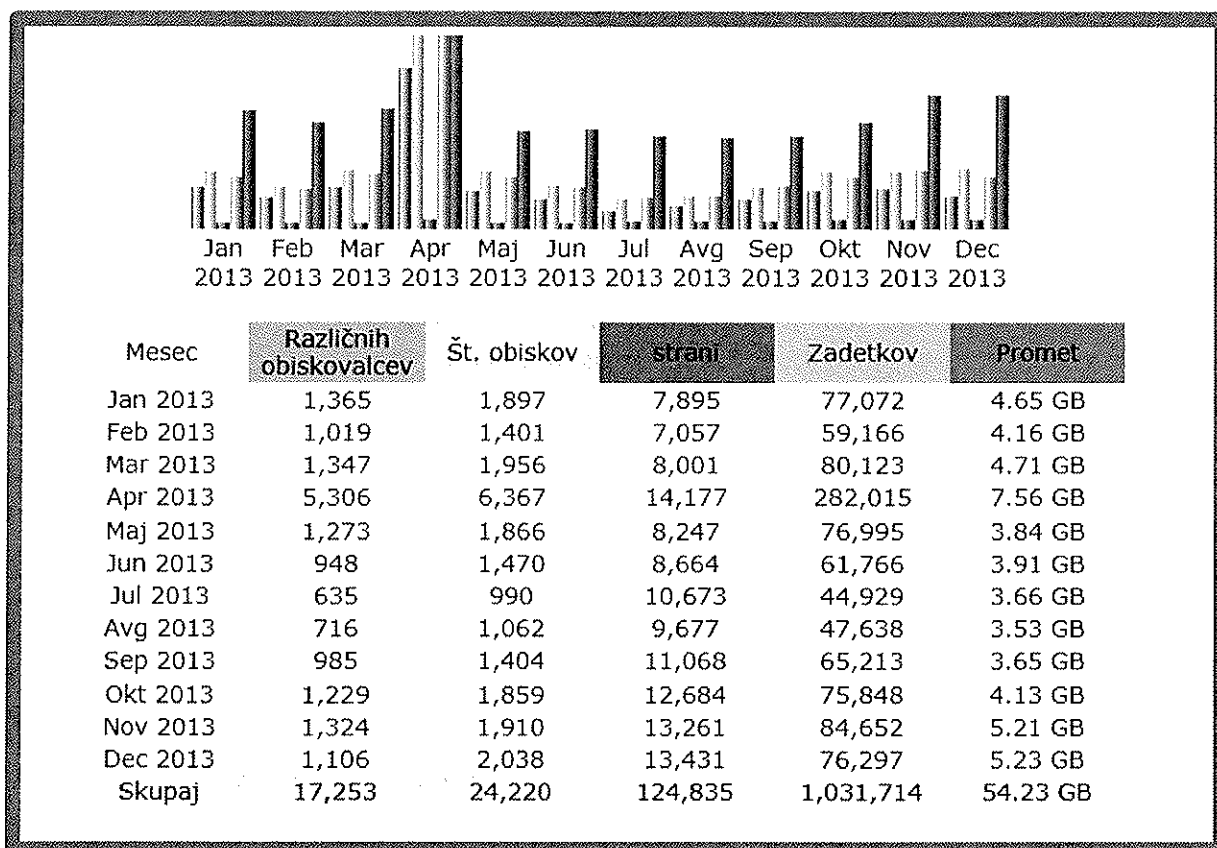
Slika 44: Promocijski izdelki Energap za leto 2013

Sodelovanje na konferencah, seminarjih in sejmi v zvezi z URE in OVE, tudi v tujini:

V letu 2013 smo sodelovali na sejmu Megra, na Celjskem sejmu, na mednarodnem posvetovanju »Komunalna energetika« in na Svetovnih dnevih trajnostne energije, v Welsu, v Avstriji.

Obveščanje in izobraževanje javnosti preko spletne strani

V Energap obveščamo in izobražujemo javnost o učinkoviti rabi energije in o obnovljivih virih energije tudi preko spletne strani www.energap.si. Obiskovalci spletne strani si lahko preberejo številne ažurne strokovne in splošne informacije, novice in dogodke. V letu 2013 smo zabeležili 24.220 obiskov spletne strani Energap. Letni pregled obiskov spletne strani je predstavljen na sliki.

Slika 45: Pregled obiskov spletne strani za leto 2013

Poleg spletne strani Energap vzdržujemo in dopolnjujemo tudi spletno stran projekta Minus 3% - www.minus3.org, spletno stran projekta OCR - www.ocr-project.eu in spletno stran TRAMOB - www.tramob.si.

Na vseh treh spletnih straneh redno ažuriramo aktualne informacije in aktivnosti, ki se nanašajo na vsebino teh spletnih strani. Z njimi obveščamo naše bralce o novostih, dogodkih in spremembah, kar se nam zdi zelo pomembno.

Energap redno pripravlja informacije tudi za spletne strani drugih mednarodnih projektov, v katere smo vključeni. S tem širimo informacije o naši agenciji, mestu Maribor in Sloveniji tudi mednarodno.

4.6 ENERGAP IN DELOVANJE V REGIJI

Energetsko upravljanje v lokalnih skupnostih

Občine imajo ključno vlogo pri končni porabi energije in njenih posledicah za okolje. Vse višji stroški energije v zadnjih letih ter gospodarska kriza nas spodbujajo, da se osredotočimo na povpraševanje po upravljanju z energijo, zlasti v javnem sektorju. Javni sektor je eden od največjih porabnikov energije v EU in lahko ima zato največ koristi od izboljšane energetske učinkovitosti. Ta dejstva se odražajo v energetske politiki EU, strategijah, ukrepih in direktivah.

Občine imajo v skladu z zakonodajo številne pristojnosti in obveznosti na področju upravljanja z energijo. Na eni strani na področju prostorske zakonodaje in energetskega načrtovanja glede virov energije in na drugi strani so kot lastnice infrastrukture dolžne izpolnjevati zaveze na področju rabe obnovljivih virov energije (OVE) in predvsem učinkovite rabe energije (URE). V skladu z EU direktivami in slovenskimi akcijskimi načrti na področju URE in OVE morajo s svojimi dejanji biti tudi zgled občanom. V skladu z energetske zakonodajo so lokalne skupnosti obvezane k pripravi lokalnih energetske konceptov (LEK). Energetski koncept je strateški dokument lokalnih skupnosti, v katerem preverijo stanje upravljanja z energijo na svojem območju in postavijo cilje na področju uvajanja obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije. LEK vsebuje tudi akcijski načrt za obdobje 10 let, v katerem so naštet aktivnosti in projekti, ki bodo vodili k doseganju zastavljenih ciljev. V okviru načrtov je potrebno vse aktivnosti opredeliti tako s stališča finančnih virov, časovnih okvirjev in odgovornih služb ali oseb. V skladu z zakonodajo je potrebno pripravljati letna poročila o izvajanju LEK. Le te je potrebno predstaviti občinskemu svetu in nato potrjena poročila posredovati pristojnemu ministrstvu. Zakonodaja tudi predvideva vodenje energetskega knjigovodstva v javnih stavbah. To pomeni sistematično spremljanje rabe energije, stroškov in emisij ogljikovega dioksida v objektih v lasti občine. Energetsko knjigovodstvo služi tudi spremljanju učinkovitosti izvajanja ukrepov navedenih v akcijskem načrtu LEK. Za namene energetskega upravljanja mora občina imenovati tudi energetskega upravljalca. To je običajno energetska agencija ali druga strokovna institucija ali oseba, ki ima strokovna znanja na področju energetskega upravljanja. Področje upravljanja z energijo, s poudarkom na učinkoviti rabi energije, posega na področje rabe energije v stavbah, ki so v lasti lokalnih skupnosti, na področje gospodarstva v segmentu izvajanja javnih služb oziroma delovanja javnih podjetij in na področje učinkovite rabe energije v prometu.

Energetsko upravljane v občinah

Vzpostavitev energetskega upravljanja in njegovo izvajanje lahko na kratko predstavimo v petih korakih. Ti koraki so naslednji: Analiza trenutnega stanja v občini, Imenovanje energetskega upravljalca in delovne skupine, Razvoj akcijskega načrta za energetske učinkovitost, izvajanje ter Ocenjevanje in preverjanje izvajanja. Koraki sledijo zakonodaji in že poznanim mednarodnim smernicam in sistemom dobrega gospodarjenja z energijo, kot so SIST EN 16001 ali 50001, katerih cilj je gospodarno in razvojno usmerjeno delovanje.

Na podlagi ocene trenutnega stanja v javnem sektorju, občinam primanjkuje:

- sistematično spremljanje in nadzor porabe energije,
- upravljanje z energijo z jasno opredeljenimi odgovornostmi pri pripravi akcijskega načrta,

- sposobnost prepoznavanja in izvajanja možnih ukrepov za energetske učinkovitost in akcijskih načrtov,
- motivacija in spodbuda ter sistematično izobraževanje zaposlenih na področju upravljanja z energijo in širše javnosti,
- spremljanje izvajanja ukrepov in skladno energetske načrtovanje.

Učinkovito energetske upravljanje v občini pomeni, da se občina sooča z izzivi, ki jih ponujajo podnebne spremembe in trajnostni energetske razvoj. To pomeni, varčevanje z energijo in denarjem ter izboljšanje delovnih in bivalnih pogojev ter zdravo okolje za občane. Hkrati pomeni to tudi večjo pripravljenost za izkoriščanje finančnih sredstev, ki jih ponuja država in EU. Nova finančna perspektiva daje učinkovitemu energetske upravljanju v občinah še več pozornosti in še več finančnih sredstev. Izgovorov za odlašanje in neaktivnost na tem področju ni več. Energetske agencije nudijo občinam vso podporo, vendar si jo le-te morajo želeli.

Energap in ostale občine zgornjega Podravja

Tudi v letu 2013 smo aktivno sodelovali z občinami v regiji. Izvajamo naloge energetskega upravljalca in koordiniramo izvajanje lokalnega energetskega koncepta. Naloge energetskega upravljalca so, da skrbi za izvedbo akcijskega načrta in izvajanje ukrepov ter uvajanje energijske učinkovitosti, obveščaje, iskanje dodatnih virov za financiranje ukrepov, pripravo projektne dokumentacije, pisanje poročil, svetovanje pri planiranju, projektiranju, izdelavi idejnih študij, nadzoru gradnje in promoviranje OVE in URE na lokalnem nivoju. Skupaj z občino Starše sodelujemo v projektu vzpostavitve učnega poligona, kjer bodo prikazani vsi pozitivni okoljski učinki pri sanaciji javne razsvetljave.

V občinah Miklavž na Dravskem polju, Poljčane in Ruše smo v mesecu juniju 2013 organizirali »Dan energije«, na temo učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije. V okviru tega smo v vsaki občini pripravili naslednje aktivnosti:

- Celodnevna individualna ali skupinska energetske svetovanja za občane in podjetja.
- Predstavitev razpisov in subvencij v okviru kratkega predavanja s strani Energap oziroma s strani energetskega svetovalca.

Energap za občine v regiji pripravlja tudi različne aktualne prispevke, nasvete glede varčevanja z energijo in aktualne novice, ki jih posamezne občine objavljajo na svojih spletnih straneh in s tem obveščajo svoje občane.

V okviru projekta OCR smo izdali tudi zloženko z naslovom »Občine na poti trajnostnega razvoja«.

4.7 MEDNARODNO SODELOVANJE ENERGAP

Energap sodeluje tudi z drugimi evropskimi energetske agencijami, predvsem preko partnerskega sodelovanja v različnih EU projektih. V letu 2013 smo v okviru različnih razpisov pripravili nekaj projektnih predlogov, nadaljevali smo z izvajanjem že aktualnih projektov ter pričeli z delom v okviru novih projektov, na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.

Priprava predlogov projektov na področju URE in OVE

V okviru razpisa Evropske komisije – *programa »Inteligentna energija Evrope (IEE)«* smo v letu 2013 pripravili pet projektnih predlogov, ki so bili poslani v ocenjevanje Evropski komisiji. Osnovni namen programa je podpora strateškim ciljem, ki si jih je EU zastavila na področjih, povezanih z energijo in na področju podnebnih sprememb. Program IEE je osredotočen na trajnostni razvoj in uravnoteženo doseganje zanesljivosti in konkurenčnosti oskrbe z energijo ter varstva okolja, s poudarkom na omejevanju emisij toplogrednih plinov. S programom IEE EU pospešuje izvajanje akcij v podporo zagotavljanja novih, trajnostnih virov energije, povečevanja uporabe obnovljivih virov energije in nadaljnjemu zmanjševanju rabe energije. Dva izmed predlogov sta bila s strani komisije tudi odobrena - projekt *Emobility works* in projekt *Streetlight-EPC*.

Projekt *Emobility works* - »Integration of e-mobility in European municipalities and businesses«. Projekt je sofinanciran s strani Evropske komisije, ki se je začel meseca marca 2014 in bo trajal do septembra 2016. V projektu sodeluje 10 partnerskih držav. Glavni namen projekta je integracija električne mobilnosti v evropskih občinah in podjetjih. Glavni cilj projekta je oceniti trenutno stanje e-mobilnosti, izdelati akcijski e-mobilnostni načrt v občinah in povečati število električnih polnilnic ter električnih vozil na evropskih cestah.

Projekt *Ecostars-ZERO* – »Efficient Cleaner Operation Stars providing low and Zero Emissions Recognition for freight Operators«. Glavni namen projekta je širitev in razvoj obstoječega urbanega sistema tovornega prometa, ki temelji na energetske učinkovitosti in na ugodnih vplivih na okolje z ničnimi emisijami. Države članice sodelujejo v okviru projekta z lokalnimi prevozniki tovora na področju mobilnosti.

Projekt *EPCmarket* – »Enhancement of Estonian, Norwegian, Danish and Slovenian EPC markets by development of complex and country-specific analysis, innovative solutions and framework in district heating«. Projekt se osredotoča na raziskovanje, analizo, načrtovanje in pripravo energetske storitev v okviru daljinskega ogrevanja. V projekt so vključene male in srednje velike občine, ki imajo urejeno daljinsko ogrevanje ali težijo k obnovi ali posodobitvi sistema za ogrevanje. Projekt si prizadeva ugotoviti razloge za omejeno uporabo sistemov daljinskega ogrevanja v državah, ki sodelujejo v projektu (Estonija, Danska, Slovenija in Norveška).

Projekt *ZESPO* – »Towards Zero Energy balance in municipal indoor Swimming Pool buildings«. Glavni namen projekta je promocija energetske učinkovitosti in trajnostne rabe energije posebnih, klimatiziranih javnih stavb z javnim notranjim bazenom, ki so skoraj nič energijske.

Projekt Streetlight-EPC »Triggering the market uptake of energy performance contracting through street lighting refurbishment projects using LED technologies«.

V okviru razpisa Evropske komisije – »**7. Okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj**« smo v letu 2013 pripravili en projektni predlog, ki je bil poslan v ocenjevanje Evropski komisiji. 7. Okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj je največji program Evropske unije za sofinanciranje mednarodnih raziskovalnih in razvojno-tehnoloških projektov na skoraj vseh znanstvenih področjih, ki spodbujajo sodelovanje raziskovalnih središč, univerz ter malih in srednjih podjetij v skupnih projektih. Splošni cilji 7. Okvirnega programa so okrepiti znanstveno odličnost in tehnološko osnovo industrije znotraj Evropske skupnosti, zagotavljati visok nivo konkurenčnosti gospodarstva na mednarodnem nivoju in ustvarjati sinergije v evropskem raziskovalnem prostoru. S strani Evropske komisije je bil v začetku leta 2014 ta projekt tudi odobren.

Projekt FrontierCities – »Future internet-public private partnership FP7«. Projekt, na področju programa Internet prihodnosti in javno-zasebna partnerstva, je usmerjen na koncept tako imenovanih »pametnih mest - smart cities« in pripravo novih rešitev, ki zagotavljajo izboljšano kvaliteto obstoječih in razvoj novih, inovativnih storitev, kar dviguje kvaliteto življenja in dela v mestu, tako za prebivalce kot za obiskovalce. Projekt se osredotoča na izboljšave in nadgradnjo na področju osnovnih upravljavskih nalog mesta, kot sta mobilnost in transport, ki imata v mestu eno izmed najpomembnejših vlog. Tako s stališča atraktivnosti mesta za življenje in delo, kot razvoja turizma in drugih gospodarskih panog v mestu. Zelo velik vpliv imata tudi na porabo javnih financ.

V okviru razpisa **IPA Operativnega programa Slovenija – Hrvaška 2007-2013** smo v letu 2013 pripravili en projektni predlog, ki je bil poslan v ocenjevanje. Operativni program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška 2007-2013 (OP) je razvojni program, ki sta ga skupaj pripravili Slovenija in Hrvaška, da bi rešili skupne probleme in izkoristili skupne potencialne v prihajajočem sedemletnem obdobju. Program sofinancira Evropska unija (EU) v okviru Instrumenta predpristopne pomoči (IPA) od 1. julija 2012, v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. Ta projektni predlog smo dobili tudi odobren.

Projekt Bioregio – »Zelena čezmejna regija«. Glavni cilji projekta so povečanje konkurenčnosti in trajnostni gospodarski razvoj na celotnem čezmejnem območju, ki ga pokriva projekt, izboljšanje sodelovanja in trgovanja med podjetji, ki delujejo na področju razvoja tehnologij ter proizvodov ali storitev za proizvodnjo in uporabo energije iz obnovljivih virov energije (OVE) in učinkovito rabo energije (URE) ter izboljšanje sodelovanja med podjetji in institucijami znanja, ki razvijajo tehnološke rešitve za OVE/URE.

Projekti, ki smo jih izvajali v letu 2013

V letu 2013 smo do konca decembra uspešno zaključili dva projekta. To sta bila:

- projekt mOIdom – Mobilna okoljska izkaznica doma in
- evropski projekt LEAP - Vodenje načrtovanja in izvajanja aktivnosti na področju trajnostne energije.

Projekt mOIDom

mOIDom – Mobilna okoljska izkaznica doma je projekt, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Republike Slovenije, Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013. Projekt se je začel meseca avgusta 2012 in je trajal do meseca avgusta 2013. V projektu so sodelovali štirje partnerji iz Slovenije: CO BIK – Center odličnosti za instrumentacijo, biosenzoriko in procesno kontrolo, FNM UM – Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Univerze v Mariboru, ENERGAP – Energetska agencija za Podravje in ZOTKS – Zveza za tehnično kulturo Slovenije. Glavni namen projekta je bil, da lahko z eStoritvijo mOIDom odkrijemo, zakaj je naš sosed bolj okoljsko učinkovit od nas, in dobimo nasvete, kako našo okoljsko konkurenčnost dvigniti in s tem prihraniti pri stroških.

Evropski projekt LEAP

LEAP (Leadership for Energy Action and Planning – Vodenje načrtovanja in izvajanja aktivnosti na področju trajnostne energije) je projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa "Inteligentna energija Evrope". Projekt se je začel maja 2011 in se zaključil novembra 2013. V projektu je sodelovalo 10 partnerskih mest iz 7 držav: Nemčije, Hrvaške, Velika Britanije, Slovenije, Bolgarije, Irske in Litve. V okviru izvajanja projekta so partnerji pridobivali nova znanja in izkušnje, kako izboljšati pogoje za uspešno in hitrejše izvajanje lokalnega energetskega koncepta. V Mariboru smo pripravili Akcijski načrt trajnostne energije (SEAP), kar je bila zaveza občin – podpisnic Zaveze županov in ga oddali Evropski komisiji (EK). O njegovem izvajanju je potrebno EK tudi redno letno poročati.

Evropski projekt ADVANCE

ADVANCE (Auditing and certification scheme to increase the quality of sustainable urban mobility plans in cities - Revidiranje in shema certificiranja načrtov trajnostne mobilnosti v mestih za izboljšanje njihove kakovosti) je projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa "Inteligentna energija Evrope". Projekt se je pričel junija 2011 in bo trajal do junija 2014. V projektu sodeluje 11 projektnih partnerjev. V okviru tega projekta želimo izboljšati načine načrtovanja energetskega učinkovitega mestnega prometa. Za doseg ciljev so v okviru projekta razviti in testirani mehanizmi in instrumenti za revizijske preglede in priporočila za načrt trajnostne mobilnosti v

mestih (Sustainable urban mobility plan). Uporaba ADVANCE revizijskega pregleda se bo odražala v lokalnih akcijskih načrtih s konkretnimi ukrepi za mesto. Poudarek projekta je na podpori mestom, ki še nimajo integriranega SUMP-a (Načrta trajnostne mobilnosti v mestih). Za mesta, ki že imajo urejen SUMP ponuja projekt oceno teh SUMP-ov in njihov potencial za nadaljnje izboljšave. Mesta, ki bodo uspešno izvedla revizijske preglede svojih mobilnostnih načrtov ali se bodo zavezala narediti kakovosten mobilnostni načrt, bodo lahko pridobila ADVANCE certifikat.

Evropski projekt INVOLVE

INVOLVE (Involving the private sector in Mobility Management – Sodelovanje zasebnega sektorja z javnim sektorjem na področju upravljanja z mobilnostjo) je projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa Interreg IVC. Triletni projekt traja od januarja 2012 do decembra 2014. Glavni cilj projekta je izboljšanje stanja na področju trajnostne mobilnosti s pomočjo izmenjave izkušenj in prenosa primerov dobrih praks. Namen projekta je izboljšati sodelovanje z zasebnim sektorjem in s tem povečati prehod na bolj trajnostne oblike prevoza v evropskih regijah. V projekt je vključenih 12 partnerjev iz desetih držav: Nemčije, Italije, Nizozemske, Češke, Grčije, Litve, Poljske, Velike Britanije, Španije in Slovenije. V okviru projekta so organizirani študijski obiski, namenjeni izmenjavi izkušenj v okviru primerov dobrih praks in oblikovan bo »Register primerov dobrih praks«, organizirani so seminarji, namenjeni javnemu in zasebnemu sektorju na področju prometa, oblikovan je spletni portal, ki služi objavljanju informativno - izobraževalnih gradiv, izmenjavi mnenj, izkušenj in prenosu informacij.

Evropski projekt OCR

Projekt »OCR« (Uvajanje naprednih tehnologij varstva okolja in kreativno raziskovanje na prostem), je triletni projekt programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Madžarska 2007-2013. V projektu sodeluje 5 projektnih partnerjev iz dveh držav: Energetska agencija za Podravje, Univerza v Mariboru, Občina Starše, mesto Zalakaros in Prostovoljno Gasilsko Društvo mesta Vasvar. V projektu so partnerske lokalne skupnosti pridobile novo znanje in infrastrukturo za izboljšanje stanja okolja in posledično trajnostni razvoj; pri pilotnem projektu OCR smo demonstrirali zmanjšanje svetlobnega onesnaženja ter z uporabo naprednejših IKT povezali elemente razsvetljave, kar je zmanjšalo potrošnjo električne energije za obratovanje javne razsvetljave in posledično temu izpuste CO₂. V okviru projekta je v občini

Starše vzpostavljena učilnica v naravi. Namen projekta je preko čezmejnega delovanja doseči boljše pogoje za bivanje prebivalcev, urediti možnost izobraževanja na prostem, omogočiti raziskovalcem pogoje izobraževanja ter vzpodbujati čezmejno sodelovanje strokovnjakov iz Madžarske in Slovenije.

V okviru projekta OCR smo, kot koordinator projekta, pomagali pri zamenjavi 376 dotrajanih svetilk javne razsvetljave z novimi LED-svetilkami v kraju Starše ter pri zamenjavi 162 dotrajanih svetilk javne razsvetljave z novimi LED svetilkami v mestu Zalakaroš, na Madžarskem. V obeh krajih je nameščen multifunkcijski sistem, ki omogoča spremljanje, nadzor in spreminjanje osvetljenosti vsake svetilke posebej. Pripravljene so bile smernice za organizacijo šol v naravi na področju javne razsvetljave ter študija spremljanja in analiza vpliva javne razsvetljave na družbo in okolje. Pripravljene so bili tudi učni listi za udeležence šol v naravi.

Evropski projekt EnVision´2020

EnVision´2020 (Energy Vision 2020 for South East European Cities – Vizija jugovzhodnih evropskih mest na področju energije do leta 2020) je projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa South East Europe. Projekt se je začel decembra 2012 in bo trajal do decembra 2014. V projektu sodeluje 10 partnerjev iz 7 držav: Bolgarije, Romunije, Italije, Hrvaške, Slovenije, Grčije in Nemčije. Potreba po izboljšanju učinkovitosti rabe virov je ena od prednostnih nalog Evropske unije. Pomembno vlogo na tem področju bodo morale v prihodnosti odigrati države jugovzhodne Evrope, ki so po energetske intenzivnosti med prvimi v Evropi. Projekt EnVision temelji na predpostavki, da lahko z uvajanjem naprednih pristopov na področju rabe in proizvodnje energije, ki izhajajo iz predhodne analize stanja in ocenjenih potreb, izboljšamo energetske sliko posameznega partnerskega mesta. Glavne aktivnosti projekta temeljijo na:

- Analizi energetskega sektorja in rabe virov energije v posameznih partnerski mestih.
- Identifikaciji zakonodajnih vrzeli in ciljnih skupin, odgovornih za implementacijo projektov in izboljšav na področjih učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije.
- Identifikaciji ključnih tehnologij, ki so bistvene za izboljšanje učinkovitosti rabe energije v partnerskih mestih.

- Identifikaciji in razvoju inovativnih finančnih instrumentov za podporo učinkovitih energetske rešitev ob sodelovanju predstavnikov finančnega sektorja in podjetij.
- Pripravi priporočil v namen spodbujanja identificiranih optimalnih poti, usmerjenih v reševanje vrzeli na področju rabe in proizvodnje energije.

Evropski projekt GREEN PARTNERSHIPS

GREEN PARTNERSHIPS (Local Partnerships for Greener Cities and Regions – Zelena partnerstva za zelena mesta in regije) je projekt, sofinanciran s strani Evropske komisije, programa Mediteran (MED) 2007-2013. Projekt se je začel januarja 2013 in bo trajal do maja 2015. V projektu sodeluje 12 partnerjev iz 11 držav: Slovenije, Cipra, Francije, Grčije, Italije, Portugalske, Španije, Albanije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Črne gore. Projekt Green Partnerships obravnava cilj 2.2 druge prednostne osi programa Mediteran (MED Programme) – spodbujanje obnovljivih virov energije in izboljšanje energetske učinkovitosti, ki vodijo v bolj trajnostni teritorialni razvoj. Glavni cilj projekta je izboljšati izvajanje lokalnih javnih politik in strategij, povezanih z energetske učinkovitostjo v mestih in lokalnih skupnostih Sredozemskih (evropskih) držav, in sicer:

- z razvojem skupnega inovativnega pristopa, ki vključuje razvoj, spodbujanje in preskušanje operativnih priporočil za premagovanje obstoječih težav (opredelitev kakovostnih zahtev, priprava načrtov za upravljanje z energijo, administrativne ovire, dvig zavesti in sposobnosti končnih uporabnikov v javnih stavbah) in
- z oblikovanjem lokalnih partnerstev, ki temeljijo na okrepljenem sodelovanju vseh zainteresiranih strani v naboru energetske virov ter povečanju znanja in sposobnosti organov lokalnih oblasti.

5. POGLED V LETO 2014

Energap je generator razvoja, idej in projektov na področju URE in OVE ter trajnostne mobilnosti v regiji. Pripravlja projekte za promocijo izrabe bioplina, kolesarstva, energetske učinkovitosti v turizmu in v drugih gospodarskih panogah, ki skupaj vodijo do cilja energetske učinkovitosti, neodvisnosti in skrbi za boljše okolje.

V začetku leta 2014 je bil sprejet obsežen nov Energetski zakon, ki daje energetskim agencijam velik pomen. Prav tako na novo definira pomen lokalnih energetskih konceptov. Zato bodo glavne razvojne naloge agencije v letu 2014 usmerjene v pripravo novelacije Lokalnega energetskega koncepta za Maribor. Pripravljen bo skupaj z akcijskim načrtom za trajnostni energetski razvoj, ki ga mora občina pripraviti v okviru Zaveze županov. Prav tako bomo razvijali tudi programe na področju trajnostne mobilnosti, ki postaja na nivoju EU prioriteta. Vsakodnevno delo pa bo usmerjeno v izdelavo energetskih izkaznic za vse javne stavbe. Kot regionalna agencija bomo še naprej povezovali občine v regiji zgornjega Podravja in tako delili znanje in izkušnje. Ugotavljamo namreč, da lahko skupno delovanje doseže boljše učinke ob nižjih stroških.

Agencija v letu 2014 pričinja ponovno 4 nove evropsko financirane projekte, ki prinašajo v regijo nove ideje, znanje in seveda finančna sredstva. Širjenje znanja in informiranje občanov, podjetij in javnega sektorja ostaja obširna naloga, ki jo iz leta v leto nadgrajujemo.

Evropska komisija je že v letu 2006 dala temu področju velik pomen in tako ostaja še danes. Za svoje aktivnosti na tem področju smo v preteklih letih že dobili njena priznanja in potrudili se bomo, da jih bomo tudi v letu 2014.

6. ZAKONODAJA

Slovenija

Na področju energije je Slovenija sprejela naslednje zakone in mednarodne pogodbe:

1. Zakoni

- Energetski zakon (EZ-1, Ur.l. RS, št. 17/2014)
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004, 39/2006-UPB1, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11, 92/2013)
- Zakon o graditvi objektov (ZGO-1, Ur.l. RS, 102/2004-UPB1 (14/2005 popr.), 92/2005-ZJC-B, 93/2005-ZVMS, 111/2005 Odl.US: U-I-150-04-19, 120/2006 Odl.US: U-I-286/04-46, 126/2007, 57/2009 Skl.US: U-I-165/09-8, 108/2009, 61/2010-ZRud-1 (62/2010 popr.), 20/2011 Odl.US: U-I-165/09-34, 57/2012, 101/13 - ZDavNepr in 110/13)
- Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (Ur.l. RS, št. 127/2006)
- Zakon o javnem naročanju (ZJN-2, Ur.l. RS, št. 128/2006, 16/2008, 19/2010, 18/2011, 43/2012 Odl.US: U-I-211/11-26, 90/2012, 12/2013 – UPB5)
- Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštних storitev (ZJNVETPS, Ur.l. RS, št. 128/2006, 72/2011-UPB3, 43/2012 Odl.US: U-I-211/11-26, 90/2012)
- Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN, Ur.l. RS, št. 43/2011, 60/2011-ZTP-D, 63/13)

2. Podzakonski predpisi

2.1 Strateški nacionalni razvojni dokumenti

- Akcijski načrt za obnovljivo energijo 2010-2020 (AN OVE); julij 2010
- Resolucija o Nacionalnem energetskem programu /ReNEP/ (Ur.l. RS, št. 57/2004)
- Nacionalni akcijski načrt za energetsko učinkovitost za obdobje 2008-2016 /AN-URE/
- Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2012 /OP-TGP/
- Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 /OP-ROPI

2.2. Učinkovita raba energije in energetske storitve

- Uredba o zelenem javnem naročanju (Ur.l. RS, št. 102/2011, 18/2012, 24/2012, 64/2012, 2/2013)
- Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Maribor (Ur.l. RS, št. 108/2013)
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Ur. l. RS, št. 41/2009, 49/2010, 3/2011)
- Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Ur. l. RS, št. 07/2010, 17/2014-EZ-1))

- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic (Ur. l. RS, št. 06/2010, 23/2013)
- Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Ur.l. RS, št. 04/2010, 62/2013)
- Pravilnik o spodbujanju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije (Ur.l. RS, št. 89/2008, 25/2009, 58/2012, 17/2014-EZ-1)
- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Ur.l. RS, št. 114/2009, 22/2010-EZ-D, 57/2011, 17/2014-EZ-1)
- Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Ur.l. RS, št. 7/2010)
- Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (Ur.l. RS, št. 52/2010)
- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskih izkaznic stavb (Ur.l. RS, št. 77/2009, 93/2012)
- Uredba o določitvi najvišjih cen za izdajo energetske izkaznice (Ur.l. RS, št. 15/2014)
- Uredba o navajanju porabe energije in drugih virov z energijskimi nalepkami in standardiziranimi podatki za proizvode, povezane z energijo (Ur. l. RS, št. 50/2012)
- Pravilnik za energijsko označevanje gospodinjstev pralno-sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/2001, 100/2006)
- Pravilnik o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovane proizvode, povezanih z energijo (Ur.l. RS, št. 50/2012, 69/2013, 17/2014-EZ-1)
- Odredba za energijsko označevanje žarnic in sijalk za uporabo v gospodinjstvu (Ur.l. RS, št. 104/2001)
- Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov (Uradni list RS, št. 26/2008)
- Pravilnik o energijskem označevanju gospodinjstev električnih peči (Uradni list RS, št. 89/2003)
- Pravilnik o zahtevanih izkoristkih za nove toplovodne ogrevalne kotle na tekoče ali plinasto gorivo (Uradni list RS, št. 107/2001, 20/2002, 63/2007, 17/2011-ZTZPUS-1, 17/2014-EZ-1)
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Odredbe o zahtevanih izkoristkih za nove toplovodne ogrevalne kotle na tekoče ali plinasto gorivo (Ur.l. RS, št. 63/2007, 17/2011-ZTZPUS-1)
- Pravilnik o metodologiji izdelave in vsebini študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo stavb z energijo (Uradni list RS, št. 35/2008, 17/2014-EZ-1)
- Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Ur.l. RS, št. 129/2004, 105/2007, 102/2008, 94/2013)
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Ur.l. RS, št. 41/2009, 49/2010, 03/2011, 17/2014-EZ-1)
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Ur.l. RS, št. 37/2009, 53/2009, 68/2009, 76/2009, 17/2010, 94/2010, 43/2011, 105/2011, 43/2012, 90/2012, 17/2014-EZ-1)
- Uredba o določanju količine električne energije, ki je proizvedena v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter določanju izkoristka pretvorbe energije biomase (Ur.l. RS, št. 37/2009)
- Uredba o delovanju trga z zemeljskim plinom (Ur.l. RS, št. 95/2007, 17/2014-EZ-1)

- Pravilnik o tehničnih zahtevah za gradnjo in obratovanje postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi (Ur.l. RS, št. 114/2004 , 54/2005, 111/2009, 17/2014-EZ-1

2.3. Lokalni energetske koncepti

- Pravilnik o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov (Ur.l. RS, št. 74/2009, 3/2011)
- Priručnik za izdelavo lokalnega energetskega koncepta, december 2009

Evropska unija

Na ravni EU so bili na energetske področju sprejeti naslednji dokumenti:

1. Obnovljivi viri energije

- DIREKTIVA 2009/28/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES
- DIREKTIVA 2001/77/EE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo
- DIREKTIVA 2003/30/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 8. maja 2003 o pospeševanju rabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv v sektorju prevoza
- Državna pomoč N354/2009 - Podpora električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in proizvedeni v obratih za soproizvodnjo toplote in električne energije

2. Učinkovita raba energije in energetske storitve

- DIREKTIVA 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES
- DIREKTIVA 2005/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2005, ki je bila spremenjena z Direktivo 2008/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki rabijo energijo, in o spremembi Direktive Sveta 92/42/EGS ter Direktiv 96/57/ES in 2000/55/ES glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ("Ekodizajn direktiva"), zamenjana z: Direktivo 2009/125 /ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (prenovitev)
- DIREKTIVA 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju čistih in energetske učinkovitih vozil za cestni prevoz
- UREDBA KOMISIJE (EU) št. 206/2012 z dne 6. marca 2012 o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo klimatskih naprav in komfortnih ventilatorjev
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 1275/2008 z dne 17. decembra 2008 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno

zasnovo za porabo energije pri električni in elektronski gospodinjski ter pisarniški opremi v stanju pripravljenosti in izključenosti

- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 107/2009 z dne 4. februarja 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo enostavnih TV-komunikatorjev
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 244/2009 z dne 18. marca 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo neusmerjenih svetil v gospodinjstvu
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 245/2009 z dne 18. marca 2009 o izvajanju Direktiva 2005/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo fluorescenčnih sijalk brez vdelenih predstikalnih naprav, visokointenzivnostnih sijalk in predstikalnih naprav in svetilk za delovanje teh sijalk ter o razveljavitvi Direktive 2000/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta
- UREDBA KOMISIJE (EU) št. 347/2010 z dne 21. aprila 2010 o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 245/2009 v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo fluorescenčnih sijalk brez vdelenih predstikalnih naprav, visokointenzivnostnih sijalk in predstikalnih naprav in svetilk za delovanje teh sijalk
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 278/2009 z dne 6. aprila 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo za porabo električne energije zunanjih napajalnikov v stanju brez obremenitve in njihov povprečni izkoristek pod obremenitvijo
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 640/2009 z dne 22. julija 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo elektromotorjev
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 641/2009 z dne 22. julija 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo samostojnih obtočnih črpalk in obtočnih črpalk, namenjenih vgradnji v izdelke
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 642/2009 z dne 22. julija 2009 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo televizorjev
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 643/2009 z dne 22. julija 2009 o izvajanju Direktive 2005/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za okoljsko primerno zasnovo gospodinjskih hladilnih aparatov
- UREDBA KOMISIJE (ES) št. 859/2009 z dne 18. septembra 2009 o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 244/2009 v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo glede ultravijoličnega sevanja neusmerjenih svetil v gospodinjstvu
- DIREKTIVA 2009/125/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo
- DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA 2008/28/ES z dne 11. marca 2008 o spremembi Direktive 2005/32/ES o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki rabijo energijo, in o spremembi Direktive Sveta 92/42/EGS ter direktiv 96/57/ES in 2000/55/ES glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil

- DIREKTIVA 2006/32/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/76/EGS
- DIREKTIVA 2000/55/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 18. septembra 2000 o zahtevah za energijsko učinkovitost predstikalnih naprav za fluorescenčne sijalke
- DIREKTIVA 96/57/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 3. septembra 1996 o zahtevah po energetski učinkovitosti za gospodinjske električne hladilnike, zamrzovalnike in njihove kombinacije
- DIREKTIVA SVETA 92/42/EGS z dne 21. maja 1992 o zahtevanih izkoristkih za nove toplovodne kotle na tekoče ali plinasto gorivo
- DIREKTIVA 2010/31/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (prenovitev)
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 244/2012 z dne 16. januarja 2012 o dopolnitvi Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta o energetski učinkovitosti stavb z določitvijo primerjalnega metodološkega okvira za izračunavanje stroškovno optimalnih ravni za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti stavb in elementov stavb
- DIREKTIVA 2010/30/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 19. maja 2010 o navajanju porabe energije in drugih virov izdelkov, povezanih z energijo, s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku (prenovitev)
 - Delegirane Uredbe:
 - * Delegirana Uredba Komisije (EU) št. 1059/2010 z dne 28. septembra 2010 o dopolnitvi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2010/30/EU glede zahtev za energijsko označevanje gospodinjskih pomivalnih strojev
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1060/2010 z dne 28. septembra 2010 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih hladilnih aparatov
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1061/2010 z dne 28. septembra 2010 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih pralnih strojev
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1062/2010 z dne 28. septembra 2010 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za energijsko označevanje televizijskih sprejemnikov
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 626/2011 z dne 4. maja 2011 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z energijskim označevanjem klimatskih naprav
 - * Delegirana uredba Komisije (EU) št. 392/2012 z dne 1. marca 2012 o dopolnitvi Direktive 2010/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih sušilnih strojev
- UREDBA (ES) št. 1222/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 25. novembra 2009 o označevanju pnevmatik glede na izkoristek goriva in druge bistvene parametre
- UREDBA (ES) ŠT. 106/2008 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 15. januarja 2008 o programu Skupnosti za označevanje energetske učinkovitosti pisarniške opreme (prenovitev)

- UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1015/2010 z dne 10. novembra 2010 o izvajanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2009/125/ES v zvezi z zahtevami za okoljsko primerno zasnovano gospodinjskih pralnih strojev
- UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1016/2010 z dne 10. novembra 2010 o izvajanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za okoljsko primerno zasnovano gospodinjskih pomivalnih strojev
- DIREKTIVA SVETA 92/75/EGS z dne 22. septembra 1992 o navajanju porabe energije in drugih virov gospodinjskih aparatov s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku. Izvedbene direktive:
 - * DIREKTIVA KOMISIJE 96/60/ES z dne 19. septembra 1996 o izvajanju Direktive Sveta 92/75/EGS v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih pralno-sušilnih strojev
 - * DIREKTIVA KOMISIJE 2002/31/ES z dne 22. marca 2002 o izvajanju Direktive Sveta 92/75/EGS v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih klimatskih naprav
 - * DIREKTIVA KOMISIJE 2002/40/ES z dne 8. maja 2002 o izvajanju Direktive Sveta 92/75/EGS v zvezi z energijskim označevanjem gospodinjskih električnih pečic
- SKLEP KOMISIJE 2003/168/ES z dne 11. marca 2003 o ustanovitvi Odbora za "Energy Star" Evropske skupnosti

7. VIRI

- <http://www.energetskaizkaznicastavbe.si/kaj-je-energetska-izkaznica/>
- http://www.mzip.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/771/7637/
- <http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetske-izkaznice-stavb/>
- <http://www.energetska-izkaznica.eu/vrste-izkaznic/racunska-energetska-izkaznica-stavbe/>
- Statistični urad Republike Slovenije
- Agencija Republike Slovenije za okolje
- Strategija razvoja Maribora 2030
- http://www.gzs.si/slo/skupne_naloge/varstvo_okolja/dajatve_viri_in_priloznosti/zeleno_javna_narocila
- <http://www.gi-zrmk.si/zrmkinstitut/pdf/Kriteriji-za-trajnostno-gradnjo-in-zeleno-javno-narocanje-GI-ZRMK.PDF>
- http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_summary_sl.pdf
- <http://www.findinfo.si/DnevneVsebine/Aktualno.aspx?id=76768>
- <http://www.izs.si/novica/n/stavbe-in-zeleno-javno-narocanje-po-novi-uredbi-793/>
- <http://focus.si>
- Celostna prometna strategija mesta Maribor, 2013
- http://www.vlada.si/nc/medijsko_sredisce/sporocila_za_javnost/sporocilo_za_javno_st/article/26_redna_seja_vlade_rs_25527/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=489
- Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o zelenem javnem naročanju, Ur.l.RS 18/2012

**PROGRAM DELA
ENERGETSKE AGENCIJE ZA PODRAVJE –
ZAVODA ZA TRAJNOSTNO RABO ENERGIJE
za leto 2014**

1. UVOD

Vizija agencije je odličnost na področju trajnostne energije za javni in zasebni sektor, z ekspertnimi znanji v sektorjih stavb, industrije in transporta, ob upoštevanju socialne vključenosti in družbene odgovornosti. Kot center znanja in idej ima povezovalno in sodelovalno vlogo v regiji in Sloveniji. Zaradi povezav z mednarodnimi partnerji predstavlja tudi most v države EU.

Razvojne naloge zavoda bodo, v skladu s strateškimi in zakonodajnimi dokumenti Evropske komisije in Slovenije, razdeljene v sledeče razvojne prioritete:

- izboljšanje energetske učinkovitosti in varčevanje z energijo v javnem in zasebnem sektorju v:
 - stavbah,
 - industriji in storitvenih dejavnostih,
 - transportu;
- povečanje izrabe obnovljivih virov energije in
- zagotavljanje trajnostne mobilnosti.

Posebno poglavje bo predstavljajo pridobivanje finančnih sredstev, predvsem za investicije.

Agencija pretežno pokriva javni sektor in ga bo tudi v prihodnje, saj le-ta predstavlja enega izmed največjih neučinkovitih porabnikov energije. V letu 2014 bomo sodelovanje s sosednjimi občinami še poglobili.

Zasebni sektor je pokrit v manjši meri. Aktivnosti se bodo nadaljevale v smeri informiranja in izobraževanja gospodinjstev o učinkoviti rabi energije in rabo obnovljivih virov energije. V program dela agencije bodo vključena tudi zasebna podjetja, tako v storitvenem sektorju kot v proizvodnji. Aktivno bomo sodelovali s Štajersko gospodarsko zbornico. Glede na dobro vzpostavljene mednarodne stike, bomo lahko podjetjem zagotavljali tudi dobre informacije o stanju na področju energije v primerjalnih panogah v drugih državah EU in po svetu.

2. IZVAJANJE RAZVOJNIH PRIORITET

2.1.1. Izboljšanje energetske učinkovitosti in varčevanje z energijo

- **V stavbah:** v 2014 bomo nadaljevali s pripravo energetskih izkaznic in uvajanjem energetskega knjigovodstva v javne stavbe. Vzpostaviti želimo spremljanje rabe energije v vseh javnih stavbah v MOM in jih povezati v enotno centralno voden sistem. Agencija bo delovala kot centralno nadzorni center in bo predstavljala energetskega upravljavca za te stavbe. To pomeni, da bo imela natančen nadzor nad podatki o rabi energije, o energetskih pregledih in izkaznicah, o izvedenih vzdrževalnih delih in investicijah. Nizi podatkov bodo spremljani v različnih časovnih intervalih, glede na potrebe. Uporabnike stavb bomo redno obveščali o njihovi rabi energije in jim pripravljali načrte energetske učinkovitosti. Spremljali bomo izvajanje teh načrtov in odstopanja od načrtovanih porab. S tem bomo zagotavljali najmanj 3% varčevanje z energijo v javnem sektorju. Na podlagi podatkov bodo pripravljene prioriteten načrti potrebnih investicij. V sistem obdelave podatkov bomo poskusili vključiti tudi javno razsvetljava. V izvajanje gospodarjenja z energijo v javnem sektorju bo aktivno vključena tudi občinska uprava. Agencija bo občinski upravi svetovala in sodelovala pri pripravi investicijskih dokumentacij za novogradnje in obnove, da se zagotovijo gradbeni standardi nizkoenergijskih stavb. Prav tako bo sodelovala pri nadzoru izvajanja investicij, saj vemo, da velikokrat nekvalitetna izvedba povečuje rabo energije. Za vse projekte na področju energetskih sanacij javnih objektov, ki se financirajo iz evropskih sredstev, je potrebno dokazovati, da so projektni izračuni in dejanska raba res enaki še najmanj 5 let po izvedbi. Takšno preverjanje omogoča le dobro vodeno energetsko

knjigovodstvo in nadzor nad izvajanjem. V primeru, da načrtovani prihranki ne bodo doseženi, bodo občine morale denar vračati, kot to opredeljujejo pogodbe o sofinanciranju.

- **Industriji in storitvenih dejavnostih:** v podjetjih v regiji bomo izvajali informativno izobraževalne aktivnosti in spodbujali podjetja k uvajanju standardov na področju energetskega upravljanja (SIST EN 16000 in 50001). Prav tako bomo podjetja spodbujali k izvajanju energetskih pregledov in energetskim sanacijam. S tem se bo zagotavljala večja konkurenčnost podjetij. Energetska agencija bo skušala vzpostaviti sistem indikatorjev energetske učinkovitosti v posameznih sektorjih in pripravljati primerjalne analize, ki bodo služila podjetjem v regiji za primerjavo lastne učinkovitosti.
- **Transportu:** javni sektor, javna in zasebna podjetja ter občane bomo spodbujali k energetsko varčnem načinu transporta in povečevali znanja o trajnostni mobilnosti. Spodbujali bomo uvajanje energetskega knjigovodstva za službena vozila. Za občino Maribor bomo pripravljali akcijske načrte za izboljšave voznih parkov in zmanjšanje rabe energije, emisij CO₂ in stroškov ter uvajali ukrepe trajnostne mobilnosti. Za javne institucije in zasebna podjetja bomo pripravljali mobilnostne načrte. Spodbujali bomo uvajanje alternativnih virov energije v prometu in spodbujali izgradnjo infrastrukture za polnilnice alternativnih goriv.

2.1.2. Povečanjem izrabe obnovljivih virov energije

V skladu z zakonodajo je potrebno zagotoviti najmanj 25% obnovljivih virov energije v strukturi celotne porabe energije. Zato je naloga agencije, da pripravi strategijo potencialov obnovljivih virov energije v regiji in predvsem v javnem sektorju išče možnosti za zagotavljanje 100% le-teh za ogrevanje stavb. V letu 2014 bomo v sodelovanju s različnimi podjetji in institucijami, ki delujejo na področju proizvodnje in oskrbe z energijo, pripravili načrt energetske oskrbe mesta, v katerem bomo natančno opredelili vire energije za posamezne namene. Določiti je potrebno območja, kjer so potenciali in priložnosti za izrabo sončne energije, geotermalne energije ali biomase. Vire in potencialne je potrebno tudi količinsko opredeliti. V okviru daljinskega ogrevanja bomo spodbujali uvajanje obnovljivih virov za proizvodnjo daljinske toplote. Pri uporabi zemeljskega plina bomo poskušali opredeliti tudi možnost izrabe bioplina in vbrizgavanje le-tega v omrežje zemeljskega plina. S tem bo omogočeno slednje zakonski obvezi po 25% obnovljivih virov v stavbah. Na področju promocije izrabe lesne biomase v regiji bomo predstavljali možnosti in iskali pilotne projekte, kjer bomo povezali lokalne proizvajalce lesne biomase, jih spodbudili k lesni predelavi, in nato le ostanek uporabili kot vir energije pri lokalnih porabnikih. Pridobivali bomo finančna sredstva za izvajanje pilotnih projektov. Spodbujali bomo tudi javno zasebna partnerstva na področju dobave energije.

2.1.3. Zagotavljanje trajnostne mobilnosti

Poraba energije in energetska odvisnost od uvoza v prometu postaja tudi v Sloveniji vedno večji problem. Poleg škodljivih vplivov na okolje in človekovo zdravje, predstavlja promet tudi velikega porabnika energije. Pričeli bomo s projektom obnovljivih virov v transportu – uporaba električnih vozil in vozil na zemeljski plin ali bioplin. Za občinske uprave bomo pripravili predavanja na temo trajnostne mobilnosti, uporabi alternativnih goriv in obvezah iz zelenega javnega naročanja na področju vozil.

2.2. ZAGOTAVLJANJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA V SMERI VAROVANJA OKOLJA, ZMANJŠANJA EMISIJ CO₂ IN ZAGOTAVLJANJA EKONOMSKE IN SOCIALNE VARNOSTI.

Z investicijami v energetske sanacije, predvsem javnih objektov, bo zagotovljeno tudi več dela za podjetja v regiji. Zato bo agencija aktivno iskala finančne vire in pripravljala potrebne dokumente za energetske sanacije stavb.

Vzpostaviti bi želeli združništvo na področju financiranja energetskih projektov, kot to poznajo na Danskem in v Angliji. To pomeni, da posamezniki ali podjetja ustanovijo zadrugo ali drugo primerno pravno obliko in vložijo finančna sredstva v energetske objekte. Dobiček od prodaje ali prihrankov se vrača lastnikom oziroma združnikom. Podjetje se lahko izvede tudi v okviru socialnega podjetništva, ki predstavlja neprofitno podjetje. S tem bi zagotavljali vire energije in hkrati povečevali možnosti zaposlitve v regiji.

2.3. INFORMIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE TER SODELOVANJE V MEDNARODNIH PROJEKTIH

Informiranje in izobraževanje o trajnostni energije je stalna naloga agencije in horizontalna aktivnost, ki se bo izvajala v vseh razvojnih prioritetah. Namenjena bo različnim ciljnim skupinam: otrokom in odraslim, javni upravi, politikom, uporabnikom stavb, podjetjem, obrtnikom, industriji, gospodinjstvom. S tem bo povečano zavedanje o pomembnosti energije za ljudi in okolje. V letu 2014 bo agencija pripravila vsaj tri tematska gradiva, organizirala izobraževanja in delavnice ter svetovanja. Prav tako se bomo udeleževali srečanj in posvetov v Sloveniji in tujini. Vzdrževali bomo tri spletne strani, ki smo jih vzpostavili v preteklosti, in pripravili novo za področje električne mobilnosti.

Aktivno bomo sodelovali z institucijami v Sloveniji na področju formalnega izobraževanja, saj želimo, da se področje trajnostne energije vključi v pedagoške procese tako v osnovnih in srednjih šolah kot tudi fakultetah.

Agencija bo sodelovala s tujimi agencijami, institucijami in podjetji na področju trajnostne energije. Na takšen način bo možna izmenjava izkušenj, idej in primerov dobre prakse z drugimi regijami v EU.

V letu 2014 bomo v okviru 8 EU sofinanciranih projektov izvajali sledeče aktivnosti:

- **ENVISION:** priprava strokovnih podlag na novelacijo energetske karte oziroma popis proizvodnih virov energije v občini Maribor. Organizirali bomo tri strokovna srečanja, kjer bomo predstavljali potencialne rešitve na področju obnovljivih virov energije.
- **GREENPARTNERSHIPS:** širšo javnost bomo seznanjali s pomenom trajnostne izrabe lesne biomase in iskali lokalna partnerstva, kar pomeni, da bomo v okviru pilotnega projekta pokazali, da je najučinkovitejša in najcenejša dobava lesne biomase iz lokalnega okolja. Pripravili bomo strokovno zloženko in energetsko izkaznico Kmetijsko gozdarskega zavoda v Mariboru.
- **STREETLIGHTING EPC:** pripravili bomo strokovne podlage za dobro izvedbo javno zasebnega partnerstva na področju sanacije javne razsvetljave. Poiskali bomo pilotno območje in demonstrirali izvedbo.
- **E-MOBILITY WORKS:** za občine v regiji bomo pripravili popis voznih parkov v javnih institucijah in nekaterih podjetjih. Na podlagi analiz in preračunov bomo pripravili predlog oziroma možnosti za vključevanje električnih vozil in potrebne infrastrukture. Pripravili bomo izobraževanja za javni sektor o trajnostni mobilnosti in uporabo sistema zelenega javnega naročanja vozil.
- **FRONTIER CITY:** iskali bomo primere dobre prakse na področju inovativnih rešitev problematike prometa v mestih, ki vključujejo moderne informacijsko komunikacijske tehnologije. Rezultate bomo predstavili širše v EU. V sodelovanju s partnerji bomo pripravili EU razpis za nepovratna finančna sredstva za podjetja na tem področju.

- **OCR:** projekt se v letu 2014 zaključuje. Pripravili bomo šole v naravi in učne delavnice za učence, dijake in študente o energetsko učinkoviti razsvetljavi, ki je daljinsko nadzorovana in regulirana in omogoča določanje vplivov razsvetljave na okolje. Prav tako bomo organizirali dve strokovni srečanja o energetikah sanacijah javne razsvetljave.
- **ADVANCE:** projekt se v letu 2014 zaključuje. Kot pooblaščen slovenska institucija bomo izvedli izobraževanje za revizorje trajnostne mobilnosti. Revizijsko shemo bomo predstavili javnosti in občini Maribor podelili pridobljen certifikat ADVANCE.
- **INVOLVE:** v okviru projekta bomo nadaljevali aktivnosti za podjetja v Coni Tezno na področju uvajanja trajnostne mobilnosti. Izobraževali in informirali jih bomo o pomenu trajnostne mobilnosti za konkurenčnost podjetij. Nadaljevali bomo z vzpostavitvijo vzorčne cone – postavitvijo električnih polnilnic in električnih koles. Pripravili bomo karto hrupa in mobilnostni načrt za cono.
- **BIOREGIO:** v sodelovanju s partnerji bomo vzpostavili platformo za podjetja in organizacije o tem, kako kar najbolje izkoristiti trajnostno energijo za povečanje konkurenčnosti podjetij. Za podjetja v regiji bomo nudili izobraževanja in svetovanja na to temo.

V okviru vseh EU sofinanciranih projektov bomo redno polletno ali letno pripravljali vsa potrebna vsebinska in finančna poročila. Udeleževali se bomo projektnih sestankov v Sloveniji in tujini. O vseh aktivnostih redno obveščamo širšo javnost preko objav v medijih, na internetu in strokovnih srečanjih.

2.4. FINANCIRANJE AGENCIJE IN PROJEKTOV

Agencija je javni zavod in del sredstev za njeno delovanje bo zagotovljenih v občinskih proračunih. Določene storitve za zasebni sektor bo agencija izvajala v okviru svoje tržne dejavnosti.

S partnerji drugih držav bomo pripravljali skupne projektne predloge in kandidirali za finančna sredstva Evropske komisije. V kolikor bodo pripravljene razpisi za strukturne sklade v Sloveniji, bomo pripravili tudi projekte za te razpise. Na področju financiranja projektov bomo aktivno sodelovali z ministrstvi v naši državi in tako skušali pridobiti finančna sredstva v našo regijo.

Pripravljali bomo tudi strokovne podlage in svetovali na področju finančnih mehanizmov javno zasebnega partnerstva v energetiki (pogodbeno zagotavljanje dobave ali/in prihrankov) na področju rabe energije v stavbah, industriji in javni razsvetljavi. To področje je tudi prioriteta v novi finančni perspektivi EU, zato je pomembno, da je javni sektor na takšen sistem financiranja pripravljen. Pomembno je tudi, da se potencialna podjetja seznanijo z zahtevami zakonodaje in pričakovanjih na tem področju. V ta namen bomo izvedli strokovna predavanja in individualna svetovanja. Število izvedb je odvisno od interesa javnega in zasebnega sektorja.

2.5. KADROVSKI NAČRT

Agencija mora še naprej povečevati število zaposlenih, kajti obseg nalog in projektov se iz leta v leto povečuje. Polovica zaposlenih se že financira iz evropskih sredstev in s tem bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

2.6. KONVENCIJA ŽUPANOV

V letu 2011 je mesto Maribor s sklepom Mestnega sveta pristopilo h Konvenciji županov. Konvencija županov je iniciativa Evropske komisije, s katero želi k reševanju problematike trajnostne energije aktivneje vključiti mesta in lokalne oblasti. Lokalne oblasti imajo ključno vlogo pri zmanjševanju učinkov podnebni sprememb. Mesta so namreč odgovorna za več kot polovico proizvedenih emisij toplogrednih plinov. V mestih, kjer se porabi do 80 % energije, živi in dela 80 % prebivalstva. Lokalne oblasti lahko pogosto bolje kot nacionalne vlade implementirajo smernice

trajnostnega razvoja. Poleg tega se lahko z izzivi spopadajo celovito ter prispevajo k lažjemu razreševanju navzkrižij med javnim in zasebnim interesom in k vključevanju trajnostne energije v splošne lokalne razvojne cilje. Lokalne oblasti morajo zato prevzeti vodilno vlogo pri izvajanju trajnostnih energetske politik.

Energetska agencija za Podravje je bila imenovana za koordinatorja Konvencije županov in skrbi za izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz članstva. V letu 2013 smo pripravili Akcijski načrta za trajnostno rabo energije za Maribor (Sustainable energy action plan – SEAP). V letu 2014 ga bomo predstavili tudi Mestnemu svetu MOM in ga nato posredovali v Bruselj, kot je zahteva.

Prav tako ima mesto obvezo aktivno sodelovati v Evropskem tednu trajnostne energije 2014, ki bo zadnji teden v mesecu juniju. V tem času moramo izvesti informativno izobraževalne aktivnosti, ki povečujejo zavedanje različnih ciljnih skupin o pomembnosti trajnostne energije in povezanosti le-te s podnebnimi spremembami in varovanjem okolja. Izvedli bomo tudi predavanje o trajnostni rabi energije, ogljikovem dioksidu in podnebnih spremembah. Posebne aktivnosti bomo pripravili tudi za šole in vrtce v mestu. Ker je zadnji teden v juniju v Sloveniji že čas počitnic, bodo te aktivnosti potekale ves mesec junij.

3. IZVAJANJE LOKALNEGA ENERGETSKEGA KONCEPTA MOM (LEK)

V letu 2014 bodo glavne aktivnosti agencije usmerjene v koordinacijo in izvajanje Energetskega koncepta Mestne občine Maribor. V skladu s konceptom bomo vse aktivnosti usmerili v uresničevanje zastavljenih ciljev. Glavna cilja sta:

1. Varčevanje z energijo in učinkovita raba energije (URE) – zmanjšanje rabe energije na nivoju mesta za 1% letno:
2. Dvig deleža obnovljivih virov energije (OVE) v primarni energetske bilanci na 25% do leta 2025

Izvedbeni projekti bodo usmerjeni v doseganje področnih ciljev:

- ***Cilj 1: Zmanjšanje rabe energije v občinskih javnih stavbah: povprečno energijsko število (toplotna) v OŠ ne sme presegati 110 kWh/m² in povprečno energijsko število VVZ ne sme presegati 160 kWh/m².***

Koordinirali in po potrebi izvajali bomo ukrepe energetske učinkovitosti v javnih stavbah. V skladu z zakonodajo bodo izdane uradne energetske izkaznice in vodilo se bo energetske knjigovodstvo. V okviru Cilja 1 se bodo izvajali sledeči ukrepi:

1. Vpeljava energetskega knjigovodstva v vse javne stavbe.
2. Izdelava energetske izkaznice za stavbe, ki so v lasti MOM.
3. Izdelava potrebne investicijske dokumentacije za energetske sanacije javnih stavb.
4. Koordiniranje investicijskih ukrepov za zmanjšanje rabe energije v javnih stavbah.
5. Priprava in izvajanje tehničnih navodil za učinkovito gospodarjenje z energijo za uporabnike.
6. Redna izobraževanj za javne uslužbenke.

Nadaljevali bomo s pripravo dokumentov za iskanje finančnih virov za izvajanje energetskih sanacij po sistemu pogodbenega zagotavljanja prihrankov ali pridobitvijo nepovratnih sredstev s strani EU skladov.

- ***Cilj 2: Nadomeščanje fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije (OVE) v občinskih javnih stavbah.***

V skladu z novo zakonodajo, je potrebno pri obnovi stavb in pri novogradnji, v stavbah zagotoviti uporabo 25% obnovljivih virov energije. Tako tudi v okviru priprave načrta sanacije iščemo možne zamenjave energentov v javnih stavbah. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za zmanjšanje količin porabljenega kurilnega olja in utekočinjenega naftnega plina v mestu.

- ***Cilj 3: Ureditev področja energetike v občini.***

Mestna občina Maribor pripravlja Okvirni prostorski načrt. V okviru tega projekta bo EnergaP pripravila smernice za področje energetike - OVE, razvoj omrežja daljinske toplote in zemeljskega plina, postavitve kogeneracij, vetrnih in sončnih elektrarn. Aktivnosti bodo tekle v smeri večjega povezovanja z dobavitelji energije v občini in skupni pripravi akcijskih načrtov za energetsko učinkovitost in tudi zagotavljanja finančnih sredstev za določene investicije pri uporabnikih. V 2014 bomo nadaljevali z zbiranjem baz podatkov o rabi in proizvodnji energije za pripravo natančne energetske bilance MOM. Vsi pridobljeni podatki bodo opremljeni z emisijami ogljikovega dioksida, kar nam bo omogočalo lažje spremljanje ogljičnega odtisa mesta.

- ***Cilj 4: Povečanje energetske učinkovitosti v sektorju stanovanj.***

Za lastnike in najemnike stanovanj bomo pripravili informativna gradiva o energetskih izkaznicah. Za stanovanjske stavbe bodo pripravljena informativna gradiva in izobraževalne delavnice ter informacije o možnostih za pridobitev nepovratnih sredstev. Redno jih bomo seznanjali z možnostmi pridobitve nepovratnih sredstev preko Eko sklada RS. Občanom tudi nudimo pomoč pri izpolnjevanju vlog za pridobitev subvencij. Z mrežo ENSVET sodelujemo in s tem omogočamo občanom vse potrebne informacije na tem področju.

- ***Cilj 5: Povečanje izrabe obnovljivih virov energije v sektorju stanovanj.***

Agencija pretežno pokriva javni sektor in ga bo tudi v prihodnje, saj le-ta predstavlja enega izmed največjih neučinkovitih porabnikov energije. Zasebni sektor je pokrit v manjši meri. Aktivnosti se bodo nadaljevale v smeri informiranja in izobraževanja gospodinjstev o možnostih izrabe OVE oziroma, kjer to ni mogoče, o zamenjavi stari neučinkovitih kotlov z sodobnejšimi, okolju prijaznejšimi.

- ***Cilj 6: URE in OVE v podjetjih.***

V program dela agencije bodo vključena tudi zasebna podjetja tako v storitvenem sektorju kot v proizvodnji. Tesneje bomo sodelovanje z gospodarskimi in obrtnimi zbornicami ter združenji. Agencija bo zagotavljala informiranje in izobraževanje ter izvajanje pilotnih projektov. Glede na dobro vzpostavljene mednarodne stike, bomo lahko podjetjem zagotavljali tudi dobre informacije o stanju na področju energije v primerjalnih panogah v drugih državah EU in po svetu. Za podjetja

bomo pripravili izobraževalne delavnice in gradiva. V letu 2014 bomo aktivno sodelovali z javnimi podjetji in službami pri in uvajanju standarda SIST EN 50 001. Posebno pozornost bomo namenili informiranju o možnostih za varčevanje z energijo na področju mobilnosti in logistike. Za Cono Tezno se bodo pripravljali mobilnostni načrti in informacije, kako postati zeleno podjetje na področju transporta.

- ***Cilj 7: Povečanje osveščenosti na področju URE in možnostih izrabe OVE vseh porabnikov energije v občini***

Izvajali bomo programe osveščanja, informiranja in izobraževanja za različne ciljne skupine, ki so na kakršnikoli način povezani z rabo energije v občini: uslužbenci v občini, podjetniki, gospodinjstva, otroci v vrtcih in šolah, ravnatelji šol in vrtcev, hišniki, upravitelji javnih stavb in drugi. Pripravljali bomo informativno izobraževalna gradiva in ažurno vzdrževali spletne strani. Veliko aktivnosti bomo posvetili možnostim uporabe toplotnih črpalk.

- ***Cilj 8: Zmanjšanje porabe električne energije v občini.***

Z naborov ukrepov za zmanjšanje rabe energije bomo seznanili vse uporabnike javnih stavb v občini. V letu 2014 bomo nadaljevali z izvajanje strategije racionalizacije javne razsvetljave v MOM. Nadaljevali bomo z izobraževalnimi aktivnostmi za zaposlene v javni upravi.

- ***Cilj 9: Proizvodnja zelene električne energije.***

Področje namestitve sončnih elektrarn na strehah javnih objektov je v letu 2013 zastal in ne pričakujemo velikih sprememb tudi v letu 2014. Še vedno bomo iskali možnosti za postavitve sončnih elektrarn na javnem objektu. Del aktivnosti bomo namenili tudi preučevanju možnosti izrabe vodne energije na malih HE.

- ***Cilj 10: Ureditev področja prometa z vidika energetike in okolja.***

Izvajali bomo izobraževalno informacijske aktivnosti za povečanje rabe trajnostnih oblik mobilnosti (javni transport, kolesarjenje, pešačenje). Veliko pozornosti bomo namenili urejanju in financiranju javnega potniškega prometa, in sicer mestnega avtobusnega prometa. Zaradi problematike varčevanja z energijo in onesnaženosti zraka je potrebno vozni park prilagoditi novim zahtevam in standardom. Iskali bomo finančna sredstva za nakup novih avtobusov. V letu 2014 bomo skupaj s partnerji postavili dve polnilnici za električna vozila, ki bosta namenjeni občanom Maribora in službenim vozilom MOM. Aktivno bomo sodelovali pri aktivnostih za izrabo bioplina in uporabo letega v transportu.

3.1. SPREMLJANJE IZVAJANJA LEK

Doseganje ciljev LEK se bo vrednotilo enkrat letno in o napredovanju bo agencija poročala Mestnemu svetu in Ministrstvu za infrastrukturo in prostor. Hkrati se bodo revidirali tudi postavljeni cilji.

3.2. INFORMIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Aktivnosti informiranja in izobraževanja predstavljajo vsakodnevne aktivnosti na agenciji. Veliko časa bomo namenili tudi izvedbi naravoslovnih in tehničnih dni na osnovnih šolah, kjer bomo predstavili URE in OVE tudi praktično na modelih. Sodelovali bomo s srednjimi poklicnimi šolami (strojno, gradbeno), kjer se izobražujejo kadri, ki morajo biti najbolj informirani o URE in OVE in ki so bodoči izvajalci energetskih sanacij. Tudi na področju informiranja in izobraževanja bomo pridobivali dodatna finančna sredstva. Aktivno bomo sodelovali z institucijami v Sloveniji na področju formalnega izobraževanja, saj želimo, da se področje trajnostne energije vključi v pedagoške procese tako v osnovnih in srednjih šolah kot tudi fakultetah. Na področju izobraževanja strokovne javnosti bomo aktivno sodelovali z Društvom inštalaterjev energetikov in Univerzo v Mariboru, FERi, pri izvedbi mednarodne konference Komunalna energetika in drugih znanstveno raziskovalnih nalogah. S Fakulteto za gradbeništvo bomo tudi v letu 2014 nadaljevali sodelovanje na področju uvajanja inovativnih ukrepov in instrumentov za doseganje trajnostne mobilnosti.

Agencija bo tudi v letu 2014 sodelovala s partnerji v Sloveniji in Evropi, tako z vladnimi kot nevladnimi institucijami na področju gospodarstva in negospodarstva. S tem bomo lažje in hitreje pridobivali nove informacije in izmenjali izkušnje na področju URE in OVE. Programi in zakonodaja na področju trajnostne energije se dnevno spreminja in zahteva tudi od lokalnega nivoja veliko znanja in razumevanja, da bi lahko zahteve dobro in uspešno izvajali.

4. DELOVNI NAČRT ENERGAP PO PROGRAMIH

PROGRAM	PODPROGRAM	AKTIVNOST
A. Delovanje agencije	A.1. delovanje agencije	<u>A.1.1.</u> sklic sej Sveta in Strokovnega sveta zavoda
		<u>A.1.2.</u> izobraževanje zaposlenih
	A.2. predstavitve agencije javnosti	<u>A.2.1.</u> redne javne predstavitve
		<u>A.2.2.</u> aktivnosti ob Evropskem tednu trajnostne energije – v mesecu juniju
		<u>A.2.3.</u> aktivnosti ob 22.9. Evropskem dnevu brez avtomobila s poudarkom na alternativnih virih energije
		<u>A.2.4.</u> predstavitve dela agencije občinam, ki so podpisale izjave o sodelovanju v agenciji in priprava načrta sodelovanja
		<u>A.2.5.</u> predstavitve delovanja agencije ministrstvom RS
	A.3. sodelovanje na konferencah,	

	seminarjih in sejnih v zvezi z URE in OVE	
	A.4. aktivnosti za pripravo Dneva energije za Podravje v okviru EU programa Sustainable Energy Europe Campaign	<u>A.4.1.</u> Izvedba izobraževanja za občane in druge ciljne skupine <u>A.4.2.</u> Predstavitve pilotnih projektov javnosti
B. Energetska strategija za mesto Maribor	B.2. priprava področnih akcijskih načrtov za izvajanje LEK (javne stavbe, javna razsvetljava)	<u>B.2.1.</u> Priprava akcijskega načrta za trajnostno energijo in posredovanje le-tega Evropski komisiji
	B.4. spremljanje izvajanja koncepta	
	B.5. javne predstavitve rezultatov izvajanja LEK	
	B.6. izvajanje energetske pregledov in svetovanj za javne in zasebne zgradbe v Mariboru ter za mala in srednja podjetja	
	B.7. pridobivanje sredstev za investicije na področju URE in OVE	
C. Izobraževanje in informiranje	C.1. priprava in izvedba delavnic na temo URE in OVE	
	C.2. priprava informativnih gradiv s področja URE in OVE in aktivnosti za dvig ozaveščenosti o podnebnih spremembah in pomenu energije	<u>C.2.1.</u> šole, <u>C.2.2.</u> gospodinjstva, stanovanja <u>C.2.3.</u> javne zgradbe
	C.3. informiranja javnosti o finančnih instrumentih pri investiranju v OVE in URE	<u>C3.1.</u> objava strokovnih gradiv
D. Sodelovanje z organizacijami v Sloveniji	D.1. sodelovanje z drugimi slovenskimi lokalnimi energetske agencijami	
	D.2. sodelovanje z Univerzo v Mariboru	

	<i>D.3. sodelovanje z gospodarsko in obrtno zbornico in združenji</i>	<u>D3.1.</u> Izvajanje projektov s Štajersko gospodarsko zbornico
	<i>D.4. sodelovanje z Ministrstvi RS</i>	<u>D4.1.</u> Sodelovanje z MIP in MF za vzpostavitev sistema pogodbenega financiranja za javni sektor
	<i>D.5. sodelovanje z institucijami, ki delujejo na področju URE in OVE</i>	
E. Mednarodno sodelovanje	<i>E.1. sodelovanje z Energetsko agencijo v Gradcu</i>	<u>E.1.1.</u> Priprava strokovnih podlag za izrabo bioplina v regiji
	<i>E.2. sodelovanje z drugimi evropskimi energetske agencijami</i>	<u>E.2.1.</u> Predstavitve delovanja evropskih agencij slovenski javnosti
	<i>E.3. sodelovanje z Evropsko komisijo na področju energije</i>	<u>E3.1.</u> Predstavitve projektov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v Mariboru
F. Projektno delo	<i>F.1. priprava predlogov projektov na področju URE in OVE</i>	<u>F.1.</u> Priprava in prijava projektov v okviru programa IEE, Interreg, MED,..
	<i>F2. izvajanje projektov</i>	<u>F2.1</u> ADVANCE – priprava in vrednotenje akcijskih načrtov za trajnostno mobilnost <u>F2.2.</u> INVOLVE dvig uporabe javnega transporta v mestu <u>F2.3.</u> OCR – priprava učnih poligonov za izobraževanje o javni razsvetljavi <u>F2.4.</u> ENVISION – dobro energetske načrtovanje v regiji <u>F2.5.</u> GREEN PARTNERSHIP – promocija trajnostne izrabe lesne biomase <u>F2.6.</u> EMOBILITY WORKS – promocija električne mobilnosti v mestu <u>F2.7.</u> STREET LIGHTING and PPP – energetske sanacije javne razsvetljave in JZP <u>F2.8.</u> BIOREGIO – energetska platforma za podjetja
	<i>F.3. sodelovanje v projektih, ki predstavljajo primere dobre prakse za</i>	

	URE in OVE in predstavitev teh projektov javnosti	
G. Trajnostna mobilnost	G.1. informiranje in izobraževanje	
	G.2. aktivnosti za pripravo strategije trajnostne mobilnosti	G.2.1. Priprava mobilnostnih načrtov za javni in zasebni sektor
	G.3. izvajanje projektov	G.3.1. Priprava akcijskih načrtov za uvajanje električne mobilnosti G.3.2. Postavitev električnih polnilnic G.3.3. Nabava električnih koles
H. Svetovanje občanom	H.1. svetovanje občanom	H.1.1. Izvajanje pilotnih projektov spremljanje rabe energije v zasebnih stanovanjih v večstanovanjskih stavbah
	H.2. sodelovanje z Energetsko svetovalno pisarno ENSVET v Mariboru	
I. Javna razsvetljava	I.1. priprava akcijskega načrta racionalizacije	
	I.2. monitoring racionalizacije	

5. DELOVANJE AGENCIJE NA REGIONALNEM NIVOJU

Agencija aktivno sodeluje z občinami v regiji zgornjega Podravja in s tem bo nadaljevala tudi v letu 2014. Pripravljati bomo pričeli regionalne baze podatkov o energiji (virih, porabnikih, električna energija, ogrevanje), ki bodo v prihodnosti služile pripravi regionalnih energetskih konceptov.

6. ZAGOTAVLJANJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA V SMERI VAROVANJA OKOLJA, ZMANJŠANJA EMISIJ CO₂ IN ZAGOTAVLJANJA EKONOMSKE IN SOCIALNE VARNOSTI

Vse aktivnosti za zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida so povezane z zmanjšano rabe energije in rabo obnovljivih virov energije. Z varčevanjem z energijo so tudi stroški zanjo lažje obvladljivi. Glede na vedno višje cene energije v prihodnje, je možnost tako imenovane »energetske revščine« vedno večja. To pomeni, da bodo socialno ogrožene skupine zaradi stroškov za energijo še bolj prizadete. V javnem sektorju pomeni višanje cen energije, brez varčevanja zmanjšanje finančnih sredstev za vzdrževanje in investicije. Dolgoročno to pomeni slabše bivalne in delovne pogoje, kar lahko privede do negativnega vpliva na zdravje uporabnikov stavbe.

Priloga 1

FINANČNI NAČRT ENERGETSKE AGENCIJE ZA PODRAVJE za leto 2014

Maribor, marec 2014

Pravna podlaga:

- Statut Energetske agencije za Podravje – zavoda za trajnostno rabo energije
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11-UPB4, 14/13-popr., 101/13) v nadaljevanju: ZJF)
- Dogovor o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoveženje javnih financ v obdobju od 1.6.2013 do 31.12.2014 (Uradni list RS, št. 46/2013)
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00, 122/00, v nadaljevanju: Navodila o pripravi finančnih načrtov)

Finančni načrt je akt posrednega uporabnika proračuna, s katerim so predvideni njegovi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki za eno leto. (3. člen ZJF).

Posredni uporabniki občinskega proračuna morajo pripraviti predloge finančnih načrtov ob pripravi in na podlagi izhodišč, ki veljajo za občinski proračun. Finančne načrte posrednih uporabnikov občinskega proračuna sprejme pristojni organ po postopku, določenem v posebnem predpisu ali v aktu o ustanovitvi posrednega uporabnika. Če se pravna oseba v pretežnem delu financira iz proračunskih sredstev, se njen finančni načrt sprejme v 30 dneh po sprejetju občinskega proračuna. (27. člen ZJF).

Finančni načrt posrednega uporabnika ima splošni del. V splošnem delu so prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki posrednega uporabnika prikazani po ekonomski klasifikaciji, upošteva enotni kontni načrt, ki ga določa pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Posredni uporabniki morajo pripraviti svoj finančni načrt upošteva izkaze, ki jih za pripravo njihovih letnih poročil določa pravilnik o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov ter pojasnil k izkazom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. (3. člen Navodil o pripravi finančnih načrtov).

V predlogu finančnega načrta posrednega uporabnika se prikaže:

1. realizacija prejemkov in izdatkov za preteklo leto, kot je izkazana v sprejetem letnem poročilu ali ocena realizacije prejemkov in izdatkov za preteklo leto, če letno poročilo še ni sprejeto
2. ocena realizacije prejemkov in izdatkov za tekoče leto in
3. načrt prejemkov in izdatkov za prihodnje leto.

Predmet sprejemanja je samo načrt prejemkov in izdatkov za prihodnje leto. (5. člen Navodil o pripravi finančnih načrtov).

Finančni načrt posrednega uporabnika mora zajemati vse predvidene prejemke in izdatke posrednega uporabnika, ki bodo plačani v korist in izplačani v breme posrednega uporabnika v prihodnjem koledarskem letu (načelo denarnega toka). V finančnem načrtu posrednega uporabnika morajo biti ločeno prikazani vsi prihodki in izdatki, ki jih posredni uporabnik pridobi in izplača iz naslova opravljanja javne službe in iz naslova prodaje blaga ali storitev na trgu. (6. člen Navodil o pripravi finančnih načrtov).

Finančni načrt posrednega uporabnika mora biti usklajen z njegovim programom dela, ki mora biti pripravljen na način, kot je to predpisano za obrazložitev finančnih načrtov neposrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov v uredbi o podlagah in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna. (7. člen Navodil o pripravi finančnih načrtov).

Posredni uporabniki morajo posredovati sprejete finančne načrte v petnajstih dneh po sprejemu oziroma izdaji soglasja ustanovitelja pristojnemu ministrstvu oziroma pristojnemu organu občine in AJPEŠ. (9. člen Navodil o pripravi finančnih načrtov).

- *Finančni načrt Energetske agencije za Podravje za leto 2014 je pripravljen v skladu z ZJF (Uradni list RS, št. 11/11-UPB4, 14/13-popr., 101/13), Navodilom o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00, 122/00), Dogovorom o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju od 1.6.2013 do 31.12.2014 (Uradni list RS, št. 46/2013) ter navodili ustanovitelja.*

1. Izhodišča finančnega načrta za leto 2014

Osnova finančnega načrta so parcialni načrti naslednjih kategorij:

- načrta prihodkov
- načrta odhodkov
- načrta opreme in investicij

Načrtovane postavke stroškov, predvidenih za leto 2014 temeljijo na globalnih makroekonomskih okvirih razvoja Slovenije in na sledečih izhodiščih:

- načrtuje se nespremenjen obseg zaposlitev v primerjavi s predhodnim letom;
- v skladu z 68. členom ZIPRS1415 v letu 2014 ni napredovanj v plačne razrede in nazive. Leto 2014 se tudi ne šteje v napredovalno obdobje. 69. člen ZIPRS1415 določa, da javni uslužbenci in funkcionarji s 1.4.2014 pridobijo pravico do plače glede na napredovanje v naziv ali višji naziv v letu 2011 in 2012 ter napredovanja v višji plačni razred v letu 2012;
- sredstva za izplačilo redne delovne uspešnosti javnim uslužbencem in funkcionarjem v letu 2014 ne pripadajo;
- regres za letni dopust se v skladu s 66. členom ZIPRS1415 izplača pri plači za mesec maj 2014 javnim uslužbencem, ki so na zadnji dan meseca aprila 2014 uvrščeni v 50. in nižje plačne razrede, upoštevaje uvrstitev v plačni razred zaposlenega.
- premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence se v obdobju od 1.1.2014 do 30.6.2014 zmanjšajo za 75 % in v obdobju od 1.7.2014 do 31.12.2014 za 70 % glede na skupno višino premij po premijskih razredih, veljavnih na dan 1.1.2013;
- izplačila povračil in nadomestil ter drugih izdatkov zaposlenim je načrtovano v skladu z veljavno zakonodaj;
- pri načrtovanju stroškov v letu 2014 je upoštevana novelirana jesenska napoved gospodarskih gibanj Urada za makroekonomske analize in razvoj za leta 2013 – 2015 (september 2013).

Skladno z določili Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 69/08, 97/09 in 41/12) vsebuje finančni načrt Energap tudi akontativni obseg sredstev delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Finančni načrt Energap je pripravljen realno in vključuje znane pogoje gospodarjenja v začetku leta 2014 in temelji na ciljih, ki so opredeljeni v programu dela Energap, strateških usmeritvah in tekoči poslovni politiki.

2. Načrt prihodkov

Energap načrtuje celotne prihodke v letu 2014 v višini 371.299 EUR. Ocene temeljijo na že sklenjenih in pričakovanih pogodbah v letu 2014, tako na področju javne službe kot na področju tržne dejavnosti. Prihodki za izvajanje javne službe so načrtovani v višini 323.299 EUR, prihodki iz naslova tržne dejavnosti pa v višini 48.000 EUR.

Struktura prihodkov po dejavnosti sledi cilju ohranjanja deleža tržnih prihodkov v skupnih prihodkih nad 10%.

Vir prihodka	Redna dejavnost	Tržna dejavnost	Skupaj
MOM - PP 151210	180.499		180.499
EU projekti:	142.800		142.800
<i>Green Partnerships</i>	11.600		11.600
<i>EnVision'2020</i>	35.400		35.400
<i>Street lighting – EPC</i>	14.300		14.300
<i>E-mobility works</i>	15.500		15.500
<i>OCR</i>	30.000		30.000
<i>ADVANCE</i>	7.000		7.000
<i>INVOLVE</i>	29.000		29.000
DRUGI PROJEKTI		48.000	48.000
SKUPAJ	323.299	48.000	371.299

3. Načrt odhodkov

Energap načrtuje celotne odhodke v letu 2014 v višini 357.870 EUR, kar je bistveno nižje od realizacije v letu 2013 in tudi nižje od povprečne porabe v letih 2011 in 2012, kar je posledično rezultat bistveno nižjega sofinanciranja ustanovitelja v letu 2014.

Poslovni odhodki so načrtovani po dejavnostih javne službe in tržne dejavnosti ob predpostavki neposrednega razporejanja stroškov po obeh vrstah dejavnosti.

	Stroški zaposlenih	Stroški podizvajalcev	Stroški potovanja	Materialni stroški	Stroški opreme	Skupaj
Skupaj	229.000	23.900	20.000	84.970	0	357.870

4. Načrtovani poslovni izid

Za leto 2014 je načrtovan presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dohodka v višini 10.329 EUR, ki je rezultat poslovanja na trgu.

Po načelu denarnega toka je načrtovan minimalen presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.115 EUR.

5. Načrt nabave opreme in investicij

Za leto 2014 načrtujemo nabavo termo kamere za potrebe izvajanja energetskih pregledov stavb. Sredstva bomo črpali iz ugotovljenega presežka preteklih let. Prav tako bodo sredstva za namen morebitnih interventnih nabav črpana iz presežka preteklih let. V ta okvir predvidenih sredstev sodi tudi oprema za nadzor nad rabo energije in promocijo URE in OVE.

V letu 2014 sicer ne načrtujemo investicij.

6. Načrtovanje novih zaposlitev

Podrobnejša struktura zaposlenih je navedena v kadrovskem načrtu.

KADROVSKI NAČRT za leto 2014:

Vir financiranja:	Število zaposlenih na dan 1.1.2014	Dovoljeno ali ocenjeno št. zaposlenih na dan 1.1.2015
1. Proračun MOM	4	4
2. Sredstva EU	3	4
3. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	1	1
Skupaj 1-3	8	9
Skupaj 2-3	4	5

V kadrovskem načrtu so zajeti:

- javni uslužbenci, zaposleni za nedoločen čas in
- javni uslužbenci, zaposleni za določen čas

Agencija mora še naprej povečevati število zaposlenih, kajti obseg nalog in projektov se iz leta v leto povečuje. Polovica zaposlenih se že financira iz evropskih sredstev in s tem bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Priloge:

1. Načrt prihodkov in odhodkov za leto 2014
2. Načrt prihodkov in odhodkov za leto 2014 po vrstah dejavnosti
3. Načrt prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2014
4. Načrt računa finančnih terjatev in naložb za leto 2014
5. Načrt računa financiranja za leto 2014

Načrt prihodkov in odhodkov za leto 2014

v EUR

ČLENITEV KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija 2012	Realizacija 2013	Načrt 2014	Indeks 6:4	Indeks 6:5
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA						
	(860 = 861 + 862 - 863 + 864)	860	422.825	422.355	371.199	88	88
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	422.825	422.355	371.199	88	88
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0	0		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0	0		
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0	0		
	B) FINANČNI PRIHODKI	865	99	69	100	101	145
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	1	5	0		0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI						
	(867 = 868 + 869)	867	0	0	0		
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0	0		
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0	0		
	D) CELOTNI PRIHODKI						
	(870 = 860 + 865 + 866 + 867)	870	422.925	422.429	371.299	88	88
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV						
	(871 = 872 + 873 + 874)	871	155.720	176.414	126.050	81	71
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0	0		
460	STROŠKI MATERIALA	873	4.835	6.379	6.300	130	99
461	STROŠKI STORITEV	874	150.885	170.035	119.750	79	70
	F) STROŠKI DELA						
	(875 = 876 + 877 + 878)	875	203.074	212.442	227.750	112	107
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	158.703	169.421	181.700	114	107
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	25.551	27.285	29.250	114	107
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	18.820	15.736	16.800	89	107
462	G) AMORTIZACIJA	879	3.489	3.398	3.200	92	94
463	H) REZERVACIJE	880	0	0	0		
465	J) DRUGI STROŠKI	881	267	774	870	326	112
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	9	0	0	0	
468	L) DRUGI ODHODKI	883	4	11.642	0	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI						
	(884 = 885 + 886)	884	0	180	0		
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0	0		
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	180	0		
	N) CELOTNI ODHODKI						
	(887 = 871 + 875 + 879 + 880 + 881 + 882 + 883 + 884)	887	362.563	404.850	357.870	99	88
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV						
	(888 = 870 - 887)	888	60.362	17.579	13.429	22	76
	P) PRESEŽEK ODHODKOV						
	(889 = 887 - 870)	889	0	0			
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	822	3.086	3.100	377	100
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka						
	(891 = 888 - 890)	891	59.540	14.493	10.329	17	71
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka						
	(892 = (889+890) oz. (890-888))	892	0	0	0	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0	0	0	0

Načrt prihodkov in odhodkov za leto 2014 po vrstah dejavnosti

v EUR

ČLENITEV KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Realizacija prihodkov in odhodkov za izvajanje javne službe 2012	Realizacija prihodkov in odhodkov od prodaje blaga in storitev na trgu 2012	Realizacija prihodkov in odhodkov za izvajanje javne službe 2013	Realizacija prihodkov in odhodkov od prodaje blaga in storitev na trgu 2013	Načrt prihodkov in odhodkov za izvajanje javne službe 2014	Načrt prihodkov in odhodkov od prodaje blaga in storitev na trgu 2014
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (660 = 661 + 662 - 663 + 664)	660	403.163	19.662	365.617	56.738	323.199	48.000
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	403.163	19.662	365.617	56.738	323.199	48.000
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0	0	0	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0	0	0	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0	0	0	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	99		69		100	
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	1	0	5	0	0	0
	C) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (667 = 668 + 669)	667	0	0	0	0	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0	0	0	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0	0	0	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (670 = 660 + 665 + 666 + 667)	670	403.263	19.662	365.691	56.738	323.299	48.000
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (671 = 672 + 673 + 674)	671	155.720	0	152.554	23.860	110.050	16.000
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODAJNEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0	0	0	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	4.835	0	5.518	861	5.800	500
461	STROŠKI STORITEV	674	150.885	0	147.036	22.999	104.250	15.500
	F) STROŠKI DELA (675=676+677+678)	675	191.324	11.750	198.496	13.946	211.850	15.900
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	146.593	10.117	157.756	11.665	168.000	13.700
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	23.918	1.633	25.407	1.678	27.050	2.200
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	18.820	0	15.333	403	16.800	
462	G) AMORTIZACIJA	679	141	3.348	0	3.398	580	2.620
463	H) REZERVACIJE	680	0	0	0	0	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	267	0	509	265	819	51
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	9	0	0	0	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	4	0	11.642	0	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (684 = 685 + 686)	684	0	0	180	0	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0	0	0	0	0
del 469	OŠTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0	180	0	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (687 = 671 + 675 + 679 + 680 + 681 + 682 + 683 + 684)	687	347.465	15.098	363.381	41.469	323.299	34.571
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (688 = 670 - 687)	688	55.798	4.564	2.310	15.269	0	13.429
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (689 = 687 - 670)	689	0	0	0	0	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	822	0	3.086	0	3.100
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (691 = 688 - 690)	691	55.798	3.742	2.310	12.183	0	10.329
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (692 = (689+690) oz. (690-688))	692	0	0	0	0	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0	0	0	0	0

Načrt prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka za leto 2014

v EUR

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	Realizacija 2012	Realizacija 2013	Načrt 2014	Indeks 6:4	Indeks 6:5
1	2	3	4	5	6	7	8
	I. SKUPAJ PRIHODKI (401=402+431)	401	376.916	434.961	374.299	99	86
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (402=403+420)	402	350.144	376.633	323.299	92	86
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (403=404+407+410+413+418+419)	403	255.175	273.589	286.499	112	105
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (404=405+406)	404	1.543	0	0		
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.543	0	0		
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0	0		
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (407=408+409)	407	253.632	217.169	180.499	71	83
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	253.632	217.169	180.499	71	83
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	0		
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (410=411+412)	410	0	0	0		
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	0		
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	0		
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (413=414+415+416+417)	413	0	0	0		
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	0		
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	0		
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	0		
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	0		
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	0		
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	56.420	106.000		188
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (420=421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	94.969	103.044	36.800	39	36
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	0	0	0		
del 7102	Prejete obresti	422	100	66	0	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	0		
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	0	0	0		
72	Kapitalski prihodki	425	0	0	0		
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0	0		
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	0		
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	0		
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0	0		
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	94.869	102.978	36.800	39	36
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (431=432+433+434+435+436)	431	26.772	58.328	51.000	190	87
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	26.772	58.328	51.000	190	87
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	0		
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	0	0	0		

del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	0		
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	0		
	II. SKUPAJ ODHODKI (437=438+481)	437	345.422	424.486	372.184	108	88
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (438=439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	334.111	394.447	346.934	104	88
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (439=440+441+442+443+444+445+446)	439	164.637	171.532	184.695	112	108
del 4000	Plače in dodatki	440	131.442	134.388	147.600	112	110
del 4001	Regres za letni dopust	441	4.920	3.359	3.215	65	96
del 4002	Povračila in nadomestila	442	11.779	11.815	12.000	102	102
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	16.496	21.046	21.100	128	100
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0	0		
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	0		
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	0	924	780		0
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (447=448+449+450+451+452)	447	26.050	26.350	28.939	111	110
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	13.093	13.756	15.620	119	114
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	10.489	11.020	12.510	119	114
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	88	99	113	128	114
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	148	155	176	119	114
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	2.232	1.320	520	23	39
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (453=454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	139.229	185.455	123.300	89	66
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	63.872	94.806	65.000	102	69
del 4021	Posebni material in storitve	455	627	562	500	80	89
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	5.833	5.192	5.500	94	106
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	411	1.734	1.800	438	104
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	28.085	21.278	20.000	71	94
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	392	786	500	128	64
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	29.088	25.055	18.000	62	72
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	0		
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0		
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	10.921	36.032	12.000	110	33
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0	0		
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	0		
410	F. Subvencije	466	0	0	0		
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0		
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	0		
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	0		
	J. Investicijski odhodki (470=471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	4.195	11.110	10.000	238	90
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0	0		
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0	0		
4202	Nakup opreme	473	4.195	7.206	10.000	238	139
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0	0		
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0	0		
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	0		

4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	0		
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	3.904	0		
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0	0		
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	0		
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	481	11.311	30.039	25.250	223	84
	(481 = 482 + 483+ 484)						
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	9.717	11.763	12.000	123	102
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	1.564	1.852	1.930	123	104
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	30	16.424	11.320	37.733	69
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	485	31.494	10.475	2.115	7	20
	(485=401-437)						
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	486					
	(486=437-401)						

Načrt računa finančnih terjatev in naložb za leto 2014

v EUR

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK - Tekoče leto	ZNESEK - Predhodno leto
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (500=501+502+503+504+505+506 +507+508 +509+510+511)	500	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (512=513+514+515+516+517+518+519+520+ 521+522+523)	512	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VII/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (524=500-512)	524	0	0
	VII/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (525=512-500)	525	0	0

Načrt računa financiranja za leto 2014

v EUR				
ČLENITEV KONTOV	NAZV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK - Tekoče leto	ZNESEK - Predhodno leto
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE	550	0	0
	(550=551+559)			
500	Domače zadolževanje	551	0	0
	(551=552+553+554+555+556+557+558)			
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA	560	0	0
	(560 = 561 + 569)			
550	Odplačila domačega dolga	561	0	0
	(561 = 562 + 563 + 564 + 565 + 566 + 567 + 568)			
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	570	0	0
	(570 = 550 - 560)			
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA	571	0	0
	(571 = 560 - 550)			
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	572	2.115	10.475
	(572=(485+524+570)-(486+525+571))			
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	573	0	0
	(573 = (486 + 525 + 571) - (485 + 524 + 570))			